

Sejm
Rzeczypospolitej Polskiej
Kadencja VIII

Sprawozdanie Stenograficzne

z 84. posiedzenia Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

w dniu 19 lipca 2019 r.
(trzeci dzień obrad)

Warszawa
2019

SPIS TREŚCI

84. posiedzenie Sejmu

(Obrady w dniu 19 lipca 2019 r.)

Wznowienie posiedzenia

Komunikaty

Sekretarz Poseł Piotr Olszówka 363

Punkt 42. porządku dziennego: Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy Prawo zamówień publicznych

Punkt 43. porządku dziennego: Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy Przepisy wprowadzające ustawę Prawo zamówień publicznych

Minister Przedsiębiorczości i Technologii

Jadwiga Emilewicz 363

Poseł Wojciech Murdzek 366

Poseł Jerzy Meysztowicz 367

Poseł Maria Małgorzata Janyska 367

Poseł Paweł Grabowski 368

Poseł Mieczysław Kasprzak 369

Poseł Paweł Grabowski 369

Poseł Małgorzata Pępek 370

Poseł Piotr Olszówka 370

Poseł Anna Wasilewska 370

Poseł Grzegorz Piechowiak 371

Poseł Paweł Kobylński 371

Poseł Jerzy Meysztowicz 371

Poseł Zofia Czernow 371

Poseł Andrzej Maciejewski 371

Poseł Małgorzata Chmiel 372

Poseł Paweł Grabowski 372

Minister Przedsiębiorczości i Technologii

Jadwiga Emilewicz 372

(Przerwa w posiedzeniu)

Wznowienie obrad

Zmiana porządku dziennego

Marszałek 374

Punkt 44. porządku dziennego: Przedstawiony przez Prezydium Sejmu projekt uchwały w sprawie upamiętnienia 30. rocznicy śmierci Kazimierza Sabbata

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz 375

Głosowanie

Marszałek 375

Punkt 7. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o przedstawionym przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

projekcie ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (cd.)

Poseł Sprawozdawca Joanna Borowiak 376

Głosowanie

Marszałek 376

Punkt 16. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych o przedstawionym przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projekcie ustawy o zmianie ustawy o Policji, ustawy o Straży Granicznej oraz ustawy o Służbie Więziennej (cd.)

Poseł Sprawozdawca

Arkadiusz Czartoryski 377

Poseł Dorota Rutkowska 377

Zastępca Szefa Kancelarii Prezydenta RP

Paweł Mucha 377

Głosowanie

Marszałek 378

Poseł Marek Wójcik 378

Punkt 27. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Nadzwyczajnej o przedstawionym przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projekcie ustawy o zmianie ustawy Kodeks spółek handlowych (cd.)

Głosowanie

Marszałek 379

Punkt 23. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. wraz z przedstawioną przez Najwyższą Izbę Kontroli analizą wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2018 r. oraz komisyjnym projektem uchwały w przedmiocie absolutorium (cd.)

Poseł Paweł Grabowski 379

Poseł Genowefa Tokarska 379

Poseł Izabela Leszczyna 380

Poseł Andrzej Szlachta 380

Głosowanie

Marszałek 380

Punkt 4. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Nadzwyczajnej:	
— o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw,	
— o senackich projektach ustaw o zmianie ustawy Kodeks postępowania karnego (cd.)	
Poseł Sprawozdawca Marek Ast	380
Poseł Jerzy Meysztowicz	381
Głosowanie	
Marszałek	381
Poseł Bartłomiej Wróblewski	381
Poseł Arkadiusz Myrcha	381
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Marcin Warchoń	382
Punkt 5. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka o komisyjnym projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo o adwokaturze oraz ustawy o radcach prawnych (cd.)	
Poseł Borys Budka	383
Głosowanie	
Marszałek	383
Poseł Paweł Grabowski	383
Punkt 6. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Obrony Narodowej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o weteranach działań poza granicami państwa oraz niektórych innych ustaw (cd.)	
Poseł Sprawozdawca Wojciech Buczak	384
Poseł Marcin Kierwiński	384
Sekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Wojciech Skurkiewicz	384
Głosowanie	
Marszałek	385
Poseł Bożena Kamińska	385
Minister Obrony Narodowej Mariusz Błaszczak	385
Poseł Marek Jakubiak	386
Poseł Robert Winnicki	387
Poseł Bożena Kamińska	387
Sekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Wojciech Skurkiewicz	387
Punkt 8. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych o senackim projekcie ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (cd.)	
Poseł Sprawozdawca Jan Szewczak	388
Poseł Krystyna Skowrońska	388
Głosowanie	
Marszałek	388
Poseł Michał Szczerba	389
Punkt 9. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Gospodarki Morskiej	

i Żeglugi Śródlądowej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o portach i przystaniach morskich oraz niektórych innych ustaw (cd.)	
Głosowanie	
Marszałek	389
Punkt 10. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa o rządowym projekcie ustawy o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych (cd.)	
Poseł Sprawozdawca Maciej Małecki	389
Głosowanie	
Marszałek	389
Poseł Robert Winnicki	390
Punkt 11. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Infrastruktury o rządowym projekcie ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (cd.)	
Głosowanie	
Marszałek	390
Punkt 13. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego (cd.)	
Poseł Sprawozdawca Grzegorz Matusiak	390
Głosowanie	
Marszałek	390
Punkt 14. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (cd.)	
Poseł Borys Budka	391
Głosowanie	
Marszałek	391
Punkt 15. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw (cd.)	
Poseł Sprawozdawca Rafał Mucha	391
Głosowanie	
Marszałek	392
Poseł Tomasz Szymański	392
Punkt 17. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji do Spraw Energii i Skar-	

bu Państwa o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym oraz ustawy Prawo energetyczne (cd.)	
Głosowanie	
Marszałek	393
Punkt 19. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (cd.)	
Posel Jolanta Hibner	394
Głosowanie	
Marszałek	394
Posel Zdzisław Gawlik	394
Punkt 20. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw (cd.)	
Głosowanie	
Marszałek	395
Punkt 21. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Gospodarki i Rozwoju o senackim projekcie ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności (cd.)	
Posel Sprawozdawca Paweł Kobyliński	395
Głosowanie	
Marszałek	395
Posel Jerzy Meysztowicz	395
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi	
Jan Krzysztof Ardanowski	396
Posel Jerzy Meysztowicz	396
Punkt 28. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Nadzwyczajnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (cd.)	
Posel Sprawozdawca Grzegorz Lorek	396
Głosowanie	
Marszałek	397
Punkt 29. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o rządowym projekcie ustawy o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (cd.)	
Posel Sprawozdawca Teresa Wargocka	398
Posel Sławomir Jan Piechota	398
Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	
Krzysztof Michałkiewicz	398

Posel Sławomir Jan Piechota	399
Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	
Krzysztof Michałkiewicz	399
Głosowanie	
Marszałek	399
Posel Barbara Chrobak	399
Posel Dorota Niedziela	400
Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	
Krzysztof Michałkiewicz	400
Posel Magdalena Kochan	400
Posel Krzysztof Paszyk	400
Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	
Bożena Borys-Szopa	401
Posel Jagna Marczałajtis-Walczak	403
<i>(Przerwa w posiedzeniu)</i>	
Wznowienie obrad	
Punkt 29. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o rządowym projekcie ustawy o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (cd.)	
Posel Sławomir Jan Piechota	404
Głosowanie	
Marszałek	404
Posel Dorota Niedziela	404
Posel Kornelia Wróblewska	405
Posel Jagna Marczałajtis-Walczak	406
Posel Paweł Grabowski	407
Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	
Bożena Borys-Szopa	407
Posel Jagna Marczałajtis-Walczak	407
Posel Michał Szczerba	408
Posel Barbara Chrobak	408
Posel Sławomir Jan Piechota	408
Posel Joanna Scheuring-Wielgus	409
Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	
Bożena Borys-Szopa	410
Punkt 30. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych o rządowych projektach ustaw:	
— o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy Ordynacja podatkowa,	
— o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (cd.)	
Posel Sprawozdawca Andrzej Kosztowniak . .	410
Posel Paweł Grabowski	410
Głosowanie	
Marszałek	410
Posel Genowefa Tokarska	411
Posel Paulina Hennig-Kloska	411

Poseł Paweł Grabowski	411
Poseł Jarosław Sachajko	412
Punkt 31. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (cd.)	
Poseł Gabriela Lenartowicz	412
Głosowanie	
Marszałek	412
Poseł Ewa Lieder	413
Poseł Anna Paluch	413
Poseł Ewa Lieder	413
Poseł Anna Paluch	413
Minister Środowiska Henryk Kowalczyk ...	414
Poseł Agnieszka Pomaska	414
Poseł Anna Paluch	415
Sekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Małgorzata Golińska	415
Poseł Grzegorz Lipiec	415
Poseł Gabriela Lenartowicz	416
Minister Środowiska Henryk Kowalczyk ...	416
Punkt 32. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Obrony Narodowej o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo oświatowe (cd.)	
Poseł Sprawozdawca Teresa Wargocka ...	417
Poseł Magdalena Ewa Marek	418
Głosowanie	
Marszałek	418
Punkt 33. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej (cd.)	
Poseł Sprawozdawca Edward Siarka	418
Poseł Mirosław Suchoń	418
Poseł Zbigniew Sosnowski	419
Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji Elżbieta Witek	419
Głosowanie	
Marszałek	420
Poseł Elżbieta Radziszewska	420
Poseł Zbigniew Sosnowski	421
Punkt 34. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Zdrowia o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych (cd.)	
Poseł Elżbieta Radziszewska	421

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia Józefa Szczurek-Żelazko	421
Głosowanie	
Marszałek	422
Punkt 35. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Zdrowia o rządowym projekcie ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrażaniem rozwiązań w obszarze e-zdrowia (cd.)	
Głosowanie	
Marszałek	422
Punkt 36. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo upadłościowe oraz niektórych innych ustaw (cd.)	
Poseł Daniel Milewski	422
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Marcin Warchoń	422
Głosowanie	
Marszałek	423
Punkt 37. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (cd.)	
Poseł Kornelia Wróblewska	423
Głosowanie	
Marszałek	423
Punkt 38. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo konsularne (cd.)	
Głosowanie	
Marszałek	424
Punkt 39. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych oraz Komisji Spraw Zagranicznych o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki o wzmocnieniu współpracy w dziedzinie zapobiegania i zwalczania poważnej przestępczości, podpisanej w Waszyngtonie dnia 12 czerwca 2019 r. (cd.)	
Głosowanie	
Marszałek	424
Punkt 42. porządku dziennego: Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy Prawo zamówień publicznych (cd.)	
Punkt 43. porządku dziennego: Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy Przepisy wprowadzające ustawę Prawo zamówień publicznych (cd.)	
Głosowanie	
Marszałek	424

Punkt 60. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Zdrowia o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo farmaceutyczne (cd.)	
Głosowanie	
Marszałek	424
Punkt 61. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (cd.)	
Posel Sprawozdawca Dariusz Kubiak	424
Głosowanie	
Marszałek	425
Punkt 45. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Nadzwyczajnej o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw	
Posel Sprawozdawca Grzegorz Lorek	425
Głosowanie	
Marszałek	425
Punkt 46. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych oraz Komisji Infrastruktury o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz niektórych innych ustaw	
Posel Sprawozdawca Andrzej Szlachta	426
Głosowanie	
Marszałek	426
Posel Michał Jan Mazowiecki	426
Punkt 47. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Infrastruktury o uchwale Senatu w sprawie ustawy o inwestycjach w zakresie budowy Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku	
Posel Sprawozdawca Jan Kilian	427
Sprawy formalne	
Posel Jerzy Polaczek	427
Posel Zbigniew Konwiński	427
Głosowanie	
Marszałek	428
Sprawy formalne	
Posel Ryszard Terlecki	429
Punkt 48. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw	
Posel Sprawozdawca Andrzej Szlachta	430
Głosowanie	
Marszałek	430

Punkt 49. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych oraz Komisji Gospodarki i Rozwoju o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych	
Posel Sprawozdawca Andrzej Szlachta	431
Głosowanie	
Marszałek	431
Punkt 50. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw	
Posel Sprawozdawca Anna Paluch	432
Głosowanie	
Marszałek	432
Punkt 51. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji do Spraw Unii Europejskiej o uchwale Senatu w sprawie ustawy o uregulowaniu niektórych spraw w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej na podstawie umowy	
Posel Sprawozdawca Agata Borowiec	434
Głosowanie	
Marszałek	434
Punkt 52. porządku dziennego: Wybór nowego składu osobowego Komisji do Spraw Unii Europejskiej	
Posel Jerzy Meysztowicz	434
Głosowanie	
Marszałek	434
Komunikaty	
Sekretarz Posel Piotr Olszówka	434
Punkt 53. porządku dziennego: Zmiany w składach osobowych komisji sejmowych	
Głosowanie	
Marszałek	435
<i>(Przerwa w posiedzeniu)</i>	
Wznowienie obrad	
Punkt 54. porządku dziennego: Pytania w sprawach bieżących	
Posel Barbara Bartuś	435
Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Rafał Weber	435
Posel Barbara Bartuś	436
Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Rafał Weber	437
Posel Jarosław Gonciarz	437

Sekretarz Stanu w Ministerstwie	
Infrastruktury Rafał Weber	437
Posel Andrzej Gawron	438
Sekretarz Stanu w Ministerstwie	
Infrastruktury Rafał Weber	438
Posel Izabela Katarzyna Mrzygłocka	439
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie	
Edukacji Narodowej Maciej Kopeć	439
Posel Urszula Augustyn	441
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie	
Edukacji Narodowej Maciej Kopeć	441
Posel Urszula Augustyn	442
Posel Andrzej Maciejewski	442
Sekretarz Stanu w Kancelarii	
Prezesa Rady Ministrów Paweł Szrot	442
Posel Andrzej Maciejewski	443
Posel Jan Łopata	443
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa	
i Rozwoju Wsi Ryszard Zarudski	444
Posel Mirosław Maliszewski	445
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa	
i Rozwoju Wsi Ryszard Zarudski	445
Posel Marek Matuszewski	445
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska	
Sławomir Mazurek	446
Posel Marek Matuszewski	447
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska	
Sławomir Mazurek	447
Posel Mirosława Nykiel	448
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska	
Sławomir Mazurek	448
Posel Mirosława Nykiel	449
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska	
Sławomir Mazurek	450
Posel Ewa Kołodziej	450
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia	
Maciej Miłkowski	451
Posel Ewa Kołodziej	452
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia	
Maciej Miłkowski	452
Posel Tadeusz Dziuba	453
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia	
Maciej Miłkowski	453
Posel Tomasz Latos	453
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia	
Maciej Miłkowski	454
Posel Jerzy Bielecki	454
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji	
Wanda Buk	455
Posel Jerzy Bielecki	455
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji	
Wanda Buk	456
Posel Gabriela Masłowska	456
Sekretarz Stanu w Ministerstwie	
Inwestycji i Rozwoju Artur Soboń	456
Posel Teresa Glenc	457
Sekretarz Stanu w Ministerstwie	
Inwestycji i Rozwoju Artur Soboń	457

Punkt 55. porządku dziennego: Informacja bieżąca

Posel Michał Kamiński	458
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia	
Maciej Miłkowski	458
Posel Tomasz Latos	460
Posel Elżbieta Radziszewska	460
Posel Tadeusz Dziuba	461
Posel Izabela Leszczyna	461
Posel Andrzej Sośnierz	461
Posel Gabriela Masłowska	462
Posel Cezary Grabarczyk	462
Posel Ewa Szymańska	462
Posel Jakub Rutnicki	462
Posel Barbara Dziuk	463
Posel Alicja Chybicka	463
Posel Maria Nowak	464
Posel Stanisław Żmijan	464
Posel Bożena Kamińska	464
Posel Anna Krupka	465
Posel Zbigniew Ajchler	465
Posel Anna Kwiecień	465
Posel Barbara Chrobak	466
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia	
Maciej Miłkowski	466
Posel Elżbieta Radziszewska	469

Punkt 56. porządku dziennego: Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania lichwie

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie	
Sprawiedliwości Marcin Warchoń	469
Posel Gabriela Masłowska	471
Posel Izabela Leszczyna	472
Posel Barbara Chrobak	473
Posel Gabriela Masłowska	474
Posel Mieczysław Miazga	474
Posel Tadeusz Dziuba	475
Posel Alicja Chybicka	475
Posel Zbigniew Ajchler	475
Posel Henryk Wnorowski	476
Posel Stefan Romecki	476
Posel Anna Kwiecień	476
Posel Izabela Leszczyna	477
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie	
Sprawiedliwości Marcin Warchoń	477
Posel Izabela Leszczyna	479

Punkt 57. porządku dziennego: Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Punkt 58. porządku dziennego: Pierwsze czytanie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Sekretarz Stanu w Ministerstwie	
Sprawiedliwości Michał Wójcik	479

Senator Aleksander Szwed	480
Posel Artur Zasada	481
Posel Alicja Chybicka	482
Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwosci Michal Wojcik	482
Oswiadczenia	
Posel Gabriela Maslowska	482
Posel Alicja Chybicka	483
Posel Zbigniew Ajchler	484
Zamknienie posiedzenia	
Zalacznik – Teksty wystapien niewygloszonych	
Posel Jaroslaw Gonciarz	485
Posel Piotr Pyzik	485

Posel Krzysztof Paszyk	485
Posel Piotr Pyzik	486
Posel Katarzyna Osos	487
Posel Krzysztof Paszyk	487
Posel Malgorzata Zwiercan	488
Posel Mieczyslaw Kazimierz Baszko	488
Posel Malgorzata Chmiel	489
Posel Leszek Dobrzyński	489
Posel Krzysztof Gluchowski	489
Posel Elzbieta Teresa Plonka	490
Posel Piotr Pyzik	490
Posel Ewa Tomaszewska	491
Porzadek dzienny	

(Wznowienie posiedzenia o godz. 9)

(Na posiedzeniu przewodniczą marszałek Sejmu Marek Kuchciński oraz wicemarszałkowie Ryszard Terlecki, Małgorzata Gosiewska i Małgorzata Kidawa-Błońska)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Wznawiam posiedzenie.

Na sekretarzy dzisiejszych obrad powołuję posłów Pawła Rychlika i Piotra Olszówkę.

Protokół i listę mówców prowadzić będzie poseł Paweł Rychlik.

Proszę pana posła sekretarza o odczytanie komunikatów.

Sekretarz Poseł Piotr Olszówka:

Informuję, że w dniu dzisiejszym odbędą się posiedzenia Komisji:

— Edukacji, Nauki i Młodzieży wspólnie z Komisją Obrony Narodowej – godz. 9,

— Finansów Publicznych wspólnie z Komisją Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej – godz. 9.15.

W dniu dzisiejszym o godz. 10 odbędzie się posiedzenie Parlamentarnego Zespołu ds. Oszacowania Wysokości Odszkodowań Należnych Polsce od Niemiec za Szkody Wyrządzone w trakcie II Wojny Światowej. Dziękuję.

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktów 42. i 43. porządku dziennego:

42. Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy Prawo zamówień publicznych (druk nr 3624).

43. Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy Przepisy wprowadzające ustawę Prawo zamówień publicznych (druk nr 3625).

Proszę panią minister przedsiębiorczości i technologii Jadwigę Emilewicz o przedstawienie uzasadnienia projektów ustaw zawartych w drukach [nr 3624 i 3625](#).

Minister Przedsiębiorczości i Technologii Jadwiga Emilewicz:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Posłowie! Wysoka Izbo! Mam zaszczyt i przyjemność przedstawić państwu projekt ustawy Prawo zamówień publicznych, który reguluje kwestię udziału sektora publicznego w polskiej gospodarce, a także przepisów wprowadzających do systemu prawnego tę ustawę.

Mam poczucie, że to jest bardzo ważna ustawa, jedna z ważniejszych, która będzie miała wpływ na sposób i jakość prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce. Ona wprowadza nowe reguły gry i to, dlaczego jest tak ważna i tak doniosła, postaram się państwu przedstawić.

Obecnie obowiązująca ustawa, która powstała w 2004 r., a zatem tuż przed momentem wejścia Polski do Unii Europejskiej, przed ogromnym transferem środków publicznych, nie spełnia już stawianych przed nią wymagań, nie wprowadza reguł, które są istotne, na tyle atrakcyjne dla sektora prywatnego, iżby chciał, w odpowiednim stopniu wykorzystując swój potencjał, z tego rynku korzystać.

Jesteśmy przekonani, że zamówienia publiczne – myślę, że są o tym przekonani także wszyscy, którzy kiedykolwiek mieli doświadczenie samorządowe, ale także biznesowe – są potężnym narzędziem wspierającym rozwój gospodarczy. Umożliwiają poprawę jakości dostaw zamawianych usług, robót budowlanych, mogą służyć – i chcemy, aby służyły – wsparciu innowacyjności, ale także realizowaniu polityk społecznych i strategii rozwoju państwa. W ich ramach towary, usługi i roboty budowlane zamawia w Polsce ponad 34 tys. podmiotów, a wartość udzielanych zamówień w ubiegłym roku sięgnęła niemal 10% polskiego PKB. W ubiegłym roku to było ponad 202 mld zł, a ta wartość, jak obserwujemy, rok do roku, w ostatnich latach rosła. W rękach polskiego państwa, ale także w rękach polskiego rynku nie ma drugiego tak dużego strumienia środków, które rok do roku trafiają na rynek.

Dobrze przygotowane postępowania odpowiadające rzeczywistej sytuacji mogą i powinny być jednym

**Minister Przedsiębiorczości i Technologii
Jadwiga Emilewicz**

z głównych źródeł dochodów oraz impulsem do rozwoju inwestycji dla polskich firm.

W ostatnich latach znacząco zmieniły się oczekiwania wobec sposobu, w jaki były wydawane środki publiczne. Coraz mniej zaczyna nas interesować tylko i wyłącznie cena, a coraz większą wagę przywiązujemy do jakości, do ilości, do zaawansowania technologicznego dostarczonych towarów i usług. Jednocześnie wspólnotowa polityka europejska, której jesteśmy członkami, stawia przed nami coraz wyższe wymagania w zakresie tego, aby usługi i towary były zrównoważone, aby były przyjazne dla środowiska. To oczywiście także kolejne wyzwania dla przedsiębiorców, ale przede wszystkim dla tych, którzy dane usługi i towary zamawiają. Z drugiej strony z uwagi na pulę dostępnych środków niezmiennie ważne jest, aby zamówienia publiczne realizowały cele strategiczne, które sobie stawiamy, cele rozwoju dla całego państwa.

Jednym z przykładów, z elementów, które staramy się rozwinąć i zapewnić w nowym Prawie zamówień publicznych, jest chociażby to, że podmioty, które wygrywają postępowania, powinny na uczciwych, rzetelnych zasadach zatrudniać wykonawców, którzy dane usługi świadczą, dlatego premiowanie pracowników zatrudnianych na umowę o pracę zostało w jasny i jednoznaczny sposób w tym nowym prawie zapisane.

Włączamy także w zamówienia publiczne pewne szczególne aspekty społeczne, poprzez zarezerwowanie niektórych rodzajów zamówień, np. dla osób niepełnosprawnych. Dzięki odejściu od kryterium ceny uwzględniamy kwestie środowiskowe i gospodarcze, o których wspomniałam wcześniej.

Myślę, że istotne jest również to, iż – ponieważ ustawa jest bardzo duża i zdajemy sobie sprawę, w którym momencie prac sejmowych jesteśmy – jesteśmy głęboko przekonani, że jest to projekt bardzo dobrze przygotowany i opracowany. Prace nad nim rozpoczęły się ponad 3 lata temu i zaczęliśmy od szerokich konsultacji: z zamawiającymi, z samorządami, ze wszystkimi podmiotami, które zamówienia publiczne w Polsce realizują, z podmiotami, które do tych zamówień przystępowały w ostatnich latach i które adresowały, zgłaszały wiele problemów, wiele niemożności, ale także z podmiotami, które z tych zamówień nie korzystały, po to aby uzyskać wiedzę, dlaczego ten rynek nie był dla nich odpowiednio atrakcyjny. Przeanalizowaliśmy wszystkie nadesłane do nas wątpliwości i postulaty, uporządkowaliśmy także postulaty zgłaszane podczas wielu – ponad 100 – konsultacji, rozmów i spotkań, jakie w ciągu tych 3 lat odbyliśmy.

Jednym z problemów zasadniczych, które z perspektywy sektora publicznego zidentyfikowaliśmy, jest pogarszający się rok do roku od tych ponad 10 lat poziom konkurencyjności zamówień publicznych. We wspomnianym przeze mnie 2004 r., kiedy obecnie obowiązująca ustawa wchodziła w życie, mieliśmy od pięciu do siedmiu podmiotów ubiegających

się w jednym postępowaniu. W ubiegłym roku tych podmiotów było statystycznie niewiele ponad dwa. A są takie pule zamówień, ponad 50% tych zamówień, do których przystępuje tylko jeden podmiot. Wielokrotnie podawałam przykład, że jednym z takich sektorów, gdzie mamy bardzo dużo firm, jest sektor informatyczny, a to zamówienia szczególnie ważne, bo one mogą w sposób znakomity poprawić jakość świadczenia usług publicznych. W przypadku tych zamówień w ubiegłym roku właśnie ponad 50% takich zamówień spotykało się tylko z jednym oferentem. Jakie to rodzi konsekwencje, nie muszę tutaj na pewno mówić.

To oznacza, że, po pierwsze, jest wiele firm, które z takiego bodźca rozwojowego nie korzystają, pomimo że dostarczają usługi, które mogłyby zaspokoić oczekiwania zamawiającego. Ale to także jest oczywiście wpływ na ceny, bo wiemy, zdajemy sobie sprawę i wszelkie analizy wskazują, że im więcej podmiotów ubiega się o dane postępowanie, tym ostatecznie koszty mogą być zdecydowanie niższe. W przypadku naszych statystyk z całą pewnością widzimy ogromny obszar do poprawy efektywności, do obniżenia kosztów funkcjonowania administracji publicznej właśnie poprzez to, że tych podmiotów ubiegających się o przetargi będzie po prostu więcej.

W oparciu o te wyniki, o spotkania, które odbyliśmy, przygotowaliśmy w pierwszej kolejności wiosną ubiegłego roku koncepcję nowego Prawa zamówień publicznych. Był to przyjęty dokument, który jako pierwszy został poddany konsultacjom. To w oparciu o ten dokument pisaliśmy już później konkretne przepisy, które państwu dzisiaj przekazujemy do dalszych prac. Te szerokie konsultacje, tak jak mówiłam, dotyczyły najpierw samego opracowania koncepcji, a później już samych ustaw. Myślę, że nie będzie przesadą, jeżeli powiem, że brało w nich udział naprawdę setki osób. Spotkaliśmy się, zrobiliśmy konferencje w dziewięciu miastach w Polsce, to były duże konferencje, ale były jeszcze setki spotkań branżowych, indywidualnych. Myślę, że też jest istotne to, że zaczęliśmy doświadczenie z rynku. Zdajemy sobie sprawę, że przecież duże podmioty prywatne dzisiaj mają również bardzo restrykcyjne reżimy zamówieniowe, właśnie w celu poprawy efektywności swojej działalności, więc zaczęliśmy z rynku wiele doświadczeń, które dzisiaj stają się elementami naszego prawa.

W oparciu o tak zgromadzony materiał rozpoczęliśmy prace nad rządowym projektem ustawy. Projekt był gotowy na początku tego roku. Rozpoczęliśmy normalny tryb procedowania rządowego. Odbyły się konsultacje międzyresortowe, konsultacje społeczne i nowy projekt został przyjęty przez Radę Ministrów w czerwcu tego roku.

To, co bardzo ważne, myślę, w tym całym cyklu prac nad projektem – sięgnęliśmy również po opinie Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, Rady Dialogu Społecznego oraz organizacji związkowych, a także wybitnych przedstawicieli świata nauki, w tym m.in. Rady Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów. Wszystkie te organizacje i wszystkie te ciała wypowiedziały się pozytywnie o procedowa-

**Minister Przedsiębiorczości i Technologii
Jadwiga Emilewicz**

nym przez nas projekcie. Podkreślam to w tym miejscu, bo jest to ustawa, która... W naturalny sposób to są podmioty – przedstawiciele samorządu terytorialnego z jednej strony, z drugiej strony pracodawcy – co do których rzadko zdarza się, żeby miały wspólny pogląd, dobry pogląd na temat proponowanych zmian legislacyjnych. W tym przypadku udało nam się pogodzić te pozornie, jak by się wydawało, sprzeczne interesy.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Głównym celem, jaki przyświeca projektowi nowego Prawa zamówień publicznych, jest wspomniane przeze mnie zwiększenie efektywności systemu zamówień publicznych. Zdajemy sobie sprawę, czym jest efektywność. To uzyskanie możliwie najlepszych efektów w najkrótszym czasie za najlepszą możliwą cenę. Efekty te oczywiście mogą być różne. Efektem może być jak najszybsza dostawa sprzętu biurowego, ale może być nim także wybudowanie budynku w takiej technologii, która sprawi, że jego eksploatacja w długim okresie będzie zdecydowanie tańsza niż w innej dostępnej również technologii. Ale innym efektem jest także wzrost potencjału małych i średnich firm. Wreszcie efektem bardzo przez nas oczekiwanym jest także podniesienie poziomu innowacyjności, a zatem nowy, atrakcyjniejszy, ciekawszy sposób wykonywania swoich zadań, z jednej strony, przez gminę, np. w zakresie gospodarki odpadami. To niezwykle istotny w tej chwili rezerwuwar innowacyjności.

Aby osiągnąć ten cel, nowa ustawa ma zadanie stworzyć system zamówień publicznych, który odpowie na wszystkie najważniejsze problemy rynku. Na każdy problem, który zidentyfikowaliśmy w ramach otwartych konsultacji najpierw koncepcji, a potem Prawa zamówień publicznych, odpowiadamy, mamy nadzieję, jesteśmy przekonani, konkretnymi rozwiązaniami.

Pierwszy, o którym już tutaj mówiłam, to nieproporcjonalny udział małych i średnich firm w rynku zamówień publicznych. Przypominamy zawsze, że małe i średnie firmy to ponad 90% podmiotów aktywnych w polskim pejzażu gospodarczym i rynek zamówień publicznych zdecydowanie tego pejzażu nie odzwierciedla. A zatem zidentyfikowaliśmy bariery i z tymi barierami staraliśmy się zmierzyć.

W jaki sposób to robimy? Przede wszystkim dla postępowań krajowych poniżej progów unijnych wprowadzamy nową, łatwiejszą procedurę, która nie wymaga stosowania procedur wzorowanych na dyrektywach unijnych. Podmioty będą mogły udzielać zamówień z wykorzystaniem elastycznej, uproszczonej procedury, która stwarza możliwość przede wszystkim negocjowania ofert, w szerszym bądź węższym zakresie, w zależności od decyzji zamawiającego.

To jest specjalna procedura dla właśnie tego typu zamówień. Mamy nadzieję, że to zachęci większą liczbę podmiotów, małych i średnich, do udziału w tym rynku. Zdajemy sobie jednocześnie sprawę, że małe i średnie firmy bardzo często biorą udział w rynku

zamówień publicznych jako podwykonawcy. A zatem, wprowadzając rozwiązania korzystne dla wykonawców, nie zapomnieliśmy także o podwykonawcach. Chcemy również im zagwarantować, aby korzystali ze wszystkich praw, z jakich korzystają wykonawcy. Obligujemy wykonawców do tego, aby w odpowiedni sposób dbali o interesy podwykonawców. Dlatego m.in. w ustawie znajduje się przepis, który zapewnia, że postanowienia umów z podwykonawcami nie będą mniej korzystne niż postanowienia umów z wykonawcami w zakresie kar umownych, płatności czy waloryzacji.

Otwarcie na MŚP będzie służyć także przemodulowanie procedury konkursu. Tego, że jest to dobre narzędzie, doświadczyliśmy, realizując zainicjowany przez pana premiera Morawieckiego 2 lata temu program GovTech. Wiele tego typu postępowań konkursowych, przede wszystkim w zakresie usług informatycznych dla administracji, zostało skutecznie przeprowadzonych. Korzystając z tych doświadczeń, uprościliśmy zdecydowanie procedury konkursowe. Nowy konkurs będzie pozwalał m.in. na zawarcie umowy na wykonanie usługi, z którą związana była praca konkursowa, a nie tylko na opracowanie wykonanego projektu. To jest ta skrócona ścieżka dostępu, czyli laureat konkursu nie będzie musiał przystępować do skomplikowanego, złożonego postępowania, tylko na podstawie wygranego konkursu będzie można z nim podpisać umowę na wykonanie całości zamówienia. Jesteśmy przekonani, że ten element zdecydowanie otworzy rynek zamówień publicznych dla firm innowacyjnych, dla sektora, który dzisiaj zdecydowanie do zamówień publicznych nie przystępuje.

Zmiany w tym zakresie ułatwiające w przypadku małych i średnich firm wymagały również odniesienia się do kwestii wadium, zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Dziś problemy z płynnością finansową bardzo często sprawiają, że małe firmy nie są w stanie brać udziału w przetargach, dlatego że po prostu nie stać ich na wadium czy na zabezpieczenie. Te wymagania, które są dzisiaj, jak wszystkie podmioty zgłaszały, są zdecydowanie zbyt wygórowane. Dlatego w mniejszych krajowych postępowaniach w procedurze uproszczonej maksymalna wartość wadium, której może żądać zamawiający, zostaje zmniejszona o połowę, tj. do 1,5%. Jednocześnie projekt zakłada, że wadium będzie fakultatywne we wszystkich postępowaniach, tzn. że zamawiający będzie mógł, ale nie będzie musiał tego wadium oczekiwać. *(Dzwonek)* Oprócz tego maksymalna wysokość zabezpieczenia, jakiej może żądać zamawiający, wynosi 10% ceny całkowitej podanej w ofercie. W praktyce wielu zamawiających wymaga zabezpieczenia w takiej wysokości, choć nie zawsze taka wysokość zabezpieczenia jest uzasadniona specyfiką zamówienia.

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Bardzo dziękuję, pani minister.

Minister Przedsiębiorczości i Technologii Jadwiga Emilewicz:

Tych rozwiązań jest oczywiście znacznie więcej, nie tylko dla sektora małych i średnich firm. Jest to również ogromne ułatwienie dla sektora publicznego.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Rekomenduję państwu przyjęcie, uprzejmie proszę o przyjęcie nowego Prawa zamówień publicznych.

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Dziękuję bardzo.

Sejm ustalił, że w łącznej dyskusji nad tymi punktami porządku dziennego wysłucha 5-minutowych oświadczeń w imieniu klubów i kół.

Otwieram dyskusję.

Jako pierwszy w imieniu Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość pan poseł Wojciech Murdzek. Bardzo proszę.

Poseł Wojciech Murdzek:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Przedłożony przez ministra przedsiębiorczości i technologii projekt nowego Prawa zamówień publicznych jest odpowiedzią na głosy całego rynku zamówień publicznych, który od kilku lat czeka na prawo, które będzie przystawało do potrzeb dzisiejszej sytuacji gospodarczej i problemów związanych z wydawaniem ogromnego strumienia publicznych pieniędzy.

Nowe Prawo zamówień publicznych tworzy zupełnie nowe ramy – do bardziej efektywnego wydawania publicznych pieniędzy, nastawionego przede wszystkim na udaną realizację kontraktu między przedsiębiorcą a stroną publiczną, nie zaś na formalną stronę postępowania. Projekt ten cel w postaci efektywności realizuje poprzez skupienie się na zaniebanych w obecnej ustawie etapach procedury udzielania zamówień publicznych, planowaniu, przygotowaniu, a później realizacji oceny wykonania umowy. Dziś podmioty publiczne skupiają się przede wszystkim na wyborze wykonawcy, czasem niewystarczająco zwracając uwagę na inne elementy całego procesu, które są równie ważne, a czasem nawet ważniejsze, bo przecież o udanym zamówieniu można mówić dopiero wtedy, kiedy podmiot umowy zostanie w całości bez zastrzeżeń wykonany.

Zanim przejdę do omawianych konkretnych zmian, których ustawa zawiera bardzo dużo, chciałbym wspomnieć o tym, że ważne jest, że ustawa zachowuje kilka ważnych osiągnięć wprowadzonych do systemu nowelizacją Prawa zamówień publicznych z roku 2016. Jednym z nich jest kontynuacja odchodzenia od dyktatu ceny jako jedyne kryterium wyboru ofert na rzecz przede wszystkim jakości. Drugim bardzo ważnym wątkiem jest kwestia tzw. zamówień

in-house, czyli zadań zleczanych podmiotom zależnym od zamawiającego, np. spółkom komunalnym. Wprowadza się jednak pewne doprecyzowanie służące temu, by ta instytucja nie była nadużywana.

Warto wymienić co najmniej kilka rozwiązań zawartych w ustawie, odpowiadających na problemy związane przede wszystkim z niską konkurencyjnością na tym rynku czy zbyt małym uczestnictwem sektora MŚP. Wprowadzenie polityki zakupowej państwa, ukierunkowując zakupy na innowacje, zrównoważone produkty i usługi dostarczane instytucjom publicznym. Polityka zakupowa ma stanowić spójny i strategiczny plan wydawania środków. Wprowadzenie zasady efektywności udzielania zamówień publicznych, czyli jak najwyższe korzyści ekonomiczne lub społeczne z wydatkowanych środków przy najlepszym możliwym stosunku nakładów do uzyskanych korzyści. Wprowadzenie obowiązku dokonania analizy poprzedzającej wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, szczególnie zamówienia o dużej wartości, zarówno od strony proceduralnej, jak i od strony ekonomicznej i technicznej.

Wprowadzenie uproszczeń stosowania trybów właściwych do udzielania zamówień publicznych. Negocjacje otwierają drogę do tego, aby zamawiający mogli pozyskać wiedzę o najlepszych innowacyjnych rozwiązaniach, jakie mogą zaoferować wykonawcy. Wprowadzenie zasady współdziałania zamawiającego i wykonawcy na etapie realizacji zamówienia. Propozycja zakłada wyrażenie wprost w przepisach obowiązku współdziałania zamawiającego i wykonawcy w celu prawidłowej realizacji zamówienia. Wyodrębnienie uproszczonej procedury dla zamówień o wartości poniżej progów unijnych.

Propozycje w projekcie, które odpowiadają bezpośrednio na problem niskiej konkurencyjności, to m.in.: uproszczenia w kwalifikacji wykonawców, w tym ograniczenie przesłanek wykluczenia; obowiązek stosowania zaliczek lub częściowych płatności w dłuższych umowach; obowiązkowa waloryzacja w kontraktach zawartych na ponad 12 miesięcy czy katalog klauzul zakazanych. Przewidziano ponadto mechanizm ugodowego załatwiania największych sporów między wykonawcą a zamawiającym na etapie wykonywania umowy. Ważne zmiany dotyczą także systemu środków ochrony prawnej, a mianowicie obniżenie opłaty od skargi na orzecznictwo KIO, wydłużenie terminu na wniesienie skargi na orzeczenie KIO. System kontroli zamówień zostanie dopracowany poprzez wspólne przepisy ogólne dotyczące kontroli zamówień publicznych, przeprowadzanie kontroli na podstawie analizy ryzyka naruszenia prawa czy obowiązek publikacji wytycznych dotyczących prowadzenia kontroli przez organy kontroli. Nastąpi także wzmocnienie roli prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w przygotowaniu i propagowaniu dobrych praktyk i wzorców dokumentów (*Dzwonek*), które będą stanowiły...

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Bardzo dziękuję, panie pośle.

Poseł Wojciech Murdzek:

...wsparcie dla zamawiającego.

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Dziękuję bardzo.
Teraz głos...

Poseł Wojciech Murdzek:

Jednocześnie składam wniosek, panie marszałku, o skierowanie do Komisji Nadzwyczajnej do spraw deregulacji.

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Dziękuję bardzo.
Teraz, w imieniu klubu Platformy Obywatelskiej, pan poseł Jerzy Meysztowicz.

Poseł Jerzy Meysztowicz:

Panie Marszałku! Pani Minister! Wysoka Izbo! Mam okazję przedstawić stanowisko Klubu Parlamentarnego Platforma Obywatelska – Koalicja Obywatelska odnośnie do ustawy Prawo zamówień publicznych, druk nr 3624, oraz Przepisy wprowadzające ustawę Prawo zamówień publicznych, druk nr 3625.

W krótkim okresie od momentu dostarczenia nam druku sejmowego nie jesteśmy w stanie bardzo merytorycznie odnieść się do 623 artykułów. Mamy nadzieję, że podczas pracy w komisji będziemy mogli dogłębnie się zapoznać z tym projektem i nad nim procedować. Ustawa zastąpi obowiązujące Prawo zamówień publicznych, które zostało uchwalone w 2004 r. i później było wielokrotnie nowelizowane.

Rynek zamówień publicznych przeżywa ostatnio bardzo duży kryzys. Mamy informacje o zejściu podwykonawców i wykonawców z budów i zerwaniu kontraktów. Wynika to przede wszystkim z faktu, że niestety wygranie przetargu... Oferty są składane czasami 2 lata przed wejściem na budowę. Ten okres powoduje, że ten kontrakt czasami jest już kompletnie nieopłacalny.

Drugim powodem, dla którego powinniśmy się martwić, jest to, że spada średnia ilość chętnych do startów w zamówieniach publicznych. W tej chwili ta średnia to 2,5 oferty.

Ale przeraża nas jedna rzecz – nie tylko nas, ale i przedsiębiorców – że ustawa o zamówieniach publicznych z 1994 r. miała 97 artykułów, w 2004 r. – już 227,

a obecna – 623. Mam świadomość, że wprowadzamy przepisy dyrektyw unijnych, i mam nadzieję, że następna ustawa nie przekroczy bariery 1 tys. artykułów.

W ustawie zaproponowano rozwiązania, które według autorów projektu wychodzą naprzeciw oczekiwaniom zarówno podmiotów publicznych, jak i wykonawców. Ma to służyć zwiększeniu znaczenia dialogu z wykonawcą. Wprowadza zasady efektywności, ograniczenia i doprecyzowuje przesłanki wykluczenia. Upraszcza procedury zarówno poniżej, jak i powyżej progów unijnych. Obniża opłaty od skarg do sądu na wyrok Krajowej Izby Odwoławczej.

Spodziewany jest wzrost zainteresowania przetargami, dlatego że ten rynek wart ponad 200 mld zł jest rzeczywiście bardzo zachęcający. Ugodowe, concyliacyjne rozwiązywanie sporów – strony mogą się zwrócić do sądu polubownego działającego przy Prokuraturze Generalnej. Również zrównoważenie stron w umowach w sprawach zamówienia publicznego, zniesienie odpowiedzialności solidarnej wykonawców w trybie partnerstwa innowacyjnego. Wprowadzenie obowiązku stosowania zaliczek lub częściowych płatności w umowach powyżej 12 miesięcy. Jak również zostało wprowadzone wzmocnienie roli prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w przygotowaniu i propagowaniu dobrych praktyk i wzorców dokumentów, które będą stanowiły wsparcie dla zamawiających. Wprowadzenie nowego rozwiązania mającego na celu pozasądowe rozwiązanie sporu. Przede wszystkim sprawa waloryzacji kontraktów to jest rzecz, która rzeczywiście jest bardzo istotna, oraz to, żeby cena nie była głównym warunkiem udzielenia zgody na wykonywanie zamówienia.

I zastrzeżenia. Lewiatan zwrócił uwagę, że nie reguluje się wystarczająco mocno kwestii tzw. zamówień in-house, również Lewiatan uważa, że rozstrzygnięcia Krajowej Izby Odwoławczej powinny być wiążące dla wszystkich instytucji krajowych. Były również sugestie, że nie do końca są zdefiniowane takie pojęcia, jak: wartość zamówienia, oferta, najkorzystniejsza oferta, negocjacje, i to należałoby poprawić, oraz Pracodawcy RP chcą, by ustawa wprowadziła aktualizację cen także dla dostaw, a nie tylko dla branży budowlanej i usług, wskazują na zmienność cen oraz wahania kursów euro. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Dziękuję.

Pani poseł Maria Janyska, klub Platforma Obywatelska.

Poseł Maria Małgorzata Janyska:

Pani Minister! Wysoka Izbo! Pani minister powiedziała, jak ważny to jest projekt. On jest megaważny, proszę państwa. I dlatego nieprawdopodobne jest to,

Posel Maria Małgorzata Janyska

co się będzie działo z tym projektem. Nieprawdopodobne jest to, że on ma być uchwalony do końca tej kadencji. Nieprawdopodobne będzie również to, jeżeli Sejm zgodzi się, aby ten projekt trafił do komisji deregulacyjnej, małej komisji, która nie jest do tego merytorycznie przygotowana i ma w tej chwili do rozpatrzenia oprócz tego inny ważny akt. Pominięcie Komisji Gospodarki i Rozwoju, jeśli tak zdecyduje Izba, będzie nieprawdopodobne.

Jeśli tak się zdarzy w przypadku tego projektu, to ta Wysoka Izba – mówię do wszystkich posłów, do posłów opacji rządzącej i do opozycji – zostanie potraktowana jak notariusz, który ma przybić pewną datę, czyli powiedzieć, że w tym dniu okazano mu ten dokument, bo inaczej po prostu nie ma najmniejszej możliwości... Wiem, o czym mówię, bo prowadziłam duże projekty dotyczące zmiany Prawa zamówień publicznych i w tamtej kadencji, i na początku tej kadencji. Wiem, ile trzeba pracy, żeby to było rzetelne i żebyśmy faktycznie mogli przygotować jak najlepsze, a nie pochopne rozwiązania dla przedsiębiorców. (*Dzwonek*) Przykładem jest także in-house...

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Bardzo dziękuję, pani poseł.

Posel Maria Małgorzata Janyska:

...co do którego zgłaszałam wiele zastrzeżeń, a teraz stwierdzono, że tam jest wiele nieprawidłowości. Dziękuję.

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Bardzo dziękuję, pani poseł.
Pan poseł Paweł Grabowski, klub Kukiz'15.

Posel Paweł Grabowski:

Dziękuję bardzo.

Panie Marszałku! Pani Minister! Wysoka Izbo! Mam zaszczyt przedstawić stanowisko mojego klubu poselskiego dotyczące projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo zamówień publicznych.

Pani Minister! Jak do tej pory nie miałem żadnych zarzutów co do pani prac, moje ich oceny były zawsze bardzo wysokie, bardzo je ceniłem, ale jednak to, co się z tą ustawą będzie działo w Sejmie... Najlepszym tego obrazem jest chociażby końcówka wypowiedzi pani poseł Janyskiej, kiedy bardzo zasadniczy pan marszałek Terlecki... Po prostu skończył się czas, więc pani poseł musiała zejść z mównicy i na

tym się ucięła rozmowa na temat Prawa zamówień publicznych.

(*Posel Maria Małgorzata Janyska*: Pan marszałek sam przecież stwierdził, że jest brutalny.)

Pani Minister! Pani doskonale wie, że jest to materia bardzo rozległa, bardzo skomplikowana i wymagająca spokojnego podejścia. Ja z szacunkiem podchodzę do pracy wykonywanej przez ministerstwo, urzędników, do konsultacji, które się odbyły, bo one trwały długo. Tego nie podważam, bo i z OSR wynika, że masa podmiotów – masa w pozytywnym słowa znaczeniu – została zaproszona do konsultacji. Bardzo wiele podmiotów, ponad setka, wzięło udział czy to w uzgodnieniach, czy w konsultacjach, czy w spotkaniu uzgodnieniowym, więc co do tego nie mam wątpliwości, zastrzeżeń. Ale, pani minister, mamy de facto przedostatnie, może przedprzedostatnie posiedzenie Sejmu. Pamiętam, że kiedy procedowaliśmy nad tą pierwszą w tej kadencji, dużą zmianą Prawa zamówień publicznych, to odbyło się kilka albo kilkanaście posiedzeń podkomisji. To był bardzo skomplikowany projekt. Tymczasem teraz, na koniec, rzutem na taśmę zostaje nam przedstawiony bardzo obszerny projekt, który ciężko jest nawet...

(*Posel Jerzy Meysztowicz*: Unieść.)

Cięzko jest nawet opowiedzieć o nim cokolwiek, bo tak jak pan poseł Meysztowicz mówił, jest tu ponad 0,5 tys. artykułów, cały druk ma 1600 stron. Oczywiście większość z nich stanowi raport z konsultacji, które się odbyły, natomiast faktem jest to... Pamiętam, że kiedy w 2016 r. pracowaliśmy nad poprzednią nowelizacją, tą dużą nowelizacją Prawa zamówień publicznych, mówiono o tym, że będzie jeszcze większa nowelizacja. Czekaliśmy na to i okazało się, że projekt był tak długo konsultowany... Jest to mój duży zarzut wobec państwa, którzy byli odpowiedzialni za procedowanie i konsultowanie, ponieważ tym samym sposób procedowania tej ustawy tak naprawdę wywraca – proszę wybaczyć, że odniosę się do tak wysokich kategorii – ład konstytucyjny, bo okazuje się, że w zasadzie Sejm, przepraszam, jest tylko od przyklepania pewnych rozwiązań, bo nie wiem, jak pani minister sobie wyobraża to, że – skoro konsultacje prowadzone przez ministerstwo z setkami podmiotów trwały 2 lata – teraz Sejm, że tak powiem, zatwierdzi to w ciągu najwyżej 2 miesięcy, przy czym nie mamy nawet tyle czasu, bo z tego, co wiemy, ostatnie posiedzenie Sejmu ma się odbyć 11, 12 i 13 września. Więc stąd moje zarzuty, stąd moje zdziwienie, bo to z kolei spowoduje w mojej ocenie konieczność pochylenia się w kolejnej kadencji Sejmu nad pewnymi rozwiązaniami, które gdzieś tam pewnie będą budziły kontrowersje czy okażą się błędne.

Tak że, pani minister, to nie jest tak, że ja tutaj krytykuję i że nie popieramy tej zmiany, ponieważ to jest duża zmiana, która zawiera bardzo wiele mądrych postulatów, dobrych kierunkowo, tylko naprawdę jestem zdziwiony, że jest to procedowane w Sejmie w takim trybie, że zostaje to przedstawione w zasadzie z dnia na dzień.

Posel Paweł Grabowski

Zatem, pani minister, mam wielką nadzieję, że projekt trafi... Jeżeli ma trafić do komisji do spraw deregulacji, jeżeli taka będzie państwa decyzja, to w porządku, ale niech trafi również do Komisji Gospodarki i Rozwoju, która to komisja procedowała już nad poprzednią dużą zmianą Prawa zamówień publicznych. Stąd też, panie marszałku, składam wniosek, żeby ten projekt został skierowany również do Komisji Gospodarki i Rozwoju, która jest komisją większą, a której posłowie przede wszystkim pracowali już nad poprzednią dużą zmianą Prawa zamówień publicznych, więc ta materia jest nam o tyle znana, że spędziliśmy kilkadziesiąt, a niektórzy może nawet kilkaset, godzin nad poprzednią nowelizacją.

Tak że mam wielką nadzieję, chociaż jest to płoną nadzieją, że uda się nam spokojnie przepracować ten projekt. Szczerze mówiąc, nie wiem, jak to będzie wyglądało, ale oczywiście jesteśmy za tym, żeby projekt skierować do komisji. Proszę wybaczyć, że nie odniosłem się do tych wymienionych 11 podstawowych zmian, pięciu dyrektyw, których przepisy czy założenia są realizowane tą ustawą. Są setki różnych ciekawych propozycji, koncepcji, również rozwiązań uwzględnionych, nieuwzględnionych czy odrzuconych w toku konsultacji, więc pracujemy nad tą ustawą, ale na spokojnie. Dziękuję. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Dziękuję.

Pan poseł Mieczysław Kasprzak, klub Polskie Stronnictwo Ludowe.

Posel Mieczysław Kasprzak:

Panie Marszałku! Pani Minister! Wysoka Izbo! Jest to ustawa bardzo ważna, jedna z ważniejszych ustaw, które mamy uchwalić w tej kadencji. Zabierając głos w imieniu Klubu Parlamentarnego Polskie Stronnictwo Ludowe – Koalicja Polska, chcę powiedzieć, że jak zobaczyłem, że ten projekt wchodzi pod obrady, byłem zaszokowany. Jak można na 2 miesiące, na dwa posiedzenia przed końcem kadencji kierować do Sejmu tak potężny, ważny i istotny projekt?

Doceniam, pani minister, pani wkład i udział w przygotowaniu tego projektu, bo wiem, że stara się pani robić to dobrze, obiektywnie, ale przy całej sympatii dla pani minister to jest zbyt ważny, zbyt potężny projekt – liczy kilkaset stron, ale ja już pomijam strony...

Sama pani widzi, że nie była pani w stanie w tym sejmowym czasie przeznaczonym na procedowanie nawet ogólnie omówić tego, co jest w tym projekcie. A każdy artykuł niesie określone konsekwencje, bardzo ważne. Tak jak pani powiedziała, 10% produktu krajowego brutto jest przepuszczane przez zamówie-

nia publiczne. Znamy te doświadczenia. Ile podkomisja musiała się napracować i zmienić zapisów, bo w trakcie prac oczywiście konsultacje społeczne, międzyresortowe są ważne, ale po tych konsultacjach jeszcze dziesiątki, setki poprawek przychodzą. Kiedy Sejm jest w stanie to zrobić?

Myślę, że to jest niepoważne traktowanie Sejmu. Wiem, że to nie jest pani wina, bo proces legislacyjny rządu rządzi się swoimi prawami, ale uważam, powiem szczerze, że Sejm nie jest w stanie podpisać się pod tym, co będziemy uchylać. To powinno być, jeżeli jest to dobre, jakimś dekretem wprowadzone, nie wiem, prezydent powinien wprowadzić dekretem czy premier jakieś specrozwiązanie znaleźć. Przecież my nie możemy brać za to odpowiedzialności. Każdy będzie nam zarzucał i później wyciągał: podpisaliście, głosowałaś za. Za czym mam głosować, jak to nie będzie nawet do komisji gospodarki skierowane, tylko jakaś speckomisja szybko to robi, żeby nikt nie wiedział, co tam jest?

W przypadku tak poważnej ustawy wszyscy posłowie, obojętnie, czy z koalicji rządzącej, czy z opozycji, popierają potrzebę zmian w ustawie o zamówieniach publicznych, ale powinni mieć wiedzę, przynajmniej ogólną, co z tego będzie wynikać. Szczegółowe rozwiązania są naprawdę skomplikowane i ta ustawa w życiu gospodarczym wywołuje wiele napięć, wiele jest podejrzeń o nieuczciwość. Tych uwag bardzo dużo nasłuchujemy się ze strony samorządów i ze strony przedsiębiorców.

Dlatego jesteśmy za procedowaniem, ale nie weźmiemy odpowiedzialności za to, co jest w tej ustawie. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Dziękuję bardzo.

Jeszcze pan poseł w trybie sprostowania swojej wypowiedzi?

Posel Paweł Grabowski:

Tak, bardzo dziękuję.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Pani Minister! Po konsultacji z pracownikiem Kancelarii Sejmu chciałem sprostować. Mój wniosek dotyczy skierowania tegoż projektu wyłącznie do Komisji Gospodarki i Rozwoju chociażby z jednego prostego względu – że komisja deregulacyjna ma zmniejszać ilość przepisów prawa. Ta ustawa, nowe Prawo zamówień publicznych, jest ustawą bardziej skomplikowaną aniżeli poprzedniczka, więc w tym zakresie powinno to trafić do Komisji Gospodarki i Rozwoju, w której, jak powiedziałem, posłowie pracowali już nad poprzednią dużą zmianą Prawa zamówień publicznych, i to się wydaje w pełni uzasadnione.

Powiem też wprost. Poseł Meysztowicz, przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju, przed chwilą

Posel Pawel Grabowski

wypowiedział się w sposób jednoznaczny, że te zmiany w Prawie zamówień publicznych są potrzebne, więc nie ma żadnych obaw co do tego, że Komisja Gospodarki i Rozwoju nie stanie na wysokości zadania i przepróduje ten projekt w sposób, nie wiem, gorszy niż komisja deregulacji. Tak że tylko i wyłącznie do Komisji Gospodarki i Rozwoju należy go przesłać. Dziękuję.

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Dziękuję, panie pośle.

Do pytań zgłosiło się jedenaścioro pań i panów posłów.

Otwieram dział pytań.

Zamykam listę posłów zgłoszonych do pytań.

Wyznaczam czas pytania na 1 minutę.

Jako pierwszy pan poseł Paweł Bańkowski, klub Platforma Obywatelska.

Nie ma pana posła?

Pani poseł Małgorzata Pępek, również klub Platforma Obywatelska.

Posel Małgorzata Pępek:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Mówicie, że dzięki rozwiązaniom zawartym w ustawie o zamówieniach publicznych będą one dużo bardziej konkurencyjne i zwiększy się ich jakość. Jednak zwiększenie konkurencyjności między firmami startującymi w przetargach na niewiele się zda bez przeznaczenia realnych kwot na konkretne inwestycje. Planowane inwestycje są niedoprecyzowane i niedoszacowane, a kosztorysy rzeczowo-finansowe – generalnie nierzetelne. Dobitym przykładem jest budowa S1 Przybędza – Milówka, czyli obejścia Węgierskiej Górki, którą rząd obiecuje od 4 lat, a niedawno przyznano się, że na ten cel należy zwiększyć pieniądze z budżetu państwa, bo inwestycja jest niedoszacowana. Tak potem wyglądają te przetargi.

Wracając do ustawy, pani minister (*Dzwonek*), mówi pani, że głównym celem ustawy jest zwiększenie efektywności.

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Dziękuję, pani pośle.

Pan poseł Piotr Olszówka, klub Prawo i Sprawiedliwość.

Posel Małgorzata Pępek:

Obawiam się, że z tą efektywnością będzie nieciekawie. (*Oklaski*)

(*Posel Zofia Czernow*: Tak jest.)

Dziękuję, że pan zapomniał wyłączyć mikrofon.

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Nie zapomniałem, zdążyła pani.
Bardzo proszę.

Posel Piotr Olszówka:

Dziękuję.

Panie Marszałku! Pani Minister! Wysoka Izbo! Do mojego biura zgłaszają się mali i średni przedsiębiorcy. Bardzo dobrze patrzą na tę ustawę. W związku z tym mam do pani minister pytanie. Czy w tym projekcie przewidywane jest rozwiązanie, które udrożni finansowanie inwestycji, zapewni płynność finansową, szczególnie tym mniejszym przedsiębiorcom, którzy dziś nie mają odwagi, boją się startować w przetargach? Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Dziękuję.

Pani poseł Anna Wasilewska, klub Platforma Obywatelska.

Posel Anna Wasilewska:

Panie Marszałku! Pani Minister! Wysoka Izbo! Rządowy projekt ustawy Prawo zamówień publicznych zmienia i porządkuje dotychczasowe regulacje prawne w tym zakresie. Niewątpliwie jest to bardzo ważne dla sprawnego działania rynku zamówień publicznych w Polsce. Była to ustawa bardzo oczekiwana. Należy jednak zauważyć, że dotychczasowe prawo, które działało 14 lat, miało 227 artykułów, natomiast projekt nowej ustawy wprowadza nowe rozwiązania dotyczące procedur udzielania zamówień publicznych, ale również poszerza ustawę do 623 artykułów. To powoduje, że zamawiający będą potrzebowali czasu i środków, aby sprawnie wdrożyć nowy system zamówień publicznych.

Proszę o informację, czy zostały wyliczone środki na doszkalanie pracowników administracji rządowej i samorządowej i czy rząd przewidział środki na pomoc dla samorządów w tym zakresie. Współpracowałam (*Dzwonek*) z departamentem zamówień publicznych i wiem, jak wielka odpowiedzialność spoczywa na pracownikach. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Bardzo dziękuję.

Pan poseł Grzegorz Piechowiak, Prawo i Sprawiedliwość.

Bardzo proszę.

Posel Grzegorz Piechowiak:

Szanowny Panie Marszałku! Pani Minister! Wysoka Izbo! W postępowaniach bardzo często dochodzi do sporów między zamawiającym a wykonawcą. Mówi się, że najgorsza ugoda jest dużo lepsza niż nawet najlepszy wyrok. Czy w tym projekcie przewiduje się jakieś przepisy wspierające polubowne rozwiązywanie sporów między zamawiającym a wykonawcą? Dziękuję.

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Dziękuję bardzo.

Pan poseł Paweł Kobyliński, klub Platforma Obywatelska.

Posel Paweł Kobyliński:

Szanowny Panie Marszałku! Pani Minister! Wysoka Izbo! Pierwsze pytanie merytoryczne dotyczące ustawy. Prosiłbym o przedstawienie, jak ustawa ma przeciwdziałać zatorom płatniczym i temu, że w przypadku zamówień publicznych często dochodzi do bankructw, zwłaszcza jeśli chodzi o branżę drogową.

Z drugiej strony chciałbym również poprosić, aby pani wsparła apel posłów o to, żeby to szło do komisji gospodarki – dużej komisji, która ma doświadczenie, jeśli chodzi o zamówienia publiczne. Tutaj wszyscy, z każdej opcji politycznej, gwarantujemy rzetelną, merytoryczną i bardzo szybką pracę nad tym. Uważam, że prawo tak ogromnie zmieniające przestrzeń gospodarczą w Polsce powinno być procedowane w Komisji Gospodarki i Rozwoju, a nie w komisji do spraw deregulacji. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan poseł Jerzy Meysztowicz, klub Platformy Obywatelskiej.

Posel Jerzy Meysztowicz:

Panie Marszałku! Pani Minister! Wysoka Izbo! Pani minister wspominała, że waszym celem jest wsparcie mikro- i małych przedsiębiorstw. Chodzi o to, żeby rzeczywiście one brały udział w przetargach i ubiegały się o zamówienia publiczne. Zastanawiam się... Ta ustawa na pewno im tego nie ułatwia, bo przebrnięcie przez te wszystkie przepisy nie jest łatwe. Niektórych firm nie stać na to, żeby powoływać specjalną komórkę, która zajmuje się tylko i wyłącznie zamówieniami publicznymi, albo zlecać to innym, wyspecjalizowanym firmom i płacić za to ciężkie pieniądze. Czy nie byłoby dobrym rozwiązaniem powołanie, albo przy Urzędzie Zamówień Pu-

blicznych, albo przy rzeczniku małych i średnich przedsiębiorców, takiej komórki na wzór tych komórek, które wspierają przedsiębiorców przy ubieganiu się o dotacje unijne? Chodzi o to, żeby była taka komórka, która by wspomogła tych najmniejszych przedsiębiorców, których nie stać na to, żeby zlecać przygotowanie procedury na zewnątrz. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pani poseł Zofia Czernow, klub Platformy Obywatelskiej.

Posel Zofia Czernow:

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Pani Minister! Po krótkiej analizie, bo czasu nie było za dużo, mam dwa konkretne pytania do pani minister. Po pierwsze, dlaczego utrzymuje się zapis, że w przypadku zamówień udzielanych przez jednostki samorządu terytorialnego, jeśli chodzi o kryterium ceny, musi być przestrzegana zasada, że nie może to przekroczyć 60%? Zamawiający sztucznie tworzą inne kryteria. Często to bardzo dużo kosztuje. Po co taki sztuczny zapis?

Po drugie, dlaczego utrzymuje się wymagania związane z zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy? Jest to utrzymywanie fikcji, powiedzmy to sobie otwarcie. Zamawiający przymusza wykonawców, a nie ma żadnych narzędzi do kontrolowania tego. Myślę, że najwyższy czas odejść od takich sztywnych, absurdałnych zapisów. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan poseł Andrzej Maciejewski, klub Kukiz'15.

Posel Andrzej Maciejewski:

Panie Marszałku! Pani Minister! Przysłuchując się całej dyskusji, mam wrażenie, że cokolwiek zrobimy, to i tak będziemy żałować. Ale mówimy o materii tak istotnej... Tu już powiem z punktu widzenia komisji, której przewodniczę, samorządu. Wiem, że samorządy mówią jedno: ogromna ilość przetargów jest tak naprawdę nierozstrzygnięta. Mam pytanie do pani minister, bo ustawa jest bardzo obszerna i świeża. Na ile projekt proponowany przez pani resort jest w stanie rozwiązać ten problem rozstrzygnięć, a jednocześnie kwestię uproszczenia odwołań? Chodzi o to, żeby nie było tego blokowania na zasadzie odwiecznego ping-ponga, zaskarżania, wydłużania czasu, a jednocześnie wpuszczania w koszty.

Tutaj naprawdę mówimy o tak obszernej materii, że i minuta, i 15 minut to za mało. Cieszy mnie, że

Posel Andrzej Maciejewski

była szeroka konsultacja, i jestem przekonany, proszę państwa, że gdyby ta sprawa była tak prosta, to już dawno byśmy ten temat mieli załatwiony. Mówimy o materii bardzo (*Dzwonek*), bardzo kłopotliwej. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pani poseł Małgorzata Chmiel, klub Platformy Obywatelskiej.

Posel Małgorzata Chmiel:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Projekt ustawy Prawo zamówień publicznych, nad którym teraz debatujemy, ma 600 stron. Większość pracowni architektonicznych to jednoosobowe działalności gospodarcze. W jaki sposób ci ludzie mają sobie z tym poradzić? Zajęcie się tak grubą ustawą pochłonie całkowicie środki, które są przeznaczone na zysk dla tej pracowni. To jest pierwsza rzecz.

Druga rzecz, najważniejsza. Chciałam zapytać, dlaczego nie ruszyliście zupełnie tak ważnego tematu jak jakość architektury w postępowaniu przetargowym. Jeśli chodzi o ustawę Prawo zamówień publicznych, to mamy również przewidzianą formułę: zaprojektuj i buduj. W takiej formule zupełnie zapomina się o jakości wyglądu architektonicznego danego obiektu. Jeszcze raz składam wniosek, żeby zając się również punktowaniem tego (*Dzwonek*), jaka jest jakość, a nie tylko brać pod uwagę rachunek ekonomiczny. Dziękuję.

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan poseł Paweł Grabowski, klub Kukiz'15.

Posel Paweł Grabowski:

Dziękuję.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Pani Minister! Pamiętam, że przy poprzedniej dużej nowelizacji ustawy Prawo zamówień publicznych bardzo wiele kontrowersji wzbudziły przepisy wprowadzające tzw. in-house w odniesieniu do ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Chodziło o odbiór śmieci.

Mam pytanie. Skoro państwo to przeanalizowali – 2 lata, jak wynika z OSR-u, konsultowaliście ten projekt; my nie mamy takiej szansy, nie mamy 2 lat, mamy niecałe 2 miesiące – to pytanie jest takie: Jakie są skutki wprowadzenia tego in-house'u?

Ile gmin wzięło na siebie obowiązek i ciężar właśnie odbierania odpadów, nieczystości od mieszkańców, od przedsiębiorców? Ponieważ pamiętam, że

wówczas, w 2016 r., przedsiębiorcy wyrażali dużą obawę odnośnie do dalszego swojego istnienia, gdyby gminy chciały przejmować te obowiązki za nich. Stąd też pytanie: Jaka jest skala tego zjawiska w ciągu ostatnich, powiedzmy, 2 lat, kiedy prowadzone były konsultacje nad tym projektem? Dziękuję. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Dziękuję bardzo.

Teraz głos zabierze minister przedsiębiorczości i technologii pani Jadwiga Emilewicz.

**Minister
Przedsiębiorczości i Technologii
Jadwiga Emilewicz:**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Przede wszystkim dziękuję bardzo za te wszystkie pytania i myślę, że zgodziliśmy się co do jednego – że to jest ustawa bardzo potrzebna.

Rozumiem zastrzeżenia i może najpierw do nich się odniosę, bo pojawiały się w wielu pytaniach. Chodzi o zastrzeżenia dotyczące czasu procedowania i wielkości ustawy. Po pierwsze, jeszcze raz podkreśliłam, że dołożyliśmy wszelkich starań, żeby to był dobrze przygotowany projekt, żeby w pracach sejmowych państwo nie musieli pisać de facto ustawy od nowa, tylko żebyśmy się mogli z nią dobrze zapoznać i ewentualnie dokonać kosmetycznych korekt.

Po drugie, dzisiaj zdajemy sobie sprawę, i państwo to wiedzą, o czym świadczy chociażby przypomnienie S1, jakie mamy kłopoty w zamówieniach publicznych. Stąd moje pytanie jest następujące: Czy są państwo gotowi dzisiaj powiedzieć przedsiębiorcom, małym i średnim, podwykonawcom, dużym, którzy schodzą z budów, którzy nie chcą ich realizować, którzy nie mają możliwości przejścia do trybu koncyliacyjnego, ale także zamawiającym, ale także obywatelom, którzy za chwilę nie będą mieli tej drogi, która miała być, że będziemy czekać jeszcze kolejne lata z tą ustawą? Ta ustawa daje możliwości przyspieszenia wielu prac budowlanych, które dzisiaj prowadzimy.

Zdając sobie sprawę z doniosłości aktu i z czasu, w którym jesteśmy, zdecydowaliśmy także na początku tego roku wprowadzić długie vacatio legis, aby, po pierwsze, nie było wątpliwości, że zamawiający będą mieli 3 miesiące, aby się nauczyć nowych przepisów. Dlatego założyliśmy, że datą wejścia w życie tej ustawy będzie 1 stycznia 2021 r. Wówczas, jeżeli pojawią się jeszcze jakieś wątpliwości w dalszej analizie, Sejm nowej kadencji będzie mógł dokonać ewentualnych zmian, co, mam nadzieję, się nie wydarzy, dlatego że ten czas, teraz, do końca tej kadencji, pozwoli ten dobrze przygotowany projekt ostatecznie dopracować.

Jeżeli chodzi o długość tej ustawy, to oczywiście możemy to liczyć ze względu na metry czy ze względu

**Minister Przedsiębiorczości i Technologii
Jadwiga Emilewicz**

na numery. Rzeczywiście obecna ustawa ma nieco ponad 360 artykułów, a ta jest większa. Ale jeśli państwo, zwłaszcza członkowie komisji gospodarki, dobrze znają obecną ustawę Prawo zamówień publicznych, to wiedzą państwo, że jest tam wiele artykułów, w których pod jednym numerem zawarte są punkty od a do z, więc jakbyśmy pewnie mieli policzyć, ustalić realnie wagę, to ta waga byłaby taka sama.

Zdają sobie państwo sprawę, że implementujemy złożone, skomplikowane prawo europejskie. Staraliśmy się w tej ustawie stosować zasadę, którą w ogóle stosujemy w Ministerstwie Przedsiębiorczości i Technologii, czyli niepołączania prawa, nienadpisywania tego, czego wymaga od nas prawo wspólnotowe.

Wiele pytań dotyczyło małych i średnich firm, ułatwień dla nich. Wspomniałam o tym, że to wyodrębnienie przepisów związanych z zamówieniami do tzw. progów unijnych sprawia, że ci najmniejsi nie będą musieli błąkać się od art. 1 do art. 640, tylko mają swoją odrębną część. Ta łatwiejsza procedura to także element adresowany do nich.

Jeśli chodzi o wspomnianych architektów – to też małe i średnie firmy – to odnosi się do nich właśnie procedura konkursowa, która po konkursie pozwala podpisać umowę. To rozwiązanie też adresowane jest szczególnie do tej grupy.

Jeśli mówimy o małych i średnich firmach, to także ze szczególną troską myślimy o poprawie ich płynności, stąd także obniżenie wymogów dotyczących wadium i zaliczek, a także obowiązek wypłat zaliczek i przedpłat w sytuacji, kiedy mamy umowę, która wykracza poza okres 12 miesięcy.

Teraz pytanie dotyczące jednostek samorządu terytorialnego i wspomnianej przez państwa liczby przetargów do dzisiaj nierozstrzygniętych. W nowych przepisach zakładamy, że jeżeli nawet wybrany wykonawca odstąpi od wykonania umowy, to zamawiający będzie mógł wybrać drugiego z kolei, nawet w czasie trwania zamówienia. Założyliśmy, mamy nadzieję, sytuację, w której mamy jednego przystępującego do postępowania i nierealizującego, niewywiązującego się z umowy. W ten sposób staramy się to adresować.

Także uproszczenie procedury. To, co jest dla nas najistotniejsze, to zwiększenie liczby podmiotów ubiegających się o dane zamówienie. Mamy nadzieję także, że to wyeliminuje te zamówienia, które nie mogą znaleźć dzisiaj wykonawców.

Wprowadzamy także, czego nie zdążyłam omówić we wstępie, bardzo duży szereg postępowań koncyliacyjnych, mediacyjnych. Zdajemy sobie sprawę z tego, o czym pan poseł mówił podczas zadawania pytania, że każda ugoda jest lepsza i efektywniejsza niż wyrok sądowy. Dlatego chcieliśmy dzisiaj to państwu uzmysłowić, że mamy ponad 1 tys. roszczeń zgłoszonych na ponad 10 mld, w sporach mamy ponad 10 mld zł. Dlatego stawiając na postępowania

koncyliacyjne, mediacyjne uruchamiamy w większym stopniu Prokuraturę Generalną, która będzie takim mediatorem w sprawach, w których dzisiaj nie jest, np. w sprawach z jednostkami samorządu terytorialnego. Oczywiście dajemy też możliwości prowadzenia mediacji ośrodkom, centrom mediacyjnym.

Jednocześnie dzisiaj w procesie zamówienia – to także istotne, tego również nie miałam okazji omówić – cały ciężar w postępowaniach jest położony przede wszystkim na wyłonienie wykonawcy i podpisanie umowy. Właściwie proces przygotowania zamówienia, jego realizacji, ewaluacji, jest w zasadzie pominięty. W naszym projekcie kładziemy równy nacisk na cały proces, na te cztery elementy w procesie zamówień, a także na szczególną wagę i szczególną staranność, obowiązki takiej szczególnej staranności nakładamy w zakresie przygotowania zamówienia, aby wyeliminować także często spotykane sytuacje, kiedy zdajemy sobie sprawę, że zamawiamy usługi nieistniejące, nie do wykonania w czasie, a te konsultacje rynkowe są tutaj szczególnie wymagane i zamawiający będzie musiał się wylegitymować, potwierdzić, że rzeczywiście takie konsultacje przeprowadził.

Pytanie dotyczące wsparcia, pan poseł Meysztowicz zadał pytanie dotyczące tego, w jaki sposób małe i średnie firmy będą mogły dowiedzieć się o zmianach i poznać nowe regulacje. W tym celu zwiększamy rolę Urzędu Zamówień Publicznych, zakładamy to wsparcie 10 nowych etatów, które mają przede wszystkim służyć, być zaadresowane do małych i średnich firm. Urząd Zamówień Publicznych uruchomi specjalną infolinię, ale także już w tej chwili przygotowuje, opracowuje wzorce, które mają posłużyć do sprawniej realizacji zamówień dla zamawiających, ale także być pomocne dla wykonawców, którzy nie będą zaskakiwani zamówieniami. Tak że ten element już dzisiaj realizujemy.

Jednocześnie Urząd Zamówień Publicznych już w tej chwili przygotował serię szkoleń, z którą jest gotowy wyjść do zamawiających, jak tylko ustawa zostanie uchwalona, a tak jak powiedziałam, to długie *vacatio legis* pozwala całemu rynkowi naprawdę dobrze przygotować się do tej ustawy.

Myślę, że wyjaśniłam wszystkie państwa wątpliwości. Jeszcze raz odnosząc się do czasu i rozumiejąc państwa troskę... To był jeden z podstawowych zarzutów, więc dziękuję. Rozumiem, że tych merytorycznych zarzutów nie ma zatem zbyt wiele.

Jednak jeszcze raz powtórzę, że w dyskusji z ekspertami, z którymi rozmawialiśmy jeszcze w ciągu ostatnich miesięcy, najczęściej pojawiały się głosy, że nie możemy czekać dłużej, na to prawo czeka zarówno rynek, jak i zamawiający. Liczba realizowanych zamówień, niski poziom konkurencyjności skłania nas do tego, aby przekonać państwa do wykorzystania tego dobrego czasu ostatnich miesięcy sejmowych, tak aby jednak zdecydować się na przyjęcie tej ustawy. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Dziękuję bardzo.

Zamykam dyskusję.

W dyskusji zgłoszono wniosek o skierowanie projektów ustaw zawartych w drukach nr 3624 i 3625 do Komisji Nadzwyczajnej do spraw deregulacji.

Do głosowania nad tym wnioskiem przystąpimy w bloku głosowań.

Zarządzam przerwę do godz. 10.30.

*(Przerwa w posiedzeniu od godz. 9 min 59
do godz. 10 min 34)*

Marszałek:

Wznawiam obrady.

Prezydium Sejmu, w uzgodnieniu z Konwentem Seniorów, przedłożyło projekt uchwały w sprawie upamiętnienia 30. rocznicy śmierci Kazimierza Sabbata, druk nr 3658.

W związku z tym, po uzyskaniu jednolitej opinii Konwentu Seniorów, podjąłem decyzję o uzupełnieniu porządku dziennego o punkt obejmujący rozpatrzenie tego projektu.

Proponuję, aby w tym wypadku Sejm wyraził zgodę na zastosowanie art. 51 pkt 1 regulaminu Sejmu.

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, będę rozumiał, że Sejm propozycję przyjął.

Sprzeciwu nie słyszę.

Prezydium Sejmu przedłożyło wnioski:

— w sprawie wyboru nowego składu osobowego Komisji do Spraw Unii Europejskiej, druk nr 3686,

— w sprawie zmian w składach osobowych komisji sejmowych, druk nr 3687.

W związku z tym, po uzyskaniu jednolitej opinii Konwentu Seniorów, podjąłem decyzję o uzupełnieniu porządku dziennego o punkty obejmujące rozpatrzenie tych wniosków.

Właściwe komisje przedłożyły sprawozdania o uchwałach Senatu w sprawie ustaw:

— o zmianie ustawy Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw,

— o zmianie ustawy o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz niektórych innych ustaw,

— o inwestycjach w zakresie budowy Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku,

— o zmianie ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw,

— o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych,

— o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw,

— o uregulowaniu niektórych spraw w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej na podstawie umowy.

Sprawozdania to odpowiednio druki nr 3659, 3675, 3645, 3677, 3679, 3680 i 3660.

W związku z tym, po uzyskaniu jednolitej opinii Konwentu Seniorów, podjąłem decyzję o uzupełnieniu porządku dziennego o punkty obejmujące rozpatrzenie tych sprawozdań. *(Gwar na sali, dzwonek)*

Proszę o ciszę.

(Posel Izabela Katarzyna Mrzygłocka: A pan mnie nie straszy. Bo dostanę zawału.)

Proponuję, aby w tych przypadkach Sejm wyraził zgodę na zastosowanie art. 54 ust. 5a regulaminu Sejmu oraz w przypadkach sprawozdań z druków nr 3659 i 3677 wyraził zgodę na zastosowanie art. 54 ust. 5 regulaminu Sejmu.

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, będę rozumiał, że Sejm propozycję przyjął.

Sprzeciwu nie słyszę.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 44. porządku dziennego: Przedstawiony przez Prezydium Sejmu projekt uchwały w sprawie upamiętnienia 30. rocznicy śmierci Kazimierza Sabbata (druk nr 3658).

Proszę państwa posłów o powstanie.

(Zebrani wstają)

Odczytam projekt uchwały.

„Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie upamiętnienia 30. rocznicy śmierci Kazimierza Sabbata

30 lat temu, 19 lipca 1989 roku, zmarł Kazimierz Sabbat, polityk emigracyjny, harcmistrz i działacz społeczny, prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na Uchodźstwie w latach 1986–1989.

Kazimierz Sabbat w czasie II wojny światowej krótko służył w Marynarce Wojennej we Francji, następnie skierowano go do brygady gen. Stanisława Maczka, z którą dotarł do Wielkiej Brytanii. Jako wiceprzewodniczący harcerskiego Komitetu Naczelnego na czas Wojny i referent do spraw młodzieży przy Sztabie Generalnym Naczelnego Wodza w Londynie kierował pracą harcerską.

Po zakończeniu wojny pozostał na emigracji, angażując się w działalność licznych organizacji emigracyjnych. Współtworzył struktury umożliwiające kontynuację pracy harcerskiej poza Polską. Na okres jego prezydentury przypada ożywienie kontaktów z działaczami opozycyjnymi w ojczyźnie. W latach 1967–1972 był prezesem Egzekutywy Zjednoczenia Narodowego, w latach 1972–1976 – członkiem Rady Narodowej. Od 1976 do 1986 roku pełnił funkcję Premiera Rządu RP na Uchodźstwie. Usiłował jednoczyć emigrację wokół wspólnych celów: niepodległości, odrzucenia Jałty, reprezentowania polskich interesów na Zachodzie i pomocy krajowi.

Marszałek

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w 30. rocznicę śmierci Kazimierza Sabbata przypomina i wyraża uznanie dla Jego wybitnych zasług dla ojczyzny”.

Proszę Wysoki Sejm o przyjęcie uchwały przez aklamację. *(Oklaski)*

Dziękuję bardzo.

Stwierdzam, że Sejm podjął uchwałę w sprawie upamiętnienia 30. rocznicy śmierci Kazimierza Sabbata.

Przypominam, że kluby złożyły wnioski o uzupełnienie porządku dziennego o punkty:

— Informacja ministra – członka Rady Ministrów, koordynatora służb specjalnych na temat tzw. afery podkarpackiej, zgłoszony przez Klub Parlamentarny Platforma Obywatelska – Koalicja Obywatelska,

— Informacja prezesa Rady Ministrów na temat źródeł finansowania programów socjalnych i braku środków na podwyżki dla nauczycieli, zgłoszony przez Koło Poselskie Teraz!,

— Informacja Rady Ministrów dotycząca pogarszającej się sytuacji w polskiej oświacie, skutkującej niespotykanym w skali kraju strajkiem nauczycieli, zgłoszony przez Klub Parlamentarny Polskiego Stronnictwa Ludowego – Unii Europejskich Demokratów,

— Pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie ustawy JUST Act 447 uchwalonej przez Kongres Stanów Zjednoczonych Ameryki, zgłoszony przez Klub Poselski Kukiz'15

Pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o ochronie własności Rzeczypospolitej Polskiej przed roszczeniami dotyczącymi mienia bezdziedzicznego, druk nr 3448, zgłoszony przez Klub Poselski Kukiz'15.

W związku ze zbliżaniem się terminu, o którym mowa w art. 173 ust. 5 regulaminu Sejmu, poddam kolejno pod głosowanie wnioski o uzupełnienie porządku dziennego o te punkty.

Przypominam, że zgodnie z art. 173 ust. 4 regulaminu Sejmu głosowanie to nie jest poprzedzone debatą ani zadawaniem pytań.

Wniosek formalny zgłasza poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz, Platforma Obywatelska.

Czas 1 – minuta.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Na podstawie art. 184 zgłaszam wniosek formalny o przerwę, żeby mógł pan wreszcie udostępnić posłom i obywatelom listy poparcia dla PiS-owskich nominatów w upolitycznionej Krajowej Radzie Sądownictwa. *(Poruszenie na sali)*

Jest ostateczny, prawomocny wyrok i tylko...

(Marszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie)

Panie marszałku, łamie pan prawo.

Marszałek:

Pani poseł, pani wniosek nie jest związany z przedmiotem obrad. Proszę, ten wniosek...

(Głos z sali: Bo pana dotyczy, panie marszałku.)

Ten wniosek nie może być uznany za wniosek formalny. Dziękuję bardzo.

(Głos z sali: No, panie marszałku!)

(Głos z sali: Czego się pan boi?)

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem dotyczącym informacji na temat tzw. afery podkarpackiej.

Kto z państwa jest za przyjęciem tego wniosku, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 370 posłów. Za – 149, przeciw – 221, nikt się nie wstrzymał.

Sejm wniosek odrzucił.

Głosujemy nad wnioskiem dotyczącym informacji na temat źródeł finansowania programów socjalnych i braku środków na podwyżki dla nauczycieli.

Kto z państwa jest za przyjęciem tego wniosku, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 408 posłów. Za – 175, przeciw – 232, 1 poseł wstrzymał się.

Sejm wniosek odrzucił.

Głosujemy nad wnioskiem dotyczącym informacji na temat sytuacji w polskiej oświacie.

Kto z państwa jest za przyjęciem tego wniosku, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 407 posłów. Za – 177, przeciw – 229, wstrzymał się 1 poseł.

Sejm wniosek odrzucił.

Głosujemy nad wnioskiem dotyczącym projektu uchwały w sprawie ustawy JUST Act 447.

Kto z państwa jest za przyjęciem tego wniosku, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 419 posłów. Za – 60, przeciw – 231, wstrzymało się 128.

Sejm wniosek odrzucił.

Głosujemy nad wnioskiem dotyczącym projektu ustawy o ochronie własności Rzeczypospolitej Polskiej przed roszczeniami dotyczącymi mienia bezdziedzicznego.

Kto z państwa jest za przyjęciem tego wniosku, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 421 posłów. Za – 49, przeciw – 234, wstrzymało się 138.

Sejm wniosek odrzucił.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 7. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o przedstawionym przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projekcie ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

Dodatkowe sprawozdanie to druk nr 3590-A.

Trzecie czytanie.

Proszę panią posel Joannę Borowiak o przedstawienie tego sprawozdania.

Posel Sprawozdawca Joanna Borowiak:

Szanowny Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! W imieniu Komisji Polityki Społecznej i Rodziny przedstawiam sprawozdanie o przedłożonym przez prezydenta projekcie ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, druk nr 3040. Sprawozdanie komisji zawarte jest w druku nr 3590-A.

Komisja Polityki Społecznej i Rodziny na posiedzeniu 4 lipca przeprowadziła pierwsze czytanie i rozpatrzyła projekt. Podczas drugiego czytania zostały zgłoszone poprawki. Komisja rozpatrzyła je 18 lipca.

Członkowie komisji jednogłośnie pozytywnie zaopiniowali zgłoszone poprawki. Komisja rekomenduje przyjęcie ośmiu poprawek i wnosi do Wysokiego Sejmu o uchwalenie przedstawionego przez prezydenta projektu ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. Dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Przypominam, że chodzi o druk nr 3590.

Nad poprawkami zgłoszonymi w dodatkowym sprawozdaniu głosować będziemy w pierwszej kolejności.

W 1. poprawce do art. 2 projektu ustawy wnioskodawcy proponują m.in. dodać pkt 16 i 17 w ust. 2.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 1. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 424 posłów. Za – 399, przeciw – 25, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawkę przyjął.

W 2. poprawce do art. 5 projektu ustawy wnioskodawcy proponują nowe brzmienie ust. 4.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy

Kto z państwa jest za przyjęciem 2. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 425 posłów. Za – 401, przeciw – 23, wstrzymał się 1.

Sejm poprawkę przyjął.

W 3. poprawce do art. 6. projektu ustawy wnioskodawcy proponują dodać pkt 7 w ust. 2.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 3. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 421 posłów. Za – 399, przeciw – 19, wstrzymało się 3.

Sejm poprawkę przyjął.

W 4. poprawce do art. 9 projektu ustawy wnioskodawcy proponują dodać ust. 5 i 6.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 4. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 423 posłów. Za – 401, przeciw – 16, wstrzymało się 6.

Sejm poprawkę przyjął.

W poprawce 5. do art. 13 ust 1 projektu ustawy wnioskodawcy proponują nowe brzmienie pkt 16.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 5. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 420 posłów. Za – 399, przeciw – 16, wstrzymało się 5.

Sejm poprawkę przyjął.

W 6. poprawce do art. 32 projektu ustawy wnioskodawcy proponują nowe brzmienie pkt 1 i 2.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 6. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 426 posłów. Za – 409, przeciw – 13, wstrzymało się 4.

Sejm poprawkę przyjął.

W 7. poprawce do art. 43 projektu ustawy wnioskodawcy proponują nowe brzmienie ust. 2.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 7. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 421 posłów. Za – 401, przeciw – 14, wstrzymało się 6.

Sejm poprawkę przyjął.

W 8. poprawce wnioskodawcy proponują dodać do projektu ustawy art. 78a.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Marszałek

Kto z państwa jest za przyjęciem 8. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

(Poseł Zbigniew Ajchler: Panie marszałku...)

Głosowało 426 posłów. Za – 407, przeciw – 12, wstrzymało się 7.

Sejm poprawkę przyjął.

Pytań nie ma.

Głosujemy nad całością projektu ustawy.

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 3590, wraz z przyjętymi poprawkami, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 427 posłów. Za – 426, przeciw – nikt, 1 poseł wstrzymał się.

Sejm uchwalił ustawę o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 16. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych o przedstawionym przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projekcie ustawy o zmianie ustawy o Policji, ustawy o Straży Granicznej oraz ustawy o Służbie Więziennej.

Dodatkowe sprawozdanie komisji to druk nr 3641-A. Trzecie czytanie.

Proszę pana posła Arkadiusza Czartoryskiego o przedstawienie tego sprawozdania.

Posel Sprawozdawca Arkadiusz Czartoryski:

Panie Marszałku! Panowie Premierzy! Dodatkowe sprawozdanie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych o przedstawionym przez prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projekcie ustawy o zmianie ustawy o Policji, ustawy o Straży Granicznej oraz ustawy o Służbie Więziennej, druk nr 3543.

Sejm na 84. posiedzeniu w dniu 17 lipca 2019 r. zgodnie z art. 47 ust. 1 regulaminu Sejmu skierował ponownie projekt ustawy zawarty w druku nr 3647 do Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych w celu rozpatrzenia wniosku i poprawek zgłoszonych w drugim czytaniu.

Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych po rozpatrzeniu wniosku i poprawek na posiedzeniu w dniu 18 lipca wnosi, aby Wysoki Sejm, jeśli chodzi o następujący wniosek i poprawki, raczył poprawkę o odrzucenie projektu ustawy odrzucić, jak również odrzucić pozostałe poprawki 2., 4. i 5. Komisja zwraca uwagę, że nad poprawkami 2. i 4. należy głosować łącznie. Dziękuję bardzo. (Oklaski)

Marszałek:

Dziękuję panu posłowi.

Przypominam, że chodzi o druk nr 3641.

Nad wnioskiem, który komisja przedstawiła w dodatkowym sprawozdaniu, o odrzucenie projektu ustawy w całości oraz nad poprawkami będziemy głosować w pierwszej kolejności.

W pierwszej kolejności poddam pod głosowanie wniosek o odrzucenie projektu ustawy w całości.

Przypominam, że komisja wnosi o odrzucenie tego wniosku.

Jego przyjęcie spowoduje bezprzedmiotowość pozostałych propozycji.

Pytanie zadaje poseł Dorota Rutkowska, klub Platforma Obywatelska.

Posel Dorota Rutkowska:

Dziękuję bardzo.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Ten projekt pana prezydenta niestety otwiera drogę do upolitycznienia służb mundurowych. Jednozwiazkowość w Policji, Straży Granicznej, Służbie Więziennej sprawdzała się przez 30 lat. Ten system znakomicie zdał egzamin. Natomiast pan prezydent zareagował na wniosek jednego ze związków zawodowych, na wniosek „Solidarności”, która nie kryje swoich sympatii politycznych i proponuje wprowadzenie wielozwiazkowości w służbach mundurowych. To są uzbrojone służby mundurowe, proszę państwa. Do czego może prowadzić upolitycznienie tych służb? Powtarzam to pytanie po raz kolejny, bo mówiłam o tym w komisji, mówiłam o tym na sali sejmowej. Czemu państwo decydujecie się na tak ryzykowny krok? I czemu pan prezydent (Dzwonek) burzy raz ustalony porządek? Dziękuję bardzo. (Oklaski)

Marszałek:

Dziękuję, pani poseł.

Przystępujemy do głosowania.

A, minister Paweł Mucha chce zabrać głos.

Proszę, przedstawiciel prezydenta Polski, zastępcę szefa Kancelarii Prezydenta pan Paweł Mucha.

Zastepca Szefa Kancelarii Prezydenta RP Paweł Mucha:

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Po raz kolejny powtórzę to, co powtarzałem po wielokroć w trakcie pierwszego i drugiego czytania ustawy. Mamy wiele państw w Europie, w których mamy pluralizm zwiazkowy, jeżeli chodzi o funkcjonowanie Policji, m.in. to jest Norwegia, to są Niemcy, to jest Francja, to są Czechy, to jest Belgia. Absolutnie

Zastępca Szefa Kancelarii Prezydenta RP Paweł Mucha

utrzymanie monizmu związkowego nie jest upolitycznieniem Policji. To jest argument zupełnie nie-
trafny i nieprawdziwy. *(Oklaski)*

Ustawa o Policji gwarantuje apolityczność poli-
cjantów. Mamy w pełni profesjonalną Policję, Straż
Graniczną, Służbę Więzienną. Formułowanie tego
rodzaju zarzutu, że wprowadzenie poza jedną jedyną
organizacją związkową jakichkolwiek innych organi-
zacji związkowych jest upolitycznieniem, obraża pol-
skich funkcjonariuszy i jest zupełnie nieprawdziwym
argumentem. *(Oklaski)*

Dzisiaj mamy taką sytuację, że strona społeczna
zwróciła się o to, żeby przełamać monizm związkowy.
I wprowadzenie pluralizmu związkowego popierane
przez stronę społeczną, przez NSZZ „Solidarność”
jest także akceptowane przez reprezentatywną cen-
tralę, jaką jest OPZZ, bo tutaj także, kiedy pierwszy
raz w Wysokiej Izbie była ta sprawa dyskutowana,
OPZZ wypowiadał się za pluralizmem związkowym.
Więc inaczej można było powiedzieć tak: jedyna cen-
trała związkowa, która neguje możliwość wprowa-
dzenia wolności koalicji związkowej, to jest Forum
Związków Zawodowych, w którym to forum dzisiaj
skonfederowane są jedyne monopolistyczne związki
zawodowe, które działają w tych formacjach: w Poli-
cji, Straży Granicznej i Służbie Więziennej.

Co więcej, my realizujemy postanowienia Konsty-
tucji Rzeczypospolitej Polskiej. Art. 59 konstytucji
stanowi o wolności koalicji związkowej. Realizujemy
treść konstytucji. Działamy na wniosek strony spo-
łecznej i w interesie funkcjonariuszy, którzy będą
mogli dokonać wyboru, czy chcą należeć do związku
zawodowego, a jeśli tak, to do jakiego. Przełamujemy
monopol, który nie ma żadnego uzasadnienia. Argu-
mentacja, która została przedstawiona w pytaniu
pani poseł, jest niestety zupełnie nie-
trafna. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem wniosku o od-
rzuć projektu w całości, proszę podnieść rękę
i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 422 posłów. Za – 171, przeciw – 245,
6 wstrzymało się.

Sejm wniosek odrzucił.

W 1. poprawce do art. 7 ust. 1 pkt 7, art. 67 oraz
art. 129 ustawy o Policji, art. 72 i art. 143 ustawy
o Straży Granicznej, art. 33 ust. 1 pkt 1 i art. 34
ustawy o Służbie Więziennej wnioskodawcy propo-
nują, aby wyrazy „związki zawodowe” zastąpić wy-
razami „związek zawodowy” użytymi w odpowied-
nim przypadku.

Komisja wnosi o odrzucenie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 1. poprawki, pro-
szę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 397 posłów. Za – 145, przeciw – 249,
wstrzymało się 3 posłów.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 2. poprawce do art. 67 ustawy o Policji wnio-
skodawcy proponują skreślić ust. 5.

Z tą poprawką łączą się poprawki 3. i 4.

Nad tymi poprawkami głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi o ich odrzucenie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek od
2. do 4., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 425 posłów. Za – 174, przeciw – 248,
wstrzymało się 3.

Sejm poprawki odrzucił.

W 5. poprawce do art. 7 projektu ustawy noweli-
zującej wnioskodawcy proponują zmianę terminu
wejścia ustawy w życie.

Komisja wnosi o odrzucenie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 5. poprawki, pro-
szę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 427 posłów. Za – 177, przeciw – 248,
2 wstrzymało się.

Sejm poprawkę odrzucił.

Całość ustawy.

*(Poseł Marek Wójcik: Przepraszam, panie mar-
szałku, pytanie.)*

Proszę bardzo.

Poseł Marek Wójcik:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze!
Prawdziwym autorem tego projektu ustawy nie jest
pan prezydent Andrzej Duda, tylko przewodniczący
„Solidarności” Piotr Duda. Duża i zaangażowana
politycznie centrala związkowa chce wkroczyć do Poli-
cji i Straży Granicznej. Państwo jej na to pozwalacie,
dlatego że w przypadku protestu funkcjonariuszy
chcecie mieć łamistraków...

(Głos z sali: To jest demokracja.)

...którzy wbrew woli większości ochoczo podpiszą
z wami porozumienie *(Oklaski)*, tak jak w przypadku
strajku nauczycieli, kiedy porozumienie w imieniu
„Solidarności” podpisał działacz PiS.

(Głos z sali: Brawo!)

*(Poseł Dorota Arciszewska-Mielewczyk: To są
wasze...)*

Państwo podczas debaty sejmowej mówiliście wiele
o demokracji i demokracji w związkach zawodowych.

*(Głos z sali: Żeby dzieci mogły do matury przy-
stąpić.)*

Posel Marek Wójcik

Warto przypomnieć, że pierwszą osobą, która chciała wprowadzić kolejny związek zawodowy do Policji, był gen. Czesław Kiszczak. Wy dziś jesteście dokładnie takimi samymi demokratami jak gen. Czesław Kiszczak. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję bardzo.

Głosujemy nad całością projektu ustawy.

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 3641, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

(Posel Cezary Grabarczyk: Nie działa!)

(Głos z sali: Nie działa.)

(Posel Krystyna Skowrońska: Nie działa!)

Działa. *(Poruszenie na sali)*

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Wszyscy za.

(Głos z sali: Wszyscy za, działa.)

Głosowało 422 posłów. Za – 245, przeciw – 172, wstrzymało się 5.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o Policji, ustawy o Straży Granicznej oraz ustawy o Służbie Więziennej. *(Oklaski)*

Powracamy do rozpatrzenia punktu 27. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Nadzwyczajnej o przedstawionym przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projekcie ustawy o zmianie ustawy Kodeks spółek handlowych.

Trzecie czytanie.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu z druku nr 3561.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 3561, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 424 posłów. Za – 418, 6 – przeciw, nikt się nie wstrzymał.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy Kodeks spółek handlowych.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 23. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. wraz z przedstawioną przez Najwyższą Izbę Kontroli analizą wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2018 r. oraz komisyjnym projektem uchwały w przedmiocie absolutorium.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu uchwały z druku nr 3594.

Pytanie zadaje poseł Paweł Grabowski, klub Kukiz'15.

Posel Paweł Grabowski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Zanim państwo przyjmiecie to absolutorium, chciałbym, żebyście wyraźnie usłyszeli z tej mównicy pewne liczby. Prawie 30 mld zł przeznaczyliśmy na spłatę zadłużenia w ubiegłym roku. Ponadto w zeszłym roku deficyt budżetu państwa, ten zrealizowany, wyniósł dodatkowe 10 mld zł. To jest błędne koło zadłużania wszystkich Polaków. Dług publiczny przekroczył niedawno 1 bln złotych. Gratuluję. *(Oklaski)*

Marszałek:

Nie ma czego, panie pośle.

(Głos z sali: Rzeczywiście, rzeczywiście.)

(Głos z sali: Dobrze podsumowałeś.)

Pytanie zadaje poseł Genowefa Tokarska, Polskie Stronnictwo Ludowe.

Posel Genowefa Tokarska:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Budżet w czasie dobrej koniunktury gospodarczej nie posiada cech gospodarności. Zadłuża się Polaków na kolejne prawie 14 mld zł. W ciągu 3 ostatnich lat dług publiczny wzrósł o 110 mld zł – w każdym miesiącu zadłużamy się o 3 mld. Tak naprawdę żyjemy na koszt przyszłych pokoleń. To jest pierwsza sprawa. Ten budżet jest budżetem krótkowzrocznym.

Wzrost gospodarczy jest oparty prawie wyłącznie na konsumpcji przy niewielkich inwestycjach i to w sektorze publicznym *(Oklaski)*, bez inwestycji prywatnych, i na ujemnym bilansie w handlu zagranicznym, co daje nam minusowe odniesienie do PKB.

(Posel Dominik Tarczyński: Nieprawda.)

Utworzone centralnie fundusze, bardzo liczne, są albo niewykorzystywane, albo wykorzystywane niezgodnie z przeznaczeniem. Nie było nic wypłat z organizacji pożytku publicznego, rozwoju społeczeństwa, na funduszach socjalnych zaoszczędzono 5 mld zł *(Dzwonek)*, a niepełnosprawni leżeli na naszych posadzkach. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję, pani pośle.

Głos ma poseł Izabela Leszczyna, klub Platforma Obywatelska.

(Posel Izabela Leszczyna: Panie marszałku, bo ja się zgłaszałam...)

Marszałek

Pani poseł, proszę zadać pytanie, bo nie będziemy tak specjalnie...

Proszę bardzo zadawać pytanie.

Poseł Izabela Leszczyna:

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! To na szczęście ostatnie sprawozdanie z wykonania budżetu państwa przez rząd PiS, dlatego powinniście Polakom odpowiedzieć na kilka pytań. Po pierwsze, dlaczego nałożyliście na nich 40 wyższych lub całkiem nowych podatków? *(Oklaski)* Po drugie, dlaczego 14 państw Unii Europejskiej miało nadwyżkę budżetową, a my wciąż mamy deficyt? *(Oklaski)* Po trzecie, dlaczego 5,5% Polaków żyje w skrajnym ubóstwie mimo świetnej koniunktury gospodarczej? *(Oklaski)*

(Poseł Cezary Grabarczyk: Hańba!)

Po czwarte, dlaczego oprócz zapaści w inwestycjach zafundowaliście Polakom zapaść w usługach publicznych? Mamy w rozsypce polską armię, edukację, ochronę zdrowia i wymiar sprawiedliwości.

(Głos z sali: Ooo...)

(Poseł Cezary Grabarczyk: I inwestycje.)

(Poseł Wojciech Skurkiewicz: Zejdź z mównicy i nie kłam beczelnie, kobieto.)

Doprowadziliście do tego, że mieszkaniac Szczęcina jest szczęśliwy, że może wykupić receptę w Rzeszowie. Takie państwo zafundowaliście Polakom. *(Oklaski)*

(Poseł Cezary Grabarczyk: Hańba!)

(Poseł Wojciech Skurkiewicz: Siądź i więcej nie kłam.)

(Głos z sali: Jak można tak kłamać?)

Marszałek:

Poseł sprawozdawca, proszę bardzo.

Poseł Andrzej Szlachta, sprawozdawca komisji.

Poseł Andrzej Szlachta:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Komisja Finansów Publicznych przedstawiła Wysokiej Izbie sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. Jest to najlepszy budżet w historii ostatnich kilkunastu lat. *(Oklaski)* Zadłużenie państwa za rok 2018 jest najniższe w historii. To jest zadłużenie na poziomie 10 mld zł.

(Głos z sali: Co?)

Przypomnę, że w 2010 r. zadłużenie budżetu państwa wynosiło 55% w stosunku do PKB, a więc mamy sytuację, że budżet tamtego roku zbliżył się do poziomu budżetu zrównoważonego, po raz pierwszy w hi-

storii kilkunastu lat. *(Oklaski)* Zatem Wysoka Izba dostaje do przegłosowania najlepszy w historii ostatnich lat budżet. Oddłużyliśmy państwo, dług spadł do poziomu 48,9%.

(Poseł Paulina Hennig-Kloska: O, przesadził pan.)

To najniższy poziom zadłużenia. Uważam, że w imię odpowiedzialności za budżet państwa powinniśmy ten budżet przyjąć całą izbą. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Przystępujemy do głosowania.

(Poseł Wojciech Skurkiewicz: Panie marszałku, minister finansów, panie marszałku. Nie można zostawić tego bez komentarza.)

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem w całości projektu uchwały w sprawie sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2018 r. oraz w sprawie absolutorium dla Rady Ministrów, w brzmieniu z druku nr 3594, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 425 posłów. Za – 243, przeciw – 180, wstrzymało się 2.

Stwierdzam, że Sejm podjął uchwałę w sprawie sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2018 r. oraz w sprawie absolutorium dla Rady Ministrów. *(Oklaski)*

Proszę o ciszę.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 4. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Nadzwyczajnej:

— o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw,

— o senackich projektach ustaw o zmianie ustawy Kodeks postępowania karnego.

Dodatkowe sprawozdanie komisji to druk nr 3562-A.

Trzecie czytanie.

Proszę pana posła Marka Asta o przedstawienie tego sprawozdania.

(Poseł Robert Telus: Brawo, Marek!)

(Głos z sali: Brawo!)

(Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz: Nie lubią pana?)

Poseł Sprawozdawca Marek Ast:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! W imieniu Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach mam zaszczyt przedstawić dodatkowe sprawozdanie komisji o rządowym projekcie ustawy o zmianie usta-

Poseł Sprawozdawca Marek Ast

wy Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, druk nr 3251, senackim projekcie ustawy o zmianie ustawy Kodeks postępowania karnego, druk nr 3134, oraz senackim projekcie ustawy o zmianie ustawy Kodeks postępowania karnego, druk nr 3193.

Komisja Nadzwyczajna do spraw zmian w kodyfikacjach rozpatrzyła ten projekt na posiedzeniu w dniu 18 lipca 2019 r., rozpatrzyła proponowane poprawki. W związku z wycofaniem przez wnioskodawców dwóch poprawek tę, która znajduje się w dodatkowym sprawozdaniu, komisja rekomenduje przyjąć. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

(Poseł Dominik Tarczyński: Brawo, Marek!)

Marszałek:

Proszę.

Przypominam, że chodzi o druk nr 3562.

Nad poprawką zawartą w sprawozdaniu głosujemy w pierwszej kolejności.

Pytanie zadaje poseł Jerzy Meysztowicz, Platforma Obywatelska.

Poseł Jerzy Meysztowicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Chciałem się dowiedzieć, dlaczego ta poprawka nie uwzględnia możliwości pociągnięcia do odpowiedzialności karnej osób pełniących najwyższe funkcje państwowe, które stają ponad prawem i nie realizują wyroków sądów w Polsce. Najlepszym tego przykładem jest pan marszałek. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Ooo...)

Marszałek:

Proszę bardzo.

W poprawce wnioskodawcy proponują nowe brzmienie art. 521 § 1, art. 523 § 1a, art. 524 § 2 oraz art. 526 § 2 ustawy Kodeks postępowania karnego.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 420 posłów. Za – 268, przeciw – 32, wstrzymało się 120.

Sejm poprawkę przyjął.

Całość projektu ustawy.

Pytanie zadaje poseł Bartłomiej Wróblewski, Prawo i Sprawiedliwość.

Poseł Bartłomiej Wróblewski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Wiemy, że jedną z podstawowych przyczyn przewlekłości postępowań w sprawach karnych są formalizmy proceduralne. Dwa krótkie przykłady. W sprawie przeciwko „Kulawemu”, szefowi jednego z niebezpiecznych gangów, było 248 tomów akt. Oskarżony zażyczył sobie, żeby je odczytać. Odczytywanie pierwszych 50 trwało niemal rok. I druga sprawa – Amber Gold, 60 tomów wyroku. Chciałbym zapytać rząd, ile trwało odczytywanie tych 60 tomów akt, to po pierwsze, i po drugie, co zamierza zrobić z tymi formalizmami, czyli odczytywaniem wyroków do pustej sali oraz odczytywaniem pełnej dokumentacji sprawy. Dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek:

Głos ma poseł Arkadiusz Myrcha, Platforma Obywatelska.

Poseł Arkadiusz Myrcha:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Mam pytanie: Dlaczego zatem wykreśliście na początku kadencji przepis, który właśnie został wprowadzony przez Platformę Obywatelską, a który umożliwiał sądowi nieodczytywanie w całości tych akt? Dzisiaj w państwa projekcie ustawy po prostu powracacie do rozwiązań, które Platforma już kiedyś wprowadziła. Ale takie są konsekwencje nierozsądnych decyzji z początku kadencji.

Panie pośle Wróblewski, dlaczego pan taką troską nie wykazywał się w momencie, kiedy obecny na sali minister Ziobro w swojej sprawie jednym wnioskiem wyłączył blisko 300 sędziów Sądu Okręgowego w Warszawie, żeby storpedować postępowanie sądowe? Czemu nie było waszej troski w tamtym czasie? To jest żywy przykład, jak się prowadzi obstrukcję w polskich sądach.

Chcieliście państwo dobrze, wyszło jak zwykle. Wprowadzacie przepisy, które w żaden sposób nie usprawnią postępowania karnego. Ociążacie z jednej strony w postępowaniu przygotowawczym prokuratorów, ale docciążacie sądy na etapie postępowania sądowego. Wprowadzacie przepisy, które narażą Polskę na przegrane sprawy w Europejskim Trybunale Praw Człowieka *(Dzwonek)*, bo możecie doprowadzić do sytuacji...

Marszałek:

Dziękuję bardzo.

Posel Arkadiusz Myrcha:

...że takich spraw jak słynna Tomasz Komenda...
(Marszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie, oklaski)

Marszałek:

Dziękuję bardzo.

Minister Marcin Warchoł odpowie na pytania.

(Poseł Elżbieta Radziszewska: Dlaczego pan wyłącza mikrofon, panie marszałku, po co pan wyłącza mikrofon...)

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Sprawiedliwości
Marcin Warchoł:**

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Warto dodać do pytania pana posła Wróblewskiego, że oskarżony w tej sprawie często na sali rozpraw po prostu spał. Sąd czytał tygodniami i miesiącami te 5 tys. akt sprawy, a oskarżony przysypiał.

W innej ze spraw na 35 terminów rozpraw odwołano 21.

(Poseł Elżbieta Radziszewska: Ale proszę odpowiedzieć na pytanie.)

W innej ze spraw było 99 terminów rozpraw, nie odbyło się ok. 50.

(Poseł Elżbieta Radziszewska: 4 lata musieli na to czekać.)

Tak że tego typu sytuacje...

(Głos z sali: Dlaczego wy wycofaliście ten przepis?)

...odchodzą do przeszłości.

Nasz projekt gruntownie przebudowuje Kodeks postępowania karnego w kierunku usprawnienia systemu.

(Poseł Arkadiusz Myrcha: Ale tego nikt nie krytykuje.)

To, co wyście zrobili w 2015 r., było wręcz tragiczne dla systemu. O 300% zmalała liczba wnoszonych aktów oskarżenia. Jeśli chodzi o zwroty aktów oskarżenia do postępowania przygotowawczego, drastycznie wzrosła liczba tego typu zwrotów.

(Poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka: Ale proszę odpowiedzieć na pytanie.)

Dlaczego? Dlatego że nasz system nie jest przygotowany...

(Poseł Elżbieta Radziszewska: 4 lata mieliście. Co zrobiliście przez 4 lata? 4 lata.)

...na tego typu terapię wstrząsową w postaci kontradyktoryjności. To, co my tu proponujemy, przede wszystkim usprawni postępowanie.

Afera Amber Gold. Sąd w tej sprawie przeczytał, szanowni państwo, 25 tomów z ok. 60. Cztery razy w tygodniu pani sędzia czyta po wiele godzin do pu-

stej sali ten wyrok. Dlatego jeżeli państwo chcecie skończyć z tego typu absurdami...

(Poseł Arkadiusz Myrcha: A my już skończyliśmy to w poprzedniej kadencji. Przecież tłumaczyłem, że my to już wprowadziliśmy.)

...bardzo proszę o głosowanie nad tym projektem.
(Oklaski)

W innej ze spraw...

(Poseł Elżbieta Radziszewska: 4 lata temu.)

Średnio w naszym kraju zwrotne potwierdzenie odbioru to jest ok. 4–6 tygodni, tymczasem my chcemy wprowadzić powiadamianie za pomocą telefaksu, za pomocą poczty elektronicznej, za pomocą telefonu. Chcemy to usprawnić.

W innej sprawie chciałem zwrócić uwagę, że bardzo często zdarza się, że te terminy rozpraw spadają, sąd nie ma możliwości panowania nad rozprawą, akta są czytane po wielokroć godzinami. W Sądzie Rejonowym w Ciechanowie do pustej sali, szanowni państwo, sąd czytał wyrok...

(Poseł Elżbieta Radziszewska: Bo chcieliście, bo chcieliście, żeby...)

...przez 13 godzin 55 minut, gdy na sali rozpraw nikogo nie było.

Kończymy z tego typu absurdami. Projekt generalnie usprawni postępowanie karne, co już wiemy. Z informacji, które uzyskaliśmy z sądów, wynika, że nawet o 50% sprawy będą szybsze. Dlatego bardzo proszę o głosowanie nad tym projektem. Dziękuję serdecznie. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Przystępujemy do głosowania...

(Poseł Borys Budka: ...wniosek formalny...)

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu ustawy.

(Poseł Borys Budka: Wniosek formalny...)

Proszę opuścić mównicę.

(Poseł Krystyna Skowrońska: Wniosek formalny.)

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 3562, wraz z przyjętą poprawką, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 428 posłów. Za – 249, przeciw – 157, wstrzymało się 22.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw.

(Poseł Borys Budka: Jest wniosek formalny.)

(Poseł Dominik Tarczyński: Dobra, przestań Borys.)

Tak, tylko nie ma uzasadnienia. Ma być uzasadnienie.

(Poseł Borys Budka: Ale będzie uzasadnienie, no co to za...)

Marszałek

Powracamy do rozpatrzenia punktu 5. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka o komisyjnym projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo o adwokaturze oraz ustawy o radcach prawnych.

Trzecie czytanie.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 3568.

Komisja przedstawia również wnioski mniejszości, nad którymi głosować będziemy w pierwszej kolejności.

W 1. wniosku mniejszości wnioskodawcy proponują inne brzmienie dodawanego art. 79a ustawy Prawo o adwokaturze.

Pytanie zgłasza poseł Borys Budka, Platforma Obywatelska.

Posel Borys Budka:

Wysoka Izbo! Przed chwilą próbowałem zgłosić wniosek formalny o przerwę i prośbę do pana wicepremiera Jarosława Gowina, żeby wytłumaczył panu ministrowi Zbigniewowi Ziobrze, że wspólnie w zeszłej kadencji na wniosek pana ministra Gowina...

Marszałek:

Panie pośle, proszę zadawać pytanie w sprawie wniosku mniejszości.

Posel Borys Budka:

...wprowadziliśmy zmiany, które później pan Ziobro skreślił...

Marszałek:

Panie pośle, zwracam panu uwagę, że odbiega pan od tematu.

Posel Borys Budka:

...a teraz te własne zmiany spróbuje naprawić. Miejcie za grosz odwagi przyznać się do własnych błędów.

Marszałek:

Panie pośle, zwracam panu uwagę.

Posel Borys Budka:

A pan, panie marszałku...
(Marszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie)

Marszałek:

Zwracam panu ponownie uwagę w trybie art. 175. Proszę mi pokazać ten artykuł.

(Głos z sali: Panie marszałku, chyba pan żartuje.)
(Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz: Kłamię pan.)

Posel Borys Budka:

Zwracam panu uwagę, że po raz kolejny narusza pan regulamin Sejmu...

Marszałek:

W tej chwili muszę uznać, że pan...

(Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz: Chyba pan żartuje.)

Przywołuję pana do porządku w trybie art. 175 ust. 3.

(Część posłów uderza w pulpity)

Następnie będzie kara finansowa. (Oklaski)

(Głosy z sali: Ooo...)

Głosujemy.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem 1. wniosku mniejszości, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 409 posłów. Za – 174, przeciw – 233, wstrzymało się 2 posłów.

Sejm wniosek odrzucił.

(Głos z sali: Może informacja, panie marszałku?)

W 2. wniosku mniejszości wnioskodawcy proponują inne brzmienie dodawanego art. 37¹ ustawy o radcach prawnych.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 2. wniosku mniejszości, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 426 posłów. Za – 184, przeciw – 242, nikt się nie wstrzymał.

Sejm wniosek odrzucił.

Przed całością są pytania.

Poseł Paweł Grabowski, klub Kukiz'15.

Posel Pawel Grabowski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Przed całością zadam pytanie. To jest dobra ustawa, będziemy oczywiście głosować za, natomiast nie mogę zrozumieć tego, dlaczego państwo odrzuciliście wnioski mniejszości, które m.in. zakładały umożliwienie aplikantom radcowskim i adwokackim dalszego korzystania z prawa bycia aplikantem w sytuacji, kiedy np. nie

Posel Paweł Grabowski

mogą przystąpić do egzaminu z przyczyn niezależnych od nich samych.

Mam jednak wielką nadzieję, że w Senacie te zmiany zostaną wprowadzone, ta ustawa zostanie poprawiona i naprawiona po to, by aplikanci, którzy z przyczyn obiektywnych, ze względu na przeciwności losu nie mogą przystąpić do egzaminu radcowskiego czy adwokackiego, mogli po prostu wykonywać swój zawód jeszcze przez rok, do kolejnego przystąpienia do egzaminu. Bardzo dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Głosujemy nad całością projektu ustawy.

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 3568, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 431 posłów. Wszyscy byli za.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy Prawo o adwokaturze oraz ustawy o radcach prawnych.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 6. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Obrony Narodowej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o weteranach działań poza granicami państwa oraz niektórych innych ustaw.

Dodatkowe sprawozdanie to druk nr 3601-A.

Trzecie czytanie.

Proszę pana posła Wojciecha Buczaka o przedstawienie tego sprawozdania.

**Posel Sprawozdawca
Wojciech Buczak:**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Mam zaszczyt przedstawić dodatkowe sprawozdanie Komisji Obrony Narodowej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o weteranach działań poza granicami państwa oraz niektórych innych ustaw, druk nr 3521.

Sejm na 84. posiedzeniu w dniu 17 lipca br. skierował ponownie projekt ustawy zawarty w druku nr 3601 do Komisji Obrony Narodowej w celu rozpatrzenia poprawek zgłoszonych w drugim czytaniu.

Komisja Obrony Narodowej po rozpatrzeniu poprawek na posiedzeniu w dniu 18 lipca br. wnosi o przyjęcie poprawek od 5. do 10. oraz 17. i 18., a także o odrzucenie poprawek od 1. do 4. oraz od 11. do 16. Oczywiście komisja wnosi o przyjęcie ustawy w całości. Dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Nad poprawkami zgłoszonymi w sprawozdaniu głosujemy w pierwszej kolejności.

Poprawki od 1. do 4. zostały zgłoszone do art. 1 projektu ustawy nowelizującej zawierającego zmiany do ustawy o weteranach działań poza granicami państwa.

W 1. poprawce do art. 4 wnioskodawcy proponują dodać pkt 16a.

Komisja wnosi o odrzucenie poprawki.

Pytanie zadaje poseł Marcin Kierwiński, klub Platforma Obywatelska.

Posel Marcin Kierwiński:

Wysoka Izbo! W tej poprawce chcemy uzupełnić katalog osób, które mogą ubiegać się o status weterana misji poza granicami kraju o serwisantów sprzętu wojskowego. To ludzie, którzy byli na misjach wojskowych, którzy pomagali konserwować sprzęt, mieszkali w bazach razem z polskimi żołnierzami. Są dziś z tej ustawy wyłączeni. Taką poprawkę złożyliśmy i zobaczyliśmy, jaka jest prawda o szacunku dla ludzi, którzy narażają zdrowie i życie dla Rzeczypospolitej, jaki szacunek dla nich mają politycy PiS-u. Władza, która chętnie rozdaje apanaże, hojnie rozdaje przywileje swoim ministrom, swoim funkcjonariuszom, nie chce przyznać przywilejów ludziom, którzy realnie narażali swoje życie w służbie za ojczyznę. Wstyd. Jest jeszcze czas, żeby się opamiętać, jest jeszcze czas, żeby docenić tych ludzi, którzy realnie poza granicami naszego kraju służyli Polsce, służyli w misjach pokojowych. Naprawdę opamiętajcie się. *(Oklaski)*

Marszałek:

O głos prosi wiceminister obrony Wojciech Skurkiewicz.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Obrony Narodowej
Wojciech Skurkiewicz:**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Szanowni Państwo! Te słowa pana posła Kierwińskiego są absolutnie nieuczciwe i nieuprawnione.

Szanowni Państwo! Polscy żołnierze służą poza granicami naszego kraju, narażają swoje życie, ale ich wsparciem są również pracownicy cywilni resortu obrony narodowej lub innych podmiotów, z którymi Ministerstwo Obrony Narodowej ma podpisane umowy cywilnoprawne.

Szanowni Państwo! Nie ma podstawy prawnej, aby wspierać właśnie w ten sposób osoby, które wspierały

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Wojciech Skurkiewicz:

polskie kontyngenty wojskowe, które wspierały PKW na misjach zagranicznych. Ministerstwo Obrony Narodowej zlecało zadania, Ministerstwo Obrony Narodowej płaciło za te zadania. To dotyczy m.in. takich firm jak Rosomak SA, WB Electronics, Bumar-Łabędy czy jeszcze DGT sp. z o.o. Żaden kraj – powtórzę: żaden kraj – m.in. Stany Zjednoczone, nie nadaje uprawnień weterana swoim współpracownikom, którzy są odpowiedzialni za obsługę sprzętu. A więc, panie pośle, pana słowa są absolutnie nieuprawnione i nieuczciwe.

Jeżeli chodzi o samą ustawę o weteranach, szanowni państwo, ta ustawa jest wynikiem rozmów, konsultacji i wielu, wielu spotkań ze środowiskiem weteranów. To jest ustawa, która wychodzi naprzeciw oczekiwaniom środowiska weteranów. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Przystępujemy do głosowania...

(Poseł Marcin Kierwiński: Panie marszałku, sprostowanie.)

Nie widzę potrzeby.

(Poseł Marcin Kierwiński: Pan mało co widzi w ogóle. To jest pana problem.)

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem 1. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 414 posłów. Za – 185, przeciw – 227, wstrzymało się 2.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 2. poprawce do art. 22 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie ust. 6.

Z tą poprawką łączą się poprawki 3., 4. oraz od 11. do 16.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi o ich odrzucenie.

Pytanie zadaje poseł Bożena Kamińska, Platforma Obywatelska.

Poseł Bożena Kamińska:

Panie Marszałku! Panie Premierze! Wysoka Izbo! Z tej mównicy minister obrony narodowej pan Mariusz Błaszczak mówił, że weterani są naszym dobrem narodowym. Zgadzamy się z tym, ale te dziewięć poprawek do tej ustawy dotyczy możliwości objęcia opieką szerszej grupy weteranów poszkodowanych. Mówimy tu o weteranach poszkodowanych, których w naszym kraju mamy zaledwie 857. Ta ustawa zawęża możliwość pomocy weteranom po-

szkodowanym, bo przewiduje pułap odnośnie do uszczerbku na zdrowiu – minimum 30%, czyli obejmuje zaledwie 120 osób. Tyle osób będzie mogło korzystać z tych świadczeń, które tak naprawdę należą się wszystkim weteranom poszkodowanym. To są świadczenia, które dają im możliwość skorzystania z dodatkowego turnusu rehabilitacyjnego. Panie ministrze, dlaczego weterani poszkodowani nie mogą korzystać *(Dzwonek)* z tego w szerszym zakresie, od minimum 10% uszczerbku na zdrowiu? *(Oklaski)*

(Głos z sali: Bravo!)

Marszałek:

Dziękuję, pani poseł.

Minister obrony narodowej Mariusz Błaszczak.

**Minister Obrony Narodowej
Mariusz Błaszczak:**

Bardzo dziękuję.

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Państwo z opozycji teraz wylewacie krokodylle łzy, mówicie o tym, że chcielibyście objąć żołnierzy weteranów pomocą w szerszym zakresie. Tymczasem to przecież wy...

(Głos z sali: Do rzeczy.)

...w 2011 r. uchwalaliście tę ustawę, która teraz jest nowelizowana. Wtedy nie pamiętaliście o pracownikach cywilnych *(Oklaski)*, nie pamiętaliście o tym, żeby objąć szerszą opieką żołnierzy weteranów.

(Poseł Maria Małgorzata Janyska: Do rzeczy.)

Ta nowelizacja została przygotowana w ścisłym uzgodnieniu z weteranami. Ona odpowiada na oczekiwania środowiska weteranów. To jest ten zakres, którego oczekują żołnierze Wojska Polskiego.

Ale to już kolejne takie wystąpienie. Kilka chwil temu pani poseł z opozycji mówiła o tym, że rzekomo poziom nędzy w Polsce wzrasta, jest wyższy deficyt, wyższe zadłużenie. Mówiła pani poseł kontra faktem, dlatego że poziom ubóstwa w Polsce spada...

(Głos z sali: GUS.)

...a zadłużenie i deficyt są niższe.

(Głos z sali: GUS!)

To są rekordowe wartości, jeżeli chodzi o budżet państwa. 10 mld a 120 mld zł – liczby mówią same za siebie. Dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem ww. poprawek, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 426 posłów. Za – 186, przeciw – 236, wstrzymało się 4.

Sejm poprawki odrzucił.

Marszałek

W 5. poprawce do art. 114 ust. 1 ustawy o Policji wnioskodawcy proponują inne brzmienie pkt 2.

Z tą poprawką łączy się 6. poprawka.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi o ich przyjęcie.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek 5. i 6., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 430 posłów. Za – 408, przeciw – 4, wstrzymało się 18.

Sejm poprawki przyjął.

W 7. poprawce wnioskodawcy proponują dodać art. 6a do projektu ustawy nowelizującej.

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 7. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 424 posłów. Za – 405, nikt nie głosował przeciw, wstrzymało się 19.

Sejm poprawkę przyjął.

W 8. poprawce do art. 9b ust. 9 – część wspólna – ustawy o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa wnioskodawcy proponują, aby przepis ten dotyczył również stanu psychofizycznego.

Z tą poprawką łączy się poprawka 9.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi o ich przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek 8. i 9., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 427 posłów. Za – 408, przeciw – 1, wstrzymało się 18.

Sejm poprawki przyjął.

W 10. poprawce do art. 11a ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych wnioskodawcy proponują m.in. inne brzmienie ust. 6.

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 10. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 427 posłów. Za – 409, przeciw nikt nie głosował, wstrzymało się 18.

Sejm poprawkę przyjął.

W 17. poprawce wnioskodawcy proponują dodać art. 13a do projektu ustawy nowelizującej.

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 17. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 428 posłów. Za – 411, nikt nie głosował przeciw, wstrzymało się 17.

Sejm poprawkę przyjął.

W 18. poprawce wnioskodawcy proponują nowe brzmienie art. 18 projektu ustawy nowelizującej.

Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Kto z państwa jest za przyjęciem 18. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 428 posłów. Za – 408, nikt nie głosował przeciw, wstrzymało się 20.

Sejm poprawkę przyjął.

Przed głosowaniem nad całością są pytania.

Posel Marek Jakubiak, poseł niezrzeszony.

Posel Marek Jakubiak:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Weterani oczekiwali takiej ustawy, takiej zmiany, takiej opieki państwa polskiego, bowiem rolą państwa jest opieka nad weteranami i osobami pokrzywdzonymi w wyniku działań wojennych poza granicami Polski. To jest działalność, która nie powinna dziwić, i bardzo się cieszę, że w trakcie prac Komisji Obrony Narodowej ta ustawa została przegłosowana praktycznie jednogłośnie, poza małymi poprawkami.

Ale jest wiadro zimnej wody. Przed chwilą przedstawiciele Platformy Obywatelskiej mówili o tym, jak to trzeba szanować weteranów. Chciałem państwu przeczytać dwa zdania, szanowni koledzy i koleżanki z Platformy Obywatelskiej: W imieniu powstańców, w większości inwalidów wojennych, prosimy pana prezydenta o przychylne ustosunkowanie się do naszej prośby, abyśmy przez resztę naszych dni nie musieli się tułać po przychodniach warszawskich. *(Okłaski, dzwonek)* Pan prezydent miasta stołecznego Warszawy likwiduje...

(Głos z sali: To jest nieprawda.)

Marszałek:

Dziękuję.

Posel Marek Jakubiak:

...przychodnie dla powstańców i weteranów Warszawy. Hańba!

(Głos z sali: Hańba!)

Marszałek:

Dziękuję panu posłowi.

Głos ma poseł Robert Winnicki, poseł niezrzeszony.

(Głos z sali: Hej!)

(Poseł Cezary Grabarczyk: Marek, kłamiesz.)

(Głos z sali: Marek, o co chodzi?)

Posel Robert Winnicki:

Koło Poselskie Konfederacja, panie marszałku.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Nie tylko weterani to ci, którzy zasługują na szacunek, na opiekę ze strony państwa polskiego szczególnie, szczególnie, bo są wysyłani bardzo często nie w polskich interesach, tylko w interesie innych państw na bardzo niebezpieczne misje. Niestety w przeciągu 30 minionych lat bardzo często myślano o polskiej armii jako o korpusie ekspedycyjnym na obcych usługach zamiast jako o rzeczywistej sile, która ma bronić naszego państwa. Natomiast trzeba powiedzieć, że każde państwo opiera się na szacunku do munduru, szacunku, o który dzisiaj również bardzo wielu wojskowych, bardzo wielu żołnierzy się upomina, bo kolejne rządy, kolejni cywile z rządów traktują po prostu wojsko jak swoje własne zabawki polityczne. I wojsko dzisiaj apeluje: Dostyc tego, dostyc takiej zabawy mundurem.

Marszałek:

Głos ma poseł Bożena Kamińska, Platforma Obywatelska.

Posel Bożena Kamińska:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Na wstępie, odnosząc się do wystąpienia mojego kolegi posła Jakubiaka, chcę powiedzieć, że z tej mównicy mówi pan nieprawdę, bo to, co pan przytoczył, nie dotyczy weteranów poza granicami kraju, ale kombatanów. To są dwie różne historie. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Właśnie to mówił.)

Ale chciałabym się również odnieść do słów pana ministra Mariusza Błaszczaka.

Panie Ministrze! W 2011 r. to Platforma Obywatelska i PSL uchwaliły ustawę o weteranach. *(Oklaski)* W 2015 r. przygotowaliśmy państwu nowelizację tej ustawy. Dlaczego czekaliście ponad 4 lata, żeby ją...

(Poseł Teresa Wargocka: 8 lat mieliście.)

...wprowadzić w życie i pomagać tym weteranom poszkodowanym poza granicami kraju?

(Poseł Teresa Wargocka: 8 lat mieliście.)

Ale to jest historia. My chcemy zwiększyć możliwość pomocy, w szczególności dla weteranów poszkodowanych, którzy mają uszczerbek na zdrowiu większy niż 10%, już do tego pułapu zeszliśmy. To jest niespełna 600 osób w naszym kraju. Dlaczego nie chcemy im pomóc, panie ministrze? *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Minister Skurkiewicz chce zabrać głos.

Proszę bardzo, wiceminister obrony narodowej Wojciech Skurkiewicz.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Wojciech Skurkiewicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Ta ustawa jest ustawą bardzo ważną, jeżeli chodzi o wsparcie. Jeszcze raz powtórzę, szanowni państwo, ta ustawa jest efektem wielu godzin, setek godzin spędzonych na rozmowach z weteranami. To jest ustawa wynikająca ze swego konsensusu i porozumienia, szanowni państwo. Ta ustawa daje bezpłatne turnusy rehabilitacyjno-adaptacyjne weteranom, którzy mają uszczerbek na zdrowiu powyżej 30%. Ta ustawa daje weteranom innych służb: SWW, SKW, Państwowej Straży Pożarnej, SOP, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, również możliwość korzystania z bezpłatnych turnusów leczniczo-profilaktycznych. Ta ustawa daje także specjalny dodatek, dodatek weterana poszkodowanego, tym, którzy mają ten najniższy uszczerbek na zdrowiu, od 1% do 9%, a do tej pory nie było takiej możliwości. A ponadto zwiększamy dodatki dla kombatanów poszkodowanych w poszczególnych segmentach, przy poszczególnych wartościach procentowych uszczerbku na zdrowiu.

Szanowni Państwo! Wprowadzamy kompleksową opiekę medyczną. Ta opieka medyczna, niezależnie od tego, czy to jest 1% uszczerbku na zdrowiu, czy 10%, 25%, czy 110%, jest bezpłatna dla wszystkich w związku z odniesionymi ranami, w związku z tymi ranami czy urazami, które zostały odniesione na misjach poza granicami kraju.

Szanowni Państwo! Również rozszerzamy katalog możliwości korzystania z komunikacji bezpłatnej. Dajemy też możliwość kontynuowania nauki, dajemy możliwość rozwijania się na drugim kierunku nauki weteranom, jeżeli chcą poszerzać, pogłębiać swoją wiedzę.

(Poseł Bożena Kamińska: Ale dlaczego od 30%?)

Dajemy takie możliwości.

Szanowni Państwo! Również będą bezpłatne leki dla wszystkich...

(Poseł Bożena Kamińska: Nie dla wszystkich.)

...którzy mają uszczerbek na zdrowiu powyżej 30%. A więc to jest podejście kompleksowe. I jeszcze raz powtórzę: to są porozumienia, to są rozmowy, to są negocjacje, to są również uzgodnienia ze środowiskiem osób poszkodowanych, weteranów, którzy w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej wykonywali swoje obowiązki poza granicami kraju.

Szanowni Państwo! Ale to jest tylko jeden element, bo my również w postaci projektów tzw. miękkich wspieramy środowisko weteranów, wspieramy stowarzyszenia, które pomagają weteranom. Poprzez konkursy grantowe każdego roku nie mniej niż 1,5 mln zł przeznaczamy m.in. na zapewnienie turnusów rehabilitacyjnych tym osobom, które mają niższy uszczerbek na zdrowiu niż 30%. To właśnie wykonują organizacje pozarządowe. To wykonują również stowarzyszenia, które każdego dnia opiekują się weteranami. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Głosujemy nad całością projektu ustawy.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 3601, wraz z przyjętymi poprawkami, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 428 posłów. Wszyscy głosowali za.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o weteranach działań poza granicami państwa oraz niektórych innych ustaw.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 8. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych o senackim projekcie ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Dodatkowe sprawozdanie komisji to druk nr 3574-A. Trzecie czytanie.

Proszę pana posła Jana Szewczaka o przedstawienie tego sprawozdania.

Posel Sprawozdawca Jan Szewczak:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych padła ze strony pani poseł Krystyny Skowrońskiej deklaracja o wycofaniu zgłoszonej przez nią poprawki, co by oczywiście przyspieszyło proces legislacyjny. Jeśli ta wola będzie podtrzymana, bardzo proszę komisję o przychylne potraktowanie naszego projektu. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Nad poprawką przedstawioną w dodatkowym sprawozdaniu głosujemy w pierwszej kolejności.

W poprawce tej wnioskodawca proponuje nowe brzmienie projektu ustawy.

Komisja wnosi o odrzucenie poprawki.

Jej przyjęcie spowoduje bezprzedmiotowość propozycji komisji.

Pytanie zadaje poseł Krystyna Skowrońska, Platforma Obywatelska.

Posel Krystyna Skowrońska:

W imieniu klubu Platforma Obywatelska – Koalicja Obywatelska chcę opowiedzieć o tym projekcie.

Pan Tomasz Piesiecki, który siedzi na galerii, przez wiele lat pobierał rentę w związku z wypadkiem. Gdy wyczerpała się suma gwarancyjna, został

bez środków do życia. Sprawą zajął się rzecznik praw obywatelskich i w 2017 r. Senat przygotował projekt ustawy. Cekał on na rozpatrzenie 2 lata.

(Poseł Teresa Wargocka: A wy 8 lat...)

Pan Grzegorz Piesiecki również 2 lata czekał na to rozwiązanie. Ale to przedłożenie nie rozwiązuje całego problemu. Pan Grzegorz i ileś osób z tego rozwiązania skorzysta. Aby te osoby mogły skorzystać z rozwiązania, które jest zawarte w przedłożeniu, wycofuję tę poprawkę, ale czekamy na rozwiązanie tego problemu.

Panie Tomasz Piesiecki! Jest pan bohaterem. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję, pani poseł.

Głosujemy.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem poprawki, a tym samym za przyjęciem projektu ustawy w brzmieniu proponowanym przez wnioskodawcę, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. *(Poruszenie na sali)*

(Poseł Krystyna Skowrońska: Panie marszałku, chciałam wycofać.)

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

(Poseł Krystyna Skowrońska: Panie marszałku, wycofałam tę poprawkę.)

Wycofała pani poprawkę?

(Poseł Krystyna Skowrońska: Tak.)

(Poseł Cezary Grabarczyk: Trzeba słuchać, nie bać się opozycji.)

Czyli nie musimy głosować. Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu ustawy. *(Gwar na sali)*

(Poseł Barbara Bartuś: Jeszcze nie zakończyło się głosowanie.)

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 3574, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 424 posłów. Za – 415, przeciw – 6, wstrzymało się 3.

Sejm uchwalił ustawę o szczególnych uprawnieniach osób poszkodowanych w przypadku wyczerpania sumy gwarancyjnej ustalonej na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem 1 stycznia 2006 r.

Rozpatrujemy punkt 9. porządku dziennego... *(Gwar na sali)*

(Poseł Cezary Grabarczyk: Jak domek z kart...)

(Poseł Jan Szewczak: Nic nie słysząc w ogóle.)

Jest wniosek formalny.

Posel Michał Szczerba.

Proszę bardzo.

Posel Michał Szczerba:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Składam wniosek formalny, bo kłamstwo nie może być metodą na zdobycie miejsca na liście Prawa i Sprawiedliwości.

(Głos z sali: Siadaj.)

Panie Marszałku! Miasto stołeczne Warszawa finansuje w 100% przychodnie dla kombatanów przy ul. Litewskiej. *(Oklaski)*

(Posel Izabela Leszczyna: Brawo!)

Miasto Warszawa stworzyło specjalny oddział dla kombatanów w Szpitalu Praskim. Miasto Warszawa tworzy dzienny Dom Wsparcia dla Powstańców Warszawskich. Pan poseł Jakubiak kłamie. *(Oklaski)* Składam wniosek o skierowanie sprawy pana Jakubiaka do Komisji Etyki Poselskiej.

Marszałek:

Nie, panie pośle, to nie jest wniosek formalny.

Posel Michał Szczerba:

Kłamstwo...

(Marszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie, oklaski)

(Głos z sali: Brawo!)

Marszałek:

Panie pośle, to nie jest wniosek formalny. Bardzo pana przepraszam.

Zwracam panu posłowi uwagę w związku z art. 175 regulaminu, że pan wykorzystuje tryb dotyczący wniosków formalnych do prowadzenia debaty i dyskusji.

(Posel Marek Jakubiak: Ale panie marszałku, kłamstwo zostało mi zarzucone.)

Dziękuję bardzo.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 9. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o portach i przystaniach morskich oraz niektórych innych ustaw.

Trzecie czytanie.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 3636.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 3636, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 422 posłów. Za – 420, przeciw nie głosował nikt, wstrzymało się 2 posłów.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o portach i przystaniach morskich oraz niektórych innych ustaw.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 10. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa o rządowym projekcie ustawy o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych.

Trzecie czytanie.

Dodatkowe sprawozdanie to druk nr 3595-A.

Proszę posła Macieja Małeckiego o przedstawienie tego sprawozdania.

Posel Sprawozdawca Maciej Małecki:

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Ta ustawa domyka proces ochrony polskich odbiorców energii przed drastycznym wzrostem cen prądu. W tym przypadku ochroną objęte zostaną przedsiębiorstwa energochłonne. To jest bardzo ważne zarówno dla zachowania konkurencyjności naszych przedsiębiorstw, jak i dla stałości miejsc pracy osób zatrudnionych w tych firmach oraz tych wszystkich, którzy pracują w miejscach pracy stworzonych w obszarze przemysłu energochłonnego.

Komisja rekomenduje przyjęcie poprawek zgłoszonych w trakcie drugiego czytania. Dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Chodzi o druk nr 3595.

Nad poprawkami zgłoszonymi w dodatkowym sprawozdaniu będziemy głosować w pierwszej kolejności.

W 1. poprawce do art. 5 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie pkt 2.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 1. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 422 posłów. Za – 310, nikt nie głosował przeciw, wstrzymało się 112.

Sejm poprawkę przyjął.

2. poprawka do art. 6 ust. 1, art. 22 pkt 1 oraz art. 27 ma charakter redakcyjno-legislacyjny.

Z tą poprawką łączą się poprawki 3. i 4.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Przypominam, że komisja wnosi o ich przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek od 2. do 4., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Marszałek

Głosowało 423 posłów. Za – 422, przeciw – nikt, wstrzymał się 1 poseł.

Sejm poprawki przyjął.

Przed całością są pytania.

Poseł Robert Winnicki, poseł niezrzeszony.

(Poseł Robert Winnicki: Panie marszałku, Koło Poselskie Konfederacja, nie niezrzeszony. Przypominam: Konfederacja.)

Proszę zadać pytanie.

Poseł Robert Winnicki:

Proszę się nauczyć: Koło Poselskie Konfederacja, panie marszałku.

Dziękuję.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Jeśli chodzi o sytuację w energetyce: pakiet klimatyczny niewypowiedziany, gigantyczne koszty dla każdego polskiego podatnika, bo to de facto oznaczają dopłaty z budżetu, po półroczu w Tauron Wydobycie 2,5 km spóźnienia, jeśli chodzi o wyrobiska, 460 mln zł straty. Kopalnia Krupiński do likwidacji. Rekordowy import węgla z Rosji plus, właśnie, rekompensaty, dopłaty, czyli kolejne miliardy, które idą z polskiego budżetu, dlatego że nie macie odwagi bronić na arenie międzynarodowej polskiej energetyki. Taka jest prawda i wszyscy za to dzisiaj, niestety, musimy płacić.

Marszałek:

Głosujemy nad całością projektu ustawy.

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 3595, wraz z przyjętymi poprawkami, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 427 posłów. Za – 420, przeciw – 1, wstrzymało się 6.

Sejm uchwalił ustawę o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 11. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Infrastruktury o rządowym projekcie ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Trzecie czytanie.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy, druk nr 3644.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 3644, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 417 posłów. Za – 415, nikt nie był przeciw, 2 wstrzymało się.

Sejm uchwalił ustawę o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 13. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego.

Dodatkowe sprawozdanie komisji to druk nr 3638-A.

Trzecie czytanie.

Proszę pana posła Grzegorza Matusiaka o przedstawienie sprawozdania.

**Poseł Sprawozdawca
Grzegorz Matusiak:**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Dodatkowe sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, druk nr 3524.

Komisja Polityki Społecznej i Rodziny po rozpatrzeniu poprawek na posiedzeniu w dniu 18 lipca 2019 r. nie przyjęła dwóch ze zgłoszonych poprawek. Dziękuję bardzo. (Oklaski)

Marszałek:

Dziękuję.

Przypominam, to druk nr 3638.

Nad poprawkami głosujemy w pierwszej kolejności.

Obie poprawki zostały zgłoszone do art. 1 projektu ustawy nowelizującej zawierającego zmiany do ustawy o pomocy społecznej.

W 1. poprawce do art. 52 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie ust. 2.

Komisja wnosi o odrzucenie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 1. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 413 posłów. Za – 79, przeciw – 230, wstrzymało się 104.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 2. poprawce do art. 53 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie ust. 3.

Komisja wnosi o odrzucenie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 2. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 417 posłów. Za – 41, przeciw – 354, wstrzymało się 22.

Sejm poprawkę odrzucił.

Głosujemy nad całością ustawy.

Marszałek

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 3638, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 418 posłów. Za – 414, przeciw – 3, wstrzymał się 1 poseł.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego

Powracamy do rozpatrzenia punktu 14. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

Trzecie czytanie.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy, druk nr 3599.

Pytanie zadaje poseł Borys Budka, Platforma Obywatelska.

Poseł Borys Budka:

Dziękuję.

Mam pytanie do rządu. Czy państwa zdaniem ten dobry projekt ustawy jest w stanie zahamować bardzo negatywne zjawisko, które obserwujemy od zeszłego roku: wzrost ubóstwa w skali kraju o 25%? Przed chwilą jeden z ministrów w absolutnie nieprawdziwy sposób mówił o zahamowaniu tego zjawiska. Otóż w porównaniu z 2017 r. odsetek ubóstwa wzrósł w Polsce o 25%. To są dane, które podał Główny Urząd Statystyczny.

Mam jeszcze do państwa jedną prośbę. Po podaniu tych danych nie zabierajcie się za Główny Urząd Statystyczny, tylko zabierzcie się za realną walkę z ubóstwem w Polsce, bo jak widać, wzrost skali ubóstwa wynosi 25% tylko i wyłącznie w zeszłym roku. To twarde dane GUS. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Brawo!)

(Poseł Anna Paluch: Przestań bredzić.)

Marszałek:

Dziękuję.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 3599, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 426 posłów. Za – 420, przeciw – 3, wstrzymało się 3.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę

Powracamy do rozpatrzenia punktu 15. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw.

Dodatkowe sprawozdanie komisji to druk nr 3643-A. Trzecie czytanie.

Proszę pana posła Rafała Muchę o przedstawienie tego sprawozdania. *(Oklaski)*

Poseł Sprawozdawca Rafał Mucha:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panowie Premie-ry! Mam zaszczyt i przyjemność przedstawić dodatkowe sprawozdanie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw, druk nr 3604.

W trakcie drugiego czytania do projektu zgłoszono 20 poprawek. Sejm na 84. posiedzeniu w dniu 17 lipca 2019 r. zgodnie z art. 47 ust. 1 regulaminu Sejmu skierował ponownie projekt ustawy zawarty w druku nr 3643 do Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych w celu rozpatrzenia poprawek zgłoszonych w drugim czytaniu.

Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych po rozpatrzeniu poprawek na posiedzeniu w dniu 18 lipca 2019 r. wnosi o odrzucenie wszystkich poprawek zgłoszonych w trakcie drugiego czytania. Komisja zwraca uwagę, że nad poprawkami 1., 2., 3. i 18. powinno się głosować łącznie, nad poprawkami 8. i 9. powinno się głosować łącznie, nad poprawkami 11. i 12. należy głosować łącznie, nad poprawkami 14. i 15. należy głosować łącznie, nad poprawkami 16. i 17. również należy głosować łącznie.

Przedkładany Wysokiej Izbie projekt jest rozwiązaniem korzystnym i popieranym przez funkcjonariuszy i żołnierzy, stanowi realizację wcześniejszych zobowiązań. Wysoki Sejmie! Komisja wnosi, by Wysoki Sejm raczył uchwalić załączony projekt ustawy. Dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Przypominam, że chodzi o druk nr 3643.

Marszałek

Nad poprawkami przedstawionymi w dodatkowym sprawozdaniu głosujemy w pierwszej kolejności.

Poprawki 1., 2. i 3. zgłoszone zostały do art. 1 projektu ustawy nowelizującej zawierającego zmiany do ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy.

W 1. poprawce do art. 12 ust. 2 wnioskodawcy proponują utrzymać obowiązujące brzmienie wprowadzenia do wyliczenia.

Z poprawką tą łączą się poprawki 2., 3. i 18.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi od ich odrzucenie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek 1., 2., 3. i 18., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 425 posłów. Za – 184, przeciw – 239, wstrzymało się 2.

Sejm poprawki odrzucił.

Poprawki od 4. do 7. zgłoszone zostały do art. 2 projektu ustawy nowelizującej zawierającego zmiany do ustawy o Policji.

W 4. poprawce do art. 33 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie ust. 2.

Z tą poprawką łączą się poprawki 5. i 6.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi o ich odrzucenie.

Pytanie zadaje poseł Tomasz Szymański.

Posel Tomasz Szymański:

Dziękuję bardzo.

Wysoka Izbo! Procedowana ustawa jest konsekwencją porozumień zawartych w listopadzie 2018 r. po 4 latach nieudanej próby rozmów pomiędzy stroną związkową służb mundurowych a rządem. To porozumienie było poprzedzone falą protestów, które przetoczyły się na przełomie roku przez polskie miasta, w których to uczestniczyło kilkadziesiąt tysięcy funkcjonariuszy.

Szanowni Państwo! Poprawka, którą składamy, czyni zadość oczekiwaniom związków zawodowych służb mundurowych i dąży do tego, żeby skrócić okres rozliczeniowy, po którym mogą być wypłacane świadczenia, rekompensaty pieniężne, z 6 do 3 miesięcy. Ale tak naprawdę, szanowni państwo, mam pytanie do całej Izby: Dlaczego waszym zdaniem zmiany dotyczące odwrócenia reformy emerytalnej w służbach mundurowych procedowane są na przedostatnim posiedzeniu Sejmu? Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Jak to: pytanie do całej Izby, co to znaczy? *(Wesołość na sali)* Czyli właściwie pytanie ani do konkretnego przedstawiciela, ani do wnioskodawcy, ani sprawozdawcy, ani do rządu.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek 4., 5. i 6., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 417 posłów. Za – 174, przeciw – 241, wstrzymało się 2.

Sejm poprawki odrzucił.

W 7. poprawce wnioskodawcy proponują nową zmianę w art. 115a.

Komisja wnosi o odrzucenie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 7. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 403 posłów. Za – 172, przeciw – 229, wstrzymało się 2.

Sejm poprawkę odrzucił.

Poprawki 8., 9. i 10. zgłoszone zostały do art. 3 projektu ustawy nowelizującej zawierającego zmiany do ustawy o Straży Granicznej.

W 8. poprawce do art. 37 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie ust. 2.

Z tą poprawką łączy się 9. poprawka.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi o ich odrzucenie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek 8. i 9., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 427 posłów. Za – 184, przeciw – 239, wstrzymało się 4.

Sejm poprawki odrzucił.

W 10. poprawce do art. 37 wnioskodawcy proponują skreślić dodawany ust. 3b.

Komisja wnosi o odrzucenie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 10. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 416 posłów. Za – 182, przeciw – 230, wstrzymało się 4.

Sejm poprawkę odrzucił.

Poprawki 11., 12. i 13. zgłoszone są do art. 6 projektu ustawy nowelizującej zawierającego zmiany do ustawy o Służbie Więziennej.

W 11. poprawce do art. 121 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie ust. 1.

Z tą poprawką łączy się poprawka 12.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi o ich odrzucenie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek 11. i 12., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Marszałek

Kto się wstrzymał?

Głosowało 423 posłów. Za – 183, przeciw – 237, wstrzymało się 3.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 13. poprawce wnioskodawcy proponują inne brzmienie ust. 1 i 2 w dodawanym art. 195b.

Komisja wnosi o odrzucenie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 13. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 417 posłów. Za – 180, przeciw – 233, wstrzymało się 4.

Sejm poprawkę odrzucił.

Poprawki 14. i 15. zgłoszone są do art. 7 projektu ustawy nowelizującej, zawierającego zmiany do ustawy o Służbie Ochrony Państwa.

W 14. poprawce do art. 81 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie ust. 2.

Z tą poprawką łączy się 15. poprawka.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi o ich odrzucenie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek 14. i 15., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 425 posłów. Za – 182, przeciw – 239, wstrzymało się 4.

Sejm poprawki odrzucił.

Poprawki 16. i 17. zgłoszone są do art. 8 projektu ustawy nowelizującej, zawierającego zmiany do ustawy o Straży Marszałkowskiej.

W 16. poprawce do art. 23 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie ust. 2.

Z tą poprawką łączy się poprawka 17.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi o ich odrzucenie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek 16. i 17., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

(*Głosy z sali:* Nie działa.)

(*Głosy z sali:* Działa.)

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 424 posłów. Za – 179, przeciw – 241, wstrzymało się 4.

Sejm poprawki odrzucił.

Czy ja za szybko mówię? Maszyna nie nadąża?

18. poprawkę już rozpatrzyliśmy.

W 19. poprawce wnioskodawcy proponują nowe brzmienie art. 24 projektu ustawy nowelizującej.

Komisja wnosi o odrzucenie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 19. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 429 posłów. Za – 185, przeciw – 240, wstrzymało się 4.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 20. poprawce wnioskodawcy proponują dodać art. 25a do projektu ustawy nowelizującej.

Komisja wnosi o odrzucenie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 20. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 420 posłów. Za – 184, przeciw – 232, wstrzymało się 4.

Sejm poprawkę odrzucił.

Całość ustawy.

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 3643, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 429 posłów. Za – 422, przeciw – 3, wstrzymało się 4.

Stwierdzam, że Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 17. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym oraz ustawy Prawo energetyczne.

Trzecie czytanie.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy, druk nr 3646.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem projektu ustawy z druku nr 3646, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 425 posłów. Za – 415, przeciw – 6, wstrzymało się 4.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym oraz ustawy Prawo energetyczne.

Marszałek

Powracamy do rozpatrzenia punktu 19. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu.

W trakcie dyskusji w drugim czytaniu zgłoszono wniosek o odrzucenie projektu ustawy w całości.

Sejm podjął decyzję o przystąpieniu do trzeciego czytania bez ponownego odsyłania do komisji tego projektu ustawy.

Przystępujemy do trzeciego czytania.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy, druk nr 3623, i przedstawia również wniosek mniejszości.

W pierwszej kolejności pod głosowanie poddam zgłoszony w dyskusji wniosek o odrzucenie projektu ustawy.

Jego przyjęcie spowoduje bezprzedmiotowość pozostałych propozycji.

Pytanie zadaje poseł Jolanta Hibner.

Poseł Jolanta Hibner:

Dziękuję bardzo.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Mam zasadnicze pytanie. Dlaczego projekt nie został poddany konsultacjom społecznym? Ten projekt narusza ustawę o prawie własności obywateli. To jest bardzo ważne. Rozumiem, że mówimy o inwestycjach, które też są potrzebne, ale nie możemy w tym wypadku ograniczać prawa do własności. Nie możemy poddawać tego projektu takiej obróbce, która sprawia, że prawa obywateli są naruszane, nie mają oni głosu i można za nich powiedzieć, ile należy się im za ich własność.

Tak à propos, to chciałabym zapytać: Dlaczego nie szanuje pan wyroków sądowych? Nie publikuje pan wyroku, który powinien być opublikowany. Pan nie jest ponad prawem. Dziękuję. *(Oklaski)*

(Poseł Dominik Tarczyński: Oj, już przestań.)

Marszałek:

Dziękuję, pani poseł.

Głosujemy nad wnioskiem o odrzucenie projektu ustawy.

Kto z państwa jest za przyjęciem wniosku o odrzucenie projektu ustawy w całości, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 429 posłów. Za – 168, przeciw – 261, nikt się nie wstrzymał.

Sejm wniosek odrzucił.

W jedynym wniosku mniejszości wnioskodawcy proponują skreślić art. 1.

Są pytania.

Pytanie zadaje poseł Zdzisław Gawlik.

Proszę bardzo.

Poseł Zdzisław Gawlik:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Po co ta ustawa? Po pierwsze, jest ona laurką dla rządu, który przygotował tego typu ustawę w 2009 r. Dzisiaj nie wiemy, co robić, więc sięgamy po przygotowane wtedy rozwiązanie. Po drugie, ta ustawa jest dowodem na nieudolność i niekompetencję rządzących. Obecny prezes na posiedzeniu Komisji Energii i Skarbu Państwa mówił, że przy obecnym stanie prawnym nie możemy nic zrobić. Trzecia, najgorsza sprawa – wracamy do stanu zmienionego ustawami pobożonarodzeniowymi w 1989 r. Wracamy do generacji ochrony własności. I teraz pytanie: Dlaczego Kowalskiego, któremu zabieramy nieruchomość pod budowę instalacji, mamy traktować gorzej niż kogokolwiek innego? Dlaczego nie może on otrzymać słusznego odszkodowania? Być może – tak jak powiedziała jedna z osób, która reprezentuje obecne władze – po to, żeby było taniej. Za to, żeby wybudować gazociąg taniej, musi zapłacić Kowalski. *(Dzwonek)* Pytanie: Dlaczego? Dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję bardzo.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem wniosku mniejszości, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 428 posłów. Za 171, przeciw – 254, wstrzymało się 3.

Sejm wniosek odrzucił.

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu ustawy.

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 3623, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 425 posłów. Za – 269, przeciw – 142, wstrzymało się 14.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 20. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw.

Marszałek

Trzecie czytanie.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 3652.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 3652, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 427 posłów. Za – 422, przeciw – 2, wstrzymało się 3.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 21. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Gospodarki i Rozwoju o senackim projekcie ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności.

Sprawozdanie komisji to druk nr 3655-A.

Trzecie czytanie.

Proszę pana posła Pawła Kobylińskiego o przedstawienie sprawozdania komisji.

Czy jest poseł Kobyliński na sali?

(Głos z sali: Jest.)

Proszę.

Poseł Sprawozdawca Paweł Kobyliński:

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Mam zaszczyt przedstawić sprawozdanie Komisji Gospodarki i Rozwoju o senackim projekcie ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności. Na posiedzeniu w dniu 16 lipca przyjęliśmy dwie poprawki. Rekomendujemy, żeby głosować za nimi, jak również za całym projektem ustawy.

Szanowni Państwo! Należy również podziękować wszystkim klubom parlamentarnym, które na posiedzeniu komisji jednogłośnie głosowały za tą ustawą, jednogłośnie wspierały ten projekt. Chciałbym podziękować senatorowi Augustynowi, który również za każdym razem wspierał działania podkomisji. Chciałem podziękować panu ministrowi Ardanowskiemu, Prezydium Sejmu, w imieniu ponad 20 tys. osób, które podpisały petycję, żeby na tym posiedzeniu przegłosować tę ustawę.

Proszę państwa, marnuje się 9 mln t żywności rocznie. To ponad 200 kg na osobę. W związku z tym Sejm na tym posiedzeniu robi rzecz naprawdę pożyteczną, moralnie bardzo dobrze ocenianą, a jednocześnie proekologiczną, bo przecież przy produkcji żywności również wytwarzamy bardzo dużo zanieczyszczeń. Jeszcze raz bardzo dziękuję wszystkim tym, którzy byli zaangażowani w proces tworzenia tej ustawy.

Rekomendujemy głosowanie za. Dziękuję bardzo.
(Oklaski)

Marszałek:

Dziękuję panu posłowi.

Przypominam, że chodzi o druk nr 3655.

Nad poprawkami przedstawionymi w dodatkowym sprawozdaniu głosujemy w pierwszej kolejności.

W 1. poprawce do art. 5 wnioskodawcy proponują dodać ust. 2a.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 1. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 427 posłów. Za – 188, przeciw – 238, wstrzymał się 1.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 2. poprawce wnioskodawcy proponują inne brzmienie art. 17.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Pytanie zadaje poseł Jerzy Meysztowicz.

Proszę.

Poseł Jerzy Meysztowicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Jestem trochę zaskoczony tym głosowaniem, tym, że ta poprawka została odrzucona, dlatego że to była poprawka, co do której wszyscy wspólnie ustaliliśmy, że jest rozsądna i zasadna.

(Poseł Barbara Bartuś: Nie, w ogóle nie głosowaliśmy nad nią na posiedzeniu komisji, panie przewodniczący.)

Głosowaliśmy i gdyby pani była na posiedzeniu komisji, toby pani wiedziała. Nie była pani na posiedzeniu komisji. Trzeba chodzić na posiedzenia komisji, wtedy wiedziałaby pani, że głosowaliśmy.
(Oklaski)

(Poseł Barbara Bartuś: Ale można oglądnąć, nie głosowaliśmy nad nią.)

Marszałek:

Ale proszę zadawać pytanie w sprawie poprawki.
(Poruszenie na sali)

Proszę państwa, nie dyskutujemy, to nie jest czas na dyskusje.

Poseł Jerzy Meysztowicz:

Mam nadzieję... Może pani pomyliła komisję? Przepraszam bardzo, no trudno, zdarza się.

Marszałek:

Panie pośle, proszę zadawać pytanie.

Posel Jerzy Meysztowicz:

W związku z tym zwracam się do państwa z prośbą o przyjęcie drugiej poprawki. Druga poprawka powoduje, że najmniejsi przedsiębiorcy i ci, którzy są właścicielami 250-metrowych sklepów, będą mieli 3 lata na to, żeby się przygotować do tej ustawy, będzie czas, żeby przygotować sprawozdawczość, przygotować odpowiednie programy komputerowe. Dlatego też o to proszę. Mam nadzieję, że PiS raz zmienia zdanie, a nie co chwilę. Mam nadzieję, że ta poprawka zostanie jednak (*Dzwonek*) przyjęta...

(*Marszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie*)

(*Posel Barbara Bartuś*: Nie należę do tej komisji, ale wszystko można sprawdzić w Internecie.)

Marszałek:

Dziękuję panu posłowi, ale to nie było pytanie. Minister Krzysztof Ardanowski prosi o głos. Proszę bardzo.

**Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Jan Krzysztof Ardanowski:**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Ta ustawa jest rzeczywiście wypracowana w konsensusie. To pokazuje również, że jeśli chodzi o sprawy zasadnicze, pryncypialne, a niemarnowanie żywności jest taką sprawą, to zdecydowanie powinno nas to łączyć. Jest zbyt wiele głodu na świecie, zbyt wiele tragedii, żebyśmy bez opamiętania marnowali żywność. To zresztą dotyczy również naszych indywidualnych wyborów i decyzji konsumenckich. Natomiast marnowanie żywności jest nielogiczne, niemoralne, nieetyczne, a dla mnie jest również grzechem. Dlatego ta ustawa, pomimo że została zgłoszona przez opozycję, będzie poparta również przez nasz klub.

Natomiast jeśli chodzi o zapisy, które są w ustawie, to są one wystarczające. Teraz mówi się o tym, że chcemy oszczędzać żywność, nie chcemy dopuścić do jej marnowania. Ale jednocześnie chcemy to rozmyć, żeby jeszcze latami trwało przygotowywanie do tego. Ta żywność musi być chroniona niezwłocznie po tym, jak ustawa zostanie przyjęta, dlatego ta poprawka jest absolutnie niepotrzebna. Natomiast proszę wszystkich o to, żeby nad całą ustawą zagłosować za. (*Oklaski*)

Marszałek:

Dziękuję.
Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 2. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 420 posłów. Za – 190, przeciw – 228, wstrzymało się 2.

Sejm poprawkę odrzucił.

Jest pytanie.

Posel Jerzy Meysztowicz.

Proszę.

Posel Jerzy Meysztowicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Z racji tego, że nie wszyscy wiedzieli, czego dotyczyła pierwsza poprawka, bo w sprawie drugiej się wypowiadałem...

(*Posel Barbara Bartuś*: To jest pytanie do całości.)

...przypomnę, że chodziło o to, żeby w przypadku gdy organizacja pozarządowa, która podpisze umowę ze sklepem, nie odbierze żywności, która zostanie dla niej przygotowana, ten sklep, który spełnił wszystkie swoje obowiązki, nie musiał płacić za to, że organizacja, z którą podpisał umowę, nie odebrała tej żywności. Uważam, że to jest chore, że ktoś, kto wypełnia wszystkie swoje obowiązki, a nie z jego powodu ta żywność nie została odebrana, ma za to dwa razy płacić. To jest po prostu nielogiczne. I przykro mi jest, że po prostu tak prostej rzeczy nie byliście państwo w stanie zrozumieć. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

(*Głos z sali*: Siadaj.)

Marszałek:

Głosujemy nad całością projektu ustawy.

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 3655, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 428 posłów. Za – 427, 1 – przeciw, nikt się nie wstrzymał.

Sejm uchwalił ustawę o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 28. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Nadzwyczajnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw.

Dodatkowe sprawozdanie komisji to druk nr 3592-A. Trzecie czytanie.

Proszę pana posła Grzegorza Lorka o przedstawienie sprawozdania komisji.

**Posel Sprawozdawca
Grzegorz Lorek:**

Panie Marszałku! Panowie Premierzy! Wysoka Izbo! W imieniu Komisji Nadzwyczajnej do spraw

Posel Sprawozdawca Grzegorz Lorek

zmian w kodyfikacjach mam zaszczyt przedstawić sprawozdanie komisji o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw, druki nr 3541 i 3592.

Komisja Nadzwyczajna do spraw zmian w kodyfikacjach rozpatrzyła i przyjęła 14 zgłoszonych poprawek do projektu ustawy w czasie drugiego czytania na posiedzeniu w dniu 18 lipca.

Komisja wnosi, aby Wysoki Sejm raczył uchwalić załączony projekt ustawy. Dziękuję. (*Oklaski*)

Marszałek:

Dziękuję.

W dodatkowym sprawozdaniu komisja przedstawia poprawki, nad którymi głosować będziemy w pierwszej kolejności.

Przypominam, że chodzi o druk nr 3592.

Poprawki od 1. do 7. dotyczą zmian w ustawie Kodeks spółek handlowych.

W 1. poprawce do art. 328³ § 1 wnioskodawcy proponują nadanie nowego brzmienia pkt 6.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 1. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 410 posłów. Za – 294, przeciw – 100, wstrzymało się 16.

Sejm poprawkę przyjął.

W 2. poprawce do art. 328⁶ § 5 wnioskodawcy proponują nadanie nowego brzmienia pkt 2 i 3.

Z poprawką tą łączy się 3. poprawka.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi o ich przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek 2. i 3., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 412 posłów. Za – 266, przeciw – 131, wstrzymało się 15.

Sejm poprawki przyjął.

W 4. poprawce do art. 328¹¹ wnioskodawcy proponują nadanie nowego brzmienia § 2.

Poprawkę tę rozpatrzymy łącznie z poprawkami od 5. do 8.

Komisja wnosi o ich przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek od 4. do 8., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 419 posłów. Za – 261, przeciw – 140, wstrzymało się 18.

Sejm poprawki przyjął.

W 9. poprawce wnioskodawcy proponują zmianę w art. 9 pkt 3 lit. a projektu ustawy nowelizującej.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 9. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 415 posłów. Za – 261, przeciw – 137, wstrzymało się 17.

Sejm poprawkę przyjął.

W 10. poprawce wnioskodawcy proponują zmianę w art. 9 pkt 6 projektu ustawy nowelizującej.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 10. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 422 posłów. Za – 267, przeciw – 138, wstrzymało się 17.

Sejm poprawkę przyjął.

W 11. poprawce do art. 14 projektu ustawy nowelizującej wnioskodawcy proponują dodanie ust. 3.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 11. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 413 posłów. Za – 259, przeciw – 137, wstrzymało się 17.

Sejm poprawkę przyjął.

W 12. poprawce wnioskodawcy proponują nadanie nowego brzmienia art. 20.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 12. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 426 posłów. Za – 263, przeciw – 145, wstrzymało się 18.

Sejm poprawkę przyjął.

W 13. poprawce wnioskodawcy proponują dodanie art. 20a.

Z tą poprawką łączy się 14. poprawka.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi o ich przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek 13. i 14., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 416 posłów. Za – 256, przeciw – 142, 18 posłów wstrzymało się.

Sejm poprawki przyjął.

Głosujemy nad całością ustawy.

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 3592, wraz z przy-

Marszałek:

jętymi poprawkami, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 424 posłów. Za – 246, przeciw – 159, wstrzymało się 19.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 29. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o rządowym projekcie ustawy o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji.

Trzecie czytanie.

To sprawozdanie to druk nr 3676-A.

Proszę panią poseł Teresę Wargocką o przedstawienie tego sprawozdania.

**Posel Sprawozdawca
Teresa Wargocka:**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Przedstawiam dodatkowe sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny, zawarte w druku nr 3676-A, o rządowym projekcie ustawy o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji.

Tą ustawą przyznajemy 500 zł świadczenia dla osób powyżej 18. roku życia posiadających orzeczenie o niezdolności do samodzielnej egzystencji, które ze środków publicznych otrzymują świadczenia nie wyższe niż 1100 zł. To jest najsłabsza grupa osób niepełnosprawnych, która oczekuje na wsparcie rządu.

Dotrzymujemy słowa. Pracujemy nad tą ustawą na 84. posiedzeniu Sejmu. W drugim czytaniu zgłoszono 20 poprawek.

W dniu 18 lipca na posiedzeniu komisji rozpatrzyliśmy złożone poprawki. Komisja Polityki Społecznej i Rodziny rekomenduje przyjęcie dwóch poprawek, poprawki 13. i 14., oraz odrzucenie 18 poprawek. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Chodzi o druk nr 3676.

Nad wnioskiem mniejszości i poprawkami głosujemy w pierwszej kolejności.

W 1. poprawce do art. 2 wnioskodawcy proponują skreślić ust. 2 i 3.

Z tą poprawką łączą się poprawki od 4. do 9.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Przypominam, że komisja wnosi o ich odrzucenie.

Ich przyjęcie spowoduje bezprzedmiotowość wniosku mniejszości i poprawek 2. i 3.

Pytanie zadaje poseł Sławomir Jan Piechota.

Proszę bardzo.

Posel Sławomir Jan Piechota:

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Dlaczego rząd upiera się przy rozwiązaniu, które odbierane jest jako tak krzywdzące i niesprawiedliwe, czyli uzależnieniu prawa do tego świadczenia od progu dochodowego 1100 zł? *(Oklaski)* Wiele świadczeń rodzinnych wypłacanych w nieporównywalnie większej skali nie zależy od jakiegokolwiek progu dochodowego. Wypłacone tuż przed wyborami do Parlamentu Europejskiego dodatkowe świadczenie emerytalno-rentowe wpłynęło również na konta najbogatszych Polaków, a tu wprowadzamy uzależnienie od progu dochodowego w wysokości 1100 zł. Oznacza to, że bardzo wielu ludzi w bardzo trudnej sytuacji nie będzie miało prawa skorzystać z tego świadczenia. W tych poprawkach proponujemy rezygnację z progu dochodowego *(Oklaski)*, tak by każda osoba, która jest niezdolna do samodzielnej egzystencji, mogła rzeczywiście z tego świadczenia skorzystać. Dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Minister Krzysztof Michałkiewicz prosi o głos. Proszę.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Krzysztof Michałkiewicz:**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! W tej chwili procedujemy nad ustawą, która jest bardzo ważna dla wielu osób niepełnosprawnych. Dyskusje, które tutaj są, są oglądane także przez środowisko osób niepełnosprawnych i chciałbym bardzo, żebyśmy nie wprowadzali ich w błąd, bo oni dostają bardzo różne komunikaty. Nie ma progu dochodowego, jak pan poseł doskonale wie, jest tylko, że żeby otrzymać to świadczenie, trzeba być faktycznie niezdolnym do samodzielnej egzystencji...

(Poseł Jagna Marczałajtis-Walczak: Nieprawda.)

...a jednocześnie świadczenie przysługuje osobom uprawnionym, które nie posiadają prawa do świadczeń pieniężnych finansowanych ze środków publicznych albo suma tych świadczeń o charakterze innym niż jednorazowe...

(Poseł Dorota Niedziela: To nie jest... Co pan opowiada?)

...wraz z kwotą wypłacaną przez zagraniczne instytucje właściwe do spraw emerytalno-rentowych, z wyłączeniem zasiłku pielęgnacyjnego oraz innych dodatków i świadczeń wypłacanych wraz z tym świadczeniem na podstawie odrębnych przepisów przed dokonaniem odliczeń, potrąceń, zmniejszeń, nie przekracza kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

(Głos z sali: Co to jest?)

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej
Krzysztof Michałkiewicz**

To jest cytat z ustawy. Niech państwo mi pokażą, gdzie tu jest napisane 1100 zł. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Jest, jest.)

(Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz: No jest próg.)

Marszałek:

Poseł Sławomir Piechota w trybie sprostowania. Proszę.
Czas – 1 minuta.

Poseł Sławomir Jan Piechota:

Panie Marszałku! Nie dowierzam własnym uszom. Przed chwilą pani poseł Wargocka powiedziała: 1100 zł. *(Oklaski)* Czyje dochody nie przekraczają 1100 zł? Pan minister czyta: najniższa renta z tytułu niezdolności do pracy, czyli 1100 zł. No to co to jest? Jeżeli ktoś będzie miał 1115 zł, nie dostanie tego świadczenia. Na posiedzeniu komisji wyraźnie mówili o tym ludzie, których nie dopuszczono do konsultacji społecznych, bo nie było tych konsultacji społecznych.

(Głos z sali: Skandal!)

I oni pokazali, jak zbieg dwóch świadczeń, czyli renty socjalnej i renty rodzinnej po zmarłym rodzicu, wyklucza ludzi, którzy przecież, oczywiście, mieliby być adresatami tego świadczenia.

A zatem jest bardzo krzywdzący i niesprawiedliwy próg dochodowy, bo przypominę, przed wyborami do Parlamentu Europejskiego bez skrępowania przelaliśmy państwo te dodatkowe świadczenia na konto również kilkudziesięciu Polaków znajdujących się na liście najzamożniejszych Polaków „Forbesa”. *(Oklaski)*

Marszałek:

O głos prosi minister Krzysztof Michałkiewicz.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Krzysztof Michałkiewicz:**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Jedno zdanie. Proszę państwa, tutaj jest wpisana kwota najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy z tego względu, że ona jest co roku waloryzowana. W marcu nie wiemy, ile to będzie wynosić...

(Głos z sali: No ale ile?)

(Poseł Eugeniusz Kłopotek: To jest próg czy nie ma progu?)

...więc mówienie osobom niepełnosprawnym, że to ma być 1100 zł na sztywno, jest lekkim nadużyciem.

(Głos z sali: Ale to nie ma znaczenia.)

(Poseł Krystyna Skowrońska: Nie kłam.)

(Głos z sali: Czaisz bazę czy nie?)

Dруга sprawa. Proszę państwa, gdybyście wprowadzili to świadczenie wcześniej, gdy rządziliście, to dzisiaj moglibyśmy pójść krok dalej. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Brawo!)

(Poseł Jerzy Meysztowicz: Na Misiewiczach niech oszczędzają.)

Marszałek:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek 1. i od 4. do 9., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 423 posłów. Za – 186, przeciw – 237, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawki odrzucił.

(Poseł Jerzy Meysztowicz: Dla swoich kasa została.)

W jedynym wniosku mniejszości do art. 2 wniosku skodawcy proponują nowe brzmienie ust. 2.

Pytanie zadaje poseł Barbara Chrobak, Kukiz'15.

Poseł Barbara Chrobak:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Prezesie! Do pana kieruję prośbę, bo niejednokrotnie na tej sali pokazał pan, że ma pan moc sprawczą. Dzisiaj oczekuję tego od pana, oczekuję w imieniu tysięcy osób niepełnosprawnych, osób, które są niezdolne do samodzielnej egzystencji. Wybrzmiało tu dzisiaj, że to kryterium dochodowe będzie liczone od najniższej renty, od renty, która wynosi 1100 zł. Wniosek Platformy Obywatelskiej zmierzał do tego, żeby było to bez ograniczenia. My natomiast wnosimy, żeby było to liczone od najniższego wynagrodzenia, od 2100 zł.

Panie Prezesie! Bardzo proszę, jeżeli leży panu na sercu dobro osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, żeby pan dzisiaj pokazał, że jest to bardzo ważne. Jest to ważne *(Dzwonek)* dla osób, które nas dzisiaj słuchają i oglądają. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję, pani poseł.

Głos ma poseł Dorota Niedziela.

Proszę bardzo.

Posel Dorota Niedziela:

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Panie Prezesie! Mam prośbę. Proszę zapytać wiceministra, który w ogóle nie rozumie, o czym mówi, jak wygląda sytuacja mojego brata. Mój brat kończy 40 lat. Opiekuje się nim moja 84-letnia mama. Brat otrzymał rentę po nieżyjącym ojcu, który ciężko pracował w Polsce 35 lat. I dziś pan wyklucza go z tej pomocy, ponieważ ma rentę po ojcu, która przekracza 1100 zł.

(*Posel Barbara Bartuś*: Jak można wykluczyć, jak czegoś nie ma?)

Czy to jest prawda? Mój brat jest wykluczony z tej pomocy, mimo że jest niezdolny do samodzielnej egzystencji, jest głęboko upośledzony umysłowo. I pan mu te pieniądze zabiera. (*Oklaski*)

Marszałek:

Pan minister Krzysztof Michałkiewicz.
Proszę bardzo.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Krzysztof Michałkiewicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Tak jak wspomniałem, szkoda, że państwo nie pomyśleli o tym wcześniej, tylko dopiero dzisiaj. (*Poruszenie na sali*)

(*Posel Kamila Gasiuk-Pihowicz*: Dostanie czy nie? Dostanie rentę czy nie?)

Jeśli natomiast chodzi o pani brata, to oczywiście ma także rentę socjalną, bo jeżeli jest niepełnosprawny od urodzenia...

(*Posel Eugeniusz Kłopotek*: Kompromitujesz się.)

...albo nabył niepełnosprawność w trakcie dzieciństwa, to dostaje także rentę socjalną.

(*Posel Kamila Gasiuk-Pihowicz*: Dostanie 500+ czy nie?)

(*Posel Iwona Śledzińska-Katarasińska*: Wstydź się.)

Chciałem państwu powiedzieć, że jedyną możliwością łączenia dwóch świadczeń jest łączenie renty socjalnej z rentą rodzinną. W przypadku wszystkich innych świadczeń wybieramy jedno świadczenie.

(*Głos z sali*: To nie jest odpowiedź.)

Tutaj możemy połączyć dwa świadczenia i oczywiście...

(*Posel Małgorzata Chmiel*: Ale to wystarczy.)

(*Posel Krystyna Skowrońska*: Wstyd! Wstyd!)

Jeszcze raz powiem, pani poseł: szkoda, że pani poseł tą swoją wrażliwością nie wykazała się 5 lat temu, 10 lat temu, 15 lat temu. (*Oklaski*)

(*Posel Elżbieta Radziszewska*: 700 mln zł.)

(*Głos z sali*: Bezczelny.)

Marszałek:

Dziękuję.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem wniosku mniejszości, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

(*Posel Dorota Niedziela*: Panie marszałku, to jest bezczelność.)

(*Posel Dominik Tarczyński*: 8 lat.)

(*Głos z sali*: 4 lata.)

(*Głos z sali*: Nic nie daliście.)

(*Posel Dorota Niedziela*: Panie marszałku, proszę o upomnienie tego pana, bo jest bezczelny.)

(*Głos z sali*: 8 lat.)

Głosowało 419 posłów. Za – 182, przeciw – 237, nikt się nie wstrzymał.

Sejm wniosek odrzucił.

W 2. poprawce do art. 2 ust. 3 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 6.

Komisja wnosi o odrzucenie poprawki.

Jest pytanie.

Posel Magdalena Kochan, Platforma Obywatelska.

Posel Magdalena Kochan:

Wysoka Izbo! To jest naprawdę żenujący spektakl. Siedzicie tutaj w liczbie 460 osób ze mną włącznie, każdy przyszedł tu ze swoim dorobkiem, ileś tysięcy osób na niego głosowało i naprawdę trudno założyć, że jesteśmy głupi. Ten sposób rozumowania i ten sposób, przepraszam, wciskania nam nieprawdy obraża także naszą inteligencję. (*Oklaski*) Jak można mówić, że nie ma kryterium dochodowego? Jak można mówić, że renta rodzinna nie pozbawia kogoś, kto ma rentę socjalną, dochodu i tego świadczenia 500+, uzupełniającego? Jeśli te dwa świadczenia są o zlotówkę wyższe niż 1100 zł, to świadczenie uzupełniające nie trafi do osoby niezdolnej do samodzielnej egzystencji. (*Oklaski*) To jest prawda, panie ministrze, i żadne kłamstwa nie są w stanie tego zaćmić. (*Dzwonek*) Dlaczego to robicie? (*Oklaski*)

(*Posel Dominik Tarczyński*: 8 lat.)

(*Głos z sali*: 4 lata.)

(*Posel Dominik Tarczyński*: PSL – 24 lata.)

Marszałek:

Dziękuję, pani poseł.

Głos ma poseł Krzysztof Paszyk.

Posel Krzysztof Paszyk:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Prezesie! Zdarzyło się parę razy, że przeciał pan żenujący spektakl, który tu pana posłowie, pana ministrowie ser-

Posel Krzysztof Paszyk

wowali. Myślę, że teraz też jest taki moment. Przecież to, co tu pan minister Michałkiewicz prezentuje, minister, który ma otwierać jedną z lubelskich list do Sejmu w tych wyborach...

(*Głos z sali:* Nie.)

...to jest żenada, panie prezesie, w najgorszym wydaniu.

(*Posel Barbara Bartuś:* Żenada to to, co robicie.)

Jak chcecie państwo mieć na sumieniu sytuację wielu niepełnosprawnych, to proszę bardzo, róbcie tak dalej. Jest ostatni moment...

(*Posel Barbara Bartuś:* O czym pan mówi?)

...żeby przed głosowaniem nad całością coś z tym zrobić, panie prezesie. Dziękuję. (*Oklaski*)

(*Posel Barbara Bartuś:* Po pierwsze, nie nad całością...)

(*Posel Dominik Tarczyński:* Pan pozdrowi Janka Burego.)

Marszałek:

Pani minister Borys-Szopa prosi o głos. Proszę bardzo.

**Minister
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Bożena Borys-Szopa:**

Dziękuję bardzo, panie marszałku.

Chciałam właściwie zabrać głos na samym końcu, ale mam nadzieję, że może moim wystąpieniem spowoduję, że przynajmniej niektórzy z państwa zastanowią się nad kolejnymi pytaniami. Myślę, że mogę stwierdzić, że z pokorą wysłuchałam do tej pory państwa wystąpienie, choć nie było to łatwe. Wyobrażam sobie...

(*Głos z sali:* Że Michałkiewicz kłamie.)

...co czuli w tym momencie opiekunowie i rodzice tych całkowicie niesamodzielnych osób. Ja się wczoraj, proszę państwa, z nimi spotkałam. Oni prosili... (*Gwar na sali*)

Nie, nie po raz pierwszy się z nimi spotkałam. Ja jestem, proszę państwa, od miesiąca, a państwo doskonale wiecie, że wcześniejsza pani minister była pełna empatii i spotykała się ze wszystkimi środowiskami (*Oklaski*), że o panu ministrze Michałkiewicz nie wspomnę.

(*Posel Iwona Śledzińska-Katarasińska:* Widzieliśmy w Sejmie, widzieliśmy.)

(*Posel Jakub Rutnicki:* ...40 dni.)

Po wczorajszym spotkaniu ze środowiskiem opiekunów i rodziców niepełnosprawnych dorosłych chciałam państwa prosić o to, żeby ograniczyć swoje wystąpienia, w ich imieniu prosić o to, żeby tym wystąpieniom nie nadawać charakteru politycznego. Wiedocznie się nie da.

Chciałam, proszę państwa...

(*Posel Elżbieta Radziszewska:* Znów sobie wybraлиście środowisko kilku osób?)

Chciałam, proszę państwa, przypomnieć (*Gwar na sali, dzwonek*) 2015 r. Na wsparcie osób niepełnosprawnych państwo wydaliście 15 400 mln.

(*Głos z sali:* Co wy robicie w tej sprawie?)

W 2018 r. to już jest 19 400 mln zł.

(*Głos z sali:* Racja.)

To, proszę państwa, 4 mld więcej (*Oklaski*), na które co roku czekały osoby niepełnosprawne.

Jakie były realia w 2015 r.? Niespełna 740 zł brutto renty socjalnej dla osoby niepełnosprawnej niezdolnej do pracy. To były państwa oferty dla osób niepełnosprawnych niezdolnych do pracy. 153 zł, proszę państwa, 153 zł...

(*Posel Magdalena Kochan:* A ile teraz? 180?)

...zasilku pielęgnacyjnego, którego wysokości nie zmienialiście od lat...

(*Głos z sali:* 12 lat, 12 lat.)

...oraz specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna, oba na tym samym poziomie od chwili wprowadzenia, tj. 709 zł.

Natychmiast po zaprzysiężeniu rząd Zjednoczonej Prawicy podjął pierwszą z wielu decyzji na rzecz wsparcia osób niepełnosprawnych. Dotyczyła ona tej pomocy, która była najważniejsza, pomocy dzieciom niepełnosprawnym.

(*Posel Elżbieta Radziszewska:* Pani nie czyta z kartki, tylko odpowie na pytania.)

Pani nie będzie mi mówiła, o czym ja mam mówić, bo mam 15 minut i mam prawo... (*Oklaski*)

(*Głos z sali:* Brawo.)

...powiedzieć to, co chcę.

(*Posel Elżbieta Radziszewska:* Pani minister, na pytania.)

(*Głos z sali:* Na pytania.)

11 lutego 2016 r. (*Gwar na sali, dzwonek*) Sejm przyjął ustawę o wprowadzeniu 500+ na drugie dziecko z powiększonym kryterium dochodowym dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi. Od 1 lipca tego roku poszerzyliśmy tę grupę z 220 do 300 tys. Od 1 lipca tego roku wszystkie rodziny z dziećmi niepełnosprawnymi do 18. roku życia są objęte pomocą 500+. (*Oklaski*)

(*Głos z sali:* Brawo.)

Do nich są skierowane te środki, te pieniądze również. W przeciwieństwie do państwa regularnie podnosimy świadczenia dla osób niepełnosprawnych i opiekunów. (*Oklaski*) Wysłuchujemy się w głosy tego środowiska. Jednym z postulatów tej grupy, przypominam, było zrównanie renty socjalnej do poziomu najniższej renty wypłacanej przez ZUS. Zrobiliśmy to. To był priorytet tej grupy i myśmy to zrealizowali. (*Oklaski*)

(*Głos z sali:* Brawo.)

(*Posel Elżbieta Radziszewska:* Proszę odpowiedzieć, przestać czytać.)

Od 1 września 2018 r. weszła w życie ustawa z mocą od 1 czerwca podwyższająca rentę socjalną do 100% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

(*Głos z sali:* Niech pani odpowiada na pytania.)

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Bożena Borys-Szopa

Od marca tego roku to już jest 1100 zł. Pierwszy raz od 12 lat podwyższyliśmy wysokość...

(Poseł Elżbieta Radziszewska: Nie, trzeba z kartki przeczytać.)

...zasiłku pielęgnacyjnego. To jest zasiłek skierowany do ponad 911 tys. świadczeniobiorców. (Oklaski)

(Głos z sali: Brawo.)

W 2015 r. zasiłek wynosił 153 zł. Od listopada tego roku ten zasiłek będzie wynosił 215,84 zł. To jest podwyżka o 40%. (Oklaski)

(Poseł Teresa Wargocka: Brawo.)

Po raz pierwszy od wprowadzenia podnieśliśmy specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna, każdy od razu o 20%. Do tego należy doliczyć 226 zł składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, opłacane również z budżetu państwa.

(Poseł Magdalena Kochan: To nasze decyzje.)

Wysokość innego zasiłku, innego świadczenia, tak ważnego dla rodziców osób niepełnosprawnych, świadczenia pielęgnacyjnego, powiązaliśmy ze wzrostem minimalnego wynagrodzenia. Dobra sytuacja gospodarcza, niskie bezrobocie, wzrost średnich i najniższych wynagrodzeń pozwoliły nam na waloryzację świadczenia pielęgnacyjnego. Powiem tylko, że w 2019 r. świadczenie pielęgnacyjne wynosi 1583 zł netto, tj. o 383 zł więcej niż w 2015 r. (Oklaski)

(Poseł Magdalena Kochan: Bośmy powiązali z najniższą krajową.)

Zohydzona przez państwa emerytura+ dotarła do wszystkich, tych, którzy mają renty socjalne, i tych, którzy mają emerytury. (Oklaski)

I teraz na koniec. Ok. 0,5 mln dorosłych osób w Polsce w 100% zdanych jest na opiekę swoich najbliższych, nie może pracować. A pamiętamy, że praca zawodowa to nie tylko źródło dochodu, ale przede wszystkim godnościowa realizacja swoich marzeń.

(Poseł Magdalena Kochan: Pełna zgoda.)

To są osoby, dla których czynności dnia życia codziennego są najtrudniejszym wyzwaniem...

(Poseł Krystyna Skowrońska: Cytat z Piechoty.)

(Poseł Elżbieta Radziszewska: Dlatego dzieci zostały w domach, a nie chodzą do szkoły, tak?)

...a przy zaspakajaniu podstawowych potrzeb życiowych są zdane na swoich opiekunów. Pani poseł, to dzięki Prawu i Sprawiedliwości te osoby dzisiaj mają renty w wysokości 1100 zł i te renty będą co roku waloryzowane. Wy o tym nie pomyśleliście. (Oklaski)

(Głos z sali: Brawo.)

(Głos z sali: A my zostawiliśmy pieniądze.)

Mówimy, pani poseł, o osobach niezdolnych do samodzielnej egzystencji, to są osoby, które nie przyjdą do Sejmu...

(Głos z sali: Bo mają zakaz.)

(Głos z sali: 80 zł zmiany.)

...nie pójść do biura poselskiego i nie upomną się o swoje prawa.

(Poseł Elżbieta Radziszewska: Dlatego robicie z nimi, co chcecie.)

Wczoraj wysłuchałam opiekunów i rodziców tych osób. One nie biorą udziału w protestach, w milczeniu czekają w swoich domach, aż ktoś je usłyszy.

(Poseł Magdalena Kochan: Właśnie oni się upominają.)

To właśnie o nich się upominamy. Wraz z nimi czekają najbliżsi, którzy na co dzień opiekują się nimi, i często matka czy ojciec od tych dorosłych dzieci nie usłyszeli dotychczas słowa „mama” czy „tata”, bo ich dorosłe dziecko np. nie potrafi mówić.

(Poseł Dorota Niedziela: O czym pani mówi?)

Nie zapominajmy, że opiekunowie to bardzo często osoby starsze, które same potrzebują wsparcia.

(Głos z sali: Dlaczego im nie pomagacie?)

Właśnie im pomagamy, pani poseł. Właśnie im pomagamy. (Gwar na sali, dzwonek) Pokazałam, jaki stan mieliśmy w 2015 r., i pokazuję, co staraliśmy się dla nich zrobić przez całe 4 lata. Zapewniam panią, że o tym, co zrobiliśmy, można przeczytać w każdym podręczniku. Trudno szukać podręcznika o tym, co państwo robiliście. (Oklaski)

(Głos z sali: Brawo.)

W ramach czysto ludzkiej solidarności chcemy – i mam nadzieję, że cała Wysoka Izba chce – pomóc osobom niezdolnym do samodzielnej egzystencji. Bez wątpienia wszyscy chcielibyśmy pomóc wszystkim niepełnosprawnym. Realia są bezwzględne...

(Poseł Krystyna Skowrońska: Jakież?)

(Głos z sali: 8 lat waszych!)

3 mld zł i 500 tys. osób, które leżą, niezdolne do samodzielnej egzystencji i od lat zapomniane, oczekują na naszą pomoc. To jest właśnie prawda, pani poseł.

(Poseł Joanna Mucha: Na telewizję publiczną i na Rydzyka, na to was stać, a nie na osoby niepełnosprawne...)

(Głos z sali: 8 lat!)

Już, już? Myśli pani, że opiekunowie, którzy nas słuchają, chcą słuchać tego (Gwar na sali, dzwonek), co pani mówi?

(Poseł Joanna Mucha: Tak.)

Tak? Czy wolą słuchać tego, co ja mówię? (Oklaski)

Marszałek:

Pani poseł Mucha, proszę nie pokrzykiwać.

(Głos z sali: Brawo.)

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Bożena Borys-Szopa:

To są osoby, które nie mogą pracować, to są osoby, które szukają potwierdzenia własnej wartości i przydatności, i my chcemy im w tym pomóc. Chcemy zapewnić osobom niezdolnym do samodzielnej egzy-

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Bożena Borys-Szopa

stencji dodatkowe środki służące do zaspokojenia ich życiowych potrzeb, gdyż na co dzień borykają się z wydatkami związanymi z pielęgnacją, rehabilitacją, z opieką medyczną. Świadczenie uzupełniające w wysokości 500 zł może chociaż trochę pozwoli im te wydatki zrealizować.

Na koniec powiem tylko tyle: chciałabym, żebyście państwo wiedzieli, że rodzice i opiekunowie dorosłych niepełnosprawnych na nas liczą. Mam nadzieję, że się nie zawiodą. Dziękuję bardzo. *(Część posłów wstaje, długotrwale oklaski)*

(Głos z sali: Brawo.)

Marszałek:

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 2. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 335 posłów. Za – 197, przeciw – 133, wstrzymało się 5.

(Głos z sali: Nie działa.)

Sejm poprawkę przyjął.

(Głos z sali: Ha, ha, ha!)

(Głos z sali: Nie działało.)

(Głos z sali: Brawo. Brawo.)

(Część posłów wstaje, oklaski)

W 3. poprawce do art. 2 ust. 3 wnioskodawcy...

(Głos z sali: Uuu...)

(Głos z sali: Idźcie spać.)

(Głos z sali: Brawa.)

Proszę o spokój, bo nie wszyscy...

(Poseł Cezary Grabarczyk: Ha, ha, ha!)

W 3. poprawce do art. 2 ust. 3 wnioskodawcy proponują skreślić pkt 7.

(Głos z sali: Dziękujemy.)

Proszę państwa, proszę o ciszę.

Komisja wnosi o odrzucenie poprawki. *(Gwar na sali, dzwonek)*

(Poseł Cezary Grabarczyk: W jakim trybie?)

(Poseł Dorota Niedziela: W jakim trybie?)

(Poseł Adam Szlapka: Waldek, wydruk weź.)

Pytanie zadaje poseł... Chwileczkę, chwileczkę.

Pytanie zadaje poseł Jagna Marczałajtis-Walczak.

Proszę bardzo.

Poseł Jagna Marczałajtis-Walczak:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Bardzo się cieszymy, że przeszła ta poprawka. To jest bardzo ważna poprawka dla niepełnosprawnych. *(Gwar na sali, dzwonek, oklaski)*

(Głos z sali: Brawo!)

Oni na to czekali. Co więcej, nie sposób się nie odnieść do tych kłamstw, które tutaj pani minister zastosowała. To świadczenie pielęgnacyjne w 2007 r. za waszych rządów wynosiło 420 zł. My podnieśliśmy je do kwoty 1447 zł w 2014 r. *(Oklaski)*

(Poseł Cezary Grabarczyk: I to jest prawda.)

Zostawiliśmy 657 mln na realizację wyroku Trybunału Konstytucyjnego, którego państwo łaskawie nie jesteście w stanie w ogóle zrealizować, nie wiadomo dlaczego. *(Oklaski)* Podnieśliśmy kryteria dochodowe uprawniające do świadczeń z pomocy społecznej itd...

Marszałek:

Pani poseł, proszę zadawać pytanie dotyczące 3. poprawki.

(Poseł Grzegorz Schetyna: Przestań. Przestań.)

Poseł Jagna Marczałajtis-Walczak:

Zwiększyliśmy dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych, sprzętu rehabilitacyjnego, likwidacji barier architektonicznych, a państwo jedyne, co potrafiacie...

Marszałek:

Pani poseł, zwracam pani uwagę, że mówi pani nie na temat. Proszę zadawać pytanie dotyczące 3. poprawki.

Poseł Jagna Marczałajtis-Walczak:

...zrobić tą ustawą, to nie wspomagać, tylko wykluczać. Wykluczacie nawet tych, którzy mają renty z powodu wypadku przy pracy. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Siadaj.)

(Poseł Cezary Grabarczyk: Brawo.)

Marszałek:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem 3. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 421 posłów. Za – 183, przeciw – 238, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawkę odrzucił.

Ogłaszam 3-minutową przerwę i zwołuję Konwent Seniorów w ciemnym saloniku. *(Poruszenie na sali)*

(Przerwa w posiedzeniu od godz. 12 min 46 do godz. 12 min 52)

Marszałek:

Wznawiam obrady.

Kontynuujemy rozpatrywanie punktu 29. porządku dziennego.

Informuję Wysoką Izbę, że zwróciłem się do członków Konwentu Seniorów, przedstawicieli klubów z apelem i wezwaniem, żeby zwracali uwagę posłom, żeby – jeżeli zabierają głos, zgłaszają się do pytań – zadawali pytania na temat dotyczący konkretnej poprawki. (*Poruszenie na sali*)

(*Posel Paulina Hennig-Kloska: Ale to pani minister też...*)

(*Głos z sali: To minister też.*)

Regulamin, proszę państwa, mówi, że marszałek może dopuścić do zadawania pytań. Nie musi. Nie jest to obowiązek.

(*Głos z sali: Ooo!*)

(*Głos z sali: Ale pani minister też.*)

Więc proszę Wysoką Izbę, żeby nie łamać, nie naruszać regulaminu.

W 10. poprawce wnioskodawcy proponują skreślić art. 20.

Komisja wnosi o odrzucenie tej poprawki.

Jej przyjęcie spowoduje bezprzedmiotowość poprawki 11.

Pytanie zadaje poseł Sławomir Piechota.

Proszę bardzo.

Posel Sławomir Jan Piechota:

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Wczoraj i dzisiaj usłyszeliśmy o tym, w jak dobrej kondycji jest budżet państwa. Dlaczego zatem sięgacie państwo do środków Funduszu Pracy? Dlaczego chcecie zabrać 4 mld zł z Funduszu Pracy? Wczoraj wyraźnie wybrzmiało na komisji, że zabieranie z Funduszu Pracy 4 mld zł nie było uzgadniane ani z pracodawcami, ani ze związkami zawodowymi. W Radzie Rynku Pracy w ogóle nie było o tym dyskusji. Związkowcy dowiedzieli się o tym przy okazji. Tą poprawką proponujemy wykreślenie zamiaru zabrania pieniędzy z Funduszu Pracy. Te pieniądze potrzebne są na inne cele, na inne zadania.

Pani minister przed chwilą mówiła o wielu osiągnięciach, dlaczego więc od 4 lat nie realizujecie wyroku Trybunału Konstytucyjnego, którego sami się domagaliście...

Marszałek:

Panie pośle, bardzo pana przepraszam, pan wychodzi poza zakres poprawki.

Posel Sławomir Jan Piechota:

...wyroku dotyczącego świadczeń dla dorosłych opiekunów osób niepełnosprawnych? Dlaczego? (*Oklaski*)

Marszałek:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem 10. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 390 posłów. Za – 168, przeciw – 222, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 11. poprawce wnioskodawcy proponują inne brzmienie art. 20

Komisja wnosi o odrzucenie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 11. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 392 posłów. Za – 168, przeciw – 224, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 12. poprawce wnioskodawcy proponują skreślić art. 21.

Z tą poprawką łączy się poprawka 20.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi o ich odrzucenie.

Pytanie zadaje poseł Magdalena Kochan.

(*Posel Magdalena Kochan: Dziękuję, panie marszałku.*)

Proszę. (*Oklaski*)

(*Posel Małgorzata Chmiel: Ma pani już dość?*)

Głosujemy.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem poprawek 12. i 20., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 399 posłów. Za – 173, przeciw – 226, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawki odrzucił.

W 13. poprawce wnioskodawcy proponują dodać art. 21a.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Pytanie zadaje poseł Dorota Niedziela.

Posel Dorota Niedziela:

Panie Marszałku! Panie Premierze! Wysoka Izbo! Pani Minister! Różnimy się tym, że ja prowadzę finanse mojej mamy i mojego brata, dokładnie wiem, jakie są potrzeby i sama wszystko kupuję. Chcę pani powiedzieć, że z gminnego ośrodka pomocy co miesiąc jako dodatek opiekuńczy dostajemy 184,42 zł.

Posel Dorota Niedziela

Czy pani wie, ile kosztują pampersy dla dorosłych osób? Na pewno pani nie wie – 67 zł. Czy pani wie, że pani i pani ministerstwo dajecie w tej chwili 67 zł miesięcznie?

Panie Prezesie! 40-letni człowiek zużywa więcej niż paczkę pampersów na miesiąc. Za zapas pampersów na 3 miesiące płaci się ok. 500 zł. Czy to nie daje pani do myślenia? Może te osoby mogłyby się ubiegać o dodatek w wysokości 500 zł? To wszystko to są ogromne koszty.

Pani Minister! Zapraszam do mnie. Proszę przyjechać do mojej mamy. Ona jest otwartą osobą. *(Dzwonek)*

Ona nie patrzy na politykę i chciała by, żeby pani zrozumiała...

(Marszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie, oklaski)

(Poseł Małgorzata Gosiewska: Tuska trzeba za-prosić.)

Marszałek:

Dziękuję, pani poseł.

Przypominam, że chodzi o 13. poprawkę, proszę państwa.

Komisja wnosi o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 13. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 414 posłów. Za – 408, przeciw – 5, wstrzymał się 1.

Sejm poprawkę przyjął.

(Poseł Cezary Grabarczyk: Brawo.)

W 14. poprawce wnioskodawcy proponują dodać art. 22a.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Pytanie zadaje poseł Kornelia Wróblewska.

Posel Kornelia Wróblewska:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Pani Minister! To prawda, że rząd PiS zrobił dużo dla osób niepełnosprawnych. Moje pytanie brzmi następująco: Dlaczego zrobiliście to wszystko w ciągu ostatniego roku waszej kadencji?

Marszałek:

Pani Poseł! Proszę zadać pytanie dotyczące 14. poprawki.

Posel Kornelia Wróblewska:

Dlaczego nie robiliście tego przez 4 lata swoich rządów?

(Poseł Elżbieta Radziszewska: Niech pan marszałek nie przerywa.)

(Głos z sali: Ale to nie dotyczy poprawki.)

Dlaczego upokarzaliście ludzi, każąc im protestować w Sejmie i na ulicach Warszawy? *(Poruszenie na sali)*

Marszałek:

Pani poseł, zwracam pani uwagę, że pani nie zadaje pytania dotyczącego 14. poprawki.

Posel Kornelia Wróblewska:

Dlaczego nie przeprowadziliście reformy orzecznictwa, chociaż od niej uzależniacie wszystkie inne reformy dotyczące osób niepełnosprawnych?

Marszałek:

Pani poseł, w trybie art. 175 przywołuję panią do porządku.

Posel Kornelia Wróblewska:

Dlaczego, pani minister? Proszę odpowiedzieć na to pytanie. *(Oklaski)*

Marszałek:

Proszę Państwa! To nie jest pytanie dotyczące 14. poprawki. Jeszcze raz zwracam państwu uwagę. *(Głos z sali: Pan nie będzie cenzorem.)*

(Poseł Małgorzata Kidawa-Błońska: A o czym było?)

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 14. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 418 posłów. Za – 413, przeciw – 3, wstrzymało się 2.

Sejm poprawkę przyjął.

W 15. poprawce wnioskodawcy proponują inne brzmienie art. 24.

Komisja wnosi o odrzucenie poprawki.

Pytanie zadaje poseł Jagna Marcułaajtis-Walczak.

Posel Jagna Marczałajtis-Walczak:

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Nie zgadzam z panią poseł Wróblewską. PiS od roku systematycznie poniża, dyskryminuje i okazuje pogardę...

(Marszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie)

Marszałek:

Pani poseł, bardzo panią przepraszam, pani nie mówi na temat 15. poprawki.

(Głos z sali: Siadaj.)

(Głos z sali: Proszę nie obrażać Sejmu.)

Proszę pani, w trybie art. 175 ust. 3 przywołuję panią do porządku. Pani nie mówi na temat 15. poprawki. *(Poruszenie na sali)*

(Głos z sali: Skandal.)

Bardzo panią przepraszam, muszę pani odebrać głos.

(Głos z sali: Ile mąż zarabia?)

(Głos z sali: Skandal.)

(Głos z sali: Parę milionów przytuliłaś!)

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem 15. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 418 posłów. Za – 170, przeciw – 247, wstrzymał się 1 poseł.

Sejm poprawkę odrzucił.

(Poseł Elżbieta Radziszewska: Ale po co pan to robi, panie marszałku?)

Proszę państwa, przypominam, na Konwencji Seniorów zwracałem na to uwagę. Jeżeli uznaję, że to jest próba...

(Poseł Rafał Grupański: Skąd pan wie, co powie w drugiej części?)

...obstrukcji lub prowadzenia polemiki w trybie zadawania pytań, nie dopuszczę do zadawania pytań.

(Poruszenie na sali)

(Poseł Rafał Grupański: Pan z góry wie?)

Pani poseł, proszę zająć swoje miejsce.

(Głos z sali: Dziękujemy za olimpiadę.)

(Poseł Rafał Grupański: Przez pana tracimy czas.)

Pani Poseł! Mówię do pani poseł Jagny Marczałajtis – proszę zejść z mównicy i zająć swoje miejsce.

(Poseł Anna Paluch: Olimpiada!)

(Poseł Cezary Grabarczyk: Przecież przed chwilą ją pan zaprosił.)

Proszę zająć miejsce na sali sejmowej, które należy do pani.

(Poseł Jagna Marczałajtis-Walczak: Ale do poprawki zadaje...)

Proszę pani, proszę zająć miejsce, które należy do pani, na sali sejmowej.

(Głos z sali: Oddaj miliony!)

(Głos z sali: 800 tys. zł na wniosku.)

(Poseł Magdalena Kochan: Zadaje pytanie w związku z poprawką.)

W 16. poprawce wnioskodawcy proponują skreślić art. 27.

Komisja wnosi o odrzucenie tej poprawki.

(Głos z sali: Ona zadaje pytanie.)

Komisja wnosi o odrzucenie tej poprawki.

Jej przyjęcie spowoduje bezprzedmiotowość poprawki 17.

Pytanie zadaje poseł Jagna Jaczałajtis-Walczak.

Proszę bardzo.

(Poseł Dominik Tarczyński: Olimpiada.)

Posel Jagna Marczałajtis-Walczak:

Może pan by się chociaż nauczył mojego nazwiska.

(Głos z sali: Olimpiada, panie ministrze.)

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Przed chwilą rozmawialiśmy o poprawce dotyczącej orzecznictwa. Od 2001 r. orzekają o stopniu niepełnosprawności ZON-y, a nie ZUS, co oznacza, że państwo chcecie wysłać wszystkie te osoby, które nie mają orzeczenia z ZUS-u tylko z ZON-ów, ponownie do komisji orzekającej.

Czy państwo zdajecie sobie sprawę, jaki to jest dla nich wysiłek logistyczny, emocjonalny, zdrowotny? Czy państwo zdajecie sobie sprawę, na jakie cierpienie znowu wystawiacie te osoby? Tak naprawdę ta wasza ustawa nie chce pomóc, tylko wykluczyć osoby niepełnosprawne, niezdolne do egzystencji.

Marszałek:

Zwracam pani uwagę...

Posel Jagna Marczałajtis-Walczak:

To jest ustawa, która kolejny raz obniży...

Marszałek:

...że poprawka 16. mówi o skreśleniu art. 27.

Posel Jagna Marczałajtis-Walczak:

To jest kolejny raz...

(Głosy z sali: Właśnie o to chodzi.)

Konsekwencją ponownego stawiania przed komisją ZUS może być cudowne ozdrowienie. *(Poruszenie na sali, oklaski)*

(Głos z sali: Brawo, pani poseł!)

(Głos z sali: Olimpiada.)

(Poseł Krystyna Skowrońska: Pani ma dziecko niepełnosprawne...)

Marszałek:

Głos ma poseł Paweł Grabowski.

(Poseł Dominik Tarczyński: A u nas nie ma takich rodziców? Co zrobiliście przez tyle lat?)

(Poseł Elżbieta Radziszewska: Panie pośle, czasem lepiej milczeć.)

Poseł Paweł Grabowski:

Dziękuję bardzo.

Panie Marszałku! Pani Minister! Przekazuję zapytanie w imieniu pani poseł Agnieszki Ścigaj, która ze względów zdrowotnych nie może być dzisiaj z nami obecna.

Pani Minister! Kiedy będzie reforma orzecznictwa, ponieważ dzisiaj niestety jest tak, że część osób, które nie powinny mieć zaświadczenia o niepełnosprawności, takie oświadczenie uzyskuje, a osoby, które są faktycznie niepełnosprawne, mają problem z uzyskaniem tego dokumentu, tego zaświadczenia? (Poseł Teresa Wargocka: 8 lat Platformy.)

Pani Minister! Kiedy możemy spodziewać się gruntownej reformy orzecznictwa, aby osoby, które faktycznie są niepełnosprawne, były uznawane w świetle prawa, formalnoprawnie, za osoby niepełnosprawne, a co za tym idzie, żeby mogły korzystać ze wszystkich przewidzianych prawem beneficjów, które po prostu się należą osobom niepełnosprawnym? Dziękuję bardzo. (Oklaski)

(Poseł Grzegorz Długi: Ale uporządkować trzeba.)

Marszałek:

Pani minister Bożena Borys-Szopa prosi o głos. Proszę bardzo.

**Minister Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej
Bożena Borys-Szopa:**

Dziękuję bardzo, panie marszałku.

Chciałabym uspokoić przede wszystkim tych niesamodzielnych, którzy poruszeni pewnie wystąpieniem mojej poprzedniczki, myślę o pani poseł, obawiają się tego, że będą musieli iść do ZUS-u. Proszę państwa, nie. Prezes ZUS, ZUS wydał oświadczenie, że w tych przypadkach, kiedy mówimy o osobach niesamodzielnych, niezdolnych do samodzielnej egzystencji... (Wypowiedź poza mikrofonem)

Pani poseł, pani mówiła, ja słuchałam, więc proszę powściągnąć emocje.

Chcę wyjaśnić, że to lekarz orzecznik będzie w domu u tych osób, które nie są w stanie przyjść...

(Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz: Ale stres będzie.)

(Głos z sali: Ale po co?)

Zgadzam się, proszę państwa, że system orzecznictwa wymaga reformy i pewnie na tej sali nie ma nikogo, kto ma inne zdanie. Niewątpliwie to jest zadanie nr 1...

(Poseł Elżbieta Radziszewska: 4 lata, 4 lata.)

...w następnej kadencji, przed następnym rządem. Pewnie wszyscy się nad tym pochylimy, bo każdemu na sercu leży przede wszystkim rzetelna, dobra i merytoryczna ocena tego zakresu szalenie, szalenie wrażliwego, bo co do tego chyba nikt z nas nie ma wątpliwości.

Natomiast, proszę państwa, każdy z nas ma w domu starszych rodziców, chore dzieci i myślę, że tego typu epatowanie... Nie musimy sobie nawzajem wytykać. Każdy z nas boryka się ze swoimi problemami i ze swoimi niepełnosprawnymi w kręgu najbliższych przyjaciół, rodziny. Wszyscy też niewątpliwie mamy ten sam próg wrażliwości. Dziękuję bardzo. (Oklaski)

Marszałek:

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 16. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 424 posłów. Za – 182, przeciw – 242, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 17. poprawce do art. 27 wnioskodawcy proponują inne brzmienie ust. 2.

Komisja wnosi o odrzucenie poprawki.

Pytanie zadaje poseł Jagna Marczałajtis-Walczak.

Poseł Jagna Marczałajtis-Walczak:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Ta poprawka dotyczy tego, że państwo chcecie sięgnąć po środki z Funduszu Pracy, ażeby wypłacać i obsługiwać świadczenia uzupełniające. Dlaczego tak chcecie zrobić? Na posiedzeniu komisji wskazywaliśmy, że to jest błąd. Pytaliśmy i nie uzyskaliśmy konkretnej odpowiedzi. Bardzo proszę o odpowiedź. (Oklaski)

Marszałek:

Dziękuję.

Głosujemy.

(Poseł Grzegorz Schetyna: Odpowiedź.)

Kto z państwa jest za przyjęciem 17. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

(Głos z sali: Gdzie jest odpowiedź?)

Proszę nie pokrzykiwać.

Głosowało 426 posłów. Za – 184, przeciw – 242, nikt się nie wstrzymał.

Marszałek

Sejm poprawkę odrzucił.

W 18. poprawce do art. 28 wnioskodawcy proponują inne brzmienie ust. 1.

Komisja wnosi o odrzucenie poprawki.

Pytanie zadaje poseł Michał Szczerba.

Proszę bardzo.

Poseł Michał Szczerba:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Przez ostatnie 4 lata konsekwentnie ta strona sali odrzucała poprawkę dotyczącą Narodowego Planu Alzheimerowskiego. Chodzi o 0,5 mln Polek i Polaków, którzy chorują na choroby otępienne, w tym na chorobę Alzheimera. Ta ustawa i ta propozycja wyklucza tę grupę, po pierwsze, dlatego że wiele z tych osób ma emeryturę, którą wypracowali, i ta emerytura wynosi ponad 1100 zł brutto. Po drugie, ta ustawa wymusza, żeby te osoby, które bardzo często nie mają żadnego orzeczenia, były badane przez lekarza orzecznika w zakresie niezdolności do samodzielnej egzystencji. Efekt będzie taki, że wiele osób, mimo że będzie nawet teoretycznie miało prawo do tego świadczenia, po prostu o to świadczenie nie będzie się ubiegać.

Dlaczego odrzucacie przez 4 lata poprawkę? Dlaczego nie dostrzegacie 0,5 mln osób w Polsce, które chorują na chorobę Alzheimera? (*Dzwonek*) To jest bardzo poważny problem, panie prezesie. (*Oklaski*)

Marszałek:

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 18. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 428 posłów. Za – 186, przeciw – 241, wstrzymał się 1 poseł.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 19. poprawce do art. 28 wnioskodawcy proponują skreślić ust. 2.

Komisja wnosi o odrzucenie tej poprawki.

Pytanie zadaje poseł Michał Szczerba.

Poseł Michał Szczerba:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Być może część z państwa chce nie pamiętać o tym, co działo się w ubiegłym roku. Miał tutaj miejsce 40-dniowy protest osób z niepełnosprawnościami. To osoby upokarzane, to osoby leżące na materacach, odcinane od świata poprzez różnego rodzaju kotary, wyłączanie wind, zakaz wychodzenia na spacer. One nie walczyły o kryterium dochodowe. Wy wprowadzacie kryterium dochodowe – 1100 zł brutto. Naprawdę ta

sytuacja bulwersuje, również dlatego, że wielokrotnie ta Izba żadnego kryterium dochodowego przy programach społecznych nie ustalała. Tak było, o tym mówił pan poseł Piechota, w przypadku tego jednorazowego dodatku dla emerytów. 37 osób z listy „Forbesa”, najbogatszych Polaków, otrzymało dodatek w wysokości 888,25 zł. Dlaczego (*Dzwonek*) wykluczacie niepełnosprawnych? (*Oklaski*)

Marszałek:

Przypominam, że ta poprawka dotyczy wejścia w życie niektórych przepisów projektowanej ustawy. Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 19. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 430 posłów. Za – 186, przeciw – 244, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawkę odrzucił.

Przed głosowaniem nad całością są pytania.

Poseł Barbara Chrobak.

Proszę bardzo.

Poseł Barbara Chrobak:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Prezesie! Bardzo dziękuję za to, że państwo poparliście poprawkę klubu Kukiz'15. (*Oklaski*) Tym sposobem druga połowa, część osób, która nie mogła skorzystać z tego świadczenia, będzie mogła je otrzymać.

(*Poseł Cezary Grabarczyk*: Oni się pomylili.)

Liczę na to, że ta poprawka będzie utrzymana w Senacie. Dziękuję jeszcze raz. (*Oklaski*)

Marszałek:

Poseł Sławomir Jan Piechota.

Poseł Sławomir Jan Piechota:

Panie Marszałku! Chciałbym zapytać rząd, czy przed głosowaniem nad tą ustawą w Senacie zostaną przeprowadzone rzetelne konsultacje. Kuriozalne jest bowiem, że w uzasadnieniu tej ustawy sami państwo przyznajecie, że żadnych konsultacji nie było. Bardzo wyraźnie wybrzmiało to na posiedzeniu komisji. Zarówno przedstawiciele organizacji pozarządowych, jak i przedstawiciele związków zawodowych, zarówno przedstawiciele NSZZ „Solidarność”, jak i przedstawiciele Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych powiedzieli o tym, że nie konsultowano z nimi tej ustawy. Właśnie brak tych konsultacji utrudnia ów dialog. Pani minister wielokrotnie powtarzała: wsłuchujemy się. Przecież ta ustawa jest

Posel Sławomir Jan Piechota

rażącym zaprzeczeniem tej deklaracji. Nie było konsultacji, nie było możliwości porównania argumentów i dlatego ci ludzie czują się tak głęboko skrzywdzeni. Chcemy pomóc i to jest dobra intencja, tylko że nawet najlepsza intencja może niestety zostać użyta w najgorszym stylu. *(Dzwonek)*

Marszałek:

Dziękuję panu posłowi.

Posel Sławomir Jan Piechota:

Dlatego ta ustawa jest swoistą protezą, a nie rozwiązaniem systemowym. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję bardzo.
Głos ma poseł Joanna Scheuring-Wielgus.
(Głos z sali: Ooo...)
(Głos z sali: Czarna i Mamba.)

Posel Joanna Scheuring-Wielgus:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Pani Minister! Dobrze się pani słucha, natomiast podczas całej debaty nad tym projektem ani razu nie padło, czy w komisji, czy tutaj, podczas czytań, słowo „przepraszam”.

(Głos z sali: Za co?)

Za wszystkie karygodne słowa, które padły ze strony polityków PiS-u w stosunku do osób, które protestowały w Sejmie. Pani Bernadeta Krynicka powiedziała, że to nie są dla niej osoby do rozmowy. Pan poseł Zalek mówił, że rodzic traktują dzieci jak tarcze...

Marszałek:

Pani poseł, proszę odnosić się do projektu ustawy.

Posel Joanna Scheuring-Wielgus:

Odnoszę się do tego, odnoszę się.
(Poseł Barbara Bartuś: Zapytanie. O tym pani mówiła już.)

Marszałek:

Proszę nie prowadzić polemiki na temat zachowania i postawy innych posłów.

Posel Joanna Scheuring-Wielgus:

Pan Marek Suski powiedział, że matki, które protestują, chcą żywej gotówki na kino, dlatego to im nie powinno przysługiwać.

(Głos z sali: Do rzeczy.)

(Poseł Barbara Bartuś: Pani poseł, pytanie co do całości.)

Pan Ryszard Terlecki powiedział...

(Marszałek włącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie)

Marszałek:

Pani poseł, bardzo panią przepraszam, ale to...

Posel Joanna Scheuring-Wielgus:

To jest podsumowanie... *(Poruszenie na sali)*

(Głos z sali: Przestań już.)

(Poseł Dominik Tarczyński: Przestań.)

Marszałek:

Pani wystąpienie nie jest pytaniem dotyczącym projektu ustawy.

(Poseł Cezary Grabarczyk: Ale tylko całości ustawy...)

Proszę odnosić się do projektu ustawy.

(Marszałek włącza mikrofon)

Posel Joanna Scheuring-Wielgus:

Do całości.

Domagam się tego, abyście wszyscy jak jeden mąż przeprosili protestujących. *(Oklaski)*

(Poseł Wojciech Skurkiewicz: Niech Platforma przeprosi za 8 lat swoich rządów.)

Marszałek:

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu ustawy.

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy z druku nr 3676, wraz z przyjętymi poprawkami, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 430 posłów. Za – 428, przeciw – 2.

Sejm uchwalił ustawę o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji. *(Oklaski)*

Pani minister chciała jeszcze zabrać głos. O głos prosi minister Borys-Szopa.

Proszę bardzo.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Bożena Borys-Szopa:

Pani poseł żądała słowa „przepraszam”. Drodzy niepełnosprawni, rodzice, opiekunowie, w imieniu parlamentarzystów przepraszam, że musieliście słuchać tej żenującej dyskusji. *(Oklaski)*

Wszystkim parlamentarzystom bardzo serdecznie dziękuję za to, że poparli projekt tej ustawy. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Brawo!)

Marszałek:

Powracamy do rozpatrzenia punktu 30. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych o rządowych projektach ustaw:

- o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy Ordynacja podatkowa,
- o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw.

Dodatkowe sprawozdanie to druk nr 3681-A.

Trzecie czytanie.

Proszę pana posła Andrzeja Kosztowniaka o przedstawienie tego sprawozdania.

Poseł Sprawozdawca Andrzej Kosztowniak:

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Mam przyjemność przedstawić dodatkowe sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych z druku nr 3681-A o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy Ordynacja podatkowa z druku nr 3255 oraz rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw z druku nr 3602.

Sejm na 84. posiedzeniu w dniu 18 lipca 2019 r., zgodnie z art. 47 ust. 1 regulaminu Sejmu, skierował ponownie projekt ustawy zwarty w druku nr 3681 do Komisji Finansów Publicznych w celu rozpatrzenia poprawek zgłoszonych w trakcie drugiego czytania. Zostało zgłoszonych 13 poprawek, z czego 4 poprawki nie uzyskały aprobaty komisji, 8 zostało popartych przez komisję, a 1 jest poprawką przedmiotową.

Komisja Finansów Publicznych po rozpatrzeniu poprawek na posiedzeniu w dniu 18 lipca 2019 r. wniosła, aby Wysoki Sejm raczył uchwalić projekt ustawy wraz z poprawkami. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Nad poprawkami, które są przedstawione w dodatkowym sprawozdaniu, będziemy głosować w pierwszej kolejności.

Poprawki od 1. do 3. zgłoszono do art. 1 projektu ustawy zawierającego zmiany do ustawy o podatku od towarów i usług.

W 1. poprawce do załącznika nr 10 do ustawy nowelizowanej wnioskodawcy proponują, aby w pozycji 17 dodać pkt 4.

Komisja wnosi o odrzucenie tej poprawki.

Jej przyjęcie spowoduje bezprzedmiotowość poprawki nr 2.

Pytanie zadaje poseł Paweł Grabowski.

Poseł Paweł Grabowski:

Dziękuję.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Mam pytanie do projektodawców, do ministerstwa, ale również do wszystkich państwa. Czy jesteście państwo świadomi tego, że są takie osoby, pewnie również wśród nas, które nie mogą spożywać mleka krowiego, ponieważ względy zdrowotne im na to nie pozwalają? Dla takich osób produkowane są właśnie napoje roślinne, które stanowią ekwiwalent, substytut, zamiennik mleka pochodzenia zwierzęcego. Te napoje mogą spożywać bez żadnych przeszkód osoby cierpiące na różne alergie. Ta poprawka dotyczy dodania do tzw. matrycy podatku VAT rozwiązania, według którego napoje roślinne stanowiące zamiennik dla mleka krowiego byłyby również objęte taką samą stawką VAT jak właśnie mleko krowie. Byłoby to zgodne z przepisami Unii Europejskiej, ale przede wszystkim byłby to ukłon w stronę osób, które nie mogą spożywać tańszego mleka krowiego i muszą spożywać napoje roślinne, które w wyniku odrzucenia tej poprawki byłyby jeszcze droższe aniżeli są dzisiaj. Stąd wielka prośba o przyjęcie tej poprawki. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem 1. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 421 posłów. Za – 185, przeciw – 234, wstrzymało się 2.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 2. poprawce do załącznika nr 10 do ustawy nowelizowanej wnioskodawcy proponują, aby dodać pozycje 17a i 17b.

Komisja wnosi o odrzucenie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 2. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 421 posłów. Za – 183, przeciw – 237, wstrzymał się 1 poseł.

Marszałek

Sejm poprawkę odrzucił.

W 3. poprawce do załącznika nr 10 do ustawy nowelizowanej wnioskodawcy proponują, aby dodać pozycję 18a.

Komisja wnosi o odrzucenie poprawki.

Pytanie zadaje poseł Genowefa Tokarska.

Poseł Genowefa Tokarska:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! W tej poprawce wnioskujemy o dołączenie do wykazu towarów o 5-procentowej stawce VAT produktów ekologicznych, a więc zdrowej żywności. Moje pytanie jest proste: Dlaczego rząd nie chce promować zdrowej żywności? Ma to przecież cel nie tylko ekonomiczny, ale również społeczny. Byłaby to zachęta dla klientów, którzy spożywają taką żywność, i dla tych, którzy ją produkują. Proszę o poparcie tej poprawki. Dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Głos ma poseł Paulina Hennig-Kloska.

Poseł Paulina Hennig-Kloska:

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Mroziecie pieniądze obywateli na rachunku VAT i nawet nie pozwalacie ich lokować. To jawny ukłon w stronę banków, panie prezesie, które czerpią z tego ogromne zyski. Jest to niezwykle nieetyczne, jest to działanie na szkodę obywateli i polskich przedsiębiorców.

(Poseł Krystyna Skowrońska: Nie ta poprawka.)

Mieliście stać na straży interesów polskich przedsiębiorców i obywateli, a stoicie za lobby bankowym. Ta poprawka, którą przygotowałam, w sposób bezpieczny oddaje zyski z tych środków obywatelom, ich właścicielom. Nie możemy ich z tych pieniędzy wywłaszczać. W sposób bezpieczny i szczelny pozwala się gospodarować tymi pieniędzmi, chodzi o urzędy skarbowe, nie rozszczelniając jakby samego systemu VAT. Nawet ministerstwo w swoim uzasadnieniu *(Dzwonek)* zwraca uwagę, że te rozwiązania ograniczą aktywność małych...

(Marszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie, oklaski)

Marszałek:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem 3. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 426 posłów. Za – 187, przeciw – 238, wstrzymał się 1 poseł.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 4. poprawce do art. 62b oraz ust. 2 ustawy Prawo bankowe wnioskodawcy proponują dodać pkt 2a.

Komisja wnosi o odrzucenie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 4. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 421 posłów. Za – 183, przeciw – 237, wstrzymał się 1 poseł.

Sejm poprawkę odrzucił.

W poprawkach 5., 6., 9.–11. i 13. wnioskodawcy proponują inne brzmienie przepisów przejściowych oraz aby ustawa weszła w życie z dniem 1 listopada 2019 r.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi o ich przyjęcie.

Przyjęcie tych poprawek spowoduje bezprzedmiotowość poprawki 12.

Pytanie zadaje poseł Paweł Grabowski.

Poseł Paweł Grabowski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Mam pytanie, czy jesteście państwo świadomi tego, że odrzucenie tej poprawki będzie skutkować wejściem w życie ustawy 1 września 2019 r., czyli nieco za ponad miesiąc. To może spowodować pewne komplikacje również natury konstytucyjnej, ponieważ być może pan prezydent nie będzie miał 21 dni na podpisanie tej ustawy. Stąd też prośba. Wiem, że jest wstępny konsensus, natomiast prośba, żebyście państwo faktycznie dochowali tego konsensusu i wszyscy głosowali za wydłużeniem *vacatio legis* tej ustawy. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem wymienionych poprawek, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 423 posłów. Za – 416, przeciw – 5, wstrzymało się 2.

Sejm poprawki przyjął.

W poprawce 7. wnioskodawcy proponują, aby w projekcie ustawy skreślić art. 9.

W poprawce 8. wnioskodawcy proponują, aby w projekcie ustawy skreślić art. 10.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi o ich przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek 7. i 8., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Marszałek

Głosowało 426 posłów. Za – 423, przeciw – 3, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawki przyjął.

12. poprawka jest bezprzedmiotowa.

Całość ustawy...

Poseł Jarosław Sachajko.

Proszę bardzo.

Poseł Jarosław Sachajko:

Panie Marszałku! Państwo Ministrowie! Wysoka Izbo! Kilka miesięcy temu, gdy zgłaszałem wniosek o odrzucenie ustawy w pierwszym czytaniu, zwracałem uwagę na dwie skandaliczne propozycje.

Pierwsza – podniesienie VAT-u na napoje, a druga – żywienie dzieci i młodzieży jedzeniem śmieciowym.

Minęło kilka miesięcy i Ministerstwo Finansów postawiło na swoim.

Szanowni Państwo! Ministerstwo rodziny wydaje duże pieniądze na promocję zdrowego żywienia. Ministerstwo Zdrowia wydaje gigantyczne pieniądze na leczenie chorób związanych z otyłością, a Ministerstwo Finansów co? Nic sobie z tego nie robi, bo jest mu łatwiej liczyć.

Stąd moje pytanie: Dlaczego Ministerstwo Finansów działa wbrew zdrowemu rozsądkowi, by jednocześnie działać na szkodę polskiego budżetu i na szkodę polskich dzieci?

Mam nadzieję, że dopilnują państwo zmiany w Senacie. Dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek:

Proszę.

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu ustawy.

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy z druku nr 3681, wraz z przyjętymi poprawkami, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 425 posłów. Za – 420, przeciw – 5, nikt się nie wstrzymał.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw.

Informuję że przysłuchuje się nam młodzież z Radomska.

Witamy serdecznie. *(Oklaski)*

Powracamy do rozpatrzenia punktu 31. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw.

W trakcie drugiego czytania do projektu ustawy zgłoszono poprawki.

Wobec propozycji ponownego skierowania projektu ustawy do Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w celu przedstawienia dodatkowego sprawozdania zgłoszono sprzeciw.

Pod głosowanie poddam propozycję ponownego skierowania projektu ustawy do Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.

Jej odrzucenie będzie oznaczało, że Sejm podjął decyzję o przystąpieniu do trzeciego czytania projektu ustawy po doręczeniu paniom i panom posłom tekstu zgłoszonych poprawek.

Pytanie zadaje poseł Gabriela Lenartowicz. *(Oklaski)*

Poseł Gabriela Lenartowicz:

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Ten wniosek, sprzeciw złożony wobec skierowania poprawek do komisji pokazuje i istotę procedowania nad tą ustawą, i w ogóle filozofię procedowania parlamentarnego w państwie PiS. Ta ustawa została... Projekt złożony do programu we wtorek w nocy, we środę był na posiedzeniu komisji, a dzisiaj nad nim głosujemy.

Co chcecie ukryć? Odrzucacie wnioski o publiczne wysłuchanie. To jest ustawa, która oddziałuje nie tylko na środowisko, ale na każdego obywatela, na nasze prawa obywatelskie *(Oklaski)*, na nasze zdrowie i na nasze życie. Wy chcecie ją pod stolikiem, pod zielonym suknem sprzedać. Za ile i komu? *(Oklaski)*
(Głos z sali: Brawo!)

Marszałek:

Głosujemy.

Kto z państwa jest za skierowaniem projektu ustawy ponownie do Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 422 posłów. Za – 184, przeciw – 237, 1 poseł wstrzymał się.

Sejm propozycję odrzucił, a tym samym podjął decyzję o przystąpieniu do trzeciego czytania projektu ustawy po doręczeniu paniom i panom posłom tekstu zgłoszonych poprawek.

Przystępujemy do trzeciego czytania.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy w brzmieniu przedłożenia z druku nr 3661.

Zestawienie zgłoszonych poprawek zostało państwu doręczone do druku nr 3661.

Nad zgłoszonymi w dyskusji w trakcie drugiego czytania poprawkami głosować będziemy w pierwszej kolejności.

Wszystkie poprawki zostały zgłoszone do art. 1 projektu ustawy nowelizującej zawierającego zmiany do ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku

Marszałek

i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W 1. poprawce do art. 46 ust. 1 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie pkt 1.

Pytanie zadaje poseł Ewa Lieder.

Proszę bardzo.

Posel Ewa Lieder:

Szanowny Panie Marszałku! Szanowni Państwo Ministrowie! Wysoka Izbo! Ta nowelizacja ustawy jest antyprzyrodnicza i antyspołeczna. Ta poprawka niweluje zły zapis. Głównym organem odpowiedzialnym za prawidłowe przeprowadzenie poszczególnych etapów oceny oddziaływania na środowisko przy ważnych inwestycjach i za wydanie tej decyzji odpowiedzialna pozostanie gmina, czyli sam inwestor. Jest to oczywista sprzeczność z art. 9 dyrektywy 2011/92 Unii Europejskiej, która zabrania rozstrzygania we własnej sprawie, a to się właśnie dzieje.

(*Głos z sali:* Nie ta poprawka.)

Te i inne zapisy spowodują, że zwykły człowiek nie będzie mógł zrobić nic, mimo że w odległości 100 m od jego domu powstanie np. chlewnia czy ferma norek. I tu nie chodzi o te drogi ani mosty, o których państwo mówiliście. Chodzi o takie właśnie szkodliwe inwestycje, które nie powinny mieć miejsca przy naszych domach. Ludzie będą protestowali i będziecie się z tego jeszcze wycofywać. Naprawdę, dzisiaj jest szansa zagłosować za tą poprawką. (*Oklaski*)

Marszałek:

Dziękuję, pani poseł.

Głos ma poseł Anna Paluch.

Proszę bardzo.

Posel Anna Paluch:

Dziękuję bardzo, panie marszałku.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Mam pytanie do wnioskodawców tej poprawki, nad którą w tej chwili będziemy głosować.

(*Głos z sali:* Nie ma takiego trybu.)

(*Posel Elżbieta Radziszewska:* Pytanie do twórców poprawki, czemu pan nie reaguje?)

Proszę państwa, dyrektywa SEA z 2001 r. wymaga, żeby strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko były poddawane te przedsięwzięcia, które oddziałują negatywnie lub mogą znacząco oddziaływać negatywnie.

Ale ja mam pytanie do państwa.

(*Posel Elżbieta Radziszewska:* Pytanie do twórców poprawki? Nie ma nic takiego w regulaminie.)

Dlaczego, składając tę poprawkę, sprawiacie, że wszystko będzie ograniczało się wyłącznie do dokumentów regionalnych, czyli do strategii rozwoju regionalnego? Wylaczacie państwo z tych procedur ogólnopolskie dokumenty strategiczne, czyli powodujecie niezgodność z dyrektywą. Czyście się państwo zastanowili, składając tę poprawkę? (*Oklaski*)

Marszałek:

Dziękuję.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem 1. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 423 posłów. Za – 164, przeciw – 256, wstrzymało się 3.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 2. poprawce do art. 64 wnioskodawcy proponują nie dodawać ust. 1d.

Pytanie zadaje poseł Ewa Lieder.

Posel Ewa Lieder:

Szanowny Panie Marszałku! Szanowni Państwo Ministrowie! Wysoka Izbo! Ta nowelizacja ustawy jest antyprzyrodnicza i antyspołeczna. Będę to podkreślała, bo tak się właśnie dzieje. To jest ubezwłasnowolnienie społeczeństwa jedynie dla zysku małej grupy przedsiębiorców. Kto na tym zarobi? Trzeba zapytać wnioskodawców. Ja bym ją nazwała: deweloper+, bo tutaj chodzi np. o trasy narciarskie, o przekop Mierzei Wiślanej, o Muzeum Westerplatte, o to, żeby odsunąć społeczeństwo od współdecydowania. A kuriozalne jest to, że uwagi do tej ustawy nawet nie zostały opublikowane, mimo że powinny być opublikowane w odpowiednim momencie, chodzi o ograniczenie prawa strony społecznej. To jest naprawdę kardynalny błąd. Będziecie się państwo z tego wycofywać. (*Oklaski*)

Marszałek:

Posel Anna Paluch – pytanie.

Proszę bardzo.

Posel Anna Paluch:

Dziękuję bardzo.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Pragnę ponownie zapytać wnioskodawców...

(*Posel Izabela Katarzyna Mrzygłocka:* Nie ma takiego trybu, panie marszałku.)

(*Posel Grzegorz Schetyna:* Takiego trybu nie ma.)

Poseł Anna Paluch

...czy dobrze przemyśleli kwestię złożenia poprawki, nad którą za chwilę będziemy głosować.

Szanowni Państwo! Na ustawę, nad którą właśnie procedujemy, czekają Polacy. Przede wszystkim czekają na nią społeczności lokalne. Rząd Prawa i Sprawiedliwości na odbudowę dróg lokalnych wyasygnował kwotę o bezprecedensowej wysokości 6 mld zł. Czekają wójtowie, czekają burmistrzowie, czekają starostowie. Chcą przygotowywać dokumenty, a nie mogą, bo kwestie proceduralne im to utrudniają. Przepisy, o których w tej chwili mówimy, spowodują, że zmieni się trochę właściwość organów, ale będzie ona zgodna ze stanem sprzed 1 stycznia 2017 r., jak również z zasadą pomocniczości.

(Poseł Elżbieta Radziszewska: 4 lata.)

To gmina będzie prowadziła postępowanie, ale ostateczne rozstrzygnięcie zależy od szefa regionalnej dyrekcji ochrony środowiska.

(Poseł Elżbieta Radziszewska: Czy to jest pytanie dotyczące poprawki? Panie marszałku...)

Bo uzgodnienie, które wyda szef RDOŚ, będzie obowiązujące. Po co to robicie? (Dzwonek)

(Poseł Elżbieta Radziszewska: Panie marszałku, a gdzie regulamin? Czy to jest pytanie?)

Marszałek:

Dziękuję.

Tylko prosiłbym państwa... Proszę państwa, pytania należy kierować do przedstawicieli rządu, do wnioskodawców, ale projektu ustawy, i do posła sprawozdawcy.

(Poseł Elżbieta Radziszewska: Ale nie przerwał pan, głosu pan nie odebrał.)

Czy pan minister Kowalczyk chce zabrać głos?

Tak.

Minister Środowiska Henryk Kowalczyk.

**Minister Środowiska
Henryk Kowalczyk:**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Myślę, że warto jednak przeczytać tę ustawę, przeczytać również poprawki, które się zgłasza. Naprawdę w naszym projekcie nie ma mowy o łagodzeniu jakichkolwiek wymagań. Nie ma mowy o jakichkolwiek deweloperach, trasach narciarskich itd. Naprawdę mogę tu postawić dużo pieniędzy. Proszę, niech mi pani wskaże, jakie ułatwienia dla tras narciarskich wprowadzamy w tej ustawie. Proszę się opamiętać i dyskutować o tym, co jest w ustawie. To jest po pierwsze.

Po drugie, przyjęcie tej poprawki spowodowałoby niezgodność przepisów z prawem Unii Europejskiej. Jeśli pani nie wie, o czym pani mówi, to naprawdę trudno tu dyskutować. (Oklaski)

(Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska: Panie marszałku, co to jest?)

Marszałek:

Dziękuję.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem 2. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 416 posłów. Za – 155, przeciw – 253, wstrzymało się 8.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 3. poprawce do art. 74 wnioskodawcy proponują nie dodawać ust. 3a.

Pytanie zadaje poseł Agnieszka Pomaska.

Proszę bardzo.

Poseł Agnieszka Pomaska:

Bardzo dziękuję.

Panie Marszałku! Panie i Panowie Posłowie! To jest poprawka, która przywraca obywatelom prawo do decydowania o otoczeniu, w którym mieszkają. Mam do pana ministra i do pana posła sprawozdawcy pytanie, czy pamiętają, kiedy pan prezes Kaczyński zablokował ustawę pana ministra Szyszko dotyczącą wycinki drzew. Teraz będzie dokładnie taka sama sytuacja, jeśli nie przyjmiecie tej poprawki.

Panie prezesie Kaczyński, czy pan wie, że tą ustawą wprowadzacie prawo do budowania...

Marszałek:

Pani poseł, proszę zadawać pytanie do...

Poseł Agnieszka Pomaska:

Dobrze, w takim razie to pytanie do pana ministra. Tą poprawką wprowadzacie prawo, zgodnie z którym w odległości 100 m od posiadłości, od domu będzie mogła stać np. ferma nerek, gdzie zabijane są zwierzęta.

(Poseł Jan Duda: Nieprawda, nieprawda.)

Czy pan prezes Kaczyński wie, że ta ustawa, wprowadzana bez konsultacji z obywatelami, da prawo postawienia wysypiska śmieci w odległości 100 m od domu? Czy pan sobie zdaje z tego sprawę? Dziękuję.

(Poseł Anna Paluch: Ale przecież...)

(Głos z sali: Bzdury!)

Marszałek:

Głos ma poseł Anna Paluch.

Proszę bardzo.

Poseł Anna Paluch:

Dziękuję bardzo.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Poprawiam się. Mam pytanie do pana ministra.

Panie Ministrze! Czy prawdą jest, że ust. 3a, z którym tak zawzięcie walczą posłowie opozycji, wcale nie ogranicza uprawnień stron, wręcz przeciwnie?

(*Głos z sali: 4 lata.*)

Niekiedy taką rozstrzygającą kwestią jest sytuacja terenowa, w odniesieniu do każdej inwestycji. Jeżeli jest tak, że od planowanej inwestycji jest droga i za drogą, że tak powiem, nie wiem, 20, 30 m, to osoby nie byłyby już stronami, a w momencie przyjęcia takiego zapisu, przesłanki dla ustalania stron, w szerszym zakresie interesy obywateli mogą być uwzględnione.

Czy prawdą jest, że te kryteria, po pierwsze, kryterium odległościowe 100 m, kryterium przekraczania standardów jakości środowiska i kryterium nieograniczania wykorzystania działki zgodnie z jej dotychczasowym przeznaczeniem są tam obecne? (*Dzwonek*) Abstrahując od tego, że wnioskodawcy...

Marszałek:

Dziękuję.

Poseł Anna Paluch:

...pomylili uzasadnienie, bo uzasadnienie jest zupełnie z innego...

Marszałek:

Dziękuję, pani poseł.

Rząd w tym punkcie reprezentuje pani Małgorzata Golińska, wiceminister środowiska, główny konserwator przyrody. (*Oklaski*)

Proszę bardzo.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Środowiska
Małgorzata Golińska:**

Szanowni Państwo! Panie Marszałku! Panie Ministrze!

(*Poseł Elżbieta Radziszewska: A Wysoka Izbo?*)

Myślę, że zdecydowanie ta poprawka i ta dyskusja wymagają uporządkowania i wyjaśnienia. Na posiedzeniu komisji wydawało mi się, że jest pewne niezrozumienie tego tematu, ale w związku z tym, że wczoraj w trakcie drugiego czytania cytowałam wprost to, co jest zapisane w projekcie ustawy, a państwo dalej podtrzymujecie nieprawdziwy zarzut odnośnie do tego, że będzie ograniczony dostęp dla

społeczności, jeśli chodzi o udział w postępowaniach, pragnę to jeszcze raz zdementować.

Szanowni Państwo! Konkretnie, w projekcie mamy zapisane trzy przesłanki: jedna to jest kryterium odległościowe, jedno jest jakościowe i ostatnie kryterium, które, przypominę, wprowadził rząd Prawa i Sprawiedliwości w 2017 r., to kryterium, które mówi o pogorszeniu sytuacji obecnie zamieszkujących nieruchomości. My to podtrzymujemy, z tego się nie wycofujemy. Ta nasza propozycja jedynie reguluje kwestię, że w postępowaniu będą mogli brać udział ci, którzy do tej pory byli z tego postępowania niesłusznie wyłączeni, a w postępowaniu nie będą musieli brać udziału ci, których ta inwestycja nie będzie dotyczyć. Przykład. Mamy inwestycję, most lub remont drogi, droga ciągnie się jako działka kilkanaście kilometrów. Do tej pory wszyscy mieszkający przy tej drodze mogli być stroną w sprawie, co zupełnie było niepotrzebne, jeżeli ich ta inwestycja nie dotyczyła. Tymczasem w przypadku inwestycji, która powstawała 50 m od naszego domu, ale np. od tej inwestycji oddzielała nas droga, nie mogliśmy już być stroną, mimo że ta inwestycja bezpośrednio nas dotyczyła. Kryterium odległościowe porządkuje tę sytuację.

Poprawka, którą państwo proponujecie, osłabia prawo strony wbrew waszej intencji. Dziękuję. (*Oklaski*)

Marszałek:

Dziękuję bardzo.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 3. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 409 posłów. Za – 160, przeciw – 245, wstrzymało się 4.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 4. poprawce wnioskodawcy proponują nie dawać art. 86d.

Pytanie zadaje poseł Grzegorz Lipiec.

Poseł Grzegorz Lipiec:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Moje koleżanki są trochę bardziej ekspresyjne, więc ja spróbuję tak spokojnie wytłumaczyć panu ministrowi, o co chodzi w tej poprawce.

Jak zwykle wyłącza się możliwość i ogranicza się uprawnienia podmiotów innych niż inwestor, czyli w skrócie społeczeństwo, które jest poszkodowane w tej propozycji ustawy. Cały czas próbujemy poprawić tę złą ustawę. Nie możemy się zgodzić na demonstaz udziału społeczeństwa w wydawaniu decyzji środowiskowych. Podważamy konwencję z Aarhus. To jest konwencja, która mówi, że celem jest przyznanie zainteresowanej społeczności dostępu do wymiaru sprawiedliwości właśnie w zakresie ochrony środo-

Posel Grzegorz Lipiec

wiska. Mam nadzieję, że pan minister zdaje sobie z tego sprawę, że za chwilę trzeba będzie o tym rozmawiać także z innymi sygnatariuszami tej konwencji. Wiecie doskonale, że trwa postępowanie o naruszenie dyrektywy EIA w zakresie dostępu do wymiaru sprawiedliwości. To wszystko świadczy o tym (*Dzwonek*), że powinniście się zastanowić, czy nie przyjąć tej poprawki. Dziękuję bardzo.

Marszałek:

Dziękuję.
Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 4. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 414 posłów. Za – 158, przeciw – 249, wstrzymało się 7.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 5. poprawce wnioskodawcy proponują poprzez skreślenie zmiany utrzymać obowiązujące brzmienie art. 108.

Pytanie.

Posel Grzegorz Lipiec.

Posel Grzegorz Lipiec:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Szanowni Państwo! Panie ministrze, przede wszystkim tak naprawdę procedujemy cały czas nad projektem, w którego tytule jest udział społeczeństwa w ochronie środowiska. Ten tytuł jest mylący. W obecnie procedowanej ustawie jest o zmniejszeniu udziału społeczeństwa w ochronie środowiska i zmniejszeniu informacji o tychże. Ta ustawa jest złą ustawą. Ta poprawka mówi o procedurach przy przeciągających się często decyzjach środowiskowych, jak przyspieszyć tryby pracy. Utrudnia się kontrolę obywateli dotyczącą całego systemu.

Rozumiem znaczące ułatwienia przy wydawaniu decyzji środowiskowych przy inwestycjach, które obecna większość uważa za sztandarowe, typu przepkop Mierzei Wiślanej czy budowa Centralnego Portu Komunikacyjnego. To jeszcze bym zrozumiał, chociaż nie pochwalam, bo uważam je za inwestycje kosztochłonne, które nie przyniosą spodziewanych efektów. Ale dodajecie tutaj inwestycje mieszkaniowe (*Dzwonek*), bliżej nieznane inwestycje towarzyszące. Jaki jest prawdziwy cel tego typu działań?

Marszałek:

Dziękuję.
Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem 5. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 411 posłów. Za – 156, przeciw – 248, wstrzymało się 7.

Sejm poprawkę odrzucił.

Przed głosowaniem nad całością są pytania.

Pytanie zadaje poseł Gabriela Lenartowicz.

Posel Gabriela Lenartowicz:

Wysoki Sejmie! Panie Marszałku! To jest tak naprawdę ustawa wyłączająca Polaków z konsultacji, ograniczająca ich wpływ na to, jakie inwestycje – mogące zagrażać środowisku, ich życiu i zdrowiu – mogą być przeprowadzone. Jest to też ustawa, proszę państwa, która nabija miliony inwestorom. Wprowadzane ułatwienia spowodują z jednej strony wzbogacenie się wielu inwestorów, a z drugiej strony pozbawia pieniędzy miliardów Polaków. Proszę państwa, my nie dostaniemy ani grosza z przyszłego budżetu Unii. (*Poruszenie na sali*) 25% przyszłego budżetu, mimo że dla Polski jest on okrojony...

(*Głos z sali*: 140 milionów.)

...czyli 64 mld euro zostanie przeznaczony na środowisko. Nie zobaczymy z tego ani grosza. Tu pojawia się sprawa związana z Rospudą. To wtedy, ratując pieniądze Polaków, przyjęliśmy ustawę, którą teraz demontujecie. PiS chce nas zagonić do jaskiń, gdzie o władzę będziemy walczyć maczugami. (*Wesołość na sali, oklaski*)

(*Głos z sali*: Brawo.)

(*Głos z sali*: Tam jest twoje miejsce.)

Marszałek:

O głos prosi minister środowiska Henryk Kowalczyk.

**Minister Środowiska
Henryk Kowalczyk:**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Myślę, że warto tutaj powiedzieć, jakie intencje towarzyszyły powstawaniu tej ustawy, i warto na ten temat posłuchać.

Po pierwsze, jedną z intencji było urealnienie wpływu sąsiedztwa na przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko. Wspomniała o tym pani minister. Jeśli do tej pory decydujące było sąsiedztwo wobec danej działki, to można wyobrazić sobie sytuację, kiedy za drogą, która ma 6 m szerokości, ktoś mógłby robić wszystko, co mu się podoba, a osoba mieszkająca 6 m dalej – już za drogą – nie miałaby żadnego wpływu na to, co taki sąsiad może robić. Były już przypadki, że na środku dużych działek wydzielano kolejne, mniejsze działki po to, żeby usunąć oddziaływanie wszystkich sąsiadów i ograni-

Minister Środowiska Henryk Kowalczyk

czyć ich wpływ na podejmowanie decyzji środowiskowych. Wprowadzenie strefy obejmującej 100 m i uwzględnienie warunków znacząco oddziałujących na środowisko, które są wypisane w dyrektywie, pozwala na rzeczywisty, realny wpływ sąsiadów na realizowane przedsięwzięcia. To jest jedna kwestia.

Druga sprawa – rzeczywiście przywracamy wprowadzoną przez was zasadę mówiącą o tym, że wszystkie kwestie środowiskowe dotyczące dróg samorządowych o długości większej niż 1 km kierowane były do regionalnych dyrekcji ochrony środowiska. Co się okazało? Uchwalając ustawę, nie daliście regionalnym dyrekcjom ochrony środowiska ani jednego etatu. Spowodowało to powstanie kolejek – w dyrekcjach oczekuje na rozpatrzenie ok. 3 tys. wniosków dotyczących drobnych spraw. Kwestie związane z drogą samorządową o długości 1,5 km, która ani nie zmienia swojej szerokości, ani nie zmienia zakresu, są w tej chwili procedowane rok, 2 lata. Samorządy czekają na tę ustawę jak na zbawienie.

Omawiana ustawa uzyskała pozytywną opinię komisji wspólnej rządu i samorządu. Rozumiem, że zmiana dająca samorządom te uprawnienia administracyjne nie wszystkim może się podobać. Zresztą będą one pod kontrolą RDOŚ-ów, pod kontrolą z uzgodnieniem, a więc w tym momencie w niczym tu nie uchybiamy.

Wiem, że przeszkadza wam Fundusz Dróg Samorządowych. My chcemy to sprawnie zrealizować. On wam przeszkadza i chcielibyście zablokować to administracyjnie, żeby samorządy nie mogły wykorzystywać środków z Funduszu Dróg Samorządowych na budowę dróg. Jeśli taka jest wasza intencja, to powiedzmy o tym od razu. Samorządy – dostajecie pieniądze od Prawa i Sprawiedliwości, ale my zgotujemy wam takie warunki, że nie wykorzystacie tych pieniędzy. Powiedzmy głośno, że takie macie intencje. My chcemy umożliwić samorządom skorzystanie z Funduszu Dróg Samorządowych. To są te dwie najważniejsze kwestie.

Nie ograniczamy wpływu społeczeństwa na podejmowanie decyzji czy poziomu oddziaływania społeczeństwa na środowisko. Wiem natomiast, że niektórzy by chcieli, żeby każdy sprzeciw blokował wszystkie inwestycje na lata. Wtedy nie zrealizowalibyśmy żadnej inwestycji. Wpływ społeczeństwa jest realny, ale nie może być wpływem absolutnym, blokującym inwestycje. Takie są założenia tej ustawy. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję panu ministrowi.

Głosujemy nad całością projektu ustawy.

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 3661, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 416 posłów. Za – 262, przeciw – 152, wstrzymało się 2.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 32. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Obrony Narodowej o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo oświatowe.

Dodatkowe sprawozdanie to druk nr 3671-A.

Trzecie czytanie.

Proszę panią poseł Teresę Wargocką o przedstawienie tego sprawozdania.

Posel Sprawozdawca Teresa Wargocka:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Przedstawiam dodatkowe sprawozdanie Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Obrony Narodowej z druku nr 3671-A dotyczące poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo oświatowe, druk nr 3548.

Wysoka Izbo! Projekt zmian w Prawie oświatowym jest długo oczekiwany przez środowisko oświatowe, samorządowe oraz jednostki wojskowe, które od roku 2000 zaangażowały się w tworzenie tzw. klas mundurowych wojskowych na podstawie eksperymentu pedagogicznego lub innowacji pedagogicznej. Od 3 lat w Ministerstwie Obrony Narodowej we współpracy ze szkołami trwa pilotaż klas certyfikowanych. Są to klasy wojskowe, które cieszą się ogromnym zainteresowaniem młodzieży, klasy, w których kształtuje się postawy patriotyczne młodzieży, poczucie służby ojczyźnie, przygotowanie do ewentualnego wyboru drogi zawodowej w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

To jest bardzo dobra i oczekiwana ustawa. Dzięki tej ustawie w Prawie oświatowym wprowadzimy podstawy prawne oraz zasady organizacji tych klas na terenie całego kraju.

W ramach prac nad tą ustawą w dniu 18 lipca Sejm skierował ponownie projekt ustawy do komisji. Komisja w dniu 19 lipca rozpatrzyła poprawki złożone w drugim czytaniu. Wpłynęło 10 poprawek. Generalnie dotyczą one rozszerzenia tej regulacji prawnej na inne klasy mundurowe, typu policyjne bądź strażackie. Połączone komisje proponują te poprawki odrzucić z tego względu, że resorty, które angażują się w tworzenie tych klas, muszą mieć czas na przygotowanie opinii w tej sprawie. W związku z powyższym proszę, aby Wysoka Izba odrzuciła poprawki zgłoszone w drugim czytaniu. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Nad poprawkami zgłoszonymi w drugim czytaniu, przedstawionymi w sprawozdaniu komisji, głosujemy w pierwszej kolejności.

W 1. poprawce do art. 2 pkt 2 ustawy Prawo oświatowe wnioskodawcy proponują inne brzmienie lit. b.

Z tą poprawką łączą się poprawki od 2. do 10.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Przypominam, że komisje wnoszą o ich odrzucenie.

Pytanie zadaje poseł Magdalena Ewa Marek.

Poseł Magdalena Ewa Marek:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Pragnę zaznaczyć, że spośród ok. 50 tys. uczniów klas mundurowych tylko część uczy się w klasach wojskowych. Nie należy zapominać o klasach policyjnych, strażackich i Straży Granicznej. Dlatego klub Platformy Obywatelskiej – Koalicji Obywatelskiej przygotował poprawki, aby tą nowelizacją objąć wszystkich uczniów klas mundurowych, tym bardziej że dzisiaj rano na posiedzeniu komisji oraz wczoraj z tej mównicy dowiedzieliśmy się, że ministra spraw wewnętrznych nie interesują uczniowie klas policyjnych i strażackich. Dziękuję. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Brawo, brawo.)

Marszałek:

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek od 1. do 10., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 411 posłów. Za – 182, przeciw – 227, wstrzymało się 2.

Sejm poprawki odrzucił.

Całość.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 3671, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 415 posłów. Za – 411, przeciw – 2, wstrzymało się 2.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy Prawo oświatowe oraz ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. *(Oklaski)*

Powracamy do rozpatrzenia punktu 33. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej.

Dodatkowe sprawozdanie to druk nr 3642-A.

Trzecie czytanie.

Proszę pana posła Edwarda Siarkę o przedstawienie sprawozdania.

Poseł Sprawozdawca Edward Siarka:

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! W czasie drugiego czytania do projektu ustawy o ochronie przeciwpożarowej została zgłoszona jedna poprawka. Komisja rozpatrzyła tę poprawkę i rekomenduje jej odrzucenie oraz rekomendujemy przyjęcie projektu ustawy w całości.

W tym miejscu jedno zdanie chcę tylko dodać. Ten projekt ustawy jest oczekiwany przez całe środowisko ochotniczych straży pożarnych i pozwala uruchomić jeszcze w tym roku 82 mln zł dla ochotniczych straży pożarnych na działania strażaków. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Proszę.

W poprawce wnioskodawcy proponują m.in. w art. 33 ustawy o ochronie przeciwpożarowej nowe brzmienie ust. 2.

Komisja wnosi, jak słyszeliśmy, o odrzuceniu.

Pytanie zadaje poseł Mirosław Suchoń.

Poseł Mirosław Suchoń:

Bardzo dziękuję.

Panie Marszałku! Panowie Premierzy! Wysoka Izbo! Rząd nie powinien oszukiwać strażaków ochotników, znaczy, w ogóle nie powinien oszukiwać strażaków ochotników, w ogóle nie powinien oszukiwać.

(Głos z sali: Co ty gadasz?)

(Poseł Barbara Bartuś: Nie tylko rząd.)

A oszukiwanie strażaków ochotników to kategoria szczególna.

Dlatego proszę o wyjaśnienie, jakie dokładnie środki finansowe zostały zabezpieczone w ocenie skutków regulacji na realizację przepisów tej ustawy w latach 2020, 2021, 2022. Dla ułatwienia panu ministrowi poproszę globalnie na te 3 lata. I czy prawdą jest, że to jest kwota, która jest na tej kartce, czyli 0 zł?

Drugie pytanie. Skąd dokładnie będą pochodzić środki na realizację przepisów w tym roku? Bo tu pan minister unikał jak ognia odpowiedzi podczas posiedzenia komisji. I czy prawdą jest, że tak naprawdę to będą środki przesunięte z innych zadań zaplanowanych już w budżecie, które mogą dotyczyć również ochrony przeciwpożarowej, czyli de facto to nie będzie *(Dzwonek)* żadne 80 mln, tylko te środki, które już wcześniej zostały obiecano...

Marszałek:

Dziękuję panu posłowi.

Posel Mirosław Suchoń:

...i teraz drugi raz obiecywane w ustawie...
(*Marszałek wyciąga mikrofon, oklaski*)

Marszałek:

Dziękuję bardzo.
Głos ma poseł Zbigniew Sosnowski.

Posel Zbigniew Sosnowski:

Szanowny Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Zgodnie z ustawą wszystkie jednostki ochotniczej straży pożarnej mogą złożyć wnioski dotyczące realizacji zadań wymienionych w ustawie. To bardzo dobrze. W dniu dzisiejszym komendant główny Państwowej Straży Pożarnej potwierdził, że każda jednostka będzie musiała podpisać umowę na realizację tego zadania. Ale postawiłem drugie pytanie: Gdzie będzie podpisywana ta umowa, w komendzie powiatowej czy wojewódzkiej? Zdziwiająca odpowiedź: Nie wiem. Nie wiem. W związku z tym składam poprawkę. Po przyjęciu tej poprawki, drodzy państwo, na tak postawione pytanie usłyszeliście odpowiedź, że umowa będzie podpisana na terenie gminy, gdzie działają jednostki ochotniczej straży pożarnej. Które z tych rozwiązań jest lepsze?

(*Posel Dorota Arciszewska-Mielewczyk: Ajajaj.*)

I pytanie drugie. Każdy wniosek będzie opiniował komendant powiatowy. A więc jeżeli jednostka będzie chciała zorganizować konkurs orkiestr strażackich (*Dzwonek*), to opinię będzie wydawał komendant powiatowy Państwowej Straży Pożarnej. Czy to jest poważne? (*Oklaski*)

Marszałek:

Dziękuję bardzo.
O głos prosi minister spraw wewnętrznych Elżbieta Witek.
Proszę.

**Minister
Spraw Wewnętrznych i Administracji
Elżbieta Witek:**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Szanowni Państwo! Wczoraj dosyć długo tłumaczyłam, wyjaśnia-

łam, odpowiadałam na każde pytanie i prosiłam państwa. Na pytanie pani poseł z mojego okręgu o to, czyją twarz będzie miała ta ustawa, odpowiadałam, że powinna mieć twarz polskiego parlamentu, bo to jest dobra ustawa, oczekiwana i wszyscy powinniśmy ją przyjąć. (*Poruszenie na sali*)

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Panie pośle, tłumaczyłam to wczoraj. Tą ustawą wprowadzamy możliwość dodatkowego finansowania ochotniczych straży pożarnych z budżetu państwa.

(*Posel Mirosław Suchoń pokazuje kartkę z napisem: 0 zł*)

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Pan wybacz, ale jeśli samorząd, który ma jako zadanie własne troskę o bezpieczeństwo przeciwpożarowe, nie jest w stanie wywiązać się ze wszystkich obowiązków, bo np. to jest biedniejsza gmina, to my chcemy pomóc.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Ale chyba sprawą naturalną jest, pani poseł, że rozlicza ten, kto te pieniądze daje. Jeśli daje je gmina, rozlicza je gmina, jeśli daje je budżet państwa, rozlicza je państwo.

Pytał pan, pani pośle, kto będzie podpisywał umowy. No, naprawdę w ustawie jest wprost zapisane, że środkami dysponuje minister spraw wewnętrznych i administracji. (*Poruszenie na sali*) W tej chwili tak się składa, że to jestem ja (*Oklaski*), ale oczywiście sprawą jest – i wydawało mi się, pani pośle, że wczoraj pan to zrozumiał – kto wie najlepiej, której straży pożarnej ochotniczej co jest najbardziej potrzebne. (*Poruszenie na sali*)

(*Głos z sali: Jarosław.*)

(*Głos z sali: PSL.*)

Myślę, że nie wójt, wbrew temu, co pan mówi.

(*Posel Zbigniew Sosnowski: Komendant gminnej ochotniczej straży pożarnej.*)

Oczywiście, tylko uważam, że komendant powiatowy, komendant miejski i komendant wojewódzki. I w taki sposób w ustawie to zapisaliśmy, że opiniuje to komendant powiatowy czy gminny, idzie to przez komendę wojewódzką, trafia do ministra spraw wewnętrznych i administracji. Bardzo państwa proszę, naprawdę, myślę, że do każdego z nas przychodzą strażacy ochotnicy.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Jeszcze na jedno pytanie odpowiem. Pan go nie zadał, pana wczoraj nie było podczas tej debaty, natomiast ja to tłumaczyłam. Proszę państwa, gdybyśmy chcieli potraktować poważnie to, co państwo mówicie, że na koniec kadencji tworzymy specustawę dla ochotników w jakimś politycznym celu, to odpowiedziałabym państwu, dlaczego w takim razie przez 4 lata finansujemy ochotnicze straże pożarne. To jest ponad 0,5 mld zł, które idą nie tylko z programu modernizacji (*Oklaski*), ale także z narodowego, z wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska. A przypominę, że w tym roku po raz pierwszy zdarzyło się tak, pani pośle, i muszę to powiedzieć, także na Mazowszu, ale nie tylko, że niektóre sejmiki wojewódzkie

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji Elżbieta Witek

w ostatniej chwili, mimo że były już promesy, odmówiły współfinansowania samochodów strażackich. *(Poruszenie na sali)*

(Głosy z sali: Uuu...)

Odmówiły. I to nie powinno było się wydarzyć.

(Poseł Dorota Arciszewska-Mielewczyk: PSL.)

(Poseł Krystyna Skowrońska: Ale zabraliście.)

Natomiast chciałabym uspokoić wszystkie te ochotnicze straże pożarne, które otrzymały obietnicę, że państwo polskie, rząd polski, który uznał bezpieczeństwo za jeden z podstawowych filarów swojego funkcjonowania, znajdzie te pieniądze i wszystkie ochotnicze straże, także od państwa *(Oklaski)*, bo my nie pytamy, kogo one popierają, jaki mają światopogląd...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Pani poseł, proszę nie mówić do mnie w ten sposób, bo mnie pani obraża. Przychodzą do mnie dziesiątki strażaków ochotników. Proszę pojechać na Dolny Śląsk i zapytać, czy kiedykolwiek zadałam pytanie, czy pan mnie poparł, czy pan mnie poprze. Nie, udzielamy pomocy ochotnikom strażakom, ponieważ oni są pierwsi na miejscach zdarzeń. *(Oklaski)*

(Poseł Krystyna Skowrońska: A jest ustawa o...)

Myślę, że większość kolegów, także z opozycji, doskonale rozumie, co mówię, i przyznaje rację. Rozumiem, że opozycja musi krytykować, ale w tym przypadku, proszę państwa, chyba nie ma takiego powodu.

(Głos z sali: Kłamstwa.)

Przy okazji chciałabym jeszcze powiedzieć – mówiłam to już wcześniej, ale powiem to z tego miejsca, na tej sali, mówiłam o tym w Katowicach – że oprócz tej ustawy przygotowujemy dużą ustawę, która jeszcze bardziej weźmie pod opiekę ochotnicze straże pożarne, ponieważ one muszą znaleźć swoje właściwe, godne miejsce w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa. Zaprosimy do tej współpracy różne środowiska, ale przede wszystkim ochotników strażaków, i mamy nadzieję, że wypracujemy bardzo dobrą ustawę, która zabezpieczy strażaków ochotników przed tymi zagrożeniami dla nich samych, o których wczoraj na tej sali długo rozmawialiśmy.

Na koniec bardzo państwa proszę: uchwalmy tę ustawę wspólnie, bo ona jest naprawdę dobra i oczekiwana. Dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek:

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 422 posłów. Za – 210, przeciw – 208, wstrzymało się 4.

Sejm poprawkę odrzucił. *(Poruszenie na sali)*

Całość...

(Głos z sali: Przyjął.) (Oklaski, poruszenie na sali)

(Głos z sali: Uuu...)

(Głos z sali: Brawo!)

Przepraszam, Sejm poprawkę przyjął, tak jest. *(Długotrwałe oklaski)*

(Poseł Grzegorz Schetyna: Nie idzie, słaba końcówka.)

Przed głosowaniem nad całością pytanie zadaje poseł Elżbieta Radziszewska. *(Gwar na sali, dzwonek)*

(Głos z sali: Przegracie.)

Poseł Elżbieta Radziszewska:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Dobrze się stało, że to nie minister, nie strażacy z PSP, ale samorządy miały więcej, będą miały więcej do powiedzenia. Bo te 82 mln zł mają być przeznaczone na tę ciężką pracę strażaków OSP, którzy często uzupełniają i zastępują straż państwową. Oni na to zasługują, ale to są pieniądze z budżetu państwa, to są pieniądze wszystkich Polaków *(Oklaski)*, również tych strażaków, również państwa i wszystkich. I dlatego procedura... *(Gwar na sali)*

(Poseł Cezary Grabarczyk: Odrzućcie ustawę!)

Panie marszałku, czy może pan poprosić, żeby się uciszyli?

Dlatego te pieniądze muszą być przekazywane, trafiać w sposób przejrzysty.

Pani minister, doświadczenie...

(Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz: Całą ustawę odrzućcie.)

Jest za głośno, sama siebie nie słyszę. Panie marszałku, jest tak głośno, że... *(Gwar na sali, dzwonek)*

Pani Minister! Doświadczenie 4 ostatnich lat uczy. Obserwujemy media *(Dzwonek)* społecznościowe i to na fanpage'ach posłów PiS-u...

Marszałek:

Dziękuję bardzo. Dziękuję, pani poseł.

Głos ma poseł Zbigniew Sosnowski.

Poseł Elżbieta Radziszewska:

Pan pozwoli...

(Marszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie)

(Poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka: Ale przecież w ogóle nie można zabrać głosu.)

(Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz: Jak się pan zachowuje?)

(Głos z sali: Brawo!)

Marszałek:

Dziękuję, pani poseł. Pani poseł, proszę umożliwić wystąpienie następnemu posłowi.

Poseł Zbigniew Sosnowski.

Proszę bardzo.

Posel Zbigniew Sosnowski:

Szanowny Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Z całego serca w imieniu wszystkich strażaków wam wszystkim dziękuję. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Brawo!)

(Poseł Grzegorz Schetyński: Dobrze się kończy.)

Szanowna Pani Minister! Chcę skierować na prawdę... Dziękuję za wszystko.

Pani Minister! Otóż trzeba zrozumieć, że rzeczywistość to komendant powiatowy zna się najlepiej na sprawach operacyjnych i sprzętowych, ale zapewniam panią, że na sprawach kultury dotyczącej OSP najlepiej w gminie zna się zarząd oddziału gminnego na czele z prezesem, a nie komendant. Proszę mi wierzyć. *(Oklaski)*

(Głos z sali: O tak!)

Tak jest.

Druga rzecz. Drodzy państwo, zadania, które wymienione są w ustawie, realizowały, realizują i będą realizować zarządy oddziałów gminnych, powiatowych i wojewódzkich. Tymczasem nadal zgodnie z ustawą nie mogą one z tych pieniędzy skorzystać. Pytanie: Kiedy wreszcie naprawicie ustawę, którą popsuliście w 2017 r.? *(Oklaski)*

(Głos z sali: Brawo!)

Marszałek:

Dziękuję.

Głosujemy nad całością. *(Gwar na sali, dzwonek)*

Proszę państwa, proszę się nie emocjonować, przecież to jest normalne głosowanie.

(Poseł Grzegorz Schetyński: No jasne.)

(Poseł Tomasz Siemoniak: To są ważne rzeczy.)

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 3619, wraz z przyjętą poprawką, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 425 posłów. Za – 422, przeciw nie głosował nikt, wstrzymało się 3 posłów.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 34. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Zdrowia o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych.

Trzecie czytanie.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 3618.

Pytanie zadaje poseł Elżbieta Radziszewska.

Posel Elżbieta Radziszewska:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Przed chwilą uchwaliliśmy, że 82 mln zł trafia do OSP. Super.

A teraz mówimy o podwyżkach dla najniżej zarabiających pracowników ochrony zdrowia w kwocie 97 mln zł. I jak myślicie państwo, ile z tej kwoty pochodzi z budżetu państwa? Ani złotówka. Skąd pochodzą te pieniądze? Ze środków, które są przeznaczone na szpitale, na leczenie ludzi. Dajecie podwyżki kosztem leczenia ludzi. Przecież to jest nieprzyzwoite. *(Oklaski)* A tam, gdzie szpital nie ma podpisanego kontraktu, niech podniesie cenę usług medycznych i wyciągnie pieniądze z kieszeni pacjenta. My jesteśmy za tą ustawą, bo chcemy, żeby ci pracownicy ochrony zdrowia zarabiali jak najwięcej, ale kwota 6 czy 160 zł nie poraża. Najgorsze jest jednak to, że to wszystko to jest jedno wielkie kłamstwo.

(Marszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie, oklaski)

(Poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka: Brawo, Ela.)

Marszałek:

Dziękuję, pani poseł.

Nie zdążyła pani zadać pytania.

O głos prosi sekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia pani Józefa Szczurek-Żelazko.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia Józefa Szczurek-Żelazko:

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Pani Poseł! Po raz kolejny chcę pani wytłumaczyć, że z budżetu państwa nie przekazujemy środków na finansowanie świadczeń zdrowotnych. To są środki z Narodowego Funduszu Zdrowia.

(Poseł Elżbieta Radziszewska: A to nie jest budżet państwa?)

W tym roku nastąpiła czterokrotna zmiana planu finansowego Narodowego Funduszu Zdrowia, dzięki czemu wprowadzono do budżetu środki, które w pełni pokrywają te podwyżki.

(Poseł Elżbieta Radziszewska: Nieprawda, to nieprawda.)

Pierwsza zmiana nastąpiła 1 kwietnia. Na świadczenia szpitalne przeznaczono kwotę ponad 680 mln zł, w tym na zwiększenie wyceny świadczeń, a przypomnę, że w cenie świadczenia jest koszt pracy. Od 1 lipca tego roku następuje kolejne zwiększenie świadczeń w zakresie leczenia szpitalnego, zwiększenie ryczałtu na szpitalne oddziały ratunkowe oraz leczenie rehabilitacyjne i sanatoryjne. Chodzi o kwotę ponad 900 mln zł. Tak że te środki wystarczą na realizację tych podwyżek. Dziękuję. *(Oklaski)*

(Poseł Elżbieta Radziszewska: Panie marszałku, w trybie sprostowania.)

Marszałek:

Nie.

Proszę państwa, przystępujemy do głosowania.

Marszałek

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 3618, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 419 posłów. Za – 417, nikt nie głosował przeciw, wstrzymało się 2.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 35. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Zdrowia o rządowym projekcie ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrażaniem rozwiązań w obszarze e-zdrowia.

Trzecie czytanie.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 3650.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z tego druku, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 414 posłów. Za – 411, przeciw – 1, wstrzymało się 2.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrażaniem rozwiązań w obszarze e-zdrowia.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 36. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo upadłościowe oraz niektórych innych ustaw.

Trzecie czytanie.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy, druk nr 3614.

Pytanie.

Posel Daniel Milewski.

Posel Daniel Milewski:

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! We Francji ogłaszanych jest ponad 70 tys. upadłości konsumenckich rocznie, w Niemczech to jest 85 tys., w Polsce – tylko 6,5 tys., co na dodatek stanowi jedynie połowę wszystkich złożonych wniosków. Tymczasem wielu Polaków zmaga się ze spiralą zadłużenia.

Panie Ministrze! Dlaczego do tej pory blokowano Polakom możliwość oddłużania się często w sytuacjach, gdy osoby te wpadały w spiralę zadłużenia nie z własnej winy? W jaki sposób zaproponowane zmiany usprawnią i przyspieszą Polkom i Polakom możliwość oddłużenia? Dziękuję bardzo.

Marszałek:

Minister Warchoł chce odpowiedzieć.

Marcin Warchoł, wiceminister sprawiedliwości.

Proszę.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Sprawiedliwości
Marcin Warchoł:**

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Bardzo dziękuję za to pytanie. Każdy, kogo dzisiaj nie stać na spłatę zadłużenia, wpada w ręce komornika, często ucieka w szarą strefę, ucieka z długami za granicę, a komornik zedrze z niego przysłowiową ostatnią koszulę, podczas gdy wierzyciele i tak nie otrzymają tych pieniędzy. Ludzie, którzy wpadają w spiralę długów nie ze swojej winy, często wskutek choroby, ktoś przeliczył swoje możliwości finansowe, często wskutek zdarzeń losowych, nie mają dzisiaj drugiej szansy.

Dlatego też upadłość konsumencka to jest szansa na nowe życie. Upadłość konsumencka jest to bardzo ważny projekt, który jest adresowany do wszystkich tych, którzy znajdują się w stanie niewypłacalności. I to jest pierwsza zasadnicza zmiana, panie pośle. Mianowicie chcemy, żeby stan niewypłacalności był wystarczającą podstawą do otwarcia postępowania upadłościowego, bez badania przyczyn tej niewypłacalności.

Jeśli chodzi o przyczyny, one mogą być najróżniejsze, jest to sprawa bardzo złożona. Często trzeba wysłuchać dopiero wierzycieli. I dlatego też te przyczyny będą badane na dalszym etapie. Ci, którzy wskutek różnych zdarzeń losowych, nie ze swojej winy popadli w długi, będą mieli okres spłaty do lat 3. Ci, którzy, być może lekkomyślnie, być może niedbale, zaciągnęli kilka, kilkanaście długów bądź też np. przeliczyli swoje możliwości finansowe, będą mieć okres spłaty wydłużony do lat 7. To jest pierwsza zasadnicza zmiana.

(*Głos z sali:* Dobrze, wiemy.)

Czyli sama niewypłacalność będzie podstawą do otwarcia postępowania upadłościowego, co spowoduje, że prawie 30 tys. Polaków będzie mogło skorzystać z tego systemu. Tak że zbliżamy się, panie pośle, do Francji, do Wielkiej Brytanii.

(*Posel Magdalena Kochan:* To jest trzecie czytanie. Trzecie czytanie.)

Druga bardzo ważna zmiana. Chcemy zaproponować korzystne rozwiązania dla osób młodych. Jeżeli ktoś po studiach chciał wziąć jeden, drugi kredyt na rozwinięcie biznesu, noga mu się powinęła, ma na okres 5 lat warunkowe zawieszenie spłaty długów po to, że gdy znajdzie pracę, gdy znajdzie lepsze miejsce zarobkowania, będzie mógł te długi spłacać. Natomiast dzisiaj ucieka on w szarą strefę, wyjeżdża za granicę, a wierzyciele i tak tych pieniędzy nie otrzymają.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Marcin Warchoń

Dobra wiadomość jest również dla dłużników aktywnych. Jeżeli ktoś ma nieruchomość, dom, mieszkanie, sprzeda taką nieruchomość, z czego będzie mógł spłacić 70% zadłużenia? Okres spłat skracamy do jednego roku. Jeżeli ktoś spłaci 50% zadłużenia w wyniku dobrowolnej spłaty domu albo mieszkania, okres spłat będzie wynosił do 2 lat.

Kolejna dobra wiadomość: układ bez upadłości. Dzisiaj niestety, żeby oddłużyć się, trzeba ogłosić upadłość. To jest już pierwszy problem dla tych, którzy znajdują się w sytuacji tego typu zadłużenia. Tymczasem np. w Wielkiej Brytanii przeszło połowa wszystkich spraw upadłościowych to są układy bez upadłości. Dlatego też, jeśli chodzi o tego typu rozwiązanie, będą pomagać doradcy restrukturyzacyjni i obsługa, która w ramach nieodpłatnej pomocy prawnej jest adresowana właśnie do tego typu sytuacji. Z jednej strony doradca restrukturyzacyjny, z drugiej strony nasza pomoc prawna z Ministerstwa Sprawiedliwości ma służyć tym, którzy chcą się dogadać z wierzycielami bez otwierania postępowania upadłościowego. *(Oklaski)*

Dobra wiadomość również, szanowni państwo, dla seniorów. Dla seniorów podnosimy kwotę wolną od egzekucji z 500 do 1000 zł. Również seniorzy zasługują na upadłość konsumencką. Chcemy do nich też tego typu ofertę zaadresować i nasz system nieodpłatnej pomocy prawnej chcemy również rozbudować o tego typu usługi dla osób starszych. *(Oklaski)*

Szanowni Państwo! Upadłość konsumencka to jest szansa na nowe życie. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Brawo!)

Dlatego bardzo proszę o poparcie tego projektu. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 3614, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 418 posłów. Za – 416, przeciw – 1, wstrzymał się 1.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy Prawo upadłościowe.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 37. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Trzecie czytanie.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy, druk nr 3640.

Pytanie zadaje poseł Kornelia Wróblewska.

Poseł Kornelia Wróblewska:

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Tworzyć państwo Radę Dialogu z Młodym Pokoleniem bez dialogu z młodymi. Na 34 poprawki zgłoszone przez stowarzyszenia młodzieżowe rząd odrzucił aż 25 z nich. Konsultacje trwały zaledwie 2 tygodnie. Dlaczego? Dalej nie wiemy, na podstawie jakich kryteriów będą klasyfikowani kandydaci do rady. Czym i przed kim mają się zasłużyć?

Mówicie o tym, jak ważne jest włączanie młodych w życie publiczne i dawanie im możliwości współdecydowania w sprawach państwa. Dlaczego więc nie pozwalacie im, aby decydowali sami o tym, kto będzie ich reprezentował w radzie? Dlaczego odbieracie im tę możliwość? Dlaczego taką decyzję ma podejmować minister? To grozi upartyjnieniem nie tylko samych wyborów, ale przede wszystkim rady, jak ma to miejsce w przypadku upartyjnionej Rady Dzieci i Młodzieży RP przy MEN. Dlaczego w ustawie nie ma gwarancji, że młode pokolenie będzie reprezentowane przez młodych ludzi? Proszę o odpowiedź *(Dzwonek)*, bo w czasie całego procedowania...

Marszałek:

Dziękuję, pani poseł.

Poseł Kornelia Wróblewska:

...nie padły odpowiedzi na te pytania. Dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Głosujemy.

(Głos z sali: Głosujemy.)

(Poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka: Gdzie odpowiedź?)

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 3640, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 416 posłów. Za – 410, przeciw – 3, wstrzymało się 3 posłów.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 38. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo konsularne.

Trzecie czytanie.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 3685.

Głosujemy.

Marszałek

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 3685, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 409 posłów. Za – 398, przeciw – 2, wstrzymało się 9.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy Prawo konsularne.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 39. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych oraz Komisji Spraw Zagranicznych o rządowym projekcie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki o wzmocnieniu współpracy w dziedzinie zapobiegania i zwalczania poważnej przestępczości, podpisanej w Waszyngtonie dnia 12 czerwca 2019 r.

Trzecie czytanie.

Komisje wnoszą o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 3657.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 3657, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 418 posłów. Za – 414, przeciw – 1, wstrzymało się 3.

Sejm uchwalił ustawę o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki o wzmocnieniu współpracy w dziedzinie zapobiegania i zwalczania poważnej przestępczości, podpisanej w Waszyngtonie dnia 12 czerwca 2019 r.

Powracamy do rozpatrzenia punktów 42. i 43. porządku dziennego:

42. Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy Prawo zamówień publicznych.

43. Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy Przepisy wprowadzające ustawę Prawo zamówień publicznych.

W dyskusji zgłoszono wniosek o skierowanie obu projektów ustaw do Komisji Nadzwyczajnej do spraw deregulacji.

Propozycją zaopiniowaną przez Prezydium Sejmu jest skierowanie tych projektów ustaw do Komisji Gospodarki i Rozwoju.

Pod głosowanie poddam propozycję zaopiniowaną przez Prezydium Sejmu.

Jej odrzucenie będzie oznaczać, że Sejm skierował projekty ustaw do Komisji Nadzwyczajnej do spraw deregulacji.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za skierowaniem rządowych projektów ustaw: Prawo zamówień publicznych i Przepisy wprowadzające ustawę Prawo zamówień publicznych do Komisji Gospodarki i Rozwoju, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 422 posłów. Za – 171, przeciw – 249, wstrzymało się 2.

Sejm wniosek odrzucił i skierował projekty ustaw do Komisji Nadzwyczajnej do spraw deregulacji.

Proszę państwa, wyznaczam termin przedstawienia sprawozdania przez komisję do dnia 29 sierpnia 2019 r.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 60. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Zdrowia o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo farmaceutyczne.

Trzecie czytanie.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 3653.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 3653, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 420 posłów. Za – 410, przeciw – 7, wstrzymało się 3.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy Prawo farmaceutyczne.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 61. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw.

Dodatkowe sprawozdanie to druk nr 3690-A.

Trzecie czytanie.

Proszę pana posła Dariusza Kubiaka o przedstawienie tego sprawozdania.

Posel Sprawozdawca Dariusz Kubiak:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! W imieniu Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa mam zaszczyt przedstawić państwu dodatkowe sprawozdanie z dzisiejszego posiedzenia komisji, na którym procedowaliśmy nad poprawką.

Jest to poprawka, która tylko zmienia odesłanie... *(Oklaski)*

(Głos z sali: Bravo!)

...więc bardzo bym prosił o przyjęcie tej poprawki.

(Posel Krystyna Skowrońska: Dziękuję.)

W imieniu komisji proszę o przyjęcie tej jakże ważnej dla nas wszystkich ustawy. Bardzo dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek:

Przypominam: druk nr 3690.

Nad poprawką będziemy głosować w pierwszej kolejności.

Poprawka dotyczy art. 28 pkt 1. Wnioskodawcy proponują zmianę odesłania.

Marszałek

Komisja wnosi o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 418 posłów. Za – 413, 1 – przeciw, wstrzymało się 4.

Sejm poprawkę przyjął.

Głosowanie nad całością ustawy.

Kto z państwa jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 3690, wraz z przyjętą poprawką, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 420 posłów. Za – 417, nikt nie głosował przeciw, wstrzymało się 3.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 45. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Nadzwyczajnej o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (druki nr 3630 i 3659).

Proszę pana posła Grzegorza Lorka o przedstawienie sprawozdania komisji.

Posel Sprawozdawca
Grzegorz Lorek:

Panie Marszałku! Panowie Premierzy! Wysoka Izbo! W imieniu Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach mam zaszczyt przedstawić sprawozdanie o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw, druki nr 3630 i 3659.

Komisja Nadzwyczajna do spraw zmian w kodyfikacjach po rozpatrzeniu powyższej uchwały na posiedzeniu w dniu 18 lipca 2019 r. wnosi, aby Wysoki Sejm raczył poprawki Senatu zawarte w pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 przyjąć, w pkt 9, 10 – odrzucić i w pkt 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 – przyjąć. Dziękuję. (Oklaski)

Marszałek:

Przypominam, że Sejm odrzuca poprawki Senatu bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów.

Jeżeli Sejm nie odrzuci poprawki Senatu, uważa się ją za przyjętą.

W punktach porządku dziennego dotyczących rozpatrywania poprawek Senatu głosujemy nad wnioskami o odrzuceniu poprawek Senatu.

Poprawki od 1. do 16. Senat zgłosił do art. 1 ustawy nowelizującej zawierającego zmiany do ustawy Kodeks spółek handlowych.

W 1. poprawce m.in. do dodawanego art. 300⁴ w pkt 2 Senat proponuje po wyrazie „organów” dodać wyraz „spółki”.

Poprawkę tę rozpatrzymy łącznie z poprawkami od 2. do 4., od 6. do 8., od 13. do 15., 17., 18. oraz od 20. do 23.

Komisja wnosi o ich przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem wymienionych przeze mnie poprawek, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 414 posłów. Za – 11, przeciw – 403, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawki przyjął.

W 5. poprawce do dodawanego art. 300¹⁸ Senat proponuje skreślić § 2.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 5. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 404 posłów. Za – 13, przeciw – 391.

Sejm poprawkę przyjął.

W 9. poprawce do dodawanego art. 300⁷³ Senat proponuje inne brzmienie § 3.

Komisja wnosi o odrzuceniu poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 9. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 414 posłów. Za – 356, przeciw – 58.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 10. poprawce do dodawanego art. 300⁷⁶ § 5 Senat proponuje, aby wyrazy „Każdy dyrektor” zastąpić wyrazem „Dyrektor”.

Komisja wnosi o odrzuceniu poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 10. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 418 posłów. Za – 374, przeciw – 44.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 11. poprawce do dodawanego art. 300¹⁰⁰ § 2 Senat proponuje skreślić wyrazy „oraz pełnomocnictwami udzielonymi przez akcjonariuszy”.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 11. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Marszałek

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 423 posłów. Za – 5, przeciw – 418.

Sejm poprawkę przyjął.

W 12. poprawce do dodawanego art. 300¹⁰² § 3 Senat proponuje skreślić wyrazy „art. 170”.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 12. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 411 posłów. Za – 1, przeciw – 410.

Sejm poprawkę przyjął.

W 16. poprawce do art. 580 Senat proponuje, aby dotychczasową treść oznaczyć jako § 1 oraz dodać § 2.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 16. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 419 posłów. Za – 2, przeciw – 417.

Sejm poprawkę przyjął.

W 19. poprawce Senat proponuje skreślić art. 4.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 19. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 418 posłów. Wszyscy byli przeciw.

Sejm poprawkę przyjął.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 46. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych oraz Komisji Infrastruktury o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz niektórych innych ustaw (druki nr 3634 i 3675).

Proszę pana posła Andrzeja Szlachetę o przedstawienie sprawozdania.

Poseł Sprawozdawca Andrzej Szlachta:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Komisja Finansów Publicznych rozpatrzyła przedmiotowy projekt ustawy i rekomenduje Wysokiej Izbie przyjęcie go w całości. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Głosujemy zgodnie z zasadami stosowanymi w poprzednim punkcie porządku dziennego.

W 1. poprawce Senat proponuje nowe brzmienie w § 2 w art. 56b ustawy Kodeks karny skarbowy.

Komisje wnoszą o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa posłów jest za odrzuceniem 1. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 418 posłów. 1 – za, przeciw – 416. 1 wstrzymał się.

Sejm poprawkę przyjął.

W 2. poprawce do art. 37av ust. 16 oraz ust. 16a ustawy Prawo farmaceutyczne Senat proponuje zmianę o charakterze redakcyjno-legislacyjnym.

Poprawkę tę rozpatrzymy łącznie z poprawkami 4. i 6.

Komisje wnoszą o ich przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem poprawek 2., 4. i 6., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 422 posłów. Za – 1, przeciw – 420. 1 wstrzymał się.

Sejm poprawki przyjął.

W 3. poprawce do art. 16 ustawy nowelizującej Senat proponuje m.in. dodać ust. 1a.

Poprawkę tę rozpatrzymy łącznie z poprawką 5.

Komisje wnoszą o ich przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem poprawek 3. i 5., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 422 posłów. Nikt nie głosował za, przeciw – 421, 1 poseł wstrzymał się.

Sejm poprawki przyjął.

Wniosek formalny zgłasza poseł Michał Jan Mazowiecki.

Proszę.

Poseł Michał Jan Mazowiecki:

Wysoki Sejmie! Panie Posłanki! Panowie Posłowie! Panie Marszałku! Złożyłem wniosek formalny, bo chciałem państwa przeprosić. Czasami trzeba się cofnąć, czasami trzeba się zastanowić...

(Głos z sali: Też tak myślimy.)

...dwa razy, zanim się coś złego zrobi. Uprzejmie proszę. Czasami się zdarza na tej sali, że nawzajem się obrażamy...

Marszałek:

Panie pośle, proszę zgłosić wniosek formalny.

Posel Michał Jan Mazowiecki:

...ale czas najwyższy z tym skończyć. Ja umiem przeprosić. Mogę powiedzieć, że zdenerwowałem się na posiedzeniu Komisji Infrastruktury i obraziłem parę osób. Z tego miejsca obraziłem wiceministra kultury i mogę powiedzieć: przepraszam.

Chcę prosić Wysoki Sejm o zdjęcie tego punktu z porządku dziennego. Dziękuję. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Świetnie.)

(Posel Dominik Tarczyński: Superwniosek.)

Marszałek:

Proszę państwa, nie mogę uznać tego za wniosek, chodzi o zdjęcie punktu z porządku dziennego.

(Posel Krystyna Skowrońska: Czego pan nie może?)

(Posel Cezary Grabarczyk: Wszystko pan może.)

(Posel Krystyna Skowrońska: Ale prezes może.)

Przepraszam bardzo, ale nie ma takiego wniosku formalnego.

(Posel Krystyna Skowrońska: Jak to?)

Tak że nie mogę uznać pańskiego wystąpienia za wniosek formalny.

(Posel Cezary Grabarczyk: Można ponownie odeśłać do komisji.)

(Posel Krystyna Skowrońska: A co prezes mówi?)

(Głos z sali: To jest argument.)

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 47. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Infrastruktury o uchwale Senatu w sprawie ustawy o inwestycjach w zakresie budowy Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku (druki nr 3629 i 3645).

Proszę pana posła Jana Kiliana o przedstawienie sprawozdania komisji.

Posel Sprawozdawca Jan Kilian:

Panie Marszałku! Panie Premierze! Wysoka Izbo! Mam honor przedstawić stanowisko Komisji Infrastruktury, druk nr 3645, o uchwale Senatu w sprawie ustawy o inwestycjach w zakresie budowy Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 r. – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, druk nr 3629.

Senat wprowadził 13 poprawek, które zostały skierowane do Komisji Infrastruktury. Komisja po rozpatrzeniu powyższej uchwały na posiedzeniu w dniu 17 lipca br. wniosła o przyjęcie wszystkich poprawek.

Poprawkę nr 1 należy przegłosować z poprawką nr 5, a poprawkę nr 2 należy przegłosować z poprawkami 3 i 9. Dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek:

Głosować będziemy zgodnie z zasadami stosowanymi w poprzednim punkcie porządku dziennego.

W 1. poprawce...

(Posel Jerzy Polaczek: Z wnioskiem formalnym.)

Wniosek formalny zgłasza poseł Jerzy Polaczek.

(Posel Borys Budka: Jest na piśmie z uzasadnieniem?)

Proszę bardzo.

Posel Jerzy Polaczek:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Jeśli chodzi o procedowaną ustawę o budowie Muzeum II Wojny Światowej, jego oddziału w Gdańsku na terenie Westerplatte, która była procedowana w Sejmie, było bardzo wiele głosów, które przy tego typu ustawie były głosami niedopuszczalnymi. Nie chcę się odwoływać do wielu argumentów...

(Głos z sali: Nie na temat.)

...nie na temat właśnie, pani poseł, były głosy...

(Głos z sali: Nie na temat.)

...prezentowane choćby w czasie procedowania w Komisji Infrastruktury.

(Głos z sali: Wniosek formalny miał być.)

Niebawem, skandaliczne wypowiedzi i zarzuty były na sali plenarnej. Nie chcę się odwoływać do wystąpienia w Sejmie w trakcie procedowania nad tą ustawą choćby pana Mazowieckiego.

(Głos z sali: Co to za wniosek formalny?)

Składałem w związku z powyższym wniosek, żeby już nie mówić o tej argumentacji, o ustaleniu przez pana marszałka głosowania nad tymi poprawkami bez dyskusji. *(Oklaski)*

(Posel Małgorzata Kidawa-Błońska: Czyli bez dyskusji.)

Bez pytań, przepraszam.

(Głos z sali: Głos przeciw, panie marszałku.)

Marszałek:

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, głos przeciw.

(Głos z sali: Po co my tu siedzimy.)

Posel Zbigniew Konwiński:

Składam oczywiście wniosek przeciwny. Państwo macie większość, możecie na tej sali wszystko przegłosować, a jeszcze chcecie zamknąć usta opozycji.

(Posel Jerzy Polaczek: Nie chcemy.)

Możecie przegłosować, to też będzie głosowanie, że w dzień jest noc. Ale nie zamkniecie nam ust.

(Posel Barbara Bartuś: Nie próbujemy nawet.)

Wniosek jest kuriozalny i stawiam wniosek przeciwny.

(Posel Jerzy Polaczek: Absolutnie.)

Posel Zbigniew Konwiński

Przyjdzie taki czas, że będzie w tej sali demokracja, że będzie w tej sali parlamentaryzm, że będzie w tej sprawie dyskusja. O PiS-ie już nikt nie będzie pamiętał, tylko pozostanie wstyd. (*Oklaski*)

(*Posel Barbara Bartuś*: I mniejszość wtedy będzie decydować.)

(*Głos z sali*: Brawo!)

(*Posel Adam Szlapka*: Kiedy przesłuchanie w Wiedniu?)

Marszałek:

Jest to wniosek formalny. Rozumiem, że głosowanie bez dyskusji.

(*Głos z sali*: Boją się.)

W ramach dyskusji – pytania, chociaż jest to uprawnienie marszałka Sejmu.

(*Głos z sali*: Na piśmie był wniosek, panie marszałku?)

(*Głos z sali*: A gdzie na piśmie?)

Proszę państwa, czy na piśmie... To marszałek Sejmu decyduje.

(*Głosy z sali*: Brawo!)

Zgodnie, proszę państwa, z regulaminem. (*Poruszenie na sali*)

(*Posel Izabela Katarzyna Mrzygłocka*: A gdzie na piśmie jest uzasadnienie?)

(*Głos z sali*: A gdzie jest marszałek Sejmu?)

Poddam ten wniosek pod głosowanie.

Kto z państwa jest za wnioskiem złożonym przez posła Jerzego Polaczka, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 417 posłów. Za – 237, przeciw – 176, wstrzymało się 4.

(*Posel Sławomir Nitras*: Tak od razu do końca.)

Stwierdzam, że Sejm wniosek przyjął. (*Oklaski*)

(*Głos z sali*: Skandal!)

(*Głos z sali*: Za każdym razem.)

W takim razie przystępujemy do głosowania.

(*Poruszenie na sali*)

(*Posel Agnieszka Pomaska*: Panie marszałku, ja chciałam wniosek formalny zgłosić.)

Kto z państwa posłów jest za odrzuceniem poprawek 1. i 5., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

(*Głosy z sali*: Nie działa.)

(*Głosy z sali*: Teraz działa.)

Kto się wstrzymał?

(*Posel Agnieszka Pomaska*: Wniosek formalny chciałam zgłosić.)

Proszę nie przeszkadzać.

(*Posel Agnieszka Pomaska*: Chciałam zgłosić wniosek formalny.)

Głosowało 415 posłów. Za – 151, przeciw – 262, wstrzymało się 2.

Sejm poprawki przyjął.

(*Posel Elżbieta Radziszewska*: Panie marszałku, co pan mówi?)

(*Posel Agnieszka Pomaska*: Panie marszałku, wniosek formalny.)

Pani poseł, proszę nie przeszkadzać.

(*Posel Cezary Grabarczyk*: Ale to jest wniosek formalny.)

Zwracam się do pani w trybie art. 175 ust. 3. W tej chwili realizujemy wniosek formalny przegłosowany przez Wysoką Izbę, zgłoszony przez posła Polaczka.

(*Posel Agnieszka Pomaska*: Panie marszałku, ale ja mam inny wniosek formalny.)

(*Posel Cezary Grabarczyk*: Ale są inne wnioski formalne.)

(*Posel Agnieszka Pomaska*: Mam inny wniosek formalny.)

(*Głos z sali*: Kolejny wniosek.)

Proszę państwa, wyjaśniam jeszcze raz: realizujemy wniosek formalny. Jeżeli go zrealizujemy, potem będziemy mogli rozpatrywać inne wnioski.

(*Głos z sali*: Głosowanie realizujemy.)

W 2. poprawce Senat proponuje...

(*Posel Agnieszka Pomaska*: Panie marszałku, narusza pan regulamin Sejmu.)

Pani poseł, zwracam pani ponownie uwagę w trybie art. 175 ust. 4.

(*Głos z sali*: Siadaj.)

Przywołuję panią do porządku i stwierdzam, że tym swoim postępowaniem pani uniemożliwia prowadzenie obrad Sejmu. (*Poruszenie na sali*)

(*Głos z sali*: Jak się nie umie prowadzić...)

(*Głos z sali*: Kłamstwo.)

W 2. poprawce Senat proponuje nowe brzmienie art. 4.

Z poprawką tą łączą się poprawki 3. i 9.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi o ich przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem poprawek 2., 3. i 9., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 422 posłów. Za – 160, przeciw – 261, wstrzymał się 1 poseł.

Sejm poprawki przyjął.

W 4. poprawce do art. 6 ust. 4 Senat proponuje zmianę w pkt 1.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 4. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 414 posłów. Za – 158, przeciw – 255, wstrzymał się 1 poseł.

Sejm poprawkę przyjął.

W poprawce 6. do art. 10 Senat proponuje dodać ust. 5.

Marszałek

Komisja wnosi o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 6. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 410 posłów. Za – 156, przeciw – 252, wstrzymało się 2.

Sejm poprawkę przyjął.

W 7. poprawce do art. 10 Senat proponuje dodać ust. 6.

Komisja wnosi o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 7. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 410 posłów. Za – 153, przeciw – 255, 2 wstrzymało się.

Sejm poprawkę przyjął.

W 8. poprawce do art. 14 Senat proponuje zmianę w ust. 1.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 8. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 414 posłów. Za – 158, przeciw – 255, wstrzymał się 1 poseł.

Sejm poprawkę przyjął.

W 10. poprawce do art. 19 Senat proponuje zmianę w ust. 4.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 10. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 417 posłów. Za – 157, przeciw – 259, wstrzymał się 1 poseł.

Sejm poprawkę przyjął.

W 11. poprawce Senat proponuje nowe brzmienie art. 20.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 11. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 421 posłów. Za – 154, przeciw – 266, wstrzymał się 1 poseł.

Sejm poprawkę przyjął.

W 12. poprawce Senat proponuje zmianę w art. 25.

Komisja wnosi o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 12. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 418 posłów. Za – 158, przeciw – 258, wstrzymało się 2.

Sejm poprawkę przyjął.

W 13. poprawce do art. 29 Senat proponuje zmianę w ust. 1.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 13. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 421 posłów. Za – 157, przeciw – 262, wstrzymało się 2 posłów.

Sejm poprawkę przyjął.

Na tym zakończyliśmy rozpatrywanie uchwały Senatu w sprawie ustawy o inwestycjach w zakresie budowy Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku.

Wniosek formalny.

Poseł Ryszard Terlecki – wniosek formalny.

Proszę bardzo.

(*Głos z sali: Nie!*)

(*Poseł Michał Szczerba: Pani poseł Pomaska!*)

(*Poseł Agnieszka Pomaska: Ja byłam pierwsza.*)

Proszę bardzo.

Poseł Ryszard Terlecki:

Panie Marszałku! Składam wniosek formalny, aby pan marszałek skorzystał ze swoich uprawnień i abyśmy rozpatrywali poprawki bez pytań. (*Oklaski*)

(*Głos z sali: A pani Pomaska?*)

(*Głos z sali: Skandal.*)

(*Poseł Agnieszka Pomaska: Panie marszałku, głos przeciwny.*)

Marszałek:

Ja tego wniosku nie mogę przyjąć, ponieważ jest to apel, proszę państwa. Nie ma takiego wniosku, skorzystanie z uprawnień. (*Poruszenie na sali, wesołość na sali*)

(*Poseł Małgorzata Pepek: Skandal, skandal!*)

Wniosek formalny może być, proszę państwa, przypominam, tak jak w brzmieniu poprzednim zgłosił poseł Jerzy Polaczek.

Czy pan przewodniczący Terlecki...

(*Poseł Grzegorz Schetyna: Nie ten tryb.*)

Poseł Ryszard Terlecki:

Panie marszałku, poprzednio pan marszałek wspomniał, że to jest pana marszałka uprawnienie. (*Gwar na sali, dzwonek*)

Marszałek:

Tak.

(*Głos z sali: Jakim trybem?*)

(*Głos z sali: W jakim trybie?*)

Posel Ryszard Terlecki:

Apeluję o skorzystanie z uprawnienia. (*Oklaski*)

(*Głos z sali: To był żart.*)

(*Głos z sali: Żart, żartował.*)

Marszałek:

Dobrze, proszę państwa. W takim razie przyłączam się do apelu i ogłaszam, że nie będę dopuszczał do zadawania pytań. (*Wesołość na sali, oklaski, część posłów uderza w pulpity*)

(*Głosy z sali: Brawo!*)

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 48 porządku dziennego... (*Poruszenie na sali, dzwonek*)

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 48. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3633 i 3677).

(*Głos z sali: Skandal.*)

(*Posel Cezary Grabarczyk: Jurek, zadanie wykonane, co? Wstyd na całe życie zostanie! Będziesz się smażył w piekle!*)

Wnioski formalne dopuszczę po głosowaniach. (*Poruszenie na sali*)

(*Posel Cezary Grabarczyk: Wstyd na całe życie! Będziesz się smażył w piekle.*)

Proszę pana posła Andrzeja Szlachtę o przedstawienie sprawozdania komisji.

Proszę bardzo. (*Gwar na sali*)

Pani poseł, proszę opuścić mównicę. Proszę opuścić mównicę. Pani poseł Pomaska i pan poseł Meysztowicz, zwracam państwu uwagę, żebyście mi umożliwili prowadzenie obrad... (*Gwar na sali*)

(*Głos z sali: Godności.*)

...i mówię to w trybie art. 175 ust. 3 regulaminu Sejmu.

Proszę, panie pośle.

(*Głos z sali: Po co panu regulamin?*)

(*Posel Kamila Gasiuk-Pihowicz: Był wniosek formalny.*)

**Posel Sprawozdawca
Andrzej Szlachta:**

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Komisja Finansów Publicznych rozpatrzyła 14 poprawek Senatu (*Gwar na sali, dzwonek*) do ustawy o zmianie

ustawy o biegłych rewidentach. Poprawki 2. i 9. zostały przez komisję odrzucone, pozostałe poprawki zostały przez komisję przyjęte i rekomenduję Wysokiej Izbie przyjęcie tych poprawek. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

(*Głos z sali: Brawo.*)

Marszałek:

Dziękuję.

Głosować będziemy zgodnie z zasadami obowiązującymi w poprzednich punktach.

Poprawki do 1. do 11. zostały zgłoszone do art. 1 ustawy nowelizującej zawierającego zmiany do ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.

W 1. poprawce Senat proponuje m.in. w art. 55 ust. 12 nowe brzmienie pkt 2a.

Poprawkę tę rozpatrzymy łącznie z poprawkami 3., 4., od 6. do 8., 10. i 13.

Komisja wnosi o ich przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa posłów jest za odrzuceniem ww. poprawek, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

(*Głos z sali: Panie marszałku, po tym punkcie chciałem wniosek formalny...*)

Głosowało 415 posłów. Za – 7, przeciw – 408, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawki przyjął.

W 2. poprawce do art. 57 ust. 4 Senat proponuje nowe brzmienie pkt 4.

Poprawkę tę rozpatrzymy łącznie z poprawką 9.

Komisja wnosi o ich odrzucenie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem poprawek 2. i 9., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 418 posłów. Za – 259, przeciw – 158, wstrzymał się 1 poseł.

Sejm poprawki przyjął... Przepraszam: Sejm poprawki odrzucił.

W 5. poprawce do art. 94j Senat proponuje nowe brzmienie ust. 2.

Z tą poprawką łączy się 12. poprawka.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi o ich przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem poprawek 5. i 12., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 410 posłów. Za – 4, przeciw – 405, 1 wstrzymał się.

Sejm poprawki przyjął.

W 11. poprawce Senat proponuje m.in. dodać art. 157c.

Marszałek

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 11. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 418 posłów. Za – 2, przeciw – 416, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawkę przyjął.

W 14. poprawce Senat proponuje zmianę w art. 39.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 14. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

(*Posel Agnieszka Pomaska*: Panie marszałku, pan łamie regulamin Sejmu.)

Głosowało 421 posłów. Za – 1 poseł, przeciw – 420, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawkę przyjął.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 49. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych oraz Komisji Gospodarki i Rozwoju o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych (druki nr 3631 i 3679).

Proszę pana posła Andrzeja Szlachtę o przedstawienie sprawozdania komisji.

(*Posel Adam Szlapka*: Zostań z nami, zostań z nami!)

(*Posel Rafał Grupiński*: Nie ma pytań, to po co sprawozdanie?)

(*Głos z sali*: Miało być bez debaty.)

Posel Sprawozdawca Andrzej Szlachta:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

(*Głos z sali*: Nie ma pytań, to po co sprawozdanie?)

Komisja Finansów Publicznych rozpatrzyła poprawki Senatu do przedmiotowej ustawy i rekomenduje Wysokiej Izbie przyjęcie tych poprawek. (*Oklaski*)

(*Głos z sali*: Brawo!)

Marszałek:

Dziękuję.

Głosujemy zgodnie z zasadami stosowanymi w poprzednich punktach.

W 1. poprawce Senat proponuje, aby w art. 26i ust. 10 pkt 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych skreślić wyrazy „lub wierzyciel”.

Z poprawką tą łączą się poprawki 3. i 6.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisje wnoszą o ich przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem poprawek 1., 3. i 6., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 409 posłów. Za – 116, przeciw – 280, wstrzymało się 13.

Sejm poprawki przyjął.

W 2. poprawce do art. 26i ust. 19 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych Senat proponuje zmianę odesłania.

Z poprawką tą łączą się poprawki 4. i 7.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisje wnoszą o ich przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem poprawek 2., 4. i 7., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 412 posłów. Za – 121, przeciw – 291, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawki odrzucił... Sejm poprawki przyjął, przepraszam.

W poprawce 5. do art. 7 pkt 1 ustawy nowelizującej Senat proponuje zmianę redakcyjną.

Poprawkę tę rozpatrzymy łącznie z poprawkami 8., 10., 11., 13., 14. i 16.

Komisje wnoszą o ich przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem wymienionych poprawek, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 412 posłów. 9 było za, przeciw – 403.

Sejm poprawki przyjął.

W 9. poprawce do art. 10 pkt 6 i 7 ustawy nowelizującej Senat proponuje dodać powołanie na określone przepisy art. 13.

Komisje wnoszą o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 9. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 412 posłów. Za – 123, przeciw – 288, 1 poseł wstrzymał się.

Sejm poprawkę przyjął.

W 12. poprawce do art. 10 pkt 12 ustawy nowelizującej Senat proponuje, aby podmioty wykonywały określone obowiązki wyłącznie w toku postępowania.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 12. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 408 posłów. Za – 133, przeciw – 275, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawkę przyjął.

Marszałek

W 15. poprawce do art. 10 pkt 12 ustawy nowelizującej Senat proponuje, aby początkiem terminu na spełnienie świadczenia pieniężnego, o którym mowa, był dzień doręczenia stronie postanowienia o wszczęciu postępowania.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem odrzuceniem 15. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 415 posłów. Za – 129, przeciw – 286, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawkę przyjął.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 50. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (druki nr 3635 i 3680).

Proszę panią poseł Annę Paluch o przedstawienie sprawozdania komisji.

Poseł Sprawozdawca Anna Paluch:

Dziękuję bardzo.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Senat do zmiany ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach złożył 17 poprawek. Połączone komisje rozpatrzyły te poprawki w dniu 17 lipca i rekomendują Wysokiej Izbie przyjęcie wszystkich 17 poprawek. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Brawo!)

Przy czym poprawki 11., 12. i 13. powinny zostać przegłosowane łącznie. To są poprawki redakcyjne. Dziękuję.

Marszałek:

Dziękuję.

Głosujemy zgodnie z zasadami stosowanymi w poprzednich punktach.

Poprawki Senatu od 1. do 8. zostały zgłoszone do art. 1 ustawy nowelizującej zawierającego zmiany do ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W 1. poprawce do art. 3 ust. 4 Senat proponuje skreślić wyrazy „albo właściwy organ związku międzygminnego”.

Komisje wnoszą o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 1. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 407 posłów. Za – 8, przeciw – 399, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawkę przyjął.

W 2. poprawce do art. 4 ust. 2a Senat proponuje dodać pkt 5.

Komisje wnoszą o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 2. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 399 posłów. Za – 1, przeciw – 398.

Sejm poprawkę przyjął.

W 3. poprawce do art. 5 Senat proponuje inne brzmienie ust. 1a.

Komisje wnoszą o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 3. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 412 posłów. 1 był za, przeciw – 411.

Sejm poprawkę przyjął.

W 4. poprawce do art. 6c ust. 2b Senat proponuje inny zakres zastrzeżenia.

Komisje wnoszą o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 4. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 409 posłów. Za – 2, przeciw – 407.

Sejm poprawkę przyjął.

W 5. poprawce do art. 6c Senat proponuje inne brzmienie ust. 2c.

Komisje wnoszą o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 5. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 406 posłów. Za – 1, przeciw – 405.

Sejm poprawkę przyjął.

W 6. poprawce do art. 6j Senat proponuje dodać ust. 3e.

Komisje wnoszą o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 6. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 410 posłów. Za – 3, przeciw – 407, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawkę przyjął.

W 7. poprawce do art. 6k Senat proponuje inne brzmienie ust. 3.

Komisje wnoszą o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 7. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Marszałek

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 406 posłów. Wszyscy byli przeciw.

Sejm poprawkę przyjął.

W 8. poprawce poprzez skreślenie zmiany Senat proponuje utrzymać obowiązujące brzmienie art. 9a.

Komisje wnoszą o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 8. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 409 posłów. 1 – za, 408 – przeciw.

Sejm poprawkę przyjął.

W 9. poprawce poprzez dodanie zmiany do art. 4 nowelizującego ustawę Prawo o ruchu drogowym Senat proponuje inne brzmienie ust. 7 w art. 71.

Komisje wnoszą o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 9. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 410 posłów. Za – 2, przeciw – 408.

Sejm poprawkę przyjął.

Poprawki Senatu od 10. do 12. zostały zgłoszone do art. 6 ustawy nowelizującej zawierającego zmiany do ustawy o odpadach.

W 10. poprawce do art. 25 Senat proponuje inne brzmienie ust. 6f i 6h.

Komisje wnoszą o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 10. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 413 posłów. Wszyscy byli przeciw.

Sejm poprawkę przyjął.

Poprawki Senatu: 11. do art. 35c ust. 5, 12. do art. 38b ust. 6 do wprowadzenia do wyliczenia oraz pkt od 1 do 4, a także 13. do art. 7 pkt 6 ustawy nowelizującej mają charakter redakcyjny.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisje wnoszą o ich przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem wspomnianych poprawek, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 407 posłów. Wszyscy byli przeciw. *(Oklaski)*

Sejm poprawki przyjął.

W 14. poprawce do art. 18 ustawy nowelizującej Senat proponuje skreślić ust. 5.

Komisje wnoszą o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 14. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał? *(Wesołość na sali)*

Proszę państwa, proszę się skoncentrować. Potem znowu będą kłopoty.

Głosowało 407 posłów. Wszyscy byli przeciw.

Sejm poprawkę przyjął.

W 15. poprawce Senat proponuje skreślić art. 20 w ustawie nowelizującej.

Komisje wnoszą o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 15. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 408 posłów. Za – nikt, przeciw – 407, 1 poseł wstrzymał się.

Sejm poprawkę przyjął.

W 16. poprawce do art. 22 ustawy nowelizującej Senat proponuje inne brzmienie ust. 4.

Komisje wnoszą o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 16. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 403 posłów. Wszyscy byli przeciw.

Sejm poprawkę przyjął.

W 17. poprawce do art. 28 ustawy nowelizującej Senat proponuje dodać pkt 2a.

Komisje wnoszą o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 17. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 401 posłów. Wszyscy byli przeciw.

Sejm poprawkę przyjął. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Brawo.)

Na tym zakończyliśmy rozpatrywanie uchwały Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 51. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji do Spraw Unii Europejskiej o uchwale Senatu w sprawie ustawy o uregulowaniu niektórych spraw w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej na podstawie umowy (druki nr 3632 i 3660).

Proszę panią poseł Agatę Borowiec o przedstawienie sprawozdania. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Ooo.)

(Poseł Paulina Hennig-Kloska: Nie ma, zamknęta dyskusja.)

**Posel Sprawozdawca
Agata Borowiec:**

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Mam zaszczyt przedstawić sprawozdanie Komisji do Spraw Unii Europejskiej o uchwale Senatu w sprawie ustawy o uregulowaniu niektórych spraw w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej na podstawie umowy, druk nr 3632.

Wysoki Sejmie! Komisja do Spraw Unii Europejskiej po rozpatrzeniu powyższej uchwały na posiedzeniu 17 lipca 2019 r...

(Posel Grzegorz Długi: Proszę mówić też do nas.)

...wnosi, aby Wysoki Sejm raczył przyjąć cztery poprawki Senatu. Dziękuję. (Oklaski)

Marszałek:

Głosujemy zgodnie z zasadami stosowanymi w poprzednich punktach.

W 1. poprawce Senat proponuje zmianę w tytule ustawy.

Z tą poprawką łączą się poprawki 2. i 3.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi o ich przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem poprawek od

1. do 3., proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 383 posłów. Za – 1, przeciw – 382.

Sejm poprawki przyjął.

W 4. poprawce Senat proponuje skreślić art. 4.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawki.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za odrzuceniem 4. poprawki, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 377 posłów. Za – 2, przeciw – 375.

Sejm poprawkę przyjął.

Na tym zakończyliśmy rozpatrywanie uchwały Senatu w sprawie ustawy o uregulowaniu niektórych spraw w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej na podstawie umowy.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 52. porządku dziennego: Wybór nowego składu osobowego Komisji do Spraw Unii Europejskiej (druk nr 3686).

Prezydium Sejmu na podstawie art. 148a ust. 10 regulaminu Sejmu przedłożyło wniosek w sprawie wyboru nowego składu osobowego Komisji do Spraw Unii Europejskiej.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie?

(Posel Jerzy Meysztowicz: Tak.)

Posel Meysztowicz, proszę bardzo.

Posel Jerzy Meysztowicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! To pan nie pozwala nam zabierać głosu, w związku z tym wykrzystuję sytuację, żeby coś panu powiedzieć.

Panie Marszałku! Jeżeli ktoś na tej sali uchybia powadze Sejmu, to jest to pan. (Oklaski)

(Posel Sylwester Tułajew: Ale przecież pan mówi.)

Po raz kolejny skandalicznie prowadzi pan posiedzenie Sejmu przy aplauzie i uśmiechach prawej strony.

(Głos z sali: Brawo.)

To jest po prostu skandal.

(Głos z sali: Siadaj.)

Mam nadzieję, panie marszałku, że wyciągnie pan wnioski z tego, co mówię, i wreszcie zacznie się pan zachowywać honorowo. Dziękuję bardzo. (Oklaski)

(Posel Dominik Tarczyński: Oby do jesieni.)

Marszałek:

Wystąpienie pana posła było nie na temat.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem wniosku w brzmieniu z druku nr 3686, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 375 posłów. Za – 364, przeciw – 6, wstrzymało się 5.

Sejm podjął uchwałę w sprawie wyboru nowego składu osobowego Komisji do Spraw Unii Europejskiej.

W tej chwili poproszę o odczytanie komunikatu.

Sekretarz Posel Piotr Olszówka:

Uprzejmie informuję, że dziś po zakończeniu bloku głosowań w sali 307 w budynku B odbędzie się posiedzenie...

(Posel Małgorzata Kidawa-Błońska: Jeszcze jedno głosowanie.)

...Parlamentarnego Zespołu do spraw choroby Parkinsona. Dziękuję bardzo.

(Posel Dominik Tarczyński: To tyle?)

(Posel Barbara Bartuś: Jeszcze jedno.)

(Głos z sali: A o komisjach pan nie zapomniał?)

Marszałek:

Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 53. porządku dziennego: Zmiany w składach osobowych komisji sejmowych (druk nr 3687).

Prezydium Sejmu na podstawie art. 20 ust. 1 regulaminu Sejmu, po zasięgnięciu opinii Konwentu Seniorów, przedłożyło wniosek w sprawie zmian w składach osobowych komisji sejmowych.

Marszałek:

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie?

Nikt się nie zgłasza.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem wniosku w brzmieniu z druku nr 3687, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 361 posłów. Za – 347, przeciw – 3, wstrzymało się 11.

Sejm podjął uchwałę w sprawie zmian w składach osobowych komisji sejmowych.

Ogłaszam 2 minuty przerwy.

*(Przerwa w posiedzeniu od godz. 15 min 05
do godz. 15 min 10)*

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Wznawiam obrady.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 54. porządku dziennego: Pytania w sprawach bieżących.

Przypominam, że postawienie pytania nie może trwać dłużej niż 2 minuty, zaś udzielenie odpowiedzi nie może trwać dłużej niż 6 minut. Prawo do postawienia pytania dodatkowego przysługuje wyłącznie posłowi zadającemu pytanie. Dodatkowe pytanie nie może trwać dłużej niż 1 minutę, a uzupełniająca odpowiedź nie może trwać dłużej niż 3 minuty. Marszałek Sejmu może wyrazić zgodę na wydłużenie czasu odpowiedzi na pytanie dodatkowe.

Pytanie pierwsze zadają posłowie Barbara Bartuś, Anna Czech i Marek Polak z Prawa i Sprawiedliwości w sprawie wykluczenia komunikacyjnego ziemi gorlickiej i możliwych rozwiązań problemu w ramach istniejących dróg wojewódzkich i drogi krajowej nr 28. Pytanie skierowane jest do ministra infrastruktury.

Bardzo proszę, pani poseł Barbara Bartuś.

Posel Barbara Bartuś:

Dziękuję.

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Gorlice, ziemia gorlicka to piękne miejsce z bogatymi tradycjami, ale położone daleko od Warszawy, Krakowa i innych większych ośrodków. Jednym z podstawowych, codziennych problemów, jakie dotyczą mieszkańców naszego całego regionu, jest wykluczenie komunikacyjne. Brak dobrych, bezpiecznych i szybkich dróg ma olbrzymi i negatywny wpływ na możliwości rozwoju naszego regionu.

I tak, panie ministrze, po pierwsze, konieczne jest dla nas bardzo dobre połączenie powiatu z autostradą, które byłoby możliwe dzięki przebudowie i modernizacji dróg wojewódzkich w kierunku Krakowa przez Zakliczyn, Wojnicz. Rozumiem, że mówię tutaj w tym momencie o drogach wojewódzkich, ale przez Gorlice też przebiega droga nr 28, droga krajowa. I nawet turyści, którzy chcą skorzystać z oferty regionu, jak też osoby chcące przejechać na południe Europy, podróżujące tą drogą nr 28 z Sącza na Podkarpacie, spotykają się z olbrzymimi korkami, utrudnieniami. A już nie mówię o sytuacji, kiedy jest okres zimowy, kiedy brak jest podjazdów pod tzw. Ropską Górę czy w okolicach Grybowa do Ptaszkowej. Często dochodzi wtedy do paraliżu komunikacyjnego. Dlatego chciałabym zapytać, co ministerstwo... Ja wiem, że były już prowadzone prace w ramach projektu dotyczącego drogi nr 28, ale na co mogą mieszkańcy mojej ziemi, ziemi gorlickiej, sądeckiej liczyć w najbliższych latach? Co ministerstwo ma już zaplanowane? Czy możemy spodziewać się, że te problemy, które istnieją od dawna – wiem, że jest tu trochę robione, ale to jest wciąż za mało... Na co możemy liczyć, panie ministrze?

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo, pani poseł.

Odpowiedzi udzieli sekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury pan minister Rafał Weber.

Bardzo proszę, panie ministrze.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
Rafał Weber:**

Dziękuję bardzo.

Szanowna Pani Marszałek! Szanowne Panie Poseł! Szanowni Panowie Posłowie! Na wstępie chciałbym państwa wszystkich obecnych tutaj, na sali zapewnić, że Ministerstwo Infrastruktury podejmuje nieustanne działania, których celem jest poprawa dostępności komunikacyjnej każdego regionu naszego kraju. W szczególności mając na uwadze zrównoważony, odpowiedzialny rozwój, podejmujemy konsekwentne działania, które skutkują sukcesywnym podnoszeniem stanu technicznego sieci dróg.

W obecnej kadencji – odniosę się bezpośrednio do powiatu gorlickiego – wykonano siedem zadań w zakresie sieci dróg krajowych przy udziale środków budżetu państwa oraz finansów Krajowego Funduszu Drogowego o łącznej wysokości blisko 20 mln zł. Jesteśmy przekonani, że te inwestycje mają istotny wpływ na użytkowanie sieci dróg właśnie w powiecie gorlickim. Ich zakres obejmował kolejno przebudowę skrzyżowania drogi krajowej nr 28 z drogą powiatową w miejscowości Ropa, po drugie, budowę chodników o długości ponad 400 m wzdłuż drogi krajowej

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie
Infrastruktury Rafał Weber**

nr 28 w Szymbarku i ponad 700 m w Libuszy, po trzecie, budowę zatoki autobusowej w Gorlicach, po czwarte, budowę mostów nad potokiem Bielanka w Szymbarku, nad potokiem Rodna Kąty w miejscowości Ropa i nad rzeką Ropą w Klenczanach. Wszystkie dalsze potrzeby w zakresie rozbudowy infrastruktury drogowej będą identyfikowane i analizowane na bieżąco, z uwzględnieniem obiektywnych kryteriów i realizowane w miarę dostępności środków finansowych.

Równolegle konieczność rozbudowy istniejącej sieci dróg krajowych w Polsce i potrzeba dostosowania infrastruktury do standardów europejskich skłoniła także do realizacji tzw. sądeczanki, czyli drogi krajowej nr 75 Brzesko – Nowy Sącz, oraz rozbudowy drogi krajowej nr 73 na odcinku Pilzno – Jasło, a także budowy obwodnicy Pilzna, Brzostka, Kołaczyc i Jasła. W zakresie drogi krajowej nr 75 prowadzone są prace dotyczące wytyczenia przebiegu tej drogi w trudnym terenie górzystym. Inwestycja ta znajduje się w „Programie budowy dróg krajowych na lata 2014–2023” i jest obecnie traktowana jako priorytet, jeżeli chodzi o prace przygotowawcze. Prace w zakresie sądeczanki spotkały się z dużym zainteresowaniem lokalnych społeczności. Ministerstwo wspólnie z Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad oraz wykonawcą dokumentacji stara się znaleźć kompromisowe rozwiązania, które zadowolą wszystkie zainteresowane strony.

W świetle trwających prac należy założyć, że realizacja tej ważnej dla Sądeczyny inwestycji byłaby możliwa między 2024 r. a 2027 r., przy czym szacujemy, że najwcześniej, czyli ok. 2024 r., zostanie wybudowany odcinek przy Brzesku. Co do drogi krajowej nr 73 należy ona do podstawowego układu komunikacyjnego kraju i stanowi bardzo ważny szlak komunikacyjny do autostrady A4 przez Pilzno, Jasło i dalej poprzez drogę krajową nr 28 Krosno – Sanok, a następnie drogę krajową nr 84 Ustrzyki Dolne aż do przejścia granicznego z Ukrainą.

Szanowni Państwo! Chcę jeszcze podkreślić, że nasze działania koncentrują się nie tylko na realizacji zadań na drogach krajowych. Mamy świadomość, że na dostępność transportową i dostępność komunikacyjną wpływ mają także drogi samorządowe, w przypadku których dofinansowanie umożliwiamy w ramach różnych mechanizmów. I tak w latach 2016–2018 w ramach „Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej” w powiecie gorlickim zrealizowano zadanie powiatowe przy kwocie dofinansowania blisko 1,5 mln zł oraz pięć zadań gminnych przy kwocie dofinansowania wynoszącej ponad 5 mln zł, tak że łączna wartość dofinansowania w ramach tych inwestycji to 6658 tys. zł. W roku 2019, czyli obecnym, w ramach Funduszu Dróg Samorządowych na liście zadań zatwierdzonych do dofinansowania znajdują się dwa zadania gminne, w przypadku których kwota dofinansowania to

2200 tys. zł. I kolejne narzędzie, które jest w dyspozycji ministra infrastruktury i które jest chętnie wykorzystywane przez samorządy, to rezerwa subwencji ogólnej. Tylko w tym roku w ramach tego narzędzia samorząd otrzymał 1244 tys. zł jako dofinansowanie na rozbudowę drogi powiatowej o nr 1506K Jankowa – Stróżna – Szalowa wraz z budową mostu nad potokiem Stróżnianka w miejscowości Stróżna.

Jeżeli będą dodatkowe pytania, oczywiście ministerstwo służy odpowiedzią. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Pytanie dodatkowe – pani poseł Barbara Bartuś. Proszę bardzo.

Poseł Barbara Bartuś:

Dziękuję, pani marszałek.

Tak, panie ministrze, są pytania dodatkowe. Jak niezwykle ważna jest sądeczanka, nie muszę nikomu mówić, ponieważ ta popularnie zwana sądeczanką droga ma łączyć autostradę nie tylko z naszą ziemią sądecką, ale ma to biec dalej, na południe Europy, na Słowację, Węgry. To jest otwarcie drogi. I to jest bardzo ważne. Bardzo ważne jest to też, o czym mówił pan minister, czyli wszelkie dofinansowanie dróg samorządowych, i za to na pana ręce składam bardzo serdeczne podziękowania dla całego rządu, pana ministra i premiera, bo często uczestniczę w rozdawaniu promes, które przekazuje pan wojewoda, i naprawdę częstotliwość wydawania i kwoty na tych promesach są zadowalające.

Ale chciałam jeszcze dokładniej się dopytać. W lutym tego roku w starostwie odbyło się duże spotkanie, na którym mówiliśmy i z marszałkiem województwa, i z wojewodą właśnie o tych problemach komunikacyjnych. Tam omawialiśmy problem skrzyżowania drogi nr 28 z drogami wojewódzkimi. Naszym pomysłem, tj. pomysłem Prawa i Sprawiedliwości, jeszcze z kampanii wyborów samorządowych była budowa ronda (*Dzwonek*), tzw. ronda turbinowego. Wiem, że generalna dyrekcja dróg i autostrad w Krakowie mówiła, że ma dwie koncepcje. Tylko kiedy to nabierze dalszego biegu, kiedy możemy się spodziewać, że dojdzie do przebudowy tego skrzyżowania na Zawodziu?

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Pani poseł, bardzo proszę zmierzać do końca.

Poseł Barbara Bartuś:

To rozwiązałoby duży problem na drodze nr 28, ale też ułatwiłoby wyjazd z samego centrum Gorlic. Bardzo proszę o odpowiedź.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję.
Bardzo proszę, pan minister Rafał Weber.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
Rafał Weber:**

Dziękuję bardzo.

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Szanowni Państwo! Faktycznie zdiagnozowaliśmy problem skrzyżowania w Gorlicach, chodzi o skrzyżowanie drogi krajowej nr 28 z drogą wojewódzką. Faktycznie w tej chwili bezpieczeństwo nie jest tam zbyt wysokie. Na bazie dyskusji i też na bazie wniosków, które spływały do Ministerstwa Infrastruktury zarówno od społeczeństwa, które mieszka w tym terenie, od mieszkańców Gorlic, mieszkańców powiatu gorlickiego, jak również od naszych bardzo aktywnych parlamentarzystów, m.in. pani Barbary Bartuś, została podjęta decyzja, aby rozpocząć prace, które umożliwią realizację tej inwestycji, czyli budowę tego ronda.

W tym roku chcemy już ruszyć z pracami przygotowawczymi. W pierwszej kolejności przygotowujemy kompleksową dokumentację, na którą składać się będą: opracowanie geologiczne, analiza ruchu, mapy do celów projektowych oraz dokumentacja geodezyjno-prawna. Następnie przejdziemy do opracowania projektu budowlanego. Jesteśmy przekonani, że wybudowanie tego ronda przyczyni się do usprawnienia ruchu w samych Gorlicach, ale też do poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego i wszystkich tych, którzy korzystają z tego skrzyżowania. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

(Poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka: Ale jak?)

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo, panie ministrze.
Przechodzimy do kolejnego pytania.

Posłowie Jarosław Gonciarz, Wojciech Szarama, Andrzej Gawron oraz Waldemar Andzel z Prawa i Sprawiedliwości zadadzą pytanie w sprawie poruszania się elektrycznych hulajnóg po drogach publicznych skierowane do ministra infrastruktury.

Pytanie zadaje pan poseł Jarosław Gonciarz.
Bardzo proszę.

Poseł Jarosław Gonciarz:

Pani Marszałek! Panie Ministrze! Na przestrzeni ostatnich lat w Polsce kilkakrotnie zwiększyła się liczba użytkowników hulajnóg elektrycznych, które rozwijają stosunkowo dużą prędkość, czasami nawet w granicach 25 km/h, korzystając przy tym z ruchu drogowego.

Elektryczne hulajnogi nie są pojazdami, ponieważ nie zostały wpisane do prawa ruchu drogowego. Ich status nie jest także uregulowany w kodeksie drogowym. Problematyka z ich występowaniem znajduje swoje odzwierciedlenie w momencie, gdy wystąpi kolizja z ich udziałem lub gdy ich użytkownicy korzystają z niedozwolonej dla nich strefy ruchu lub strefy zamieszkania. Natomiast w razie wspomnianej kolizji istnieje ryzyko, że ze względu na brak regulacji ubezpieczyciel może odmówić wypłaty odszkodowania.

W związku z powyższym, pragnę zapytać: Czy ministerstwo zamierza uregulować stan prawny elektrycznych hulajnóg? A temat pytania wynika z dużego zainteresowania mieszkańców wprowadzeniem hulajnóg w moim okręgu, w Gliwicach, w Zabrze. Dziękuję. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo.

Odpowiedzi udzieli sekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury pan minister Rafał Weber.
Bardzo proszę.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
Rafał Weber:**

Dziękuję bardzo.

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Faktycznie temat hulajnóg elektrycznych jest w ostatnich nie tylko dniach, tygodniach, ale można powiedzieć, że od wiosny bardzo nośny. Widzimy duże zainteresowanie tym tematem mieszkańców miast, w których można wypożyczać hulajnogi elektryczne. Widzimy duże wykorzystywanie oferty tego właśnie sprzętu, ale też dostrzegamy problemy, które rodzą się na polskich chodnikach, na polskich ulicach, na polskich drogach.

Szanowni Państwo! W ostatnich miesiącach pojawili się nowi uczestnicy ruchu drogowego. Do tej pory co do zasady było tak, że użytkownikami dróg były zarówno pojazdy: samochody, motocykle, rowery, jak również piesi. Od kilku miesięcy w większych miastach, w Warszawie, na Śląsku, w tych miastach, które pan poseł wymienił, ale też we Wrocławiu, w Poznaniu do grona tych, którzy poruszają się po infrastrukturze drogowej, doszli również użytkownicy hulajnóg elektrycznych.

Szanowni Państwo! Jako resort infrastruktury przygotowaliśmy zmiany przepisów prawa, które zawierają prawa i obowiązki tych, którzy korzystają z hulajnóg elektrycznych. Taką fundamentalną zasadą, którą chcemy wprowadzić, jest to, że użytkownik urządzenia transportu osobistego – tak to nazywaliśmy – będzie musiał korzystać z infrastruktury rowerowej, czyli chodzi tu o ścieżki rowerowe, ciągi rowerowe, trasy rowerowe. Jeżeli przyjmiemy tę ustawę, a mam nadzieję, że stosunkowo szybko to się

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Rafał Weber

wydarzy, to na tych użytkownikach będzie spoczywał obowiązek poruszania się właśnie po infrastrukturze przeznaczonej dla rowerów z prędkością nie wyższą niż 25.

Zapisaaliśmy w ustawie, że ta prędkość będzie ograniczana konstrukcyjnie, czyli wszystkie hulajnogi, wszystkie urządzenia transportu osobistego, które będą dostępne na rynku zarówno w sprzedaży, jak i w wynajmie, będą musiały mieć takie ograniczenie konstrukcyjne. W sytuacji, kiedy infrastruktura drogowa nie będzie posiadała ścieżek rowerowych, taki użytkownik będzie mógł korzystać z dróg, ale tylko wówczas, gdy maksymalna dozwolona prędkość na drodze będzie wynosiła 30 km/h. Uważamy, że wtedy, gdy obok jadącego samochodu, który może poruszać się z prędkością wyższą niż 30 km/h, porusza się osoba korzystająca z hulajnogi, jest to zbyt duże zagrożenie dla tego, kto korzysta z hulajnogi elektrycznej. Uważamy, że nie powinniśmy dopuszczać do takich sytuacji. W sytuacji gdy nie ma ścieżki rowerowej, nie będzie drogi, po której będzie mógł poruszać się użytkownik UTO, pozostaje chodnik.

My dopuszczamy w naszych założeniach możliwość wykorzystywania infrastruktury chodnikowej przez użytkowników transportu osobistego, czyli użytkowników hulajnóg elektrycznych, ale pod warunkiem dostosowania się do już istniejącego przepisu prawa, czyli art. 33 ust. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym. Ten artykuł dotyczy obecnie rowerzystów, czyli tego, jak ma się zachować rowerzysta w sytuacji, gdy jedzie chodnikiem. Przede wszystkim musi uważać na pieszego, musi dostosować swoją jazdę, swoje zachowanie do pieszych. To piesi mają pierwszeństwo na chodnikach, to piesi muszą czuć się na nich bezpiecznie, i każdy, kto nie jest pieszym na chodniku, musi dostosować się do tych niechronionych uczestników ruchu drogowego.

Innym warunkiem, jaki należy spełnić, aby można było korzystać z urządzeń transportu osobistego, jest, zgodnie z naszymi założeniami, ukończenie 10 lat. Użytkownik w wieku od 10 lat do 18 lat będzie musiał posiadać kartę rowerową. To jest kolejny przykład wskazujący na to, że kopiujemy rozwiązania dotyczące użytkowania rowerów. Drodzy państwo, to nie jest tak, że na tę chwilę tylko Polska jeszcze tego zagadnienia nie uregulowała. Dotychczas zaledwie 6 krajów Europy wprowadziło takie przepisy. Już mamy sygnały, że po krótkim okresie będą one korygowane. Natomiast my wykonywaliśmy tę pracę przez kilka tygodni z tego względu, żeby przygotować dobry projekt.

Projekt został przygotowany i przesłany jako projekt rządowy do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Czekamy na uwzględnienie go w wykazie prac legislacyjnych. Mamy nadzieję, że ten projekt ustawy, jako projekt rządowy, będzie szybko procedowany przez Radę Ministrów, wpłynie do Sejmu i wspólnie uchwalimy tę ustawę, bo tego wymaga bezpieczeństwo nie

tylko użytkowników hulajnóg elektrycznych, ale także pieszych, rowerzystów i tych, którzy poruszają się motocyklami i samochodami. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Pytanie dodatkowe zadaje pan poseł Andrzej Gawron.

Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Andrzej Gawron:

Dziękuję.

Pani Marszałek! Panie Ministrze! To bardzo dobrze, że ministerstwo zajęło się tą sprawą. To jest dosyć istotny problem dla dużych miast, ponieważ zdarzeń związanych z poruszaniem się hulajnogami po chodnikach jest coraz więcej. Prosiłbym w związku z tym o uzupełnienie paru kwestii.

Czy ministerstwo posiada statystyki wskazujące, ile takich zdarzeń, które powodują uszkodzenie osoby pieszej czy osoby jadącej hulajnogą, miało miejsce? Czy macie takie statystyki w ministerstwie?

Prosiłbym również o sprecyzowanie, czy są przewidziane w tej ustawie możliwe działania samorządu, czy jest określony zakres takich działań. Mówił pan bowiem o fundamentalnej zasadzie, zgodnie z którą infrastruktura rowerowa ma być dostępna dla hulajnóg. Czy nie należałoby pomyśleć o pewnych możliwościach dla samorządów, aby mogły np. przyjąć na swoim terenie jakieś dodatkowe rozwiązania?

Rozumiem, że jeżeli jest karta rowerowa, to uprawnia ona do poruszania się (*Dzwonek*) hulajnogą. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Odpowiedzi udzieli pan minister Rafał Weber.

Bardzo proszę.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Rafał Weber:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Każde zdarzenie, które do tej pory miało miejsce w Polsce, związane z kolizją użytkownika hulajnogi elektrycznej z pieszym było bardzo medialne. Natomiast w skali wszystkich zdarzeń drogowych, do których dochodzi każdego dnia na polskich drogach, ścieżkach rowerowych czy chodnikach, to nie jest jakaś oszałamiająca liczba. Toczyliśmy dyskusję na ten temat na jednym z posiedzeń sejmowej Komisji Infrastruktury. Policja, która dysponuje takimi danymi, podała procent wszystkich zdarzeń drogowych z udziałem hulajnóg

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Rafał Weber

elektrycznych. Nie chcę nic przekreślić, ale to był promil w porównaniu ze wszystkimi zdarzeniami drogowymi, do których dochodzi niestety każdego dnia na polskich ulicach w dużych miastach, w mniejszych miejscowościach, aczkolwiek faktycznie jest tak, że takie zdarzenie od razu jest opisywane przez media i jest bardzo duże zainteresowanie takimi sprawami, jest wokół tego wywoływana, powiedzmy, jakaś burza medialna.

Skala takich zdarzeń nie jest duża, ale oczywiście chcemy ten problem rozwiązać, chcemy wprowadzić takie rozwiązanie, które – tak jak powiedziałem na samym początku – wzmocni bezpieczeństwo wszystkich tych, którzy na co dzień przemieszczają się polskimi drogami, którzy na co dzień korzystają z polskiej infrastruktury drogowej, z jezdnii, ulic, ze ścieżek rowerowych, z chodników, tak aby każdy czuł się bezpiecznie.

Rola samorządów w tym zakresie również będzie bardzo duża. Samorządy będą mogły wykorzystywać instrumenty prawne, które posiadają, do tego, aby organizować ruch wewnątrz miast, aby np. wyłączać pewne miejsca i pewne obszary z ruchu hulajnóg. Wiem, że np. Łazienki w Warszawie są wyłączone z takiego ruchu, już teraz jest tam wprowadzony zakaz poruszania się na hulajnogach elektrycznych. Tak więc w tym przypadku żadna podstawa prawna, którą wprowadzimy czy którą zamierzamy wprowadzić, nie jest potrzebna, samorządy już teraz mogą korzystać z uprawnień ustawowych, jakie posiadają, i mogą w takich sprawach reagować.

Bardzo panom posłom dziękuję za skierowanie tego pytania. Myślę, że wpisuje się ono w tę retorykę ostatnich tygodni, ostatnich miesięcy i pokazuje, że faktycznie tę sprawę należy uregulować. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Kolejne pytanie zadają posłowie Urszula Augustyn, Izabela Katarzyna Mrzygłocka i Waldy Dzikowski, Platforma Obywatelska – Koalicja Obywatelska, w sprawie nauczycieli, którzy w wyniku reformy edukacji utracili kwalifikacje zawodowe, a tym samym możliwość zatrudnienia. Pytanie skierowane do ministra edukacji narodowej.

Jako pierwsza pytanie zadaje pani poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka.

Bardzo proszę.

Posel Izabela Katarzyna Mrzygłocka:

Dziękuję, pani marszałek.

W wyniku nieustających reform w szkołach nauczyciele, którzy posiadali kwalifikacje do pracy, tracą je. Podam dwa przykłady. Dwie nauczycielki skoń-

czyły 5-letnie studia magisterskie na WSPS im. Grzegorzewskiej w Warszawie na kierunku oligofrenopedagogika. To dawało im pełne kwalifikacje do uczenia dzieci w szkole specjalnej wszystkich przedmiotów w klasach dla dzieci z każdym rodzajem niepełnosprawności. Na skutek reformy nauczycielka, która cały czas pracowała i pracuje w podstawówce, te kwalifikacje posiada i zatrzymuje. Druga nauczycielka, która pracowała w gimnazjum i w wyniku reformy była zmuszona zmienić miejsce pracy na szkołę podstawową, kwalifikacje straciła. Ukończenie 5-letnich magisterskich studiów na tym kierunku nie daje kwalifikacji do pracy w podstawówce specjalnej. Żeby zatrudnić w szkole podstawowej specjalnej nauczyciela, musi on najpierw mieć kwalifikacje do pracy w szkole ogólnodostępnej, a dopiero potem kwalifikacje do pracy w szkole specjalnej. Jaki jest sens stanowienia takich wymagań, skoro np. potrzeba zatrudnienia wybitnego oligofrenopeda do pracy z dziećmi?

I drugi przykład. Jeszcze niedawno w wyniku reformy w szkole podstawowej prowadzono przedmiot przyroda. Wielu nauczycieli skończyło studia podyplomowe lub kursy kwalifikacyjne, aby móc uczyć tego przedmiotu. Teraz przyroda jest tylko w klasie IV i nauczyciele nie mają kwalifikacji, by uczyć biologii. Na dodatek kuratoria wymagały, aby na świadectwach szkół podyplomowych było napisane: „posiada kwalifikacje (*Dzwonek*) do nauczania biologii w gimnazjum”. I takie świadectwa były wydawane. Teraz kuratoria twierdzą, że nauczyciele nie mają kwalifikacji do pracy w podstawówkach.

Te informacje są od dyrektorów. Czy to nie absurd, żeby jeśli chodzi o nauczycieli, którzy mają dyplomy różnych podyplomówek, teraz było stwierdzone, że nie mają kwalifikacji? Kiedy ministerstwo uregułuje te kwestie?

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo, pani poseł.

Odpowiedzi udzieli podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej pan minister Maciej Kopec.

Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Maciej Kopec:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Odpowiadając na pytanie, oczywiście należy stwierdzić, że reformę edukacji wprowadzono w 2009 r., czyli tzw. reformą pani minister Katarzyny Hall. Wtedy reforma – rozpoczęta w gimnazjum w roku 2009, a w liceum ogólnokształcącym w roku 2012 – doprowadziła do tego, że niestety zaczęły zniknąć z liceum ogólnokształcącego takie przedmioty, jak: historia, biologia, fizyka,

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Maciej Kopeć

geografia, chemia, a także pracownice. Dlatego że były one tylko w I klasie i łączyły tzw. III i IV etap edukacyjny. To także odbiło się na innych przedmiotach ogólnokształcących, które były nauczane. Te reformy, które zostały wprowadzone także w tamtym czasie, to chociażby obowiązek szkolny sześciolatków, który wprowadził do szkoły podstawowej dwa podwójne roczniki.

(Poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka: Pytam o kwalifikacje.)

Ponieważ padło stwierdzenie „deforma”, postarałem się także na to odpowiedzieć.

Natomiast w związku z reformą systemu oświaty nie zmieniono żadnych wymagań kwalifikacyjnych wobec nauczycieli, czyli inaczej mówiąc, stwierdzenie o zmianach nie ma uzasadnienia. W roku 2017 wydano nowe rozporządzenie ministra edukacji narodowej w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli, w którym określono kwalifikacje do nowych typów szkół wprowadzonych do systemu, ale nie zmieniono wymagań kwalifikacyjnych.

W przypadku szkół i placówek specjalnych zmiany w zakresie wymaganych kwalifikacji miały miejsce w 2002 r., czyli naprawdę bardzo dawno temu, i polegały na tym, że szkoły i placówki specjalne podzielono na dwie grupy. W pierwszej grupie znalazły się szkoły i placówki specjalne dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami innymi niż niepełnosprawność intelektualna w stopniu znacznym, głębokim i umiarkowanym, które realizują podstawę programową kształcenia ogólnego. Dotyczy to dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością słuchu, niepełnosprawnością wzroku oraz niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim. Od nauczycieli zatrudnionych w tych szkołach i placówkach wymaga się, aby posiadali kwalifikacje do nauczania przedmiotu oraz dodatkowo kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej w zakresie danej niepełnosprawności, czyli oligofrenopedagogika, surdopedagogika, tyflopädagogika, pedagogika terapeutyczna. Drugą grupę szkół i placówek stanowią te dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, znacznym i głębokim oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi. Od nauczycieli w tych szkołach i placówkach specjalnych wymaga się posiadania kwalifikacji z zakresu oligofrenopedagogiki.

Powyższa zmiana w przepisach miała miejsce, jak wspomniano, w 2002 r. Te zasady nie zmieniły się do chwili obecnej. Zatem nauczyciele po ukończeniu studiów magisterskich w zakresie oligofrenopedagogiki posiadają kwalifikacje do zajmowania stanowisk nauczycieli w przedszkolach specjalnych, szkołach i placówkach specjalnych dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną

w stopniu lekkim, chodzi o prowadzenie zajęć wychowawczych i rewalidacyjnych.

Kwalifikacje do nauczania przedmiotu przyroda. Obecnie przedmiot przyroda realizowany jest w klasie IV 8-letniej szkoły podstawowej, natomiast oprócz tego funkcjonują przedmioty biologia, geografia, chemia i fizyka i są realizowane odpowiednio w klasach V, VI, VII, VIII, czyli w VII, VIII jest fizyka i chemia, natomiast geografia i biologia zaczynają się wcześniej.

Zgodnie z przepisami stanowisko nauczyciela przyrody w szkole podstawowej może zajmować osoba, która odpowiednio: ukończyła studia licencjackie lub magisterskie na kierunku – specjalności – zgodnym z nauczaniem przedmiotem; ukończyła studia licencjackie lub magisterskie na kierunku, którego efekty uczenia się, o których mowa w ustawie z 22 grudnia 2015 r. o ZSK, w zakresie wiedzy i umiejętności obejmują treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć wskazane w podstawie programowej dla tego przedmiotu na odpowiednim etapie edukacyjnym, oraz posiada przygotowanie pedagogiczne; ukończyła studia licencjackie lub magisterskie na innym kierunku, specjalności, a ponadto – studia podyplomowe w zakresie nauczanego przedmiotu; ukończyła zakład kształcenia nauczycieli o specjalności odpowiadającej nauczalnemu przedmiotowi.

Jeżeli chodzi o regulacje dotyczące ukończenia studiów podyplomowych, należy zauważyć, że zdecydowana większość nauczycieli szkół podstawowych nabyła kwalifikacje do nauczania przyrody poprzez ukończenie studiów podyplomowych. Z uwagi na obowiązujące od 2003 r. regulacje prawne dotyczące standardów kształcenia nauczycieli programy studiów podyplomowych w zakresie przygotowania merytorycznego do nauczania przedmiotu powinny być opracowywane przez uczelnie z uwzględnieniem posiadanego przez uczestników przygotowania. Najczęściej były one realizowane w przypadku nauczycieli biologii, fizyki, geografii i chemii. Nauczyciele tych przedmiotów, którzy wcześniej zdobyli takie kwalifikacje, mogą oczywiście prowadzić takie zajęcia.

Jeśli chodzi o świadectwa ukończenia studiów podyplomowych z zakresu biologii, chemii, fizyki i geografii, w przypadku których absolwenci uczelni nabyli kwalifikacje do nauczania w gimnazjum, to reforma strukturalna i programowa systemu oświaty przyporządkowała to do obecnej 8-klasowej szkoły podstawowej. Zatem jeśli studia podyplomowe przygotowały do nauczania w gimnazjum, to obecnie potwierdzają również kwalifikacje do nauczania w szkole podstawowej.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Pytanie dodatkowe zadaje pani poseł Urszula Augustyn.

Bardzo proszę.

Poseł Urszula Augustyn:

Dziękuję bardzo.

Myślę, panie ministrze, że nie wypada – to nie licuje z powagą piastowanego przez pana stanowiska – tak żartować sobie z nauczycieli, którzy dzisiaj mają kłopot z zatrudnieniem się w szkołach. Myli się pan. Nie chcę użyć mocniejszego słowa, ale pan się myli, ponieważ nauczane przedmioty nie zniknęły ze szkół. Żadna pańska dowcipna wypowiedź tego nie zmieni. Proszę sobie dokładnie przejrzeć siatkę godzin.

Chcę panu powiedzieć, że dyrektorzy szkół mają dzisiaj problem z zatrudnianiem nauczycieli, którzy mają napisane na świadectwach czy dyplomach studiów podyplomowych, iż mogą nauczać biologii w gimnazjum. Jeśli oni nauczali do tej pory przyrody, bo mieli takie predyspozycje i takie studia... Dzisiaj albo kuratorium jest niedoinformowane, albo pan się kompletnie myli, bo nauczyciele nie mogą podejmować pracy. Proszę dać nam na piśmie swoje stanowisko, żeby dyrektorzy szkół mogli spokojnie zatrudniać nauczycieli. Jeśli łączenie nauczanych przedmiotów (*Dzwonek*) dzisiaj jest inne, bo przygotowujecie ustawy i przepisy na kolanie, i nie ma podstaw do tego, żeby takiego nauczyciela zatrudnić, to proszę nam dać na piśmie taką podkładkę dla dyrektora szkoły, żeby mógł zatrudnić nauczyciela zgodnie z tym, jaką szkołę on ukończył.

To samo zrobiliście państwo w przypadku nauczycieli w przedszkolach, bo dzisiaj w niechlujnie przygotowanej ustawie nie ma przesłanek...

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję, pani poseł.

Poseł Urszula Augustyn:

...żeby wychowawcom w przedszkolu móc wypłać podwyższone pensje.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję, pani poseł.

Poseł Urszula Augustyn:

Jak robicie bałagan, to teraz wydajcie...

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Już macie panie o ponad minutę przekroczony czas.

Poseł Urszula Augustyn:

...odpowiednie sprostowanie albo zmieniecie państwo ustawę. Potraficie to zrobić.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo.

Pan minister Maciej Kopeć, Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Maciej Kopeć:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Oczywiście nie chcę mówić o tym, co w przypadku wiceministra edukacji licuje, jeśli chodzi o jego wypowiedzi.

Natomiast mówimy o kwalifikacjach. Najczęściej, tak jak powiedziałem, były to kwalifikacje, które uzyskiwał nauczyciel posiadający inne kwalifikacje. Inaczej mówiąc: kończąc studia podyplomowe, uzyskiwał on kwalifikacje do nauczania przedmiotu przyroda w szkole podstawowej. Jak powiedziałem, byli to najczęściej nauczyciele – bo tak wynikało z zakresu i od roku 2003 ze standardów nauczania – czterech przedmiotów przyrodniczych, czyli fizyki, chemii, biologii i geografii. Teraz ci nauczyciele, którzy mają kwalifikacje uzyskane w wyniku ukończenia studiów podyplomowych, oczywiście dalej mogą nauczać przedmiotu przyroda, który jest realizowany w klasie IV, natomiast ten blok przyroda, który funkcjonował w szkole podstawowej, został podzielony na biologię, fizykę, geografę i chemię. Geografia i biologia są realizowane od klasy V, fizyka i chemia są realizowane od klasy VII. Nauczyciele, skoro posiadali takie kwalifikacje, są uprawnieni do nauczania tych przedmiotów przyrodniczych.

(*Poseł Urszula Augustyn:* Właśnie nie są.)

Jeżeli chodzi o nauczycieli przyrody, to większość z nich była nauczycielami tych czterech przedmiotów przyrodniczych, ale byli to także nauczyciele uprawnieni do nauczania matematyki, informatyki, wychowania fizycznego, nauczania w zakresie pedagogiki specjalnej, nauczania WDŻ, języków obcych i innych przedmiotów. Oczywiście zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami oni dalej mogą nauczać tych przedmiotów w szkole podstawowej. Inaczej mówiąc: te kwalifikacje, które nabyli, które posiadali, wystarczą do nauczania innych przedmiotów w szkole podstawowej. Jeżeli równocześnie są to kwalifikacje wymagane do nauczania np. w liceum ogólnokształcącym, to mogą oni równocześnie prowadzić to nauczanie.

Być może niektóre problemy, o których państwo mówicie, wynikają z okrojenia w poprzednich latach uprawnień kuratora, który stracił prawo do opiniodawania arkuszy organizacji pracy szkoły. Inaczej mó-

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Maciej Kopeć

wiać: nikt poza dyrektorem szkoły nie weryfikował kwalifikacji nauczycieli.

Natomiast to, co opiniuje kurator oświaty, chodzi o arkusz organizacji pracy szkoły, dotyczy godzin, czyli tego, co jest w ramowych planach nauczania i dotyczy także kwalifikacji nauczycieli. Mamy dwie zasadnicze kwestie wymagane przez kuratora oświaty i być może nakłada się to na (*Dzwonek*) błędy, które zostały popełnione w poprzednich latach.

(Poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka: Proszę to nam dać na piśmie.)

Poseł Urszula Augustyn:

Pani marszałek, uprzejmie proszę, żeby pan minister został zobligowany do udzielenia tej odpowiedzi na piśmie, gdyż to ułatwi pracę dyrektorom.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Myślę, że nie trzeba obligować.

Panie ministrze, jeśli można, to bardzo proszę. Przechodzimy do kolejnego pytania.

Pytanie zadawać będą posłowie Andrzej Maciejewski i Jarosław Sachajko z Klubu Poselskiego Kukiz'15. Pytanie jest w sprawie wydatków medialnych administracji rządowej oraz spółek Skarbu Państwa z podziałem na radio, telewizję, media internetowe, bilbordy z uwzględnieniem kampanii społecznych.

Pytanie jest kierowane do prezesa Rady Ministrów.

Bardzo proszę, pan poseł Andrzej Maciejewski.

Poseł Andrzej Maciejewski:

Dzień dobry.

Panie ministrze, rozumiem, że pan minister będzie odpowiadać?

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Proszę Państwa! Nasze pytanie jest swoistą konsekwencją tego, co zacząłem jako poseł na początku kadencji, kiedy złożyłem pytanie do ówczesnej pani premier o przedstawienie informacji o wydatkach przede wszystkim ze spółek Skarbu Państwa w latach 2007–2015, gdyż był ślad i pewne kroki wcześniej w tym kierunku wykonali eksperci Instytutu Jagiellońskiego, ale nie otrzymaliśmy informacji. Postanowiłem więc jako poseł takie pytanie złożyć. Dostałem odpowiedź i uznałem, że dobrą praktyką byłoby na przyszłość, aby, jeżeli nie co roku, to przynajmniej teraz, gdy zbliżamy się do końca 4-letniego okresu tej kadencji, pojawiła się taka forma dobrej praktyki, transparentności, przejrzystości, a jednocześnie udostępnienia publicznego tego, co władza może zrobić, czy to przez spółki Skarbu Państwa, czy poprzez ministerstwa. Tylko przy-

pomnę, że w latach 2007–2015 ze spółek Skarbu Państwa wydano łącznie niebotyczną kwotę 356 mln zł. Mówimy o naprawdę dużych pieniądzach. Te pieniądze szły także na różne media. Na media publiczne poszło tylko 45 mln, a ponad 310 mln przelano na spółki prywatne i media prywatne. Mówimy zatem o dużych kwotach i dużych pieniądzach. Jednocześnie mówimy o tym, że aby zbudować dobrą praktykę i skoro kończy się kadencja oraz zamykamy ten 4-letni okres, rząd (*Dzwonek*) miałby okazję też to podsumować. Będę wdzięczny za odpowiedź.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Odpowiedzi udzieli sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów pan minister Paweł Szrot. Zapraszam, panie ministrze.

Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Paweł Szrot:

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Panie Pośle! Na początku chciałbym zacząć od jednej kwestii. Panie pośle, autorze pytania, z pełnym zrozumieniem dla pańskiego pytania i szacunkiem dla pańskich intencji, moim osobistym zdaniem, forma pytania w sprawach bieżących nie jest specjalnie odpowiednia i korzystna do udzielenia tych informacji, o które pan wnioskuje. Panie pośle, mamy 20 resortów, kilkadziesiąt urzędów centralnych, kilkadziesiąt spółek Skarbu Państwa. Oczywiście zaczęliśmy już zbierać informacje na zadane przez pana pytanie, ale przez półtora dnia, gdyż tyle czasu mieliśmy, przedstawienie kompleksowej informacji jest absolutnie niemożliwe, tym bardziej że chodzi o skalę od 2015 r. Oczywiście zobowiązuję się do przedstawienia panu na piśmie jak najbardziej kompleksowej informacji.

W tym momencie mogę tylko wskazać przykładowe informacje, że takie wydatki medialne oczywiście były i funkcjonowały. Jako przykład mogę wskazać kampanie prowadzone przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Jest to szczególnie istotne, gdyż część programów Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, można powiedzieć, że nawet część najbardziej kluczowa i zasadnicza, jak program 500+, w samej swojej istocie zakładała taką interakcję społeczną przy instruowaniu społeczeństwa i partnerów oraz beneficjentów tych programów w celu wypełniania wniosków. To oczywiste, że aby wszystko prawidłowo zadziałało, musiała być przeprowadzona kampania informacyjna. Również Ministerstwo Edukacji Narodowej, jeszcze w tym roku, prowadziło kampanię medialną i informacyjną przed egzaminami maturalnymi, które, jak wiadomo, wszędzie odbyły się bez zakłóceń, i to też jest wynik kampanii informacyjnej, którą prowadziło Ministerstwo Edukacji Narodowej. Ministerstwo Infrastruktury

Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Paweł Szrot

prowadziło szereg kampanii w zakresie bezpieczeństwa na drogach. Ministerstwo Zdrowia też prowadziło szereg kampanii w zakresie profilaktyki określonych chorób. To są oczywiście tylko przykłady. Panie pośle, w informacji pisemnej tych pozycji będzie dużo, dużo więcej. Podkreślam, że ministerstwa, urzędy centralne mają obowiązek informowania o swoich działaniach opinię publiczną. W przypadku ministerstw i Rady Ministrów to jest nawet obowiązek określony ustawowo. Oni muszą informować opinię publiczną o podjętych przez siebie rozstrzygnięciach.

Na jeszcze jedną rzecz chciałem zwrócić uwagę, panie pośle. Ustawa przyjęta w tym okresie, o który pan pyta, ustawa z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym, nałożyła na podmiot uprawniony do wykonywania praw z akcji należących do skarbu państwa obowiązek podejmowania działania mającego na celu wprowadzenie w drodze uchwały walnego zgromadzenia w statucie spółki wymogu przedkładania walnemu zgromadzeniu przez organ zarządzający sprawozdania o wydatkach reprezentacyjnych, usługach prawnych, ale też usługach marketingowych i usługach w zakresie stosunków międzyludzkich, czyli public relation. To dotyczy oczywiście tych wydatków medialnych, o które pan pytał w zakresie spółek skarbu państwa.

Wszystkie te sprawozdania są kolejno w latach obrotowych publikowane na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości pod adresem ekrs.ms.gov.pl.

Oczywiście nie odsyłam pana posła do tej strony. Postaramy się jak najbardziej pełną informację przedstawić panu posłowi na piśmie. Proszę o przyjęcie tej informacji z pełnym zrozumieniem. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Pytanie dodatkowe zada pan poseł Andrzej Maciejewski.

Poseł Andrzej Maciejewski:

Dziękuję, pani marszałek.

Miałem świadomość tego, panie ministrze, spodziewałem się takiej odpowiedzi. Ona mnie interesuje i cieszę się, bo mam świadomość, na podstawie swojego doświadczenia i wcześniejszych zapytań w tej formule, jak wielki jest to obszar tematyczny. Będę oczekiwał odpowiedzi na piśmie i będę chciał to przekazać do think tanków, do mediów, po to, żeby była ta transparentność, żeby zostało to przekazane i zadziało. Będę oczekiwał na odpowiedź. Dziękuję za obecną informację.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo.

Czy pan minister?

Dziękuję.

W takim razie przechodzimy do kolejnego pytania, przygotowanego przez panów posłów Jana Łopatę, Mirosława Maliszewskiego i Mieczysława Kasprzaka z Polskiego Stronnictwa Ludowego, w sprawie niekorzystnej dla polskiego rolnictwa, w szczególności dla sektora produkcji zwierzęcej, umowy o stworzeniu między Unią Europejską a Wspólnym Rynkiem Południa strefy wolnego handlu. Pytanie skierowano do ministra rolnictwa i rozwoju wsi.

Pytanie zadaje pan poseł Jan Łopata.

Poseł Jan Łopata:

Bardzo dziękuję.

Szanowna Pani Marszałek! Wysoki Sejmie! Panie Ministrze! Pragniemy zadać panu pytanie z obszaru rolnictwa, który do niedawna wydawało się, że jest stabilny i opłacalny, jako jeden z niewielu obszarów w rolnictwie. Niestety można już mówić w czasie przeszłym, bo ceny bydła spadają z tygodnia na tydzień, a nawet dwa razy w tygodniu, bo takie notowania się odbywają, i w ostatnim czasie mocno potaniały wszystkie kategorie bydła. Zakłady skupowe zaistniała sytuację tłumaczą wyraźnym zahamowaniem handlu wołowiną, i to nie tylko na rynku globalnym, ale odnotowuje się bardzo ograniczony eksport chociażby do Izraela. Ale problemem jest również zapchany, tak bym to nazwał, rynek europejski, który jest głównym odbiorcą polskiej wołowiny. Niektórzy rolnicy gotowi są przetrzymać bydło w oczekiwaniu na lepsze czasy, z taką nadzieją. Tu pojawia się kolejny problem, bo niektóre podmioty skupowe wprowadziły ograniczenia dotyczące wieku buhajów, z 30 na 24 miesiące. Ponadto nad sektorem wołowiny zawisło w ostatnim czasie kolejne zagrożenie w postaci porozumienia handlowego z krajami Ameryki Południowej, w ramach którego rynek europejski przyjął niemal 100 tys. t południowoamerykańskiego mięsa. Sytuacja z tygodnia na tydzień staje się coraz tragiczniejsza. O opłacalności nie można tu już mówić, tym bardziej że trudno przewidzieć, jak długo utrzyma się ta dekonstrukcja. W efekcie zagrożona jest płynność finansowa wielu gospodarstw ukierunkowanych na produkcję bydła mięsnego. Z terenu napływają sygnały od rolników o konieczności podjęcia natychmiastowych działań, również w formie protestów. Wielu rolników przychodzi do naszych biur poselskich z takim problemem.

W związku z tym mamy pytania, które sformułowaliśmy i które otrzymał pan na piśmie, a które ja w tej chwili wygłoszę: Czy polski rząd (*Dzwonek*) popiera zawarcie porozumienia pomiędzy Unią Europejską a Wspólnym Rynkiem Południa? Czy polski rząd podejmuje aktywne działania zmierzające do ochrony producentów bydła mięsnego? Bardzo dziękuję.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Odpowiedzi udzieli podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi pan minister Ryszard Zarudski.

Zapraszam.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Ryszard Zarudski:**

Pani Marszałek! Panie i Panowie Posłowie! Dziękuję za to pytanie. Jeśli chodzi o sprawę Mercosur, to rzeczywiście 28 czerwca Komisja Europejska w imieniu Unii oraz państw Mercosur ogłosiła polityczne porozumienie, polityczne, tzn. jest to pewna daleka przyszłość. Uspokajam w pierwszych słowach, nie ma zagrożenia, jeśli chodzi o warunki tych negocjacji, ponieważ, można powiedzieć, że dopiero odbywają się techniczne uzgodnienia, które mogą potrwać do 2 lat. Przypomnę, przede wszystkim zwracam się do producentów, wszystkich tych, którzy troszkę próbują wykorzystać tę sytuację, bo wiadomo, są to takie zawrówania, jak na każdej giełdzie, i jest takie: oj, to będzie zalanie naszego produktu i od razu ceny będą niższe. Pewne załamanie dostrzegamy, ale są środki zaradcze. Chcę stanowczo powiedzieć, że Mercosur i uzgodnienia między czterema państwami a Unią Europejską... U nas ministerstwo rolnictwa aktywnie pracuje i dawało wsad, jeśli chodzi o te informacje. Nasze stanowisko jest jednoznaczne. To rządy krajów w efekcie będą przyjmować ratyfikacje uzgodnień i umowy, tak więc potrzebna jest jedność. Przypomnę, jako najlepszy przykład tego, co się zdarzy w sprawach Mercosuru, mianowicie to, że CETA do tej pory nie jest ratyfikowana, więc uspokajam.

Tutaj można by dużo mówić. Według Komisji Europejskiej przygotowanie tekstu umowy z Mercosurem prawnotechniczne oraz dopełnienie procedur wymaganych przed jej wejściem w życie może zająć ok. 2 lat. Jeśli chodzi o ratyfikowanie, to później będą poszczególne kraje. Tak więc nie wywoływałbym niepotrzebnego zamieszania. Jest jedna sprawa, o której trzeba stanowczo powiedzieć i podkreślić, że to jest porozumienie polityczne, to jest koniec kadencji, to są pewne uzgodnienia ogólne negocjatorów. W tej chwili trwają prace. My prosimy – nasi parlamentarzyści w Parlamencie Europejskim zgłaszają interpelacje w tej sprawie – żeby dowiedzieć się bardzo szczegółowo o zawartość. Takie negocjacje odbywają się, jak wiemy, zawsze według pewnej procedury i od razu wszystkiego na stół... Skoro te negocjacje się zakończyły, chcemy znać ich szczegóły. Te szczegóły poznamy. Zapewniam, że z tych informacji, które posiadamy, wynika, że tego zagrożenia nie ma.

Druga rzecz. Polska postulowała, aby nie było pełnej liberalizacji tego handlu. Wiemy, że mamy obszary wrażliwe, i to jest prawda, wołowina drób, wieprzowina, cukier i bioetanol. Mam to wyspecyfikowane w tej przekazanej informacji. Można to będzie jeszcze na piśmie skutecznić, jeśli to będzie potrzebne. Nie ma potrzeby, abym omawiał to precyzyjnie i szczegółowo. Jest osiem konkretnych postulatów, które Polska wносиła. Wiemy, że mamy tę rękojmię po drugiej stronie. Mianowicie za chwilę będzie ratyfikacja. Jeśli to będzie niezgodne z polską racją stanu, rolniczą racją stanu, tak mogę powiedzieć, rząd, który dba o interesy rolników i odpowiada za rozwój obszarów wiejskich, po prostu tej umowy nie będzie ratyfikował. Ale to wszystko jest przed nami.

Chciałbym przede wszystkim powiedzieć o tych firmach. Sam jeżdżę na spotkania. Widzę i potwierdzam to, o czym pan poseł mówił, jeżeli chodzi o takie chwilowe wykorzystanie tej sytuacji. Staramy się, zresztą minister też bardzo głośno o tym mówił na posiedzeniu rady ministrów w Brukseli, wszelkimi dostępnymi nam metodami i możliwościami tę sytuację złagodzić. I jak znam życie, trzeba trochę cierpliwości, trochę takiego przekonania, że ta sytuacja będzie się stabilizowała. To jest pierwsza rzecz. Niemniej wszystkie kraje ostatnio na posiedzeniu Rady Unii Europejskiej w Brukseli zgłosiły też akces, aby stworzyć fundusz, który będzie regulował, gdyby takie zagrożenia były, gdyby to się pogłębiało, jeżeli chodzi o tę sytuację, żeby wyrównać stan istniejący. To jest pierwsza rzecz.

Druga rzecz jest taka, że nasze wsparcie dla producentów, w szczególności bydła mięsnego, bo o tym mówimy, też jest w ramach płatności związanych z produkcją. Chodzi o płatności bezpośrednie, które regulują, przypominam, te sprawy. W tej chwili ze względu na suszę zabiegamy w Komisji Europejskiej, jak to uczyniliśmy wcześniej, aby można było już wypłacać zaliczki, tj. od 15 października. Przypomnę też, że płatności dotyczące bydła i krów, jeszcze raz powtórzę, to są rekompensaty z tytułu właśnie niskich cen. To nie są jakieś duże pieniądze, ale one dają gwarancję pewnej płynności zakupu środków na nowy okres, na nowy rok.

Przypomnę też, że mamy działanie dotyczące dobrostanu w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, który już został zaakceptowany przez Komisję Europejską. Mówimy tutaj nie tylko o dobrostanie krów mlecznych, bo też krzyżówki przeznaczamy na mięso, krzyżujemy i mamy byczki przeznaczone na mięso. Chodzi o dobrostan krów mamek. Mamy pewne rozwiązania, dopłaty. *(Dzwonek)* To jest poważne wsparcie dla rolników. Staramy się tych rzeczy pilnować, pilnować interesu tej branży, która jest dla nas ważna i rozwojowa. Nie ma zagrożenia dotyczącego umowy Mercosur w przypadku polskiej wołowiny. Dziękuję. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Pytanie dodatkowe zadaje pan poseł Mirosław Maliszewski.

Poseł Mirosław Maliszewski:

Panie Ministrze! Umowa Mercosur jest skrajnie niekorzystna dla polskiego rolnictwa, i to nie tylko dla polskiego, bo wiele krajów Unii Europejskiej podobnie ten temat podnosi. I to nie jest ten moment, kiedy trzeba uspokajać i bagatelizować sprawę umowy z Ameryką Południową w handlu produktami rolnymi, która liberalizuje te zasady, tylko trzeba twardym, mocnym głosem mówić, że się na to nie zgadzamy. Tak samo trzeba było twardym głosem mówić, że się nie zgadzamy na umowę CETA. I też pan minister tu podał przed chwilą, że ona nie obowiązuje, a przecież ona została ratyfikowana głosami Prawa i Sprawiedliwości w tym parlamencie.

Chciałbym też zwrócić uwagę na jeszcze jedno porozumienie handlowe, które zostało niedawno zawarte. Chodzi o umowę z 2017 r. zawartą między Unią Europejską a Ukrainą przy aprobachie państwa rządu, która skutkuje tym, że Ukraina ma bardzo dodatni bilans handlowy w przypadku żywności z Unią Europejską, tj. ok. 10 mld dolarów rocznie, a udział Polski w tym imporcie z Ukrainy wynosi ok. 15–20%. My jesteśmy najbardziej na to narażeni. Ta umowa Unii Europejskiej z Ukrainą przewiduje zastosowanie klauzul ochronnych, jeżeli pewne produkty zagrażają produktom unijnym. (*Dzwonek*) Czy Polska wystąpi do Komisji Europejskiej, a może już wystąpiła, panie ministrze, o uruchomienie klauzul ochronnych w przypadku produktów, które w Polsce są, dla których produkty ukraińskie są bezpośrednim zagrożeniem? Prosimy też o pisemną informację dotyczącą analizy umowy Mercosur, abyśmy jako posłowie również mogli wyciągnąć te wnioski.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo.

Pan minister Ryszard Zarudski.

Bardzo proszę.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Ryszard Zarudski:**

Pani Marszałek! Panie Pośle! To dobrze, że wspólnie dbamy o interesy polskich rolników. Tylko takie zapytanie może uwiarygodnić to, co robimy zarówno w przypadku Ukrainy, jak i umowy Mercosur. Myślę, że najlepszą moją odpowiedzią, już bez wnikania w szczegóły, jest przesłanie informacji związanej

z naszymi interwencjami, pełnej informacji – myślę, że będzie ona publikowana w mediach, też na stronie – dotyczącej naszych regulacji w kontekście aktywności. One są bardzo czytelne, wyspecyfikowane w kontekście podpisywanych umów jak gdyby systemowo, nie tylko w przypadku umowy Mercosur i naszego stosunku do rynku ukraińskiego.

Zapewniam pana o naszej aktywności na linii Bruksela i inne kraje, ministrowie rolnictwa. Informację otrzyma pan na piśmie. Komunikat w tej sprawie też będzie umieszczony na stronie, żeby dotrzeć do jak największej liczby odbiorców. Jeszcze raz dziękuję za to pytanie, bo tylko to nam umożliwi ogłoszenie, przekazanie szerszej publiczności, w szczególności wszystkim rolnikom zainteresowanym tą problematyką, informacji, jeżeli chodzi o tę rzeczywistość, jaka jest. Dziękuję.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Kolejne pytanie zadają posłowie Marek Matuszewski, Alicja Kaczorowska i Anna Milczanowska, Prawo i Sprawiedliwość. Pytanie w sprawie niebezpiecznego wysypiska śmieci na terenie Zgierza jest skierowane do ministra środowiska.

Pytanie zadaje pan poseł Marek Matuszewski.

Bardzo proszę.

Poseł Marek Matuszewski:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Zwracam się do pana ministra w sprawie składowiska odpadów niebezpiecznych na terenie miasta Zgierza stanowiącego pozostałość po zlikwidowanych Zakładach Przemysłu Barwników Boruta SA., które obecnie jest zarządzane przez firmę Eko-Boruta Zgierz, zlokalizowanego przy ul. Miroszewskiej. Chodzi o składowisko popiołów i gipsów z fabrycznych pieców, składowisko odpadów przemysłowych za Bzurą, położone w bezpośrednim korycie rzeki, składowisko odpadów niebezpiecznych przy ul. Miroszewskiej eksploatowane od 1995 r.

Na tym terenie może być zakopanych w ziemi nawet 200 tys. beczek zawierających rtęć, ołów, kadm, benzen, cyjanki, azbest, gazy bojowe, które w postaci trującego gazu wydobywają się z ziemi, oraz inne groźne substancje. Istnieje duże zagrożenie skażenia tego terenu oraz duże prawdopodobieństwo rozszczelnienia beczek z niebezpiecznymi substancjami chemicznymi. Beczki korodują, a ze składowiska wciąż unosi się dym. Ziemia w wielu miejscach osiąga temperaturę ponad 100 stopni, powietrze na tym terenie może być trujące i rakotwórcze. Teren po zlikwidowanych Zakładach Przemysłu Barwników „Boruta” jest miejscem niebezpiecznym dla zdrowia i życia mieszkańców miasta Zgierza, a także okolicznych gmin. Obawy społeczności lokalnej są w pełni uzasadnione.

Posel Marek Matuszewski

Składowisko nie posiada żadnych zabezpieczeń, a właściciel nie podjął żadnych działań zmierzających do rekultywacji tego obszaru.

Wyjściem z tej sytuacji jest zrekultywowanie składowiska odpadów niebezpiecznych. Aby to przeprowadzić, spółka Eko-Boruta musi przekazać teren władzom samorządowym. Prezydent miasta Zgierza zobowiązał się do przejęcia gruntu, ponieważ bez przejęcia tych terenów miasto nie będzie w mogło pozyskać dofinansowania na rekultywację.

Panie ministrze, co Ministerstwo Środowiska może zrobić w powyższej sprawie? Czy ministerstwo może wskazać, z jakich źródeł miasto Zgierz będzie mogło pozyskać finanse na rekultywację wyżej wymienionego terenu?

Chcę też podziękować Ministerstwu Środowiska (*Dzwonek*) za to, że Inspekcja Ochrony Środowiska pracuje 7 dni w tygodniu i 24 godziny na dobę. Przypomnę, że za rządów Platformy i PSL-u kontrola była możliwa od godz. 8 do 15 i trzeba było 7 dni wcześniej powiadomić kontrolowany podmiot. Dziękuję.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Odpowiedzi udzieli podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska pan minister Sławomir Mazurek.

Bardzo proszę, panie ministrze.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Środowiska
Sławomir Mazurek:**

Dziękuję bardzo, pani marszałek!

Szanowna Pani Marszałek! Panie i Panowie Posłowie! Szanowni Państwo! Szanowny Panie Pośle! Bardzo dziękuję za dotychczasową aktywność pana posła. Należy pan do tych posłów, którzy są stałymi gośćmi w Ministerstwie Środowiska, informując nas o kwestiach związanych z tego typu zagrożeniami. Miałem też zaszczyt być z panem posłem zaraz po pożarze, który miał miejsce w Zgierzu. Spektakularnym pożarze, ale bardzo istotnym, także z perspektywy tego wszystkiego, co później się działo.

Jeśli chodzi o odpowiedź na pana pytanie, to mamy tutaj do czynienia ze składowiskiem położonym w Zgierzu na terenach byłych Zakładów Przemysłu Barwników „Boruta”. Diagnozując ten problem, chciałbym w pierwszym rzędzie wskazać na to, że Zakłady Przemysłu Barwników „Boruta” przeszły w ręce prywatnych podmiotów.

Na terenie byłych zakładów funkcjonują trzy obiekty: składowisko odpadów poprodukcyjnych, w tym odpadów niebezpiecznych, składowisko gipsów i popiołów i tzw. wysypiska za Bzurą, które nie jest skła-

dowiskiem w rozumieniu przepisów ustawy o odpadach. Nieruchomości, na których usytuowane są składowiska odpadów, stanowią własność Skarbu Państwa i pozostają w użytkowaniu wieczystym firmy Eko-Boruta Sp. z o.o., która m.in. zaniechała rekultywacji składowiska odpadów poprodukcyjnych. Na powierzchni tych składowisk zdeponowano duże ilości odpadów nieznanego składu i pochodzenia. Składowisko odpadów poprodukcyjnych, w tym również niebezpiecznych, wymaga interwencji technicznej w celu zatrzymania jego postępującej degradacji. Szczególnie północna skarpa składowiska obsuwa się, odsłania beczki i, tak jak wskazywał pan poseł, ciecz z rowu opaskowego przelewa się do gruntu.

Jeśli chodzi o nasze dotychczasowe działania, w ostatnich latach miały miejsce regularne kontrole składowiska popiołów, gipsów oraz składowiska odpadów poprodukcyjnych przez Inspekcję Ochrony Środowiska, zarówno w trakcie przyjmowania odpadów do składowiska, jak i w fazie rekultywacji, połączone z wykonaniem badań w celu dokonania oceny wpływu na środowisko. Tutaj mówimy o odpadach niebezpiecznych i odpadach innych niż odpady niebezpieczne. Ze względu na analizy wyników, szczególnie odpadów poprodukcyjnych, które wskazują na przekroczenie dopuszczalnych zanieczyszczeń, organy ochrony środowiska podejmowały zgodnie z kompetencjami działania wobec spółki Eko-Boruta, w tym złożyły również zawiadomienie do prokuratury.

Jeśli chodzi o dalsze działania, to ścisły nadzór prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Wykonywane są badania mające na celu ocenę stanu środowiska, gdyż cały czas musimy monitorować ten obszar z uwagi na bliskość rzeki Bzury, wód podziemnych, gruntu tak, aby mieć pełną wiedzę. Monitorowana jest też skarpa wysypiska za Bzurą, ona stanowi równocześnie brzeg koryta rzeki, co jest niezwykle istotne. Na bieżąco obserwujemy też stan roślinności, która również jest wskaźnikiem funkcjonowania środowiska.

Wyniki kontroli IOŚ wskazują na konieczność jak najszybszego rozpoczęcia rekultywacji składowiska popiołów i gipsów oraz składowiska odpadów poprodukcyjnych niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne, a także wysypiska za Bzurą oraz usunięcie ze składowiska tych odpadów, które nie powinny być na nim zdeponowane i wykonanie obwałowania skarpy północnej składowiska odpadów poprodukcyjnych. Obecnie przewyższona jest rzędna składowiska odpadów, co stało się przyczyną rozlewania tych odcieków. W konsekwencji rośnie prawdopodobieństwo zwiększenia stężeń zanieczyszczeń w piezometrach, bo w nich też obserwujemy takie zanieczyszczenia. W związku z tym należy odizolować powierzchnie tych dwóch składowisk od wysypiska i od wpływu do wód opadowych. Chodzi też o ograniczenie ilości odcieków. Składowisko odpadów poprodukcyjnych posiada izolację dna i drenaż odcieków, pozostałe niestety nie posiadają, można powiedzieć, że było to swego rodzaju dzikie składowisko.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Sławomir Mazurek

Jednym z możliwych kierunków rozwiązania problemu z wysypiskiem za Bzurą jest skorzystanie z obecnych zapisów ustawy Prawo ochrony środowiska i uznanie tego obszaru za zanieczyszczenia historyczne lub za obszar dotknięty zanieczyszczenia historycznymi.

Na początku tego roku marszałek województwa łódzkiego złożył w tej sprawie wniosek do starosty zgierskiego. Starosta musi zidentyfikować ten teren jako potencjalne historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi i dokonać wpisu do rejestru zanieczyszczeń historycznych. To umożliwi przekazanie sprawy do RDOŚ w Łodzi.

Szanowny Panie Pośle! Praktycznie brak możliwości wyegzekwowania jakichkolwiek obowiązków od spółki Eko-Boruta, przecież sprawa nie jest sprawą sprzed ostatnich 4 lat, ale od wielu lat jest prowadzona, a od tego czasu mam też kontakt z panem posłem. Ten teren wymaga przejęcia przez samorząd lokalny w sposób kompleksowy. Jeśli chodzi o przejęcie składowiska przez miasto, to jest to warunek konieczny do pozyskania środków finansowych na rekultywację terenów zdegradowanych. Likwidator powołany wspólnie na wniosek WIOŚ w Łodzi i prezydenta miasta Zgierza prowadzi działania zmierzające do przejęcia nieruchomości. Również w Ministerstwie Środowiska funkcjonuje Zespół do spraw terenów zdegradowanych. Przygotowaliśmy konkretne rozwiązania, nad którymi dzisiaj głosowano na tej sali. Wszystkim państwu posłom dziękuję za poparcie tych rozwiązań. Mówię o noweli ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Wprowadza ona specjalne narzędzie, dzięki któremu usuwanie zanieczyszczeń tego typu będzie można w szybki sposób finansować poprzez wsparcie ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Będzie to sprawne narzędzie dla samorządów, które pomoże rozwiązać problem także w Zgierzu. *(Dzwonek)*

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję, panie ministrze.

Pytanie dodatkowe zada pan poseł Marek Matuszewski.

Bardzo proszę.

Poseł Marek Matuszewski:

Panie Ministrze! 25 maja 2018 r. doszło do ogromnego pożaru na nielegalnym wysypisku śmieci na terenie Parku Przemysłowego Boruta w Zgierzu. Doszło do ogromnego zanieczyszczenia powietrza, które było szczególnie uciążliwe dla mieszkańców Zgierza i sąsiednich gmin. Zdrowie mieszkańców zostało za-

grożone. Gaszenie pożaru kosztowało wiele wysiłku i poświęceń ze strony Państwowej Straży Pożarnej i ochotniczej straży pożarnej, którym trzeba serdecznie podziękować za zaangażowanie. Akcja pochłonęła również ogromne środki finansowe. Do dnia dzisiejszego pogorzelisko jest nieuprzątnięte. Straż pożarna co jakiś czas jest wzywana do jego dogaszania. Kwestie tego, jak duże były zaniedbania w tej sprawie ze strony starostwa powiatowego – czyli koalicji Platformy i PSL – sprawdzają już odpowiednie organy państwowe: prokuratura i inne. Najwłaściwszym rozwiązaniem byłoby obciążanie kosztami właścicieli tych, często nielegalnych, wysypisk – przecież nie tylko w Zgierzu, lecz także np. w Grabowie w województwie łódzkim miały miejsce takie sytuacje. *(Dzwonek)*

Moje pytanie brzmi: Jakie rozwiązania można zastosować, aby usunąć takie pogorzelisko oraz zrehabilitować ten teren? Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Pan minister Sławomir Mazurek.

Proszę bardzo.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Sławomir Mazurek:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Panie i Panowie Posłowie! Jeśli chodzi o pożar w Zgierzu, myślę, że ta chmura dymu, która unosiła się nad miastem, nad tym obszarem, dotarła do szerokiego grona ludzi. Pamiętam moment, kiedy wspólnie z panem posłem byliśmy na miejscu i widzieliśmy, z jakim poświęceniem strażacy gasili ten pożar.

Tego pożaru można było uniknąć. Nie doszłoby do niego, gdyby nie pewne decyzje podejmowane przez starostę, który, wbrew temu, o czym mówił wojewódzki inspektor ochrony środowiska, zgodził się na taki stan instalacji, jaki tam był. Starosta zgierski nie uwzględnił tego stanowiska i wydał spółce zezwolenie na zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne na czas określony do dnia 30 kwietnia 2018 r. Pożar wybuchł w maju 2018 r.

Jeśli chodzi o działania, które podejmujemy, to jest to kontynuacja działań kontrolnych oraz egzekucja decyzji nałożonej przez WIOŚ – administracyjnej kary pieniężnej za gospodarowanie odpadami w wysokości 1 mln zł. Wysokość kar nakładanych na podmioty, które łamią prawo w kwestiach dotyczących ochrony środowiska, wzrosła naprawdę w sposób znaczący i te kary są odstraszające. Skierujemy również wniosek do prezydenta miasta Zgierza w sprawie zobowiązania Green Tech Solutions sp. z o.o. do usunięcia odpadów w trybie art. 26 ustawy o odpadach

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Sławomir Mazurek

w odniesieniu do odpadów magazynowanych bez zezwolenia.

Jeśli chodzi o źródła finansowania usuwania odpadów, to w pierwszej kolejności obowiązuje zasada: zanieczyszczający płaci. Źródłem finansowania może być także program priorytetowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej „Ochrona powierzchni ziemi” zakładający rekultywację terenów zdegradowanych. Obecnie możliwe jest przekazanie wsparcia na wskazane przedsięwzięcia, jeśli wnioskuje o to samorząd. Mówiłem o tym, odpowiadając na pierwszą część pana pytania. W pozostałych przypadkach wsparcie udzielanie jest w formie preferencyjnej pożyczki zarówno dla posiadaczy odpadów, jak i dla podmiotów publicznych realizujących przedsięwzięcia w trybie wykonania zastępczego za podmiot zobowiązany.

Dokonaliśmy też znaczących zmian w przepisach ochrony środowiska. Prace nad nimi oczywiście toczyły się wcześniej, przygotowywaliśmy to. Jeszcze przed pożarem w Zgierzu odbyły się publiczne konsultacje tych zapisów, ale nabrały one mocy i zostały przyjęte przez Wysoką Izbę już po pożarze. Chcę powiedzieć, że inspekcja ochrony środowiska działa, tak jak pan powiedział, i jest skutecznym narzędziem. Wysyłamy odpady, które przyjeżdżają do Polski nawet np. z Wielkiej Brytanii. Przedsiębiorcy, którzy notorycznie łamią przepisy, mają wilczy bilet. Wprowadziliśmy także szereg przepisów, które będą umożliwiać niezwłoczne usuwanie odpadów przez właściwe organy środowiska, jeśli wystąpi zagrożenie zdrowia i życia ludzi. *(Dzwonek)* Bardzo serdecznie dziękuję za uwagę.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję, panie ministrze.

Czujemy się uspokojeni.

Przechodzimy do kolejnego pytania. Zadadzą je pani poseł Mirosława Nykiel i Bożenna Bukiewicz, Platforma Obywatelska – Koalicja Obywatelska.

Pytanie dotyczy serii pożarów na wysypiskach śmieci i składowiskach odpadów niebezpiecznych. Skierowane jest również do ministra środowiska.

Bardzo proszę, pani poseł Mirosława Nykiel.

Poseł Mirosława Nykiel:

Dziękuję bardzo.

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Od 2 lat obserwujemy w Polsce eksplozję występowania pożarów z niebezpiecznymi odpadami zgromadzonymi na wysypiskach śmieci i składowiskach. Do atmosfery przedostają się niebezpieczne dla zdrowia substancje. W 2018 r. takich pożarów było ponad 70. Do Polski każdego roku

napływają setki tysięcy ton odpadów z różnych stron świata. Rodzime firmy na potęgę importują śmieci z Niemiec, Wielkiej Brytanii, Włoch, a nawet z odległej Australii. W 2017 r. wydano aż 226 zgód na tzw. transgraniczne przemieszczanie odpadów. Jak podają zagraniczne media, na składowaniu zagranicznych śmieci można całkiem nieźle zarobić. Gorzej, a właściwie dramatycznie wygląda kwestia utylizacja zgromadzonych odpadów. Robienie tego legalnie jest za drogie. Liczba spalarni jest niewystarczająca, a do tego mają one limity. Dłuższe przechowywanie odpadów na wysypiskach też się nie opłaca – kosztuje 270 zł za każdą tonę. Właśnie dlatego płoną odpady i dodatkowo zanieczyszczają i tak już zanieczyszczone powietrze.

Dlatego, panie ministrze, zadaje pytania: Jakie są przyczyny tych pożarów? Do ilu pożarów doszło w 2018 r. i 2019 r.? Ile wydano zgód na transgraniczne przemieszczanie odpadów? Ile osób poniosło konsekwencje z tytułu pożarów? Czy tereny popożarowe zostały uprzątnięte i należyście zabezpieczone? Co rząd zrobił w tej sprawie po zapowiedziach w 2018 r. i jakie są tego efekty? Na trochę pytań już mi pan minister odpowiedział wcześniej, ale chciałabym, żeby to jeszcze raz wybrzmiało.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo, pani poseł.

Odpowiedzi udzieli podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska pan minister Sławomir Mazurek.

Bardzo proszę.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Sławomir Mazurek:

Pani Marszałek! Szanowni Państwo! Panie i Panowie Posłowie! Szanowna Pani Poseł! Bardzo serdecznie dziękuję za to pytanie, a także za wstęp do tego pytania, bo to jest niezwykła, świetna okazja, żeby powiedzieć, co to są te odpady z dalekiej Australii. To jest złom akumulatorowy, ponieważ Polska jest w regionie potęgą, jeśli chodzi o recykling starych akumulatorów, jest to niezwykle cenny surowiec. Chciałbym także wyjaśnić, że jeśli chodzi o te liczby, o których mówimy, to mówimy o odpadach, które objęte są pełnym ubezpieczeniem, bo to jest transgraniczne przemieszczanie, regulują to przepisy międzynarodowe i te odpady muszą trafić do recyklerów. Chcę również powiedzieć, że bardzo lubię pokazywać przykład Niemiec, ale także inne kraje europejskie... Taki kraj jak Niemcy sprowadza dziesięciokrotnie więcej tych surowców do recyklingu. Ponieważ idziemy w kierunku gospodarki obiegu zamkniętego, chcemy ten recykling rozwijać. Także środki, które będą z Unii Europejskiej w nowej per-

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Sławomir Mazurek

spektywie, to są środki właśnie na recykling. Niestety nie na spalarnie, niestety nie na tzw. RIPOK-i. Wiele lat temu popełniliśmy wielki błąd, szanowni państwo, postawiliśmy na instalacje w Polsce, do których trafiają odpady i których efektywność jest od 3 do 8%, i tak jak ostatnio ktoś z branży odpadowej powiedział, postawiliśmy pomniki za 200 mln zł. To te instalacje, które były finansowane ze środków europejskich, a dzisiaj tak naprawdę produkują w większości surowiec do spalarni, produkują RDF, a nie wykonują tego, co powinniśmy realizować, czyli tego, co dotyczy realizacji poziomów recyklingu. Ale oczywiście to się zmieni. Wymusza to nie tylko przepisy europejskie, ale także te zapisy, które są w planie odpowiedzialnego rozwoju, gdzie chcemy stawiać na gospodarkę obiegu zamkniętego i to jest nasz cel główny.

Tu liczby są bardzo często pokazywane, ale są pokazywane od roku 2015. Możemy jednak mówić, że faktyczny przywóz odpadów do Polski dochodził w niektórych latach nawet do 1 mln t. Mówimy o tych surowcach oczywiście. Możemy powiedzieć, że w roku 2012 to było 917 tys. t. To były też duże ilości. A więc te dane są bardzo często pokazywane, ale właśnie w takim negatywnym kontekście, że to są jakieś śmieci, które zalewają Polskę. Co, szanowni państwo, płonęło? Płonęły odpady, które nielegalnie przyjechały do Polski. Nie płonęły te surowce. To nie te liczby, nie ta magia wielkich liczb, która pojawia się bardzo często. Polska nie jest śmietnikiem Europy. Polska konsekwentnie walczy z mafiami śmieciowymi, konsekwentnie wprowadzamy przepisy, które ograniczają możliwości. Dzisiaj tak naprawdę kierowca ciężarówki, który chce przewozić odpady, musi mieć świadomość, że jeśli złamie przepisy, może zapłacić nawet 100 tys. kary. Musi on, to też jest istotne, być zarejestrowany w bazie danych odpadowych. Rejestr działa od początku tego roku i już swoje zadanie spełnił, a przecież uruchamiamy kolejne moduły bazy danych odpadowych – moduł rejestrowy, moduł ewidencyjny. Wszystko będzie elektroniczne, dzisiaj tak naprawdę część tych elementów jest w formie papierowej. I to jest sprawne narzędzie.

Niestety pojawił się na tej sali kiedyś zarzut, że minister środowiska unieważnił przetarg. No musiał unieważnić przetarg na bazę danych odpadowych w roku 2015, ponieważ – także zdaniem innych organów państwa, które są odpowiedzialne za ten obszar – nie było stosownych rozporządzeń, więc trudno organizować przetarg, kiedy tak naprawdę nie są znane ramy tego przetargu, kiedy się naraża tak naprawdę ten przetarg na fiasko. A zależy nam na tym, żeby skutecznie walczyć. Stąd bazę danych odpadowych realizujemy właśnie metodą zwinną, korzystając z Instytutu Ochrony Środowiska, który przecież prowadzi jedną z największych baz danych

w Polsce, baz emisyjnych. A więc to też jest taka rzecz, która nam na to pozwala.

Jeśli chodzi o tę część pytania, która dotyczy tych pożarów i miejsc, które zostają po tych pożarach, emisji, to za każdym razem w takie miejsca są wysyłane mobilne stacje wojewódzkich inspekcji ochrony środowiska. Tak jak było to powiedziane, 7 dni w tygodniu, 24 godziny na dobę inspekcja jest gotowa służyć obywatelom i środowisku. Jesteśmy obecni w terenie, mierzymy, współpracujemy także z innymi służbami. Za każdym razem przy takim pożarze wykorzystujemy wszystkie narzędzia, które mamy, aby przymusić właściciela terenu, właściciela tych odpadów do usunięcia tych odpadów. Tam, gdzie jest to niemożliwe – tu już dzisiaj była o tym mowa – jest specjalne narzędzie, dzięki Wysokiej Izbie przegłosowane, które daje szybką ścieżkę, aby tego typu niebezpieczne miejsca czy porzucone odpady skutecznie zabezpieczyć.

Jednocześnie to wszystko, co dotyczy... Cieszę się z tego pytania, bo mogę sprostować. Mimo naszej bardzo aktywnej polityki, także w mediach społecznościowych... Staramy się, na każdym portalu pod wpisem Platformy Obywatelskiej, gdzie mowa jest o tych liczbach i pokazywane jest to jako zalew śmieci, przedstawiamy te dane, także od roku 2008, żeby pokazać, w jaki sposób te surowce do Polski przyjeżdżały. Ale również mówimy o tym, że nasi sąsiedzi znacząco więcej ich przetwarzają. Co istotne, skorzystaliśmy z tego doświadczenia transgranicznego przemieszczania odpadów, szanowni państwo, bo tam jest ubezpieczenie – jeśli z tymi odpadami coś się dzieje, jest gwarancja finansowa, która stanowi pewien procent, ale gwarantuje zabezpieczenie tych odpadów. I w tym przypadku już dzisiaj każdy, kto zajmuje się gospodarką odpadami w Polsce, każdy przedsiębiorca musi mieć tego typu zabezpieczenie, gwarancję finansową, która pozwoli na to, żeby potem ten obowiązek nie spoczywał na podmiotach, do których się odwołujemy, na samorządach właśnie. A więc to wszystko, co dotyczy... Także zostały zwiększone kary dla tych wszystkich podmiotów, które łamią przepisy, wprowadziliśmy także wilczy bilet. A więc jest szereg zapisów, które wyrzucają poza nawias tych wszystkich przestępców środowiskowych, którzy takimi procedurami się (*Dzwonek*) trudnią. Bardzo dziękuję za to pytanie i za uwagę. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo.

Pytanie dodatkowe, pani poseł Mirosława Nykiel.

Poseł Mirosława Nykiel:

Dziękuję bardzo.

Pani Marszałek! Panie Ministrze! Poproszę o odpowiedź na piśmie na te pytania, które postawiłam,

Posel Mirosława Nykiel

ale w nawiązaniu do tego, co powiedziałam wcześniej, chciałabym przedstawić panu sytuację z gminy Chybie. To jest mała gmina na południu Śląska, leżąca między Bielskiem a Cieszynem – mała gmina Chybie, gdzie płonęła była cukrownia, na której terenie zgromadzone zostały odpady, te nielegalne. Pomimo że właścicielem nieruchomości jest Skarb Państwa, to właśnie gmina poniosła koszty związane z prowadzoną akcją gaśniczo-ratunkową.

Pan wójt Chybia zwrócił się do mnie, pewnie też do innych posłów, o pomoc i o zapytanie pana ministra, w jaki sposób może sobie zrekompensować te poniesione koszty. Pewnie takich sytuacji jest w Polsce więcej. Czy macie państwo w związku z tym jakieś szczególne rozwiązania, propozycje? *(Dzwonek)* Dziękuję.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo.

I pan minister Sławomir Mazurek.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Środowiska
Sławomir Mazurek:**

Szanowni Państwo! Mimo tak restrykcyjnego prawa niestety w wielu obszarach tego typu zjawiska mają miejsce. Mimo bardzo dobrego prawa w zakresie prawa karnego mamy przypadki drastycznych przestępstw, mimo wszystko, więc niestety różne sytuacje będą się zdarzać.

Jeśli chodzi o to, co się dzieje, odpowiedzialność samorządów w tym obszarze jest oczywiście kluczowa i to dobrze, że samorządy podejmują te inicjatywy.

Jeśli chodzi o rekompensaty, trudno mi o tym mówić, gdyż nie dotyczy to bezpośrednio ministra środowiska. Oczywiście odpowiemy na to pytanie na piśmie, w jaki sposób można... To, czym dysponuje minister środowiska, to jest narodowy fundusz ochrony środowiska i wojewódzkie fundusze ochrony środowiska. Rolą ministra środowiska jest zapewnienie dobrego prawa, aby tego typu przypadki się nie powtarzały. Niestety, nie mieliśmy tych zapisów, sytuacja wymagała tego, że musimy ten problem sprzątać. Pani mówi o jednym bardzo istotnym przypadku, który pokazuje problem, ale my, szanowni państwo, mamy w Polsce 3,5 mln t odpadów, które musimy posprzątać. To są potężne ilości i oczywiście jest potrzeba właściwej analizy ryzyka, konsekwentnych działań. Dlatego też minister środowiska powołał Zespół do spraw terenów zdegradowanych, aby tego typu przypadki rozpatrywać, aby szukać najnowszych przepisów. We współpracy z całym rządem, we współpracy z parlamentem tego typu przepisy zostały przygoto-

wane i wprowadzone, aby przeciwdziałać tego typu zjawiskom, bo oczywiście jest to problem, który trzeba rozwiązać. Tutaj na pewno jesteśmy gotowi zawsze pomagać samorządom, na ile jest to możliwe w takich przypadkach, aby te problemy były rozwiązywane, ale jest to poważny problem, bo można powiedzieć, że ten problem już zaistniał, to funkcjonuje.

Co do narzędzi, które są, jeśli chodzi o wspomaganie samorządów w takich sytuacjach, to oczywiście możemy odpowiedzieć, ale kluczowe jest to, że zanieczyszczający płaci. Ten, który doprowadził do takiej sytuacji, często wydając decyzję, tak jak w przypadku Zgierza, jest odpowiedzialny, ale odpowiedzialny jest jeszcze właściciel terenu, właściciel tych odpadów. I w pierwszym rządzie też jestem wdzięczny panu premierowi Mateuszowi Morawieckiemu za powołanie tego zespołu, współpracujemy teraz ściśle z prokuraturą, ze służbami specjalnymi. Wtedy ABW przewodziło temu zespołowi, który właśnie identyfikował tego typu problemy, zjawiska, dzięki któremu dzisiaj bardzo aktywnie pracujemy z Krajową Administracją Skarbową.

Z tego miejsca dziękowałem już wczoraj panu ministrowi Banasiowi za tę współpracę, też z innymi służbami, tak aby te przypadki zwalczać.

Mamy już pierwsze efekty. Zostały wysłane do Wielkiej Brytanii odpady, które do nas wpłynęły pod pozorem zielonej listy, a osoby, które w Małopolsce prowadziły proceder w mafii śmieciowej, trafiły do aresztu. Tego typu działania chcemy prowadzić w pierwszym rządzie, aby Polacy mieli nie tylko poczucie bezpieczeństwa, ale żyli w środowisku coraz lepszej jakości. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

(Posel Mirosława Nykiel: Skandal.)

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Kolejne pytanie przygotowane przez panię posel Ewę Kołodziej i Lidę Gądek, Platforma Obywatelska – Koalicja Obywatelska, w sprawie konieczności zwiększenia kwoty przeznaczonej na refundację leków przeciwcukrzycowych oraz wyrównania dostępu do nowoczesnych terapii dla osób z cukrzycą typu 1 oraz 2 niezależnie od wieku. Pytanie jest skierowane do ministra zdrowia.

Bardzo proszę, pani posel Ewa Kołodziej.

Posel Ewa Kołodziej:

Pani Marszałek! Panie Ministrze! Zarówno brak leków, jak i przerwanie ciągłości terapii przy chorobach przewlekłych może powodować nieodwracalne zmiany w stanie zdrowia pacjentów. 8 lipca tego roku Naczelna Izba Aptekarska w piśmie adresowanym do pana ministra wskazała na problem ponad 300 leków stale zagrożonych brakiem dostępności dla pacjen-

Posel Ewa Kołodziej

tów, a także na problem z blisko pół tysiącem produktów leczniczych. Znaczny kłopot związany z obecnym kryzysem lekowym wynika również z tego, że w przypadku wielu leków nie mogą być stosowane zamienniki, ale problem jest dużo większy, ponieważ brakuje nie tylko drogich, oryginalnych leków, ale także właśnie tych zamienników.

Największą zgrozę budzi fakt, że brakuje nawet leków w aptekach szpitalnych. Są kłopoty ze zdobyciem preparatów na nadciśnienie, choroby tarczycy, astmę, alergię i oczywiście na cukrzycę. Brakuje nawet podstawowych insulin. Aptekarze alarmują, że zaczyna brakować również leków onkologicznych i neurologicznych. Szacuje się, że problem ten dotyczy od 11 do ponad 20 mln Polaków.

Samych chorujących na cukrzycę w Polsce jest ponad 3 mln osób. Obecny kryzys i brak odpowiednich działań rządu to narażanie zdrowia i życia wielu Polaków. Dlatego dziś z pełną odpowiedzialnością można powiedzieć: to wina rządu, nie aptekarzy, nie lekarzy, nie producentów leków.

Dlatego, panie ministrze, proszę o odpowiedź na następujące pytania: Dlaczego dostępność leków dla pacjentów nie była odpowiednio monitorowana? Czy podjęto czynności zmierzające do rozpoznania dużo wcześniej zjawisk skutkujących brakiem dostępności leków w wyniku działań o charakterze kryminalnym? Jakie kroki podjęło i planuje podjąć ministerstwo w celu uzupełnienia braków leków w aptekach, w szczególności uzupełnienia bieżących braków? Jak długo zdaniem rządu potrwa obecny kryzys? Czy rozważany jest przez rząd skup interwencyjny? Czy ministerstwo prowadzi rozmowy z krajowymi producentami, tak by wzmocnić rodzimych producentów leków i uniezależnić produkcję przynajmniej kluczowych leków od tego (*Dzwonek*), co dzieje się w Azji? Problem dodatkowo jeszcze potęguje fikcja tzw. infolinii.

Bardzo proszę o odpowiedź, bo to są najbardziej palące dzisiaj problemy z lekami. Dziękuję.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo, pani poseł.

Odpowiedź udzieli podsekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia pan Maciej Miłkowski.

Bardzo proszę, panie ministrze.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Zdrowia
Maciej Miłkowski:**

Szanowna Pani Poseł! Szanowna Pani Marszałek! Bardzo serdecznie dziękuję za pytanie. Zadano tutaj bardzo wiele pytań. Chodzi o cały ciąg zdarzeń związanych z brakiem leków w aptekach, w aptekach

ogólnie otwartych, w aptekach szpitalnych, braku dostępu do leków w ogóle.

Czy ministerstwo monitoruje sytuację? Czy ministerstwo zajmuje się tematem? Takie były pani pytania. Chciałbym odpowiedzieć tak: system w Polsce jest taki, że Ministerstwo Zdrowia kontraktuje, ustala ceny leków refundowanych i ustala wielkość doślaw z poszczególnymi wnioskodawcami, producentami. Te dane są monitorowane przez instytucje. Instytucje, które tutaj są zaangażowane, to urząd rejestracji produktów leczniczych, główny inspektor farmaceutyczny oraz oczywiście Ministerstwo Zdrowia. Ministerstwo Zdrowia nadzoruje dostęp do leków w Polsce za pomocą wielu mechanizmów w zakresie dostępności leków. Tę sytuację nadzoruje w ramach Ministerstwa Zdrowia główny inspektor farmaceutyczny. Na podstawie tych danych, informacji jest m.in. przygotowywana lista leków zagrożonych wywozem, która co 2 miesiące się zmienia.

Jeśli chodzi o leki cukrzycowe, których brak był ostatnio bardzo ważnym tematem, to widzimy różne sytuacje. Chodzi tu głównie o brak leków przeciwcukrzycowych, długo działających metformin, np. o Glucophage, przeważnie XR i Metformax.

(*Posel Ewa Kołodziej: Podstawa – insulin brakuje.*)

Metforminy i różnych zamienników tych leków jest bardzo dużo, w związku z czym pacjenci mają zabezpieczenie. Zwykły, normalny Glucophage był w pełnym zakresie. Chciałem jeszcze powiedzieć, że w stosunku do roku ubiegłego w tym samym okresie producent przekazał na rynek więcej leku Glucophage. Dostępność zamienników jest tutaj duża. Tak że w tym zakresie sytuację cały czas monitorujemy, ponieważ sytuacja jest cały czas napięta. Znacznie zwiększyliśmy zakres nadzoru nad lekami.

To, co ostatnio zostało zrobione, to w kwietniu wraz z prokuratorem, z Ministerstwem Sprawiedliwości przygotowano bardzo dużą nowelizację, w której penalizuje się odwrócony łańcuch dystrybucji, wywóz leków, które są zagrożone wywozem. Pracujemy nad tym, żeby z tej ustawy już skorzystać w tym zakresie, ponieważ jednym z elementów braku dostępności jest właśnie wywóz leków, które są zagrożone brakiem dostępności. Analizujemy sytuację też przy okazji kolejnych obwieszczeń, chodzi o istotne przebudowanie listy leków zagrożonych, ponieważ tylko wywóz leków, które są na tej liście, stanowi przestępstwo, jeśli nie został odpowiednio zgłoszony zamiar wywozu. Oczywiście części leków, które były ostatnio problematyczne, nie ma na liście. Być może znajdują się tam w następnej kolejności, tak żeby unormować sytuację.

Bardzo istotne jest też to, że sytuacja medialna powoduje, że jest znacząco większe zapotrzebowanie na leki na rynku, i to widać. Jedną z istotnych w zakresie tego obrotu hurtowni, Neuca, ostatnio opublikowała dane dotyczące tego, jak wzrasta zapotrzebowanie aptek na poszczególne leki. Jeśli apteka nie

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia
Maciej Miłkowski**

może zrealizować recept, to zamawia więcej leków, to samo hurtownia.

Chciałem powiedzieć, że dostępność leków była bardzo różna w poprzednich latach. W niektórych zakresach był podstawowy problem z lekami przeciwrzepliwymi. Teraz już takich problemów nie ma. Spowodowała to konkurencja. Dbamy o to, żeby na rynku było dostępnych coraz więcej leków. Widać, że jak jest konkurencja, to są zdecydowanie mniejsze problemy. Co najmniej kilka leków z danej grupy limitowej musi być na liście, z kilku różnych zakresów kupowana... (*Dzwonek*) Oczywiście polskie leki również muszą tam być i mieć tu bardzo istotny wpływ.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Pytanie dodatkowe – pani poseł Ewa Kołodziej.

Poseł Ewa Kołodziej:

Pani Marszałek! Panie Ministrze! W związku ze stale rosnącą w naszym kraju liczbą osób chorujących na cukrzycę chciałabym po raz kolejny poruszyć kwestię konieczności zwiększenia budżetu na refundowanie leków przeciwcukrzycowych oraz rozszerzenia ich zakresu poprzez wprowadzenie nowoczesnych terapii cukrzycowych, z jednoczesnym równym dostępem do tych terapii dla osób z cukrzycą typu I oraz II, niezależnie od wieku. Nowoczesne terapie cukrzycy nie są refundowane, mimo iż pomogłyby one ograniczyć rosnące koszty leczenia powikłań cukrzycy.

Moje pytania: Czy ministerstwo mogłoby zmienić podejście do leczenia cukrzycy i dostrzec korzyści wynikające z zastosowania nowoczesnych terapii w perspektywie długofalowej oraz możliwości uniknięcia powikłań w postaci zawałów czy udarów, których leczenie jest o wiele droższe? Dlaczego refundacja leczenia pompami insulinowymi nie obejmuje wszystkich diabetyków ani rodzajów urządzenia? Dlaczego pacjenci do 26. roku życia nie mają prawa wyboru modelu pompy i są zmuszani do długiego oczekiwania na urządzenie? (*Dzwonek*) I ostatnie pytanie: Jakie kryterium powoduje brak refundacji pomp insulinowych dla pacjentów, którzy ukończyli 26. rok życia? Dziękuję pięknie.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję, pani poseł.

Odpowiedzi udzieli pan minister Maciej Miłkowski. Zapraszam.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Zdrowia
Maciej Miłkowski:**

Dziękuję bardzo za pytanie.

Jeśli chodzi o dostępność do leków nowej generacji, to aktualnie w Ministerstwie Zdrowia zostało zgłoszonych, jeśli chodzi o floszyny, kilka takich leków, w odniesieniu do których jest wszczęta procedura.

Jeśli chodzi o te, w przypadku których cała procedura już się zakończyła, to w pierwszej kolejności jest to lek Jardiance, empagliflozyna, dla pacjentów w bardzo określonym wskazaniu, czyli chodzi o zmniejszone wskazanie w stosunku do charakterystyki produktu leczniczego w tym zakresie. Następnie pod koniec ub.r. kolejna firma złożyła wniosek na lek z kanagliflozyna. We wskazaniu jest leczenie pacjentów dorosłych od 18. roku życia z niewystarczająco kontrolowaną cukrzycą typu 2. I jeśli chodzi o ten pierwszy lek, to procedowanie jest na etapie po Komisji Ekonomicznej. Uzyskano pozytywną rekomendację prezesa agencji oceny technologii medycznej pod warunkiem istotnego obniżenia ceny. Ponieważ Komisja Ekonomiczna nie uzyskała wspólnego stanowiska z wnioskodawcą, wydała negatywną ocenę i aktualnie jesteśmy przed wydaniem decyzji ministra zdrowia. Kolejny lek, jak mówiłem, został skierowany do negocjacji cenowych z Komisją Ekonomiczną, też uzyskał pozytywną ocenę prezesa agencji pod warunkiem obniżenia ceny.

Kolejne dwa istotne leki. Pod koniec ub.r. w grudniu, jeśli chodzi o cukrzycę typu 2 – dapagliflozyna u pacjentów leczonych metforminą. Tu również pozytywna rekomendacja pod warunkiem istotnego zmniejszenia ceny. Aktualnie wniosek jest negocjowany z Komisją Ekonomiczną. Kolejny lek z tego roku, semaglutyd, we wskazaniu jest cukrzyca typu 2 u pacjentów po niepowodzeniu terapii skojarzonej metforminą oraz pochodnej sulfonilomocznika, BMI 35. Ten lek dotyczy bardzo określonej grupy pacjentów, którzy mają chorobę serca, niewydolność II lub III stopnia w skali NYHA. Aktualnie też są prowadzone negocjacje. W związku z powyższym w tym zakresie decyzja nie została podjęta. (*Dzwonek*)

Jeśli chodzi o wyroby medyczne, to pompy CGM są stosowane w pełnym zakresie w przypadku dzieci, a także w przypadku pacjentów do 26. roku życia, którzy nie poddają się leczeniu. Aktualnie pracujemy nad nowymi technologiami. Jeśli chodzi o dzieci, być może jeszcze w tym kwartale będzie stosowana nowa technologia. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

(Poseł Ewa Kołodziej: No dobrze.)

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Kolejne pytanie do ministra zdrowia kierują posłowie Tadeusz Dziuba i Tomasz Latos, Prawo i Sprawiedliwość. Pytanie w sprawie rozważań nad wpro-

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska

wadzeniem w Polsce narodowego programu redukcji wad wrodzonych przez wzbogacanie mąki w kwas foliowy.

Jako pierwszy pytanie zadaje pan poseł Tadeusz Dziuba.

Bardzo proszę.

Poseł Tadeusz Dziuba:

Szanowna Pani Marszałek! Do pana ministra jest pytanie następujące: Czy w Polsce rozważa się wprowadzenie narodowego programu redukcji wad wrodzonych przez wzbogacanie mąki w kwas foliowy?

Skąd to pytanie... Otóż zmniejszenie u płodów wad tzw. cewy nerwowej, ale także wad serca i innych wad, jak rozszczepienie wargi czy podniebienia, można osiągnąć poprzez podniesienie poziomu kwasu foliowego u kobiet, które mogą zajść w ciążę. Dlatego w ok. 60 krajach na świecie, w tym w Stanach Zjednoczonych, Kanadzie i Australii, wprowadzono prawny obowiązek wzbogacania mąki kwasem foliowym. Kwestia ma duże znaczenie społeczne, bowiem dwa najczęściej występujące następstwa wspomnianej wady to rozszczep kręgosłupa i bezmózgowie. Szacuje się, że każdego roku w Polsce diagnozuje się ok. 400–500 ciąż dotkniętych takimi wadami, chociaż liczba ta może być zaniżona. Stąd właśnie pytanie o to, czy rozważa się w Polsce wprowadzenie prawnego obowiązku wprowadzania kwasu foliowego do produktów, które są powszechnie spożywane, czyli do produktów z użyciem mąki? To tyle.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo.

Odpowiedzi udzieli podsekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia pan minister Maciej Miłkowski. Bardzo proszę.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Zdrowia
Maciej Miłkowski:**

Szanowna Pani Marszałek! Szanowny Panie Pośle! Dziękuję bardzo serdecznie za to pytanie. Problem medyczny jest bardzo istotny. Wady cewy nerwowej to jedne z najcięższych wad wrodzonych, w wyniku których bardzo wiele płodów jest straconych w trakcie ciąży. Część dzieci się rodzi, ale z bardzo poważnymi wadami, takimi jak bezmózgowie, przepukliny mózgu i rdzenia, które prowadzą do śmierci dziecka lub trwałej niepełnosprawności, przez co dziecko przez całe życie musi być poddawane leczeniu i rehabilitacji.

Pytanie, czy jest to przewidywane, czy są prowadzone prace w kierunku wprowadzenia obowiązkowego

negu, obowiązkowego suplementowania, wzbogacania mąki w kwas foliowy. To jest stosowane, tak jak pan powiedział, w 60 państwach świata, jednakże w Europie żadne państwo się na to jeszcze nie zdecydowało. Trzeba zwrócić uwagę na to, że w tym zakresie bardzo duże zróżnicowanie wynika z różnego wieku osób i obowiązkowego, obligatoryjnego suplementowania mąki. Mąka ta jest spożywana przez wszystkie grupy wiekowe, ale osoby, które tego potrzebują, to są kobiety w ciąży, kobiety, które chcą zajść w ciążę, które powinny przed zajściem w ciążę przyjmować kwas foliowy, który istotnie zmniejsza ryzyko wad cewy nerwowej.

Problem jest z badaniami. To, co wiemy, to to, że aktualna sytuacja jest taka, że kwas foliowy jest przyjmowany przez nie więcej niż 40% matek, ale też ponad połowa kobiet w wieku rozrodczym w codziennej diecie nie realizuje normy zapotrzebowania na kwas foliowy. Był realizowany program społeczny, program informacyjny nadzorowany przez Instytut Matki i Dziecka oraz głównego inspektora sanitarnego, ale to już było bardzo dawno temu. Celem tego programu było wzmocnienie wiedzy lekarzy o aspektach zapobiegania wadom wrodzonym. Ten projekt bardzo mocno przebił się wtedy do świadomości.

Jest wiadome, że ten temat jest bardzo istotny, ale – tak jak nam się wydaje – po pierwsze, żeby był taki projekt, żeby taki projekt w Polsce przeprowadzić, to trzeba by było notyfikować prawo Unii Europejskiej, żeby obligatoryjnie wszyscy producenci musieli suplementować mąkę. Innym problemem jest to, że to jest bardzo istotna kwestia: uświadczenie i lekarzom, i społeczeństwu, ludziom, a w szczególności kobietom, które planują zajść w ciążę, że jest to bardzo istotne.

Tak że w tym zakresie być może pochylimy się nad tym mocno, ponieważ dotyczy to ok. 3 osób na 10 tys. osób. Corocznie w Polsce rodzi się ok. 115 takich dzieci. Jak pan powiedział, pozostałe osoby być może tracą ciążę świadomie bądź nieświadomie w pierwszym okresie, ponieważ to jest bardzo istotna wada, która w pierwszym okresie ciąży może powodować utratę tej ciąży. Tak że w tym zakresie, tak jak powiedziałem, nie planujemy obowiązkowej suplementacji mąki. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Pytanie dodatkowe zadaje pan poseł Tomasz Latos.

Bardzo proszę.

Poseł Tomasz Latos:

Dziękuję bardzo.

Pani Marszałek! Panie Ministrze! Sprawa jest naprawdę niezwykle ważna i ja bym pana ministra

Posel Tomasz Latos

namawiał w takim razie do może trochę innego podejścia. Mianowicie wydaje się, że przynajmniej część mąki powinna być wzbogacona o kwas foliowy. Mam świadomość – tu słusznie pan minister zwrócił na to uwagę – że tę mąkę spożywają osoby w różnym wieku. Owszem, są nawet nowe publikacje, w których mówi się o tym, że w przypadku osób w podeszłym wieku, np. z chorobą Alzheimer, niekoniecznie to jest dobry pomysł, żeby spożywały one mąkę wzbogaconą o kwas foliowy, ale już w przypadku kobiet w ciąży czy właściwie przed zajściem w ciążę jest to niezwykle ważne.

Proszę spojrzeć na koszty społeczne, finansowe, wszelkie inne dotyczące tych, jak pan powiedział, statycznie średnio 115 ciąż, chociażby z rozszczepem kręgosłupa, z różnymi wadami cewy nerwowej. (*Dzwonek*) Naprawdę warto o tym pomyśleć. Polska może być pionierem w sytuacji, która jest absolutnie niekontrolowana i, jak myślę, przez całą salę, przez cały parlament byłaby przyjęta ze zrozumieniem i akceptacją. A więc namawiam przynajmniej do zainwestowania części, żeby część mąki była dostępna w postaci wzbogaconej o kwas foliowy. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo, panie pośle.

I jeszcze raz proszę o odpowiedź pana ministra Macieja Miłkowskiego.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Zdrowia
Maciej Miłkowski:**

Oczywiście pan poseł zaznaczył tutaj drugą możliwość, czyli nie obligatoryjną możliwość suplementacji, tylko częściową, żeby były dostępne na rynku produkty, mąka także wzbogacona w kwas foliowy. I taka możliwość oczywiście jest w Polsce. Podobną sytuację mamy z solą, która jest solą jodowaną, ale mamy też sól niejodowaną.

Obligatoryjne wzbogacanie żywności regulowane jest aktualnie przez rozporządzenie ministra zdrowia z 2010 r. i jest obowiązkowe, tak jak powiedziałem, jodowanie soli kuchennej i wzbogacanie tłuszczów do smarowania w witaminy A i D. Niezależnie od tego mogą być normalnie wprowadzane inne produkty i mogą być dodawane witaminy, składniki mineralne lub inne substancje wykazujące efekt odżywczy lub inny fizjologiczny z uwzględnieniem wymagań określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego z 2006 r. W związku z tym jest to możliwe, oczywiście takie produkty będą najprawdopodobniej droższe i to

jest normalna działalność gospodarcza, czyli to zależy od producenta. Jak powiedziałem wcześniej, kampania informacyjna mówiąca o tym problemie to jest też pokazanie, że warto jeść zielone warzywa, bo mają bardzo dużo składników odżywczych, chodzi o takie warzywa jak jarmuż, szpinak czy sałata. Oczywiście to, co wcześniej mówiłem: szybkie rozpoznanie ciąży, dokładne jej zaplanowanie, tak żeby kobieta przyjmowała kwas foliowy przed planowanym zajściem w ciążę. Dotyczy to zwiększenia skali informacji dla tych osób, żeby jak najwięcej, w pełni zastosowały się do zaleceń lekarzy ginekologów, ponieważ lekarze ginekolodzy normalnie w standardzie to przepisują. Myślę, że najlepsze rozwiązanie to jest pełna informacja, kobiety w ciąży są coraz bardziej świadome i wiedzą, że jest tak duży problem, że są takie skutki. Myślę, że kampania informacyjna powinna być prowadzona. Dziękuję bardzo serdecznie.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Pytanie do ministra cyfryzacji w sprawie Internetu dla gminnych ośrodków kultury przygotowali posłowie Jerzy Bielecki i Adam Kałaska z Prawa i Sprawiedliwości.

Bardzo proszę, pan poseł Jerzy Bielecki.

Posel Jerzy Bielecki:

Dziękuję bardzo.

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Pani Minister! Polska boryka się z problemem wykluczenia cyfrowego, który dotyczy wielu grup wiekowych. Objawia się to albo brakiem potrzeby posiadania dostępu do Internetu, albo niewystarczającymi kompetencjami cyfrowymi uczniów i nauczycieli, jednak rozwój kompetencji cyfrowych warunkuje powstanie i rozwój sektorów nowoczesnej gospodarki takich jak sztuczna inteligencja czy Internet rzeczy.

Aby sytuację poprawić, potrzebujemy skoordynowanych działań na poziomie rządu. Jednocześnie w polskim krajobrazie społecznym istnieją tysiące różnych instytucji kultury, takich jak gminne ośrodki kultury, których potencjał edukacyjny pomimo wielu starań nie jest dalej w pełni wykorzystany. Jakie działania podejmuje Ministerstwo Cyfryzacji, aby tę sytuację zmienić? Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo.

Odpowiedzi udzieli podsekretarz stanu w Ministerstwie Cyfryzacji pani minister Wanda Buk.

Bardzo proszę.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Cyfryzacji
Wanda Buk:**

Bardzo dziękuję.

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Szanowny Panie Pośle! Tak jak pan zauważył, w Polsce funkcjonuje ponad 2,5 tys. gminnych ośrodków kultury. Jest to oczywiście sieć rozproszona po całym naszym kraju i znajduje się w regionach, które są narażone na szczególne wykluczenie cyfrowe. Wykorzystanie potencjału gminnych ośrodków kultury, które z natury rzeczy są bardzo blisko związane z lokalnymi społecznościami, pozwoli skutecznie wdrażać założenia programu, lepiej dostosowując ofertę do konkretnych potrzeb występujących w danym miejscu.

Wszyscy dobrze wiemy, ci z państwa, którzy funkcjonują albo mieli możliwość funkcjonowania w lokalnych społecznościach, niewielkich społecznościach, że tego typu ośrodki bardzo często są bardzo aktywne i stanowią jedno z głównych miejsc spotkań, zwłaszcza w mniejszych gminach, i równocześnie były one bardzo często pomijane przy dotychczasowych podobnych działaniach.

Ministerstwo Cyfryzacji postanowiło wykorzystać ten potencjał w ślad za zapowiedzią pana prezesa Jarosława Kaczyńskiego w Przysusze w 2017 r., który wskazał na konieczność cyfryzacji. Postanowiliśmy przygotować program cyfryzacji gminnych ośrodków kultury. Program ten ogłosiliśmy w maju tego roku, ma on trzy filary. Pierwszy z nich to podłączenie wszystkich gminnych ośrodków kultury w Polsce do szerokopasmowego Internetu. Drugi to przeznaczenie 100 mln zł na cykl szkoleń z kompetencji cyfrowych. Trzeci to doposażenie ośrodków w nowoczesny sprzęt, który tam już pozostanie po zakończeniu projektu.

W pierwszym etapie, tzn. do połowy 2020 r., czyli w ciągu najbliższego roku podłączonych do szerokopasmowego Internetu zostanie 450 gminnych ośrodków kultury i w tym celu Ministerstwo Cyfryzacji podpisało porozumienia z pierwszymi siedmioma operatorami telekomunikacyjnymi. Pozostałe gminne ośrodki kultury, które nie dysponują dostępem do szerokopasmowego Internetu, będą nim objęte w wyniku interwencji realizowanych z Programu Operacyjnego „Polska cyfrowa”. Równoległe, tak jak powiedziałam, Ministerstwo Cyfryzacji przygotowało konkurs na podniesienie kompetencji cyfrowych, na który przeznaczyło 100 mln zł z programu „Polska cyfrowa”, i w ramach tego działania organizacje pozarządowe będą mogły starać się o dofinansowanie na 73 obszarach konkursowych naszego kraju. W ramach tego programu ośrodki zostaną wyposażone w odpowiedni sprzęt komputerowy, w tablety, roboty, maty edukacyjne co pozwoli, w szczególności niedoinwestowanym gminnym ośrodkom kultury, na znaczne uatrakcyjnienie ich oferty szkoleniowej.

W szkoleniach, o których państwu już wspominałam, będziemy edukować nie tylko społeczności lokalne, ale też pracowników gminnych ośrodków kultury po to, żeby po zakończeniu cyklu szkoleń finansowego ze środków unijnych mogli oni nabytą wiedzę przekazywać dalej. Po zakończeniu szkoleń pracownicy nadal będą otrzymywać wsparcie w postaci mentoringu i aktualnych materiałów edukacyjnych. W naszej ocenie jest to niezwykle istotne, gdyż umożliwi to stałe świadczenie usług.

Chcemy objąć szkoleniami dzieci w wieku do ukończenia 10. roku życia. To będą w większym stopniu podstawowe kompetencje cyfrowe. Starsze osoby, w wieku od 10. do 18. roku życia, będą uczyły się bardziej skomplikowanych kompetencji, m.in. nauki programowania. Szacujemy, że szkoleniami zostanie objętych 50–75 tys. osób w naszym kraju w pierwszym etapie, bo dalej to oczywiście będzie eskalować.

Rozstrzygnięcie konkursu na dosprzętowanie GOK-ów i na przeprowadzenie szkoleń, o których państwu powiedziałam, planujemy pod koniec tego roku. Konkurs został już ogłoszony. W tym momencie wnioskodawcy przygotowują swoje aplikacje, które niedługo Centrum Projektów Polska Cyfrowa będzie mogło ocenić. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

(Przewodnictwo w obradach obejmuje wicemarszałek Sejmu Małgorzata Kidawa-Błońska)

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo, pani minister.

Pytanie dodatkowe zadaje pan poseł Jerzy Bielecki, Prawo i Sprawiedliwość.

Poseł Jerzy Bielecki:

Pani Marszałek! Pani Minister! Chciałbym zapytać, kto może być beneficjentem tego projektu. Kiedy, szczególnie na terenach Polski wschodniej, mogą pojawić się efekty tych projektów? W zasadzie pani minister tak szczegółowo opowiedziała o tym programie, że trudno jeszcze o coś dopytywać, ale przede wszystkim prosiłbym, aby pani minister zechciała odpowiedzieć, kto może być beneficjentem tych projektów, programów ogłoszonych przez Ministerstwo Cyfryzacji i kiedy one mogą zaowocować konkretnymi rezultatami. Dziękuję.

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę panią minister Wandę Buk o udzielenie odpowiedzi na pytanie.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Cyfryzacji
Wanda Buk:**

Szanowny Panie Pośle! Odpowiadam na pana pytanie: bezpośrednimi beneficjentami konkursu, o którym państwu powiedziałam, czyli konkursu, w ramach którego będziemy szkolić i dosprzętawiać gminne ośrodki kultury, są organizacje pozarządowe, które będą prowadziły cykl szkoleń. Kolejnymi beneficjentami będą naturalnie ich adresaci, czyli pracownicy gminnych ośrodków kultury i dzieci, które będą szkolone w ramach tych działań.

Odpowiadając na pana bardziej szczegółowe pytanie, chcę powiedzieć, jak już wspomniałam, że 450 gminnych ośrodków kultury już jest podłączanych w ramach inwestycji, które są w toku. Listę tych gminnych ośrodków kultury można znaleźć na stronie Ministerstwa Cyfryzacji i na stronie Centrum Projektów Polska Cyfrowa. Jeżeli chodzi o pozostałe, to będziemy, tak jak mówiłam, podłączali je w ramach kolejnych interwencji. Przyznaję, że teraz ciężko jest mi odnieść się do kwestii konkretnego regionu, ale myślę, że te informacje możemy spokojnie przekazać panu posłowi na piśmie.

Jeszcze odpowiem na pytanie, kiedy można się spodziewać i czy można się spodziewać w Polsce wschodniej cyklu szkoleń, o którym mówiłam, oraz dosprzętowania GOK-ów. O ostatecznych decyzjach dotyczących tego, ile środków zostanie przeznaczonych na dany region i jakiemu beneficjentowi, czyli jakiej organizacji pozarządowej, dowiemy się po rozstrzygnięciu konkursu przez Centrum Projektów Polska Cyfrowa, czyli pod koniec tego roku. Wtedy będzie można przekazać konkretne informacje dotyczące danego regionu. Dziękuję. *(Oklaski)*

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo, pani minister.

Przechodzimy do ostatniego pytania.

Pytanie zadają pani poseł Gabriela Masłowska, pani poseł Teresa Glenc i pan poseł Czesław Sobieński, klub Prawo i Sprawiedliwość, w sprawie wątpliwości interpretacyjnych dotyczących przepisów mówiących o wyodrębnianiu lokali mieszkalnych wybudowanych z udziałem środków Krajowego Funduszu Mieszkaniowego, tj. art. 12 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych i art. 15 ust. 2 ustawy o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego. Pytanie skierowane jest do ministra inwestycji i rozwoju.

Bardzo proszę panią poseł Gabriellę Masłowską o zadanie pytania.

Poseł Gabriela Masłowska:

Panie Ministrze! Mieszkania budowane w latach 70. i później z udziałem środków Krajowego Funduszu Mieszkaniowego w formie kredytu od pewnego czasu mogą być przedmiotem wyodrębnienia na własność. Mówi o tym ustawa o spółdzielniach mieszkaniowych, konkretnie art. 12, która wręcz stanowi o tym, na co będzie przeznaczona ta zwracana kwota części umorzonego kredytu, mianowicie że będzie to trafiało na Fundusz Dopłat.

Z mojej wiedzy wynika, że część spółdzielców skrzętała z tych przepisów, oczywiście z pewnymi problemami, ponieważ za całą procedurę rozliczenia kredytu bank PKO BP po prostu żądał ogromnych kwot. Jednak pod naszym naciskiem w poprzednich kadencjach dwukrotnie te kwoty operacyjne pobierane przez bank, wynoszące czasem nawet do kilku tysięcy złotych od wniosku, były zmniejszone.

Mało tego, znalazła się inna sugestia ze strony BGK, żeby nie składać wniosków pojedynczo, a żeby spółdzielnie występowały zbiorczo dla grup członków spółdzielni. Część z nich korzysta z takiej pomocy i dokonuje wyodrębnienia na własność lokali, które powstały przy udziale środków z kredytów z KFM, dla grup członków spółdzielni.

Tymczasem pojawia się nowy problem. Otóż jedna ze spółdzielni w Puławach w odpowiedzi na wniosek osoby zainteresowanej wyodrębnieniem lokalu przekazuje taką oto – aktualną, z czerwca tego roku – odpowiedź: Uprzejmie informujemy, że obowiązujące w zakresie nabycia własności zajmowanego przez panią lokalu są przepisy ustaw o spółdzielniach mieszkaniowych, tj. z dnia 13 kwietnia 2018 r. – o tym wspominałam – konkretnie art. 12 *(Dzwonek)*, oraz o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego. W związku z rozbieżnością w brzmieniu powołanych przepisów istnieje ryzyko odmowy dokonania wyodrębnienia lokalu na własność przez sąd wieczystoksięgowy. Inaczej mówiąc – kończę – spółdzielnia mówi do osoby zainteresowanej: możemy zawrzeć akt notarialny, ale sąd nie założy księgi wieczystej. Dziękuję.

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę sekretarza stanu w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju pana Artura Sobonia o udzielenie odpowiedzi na pytanie.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju
Artur Soboń:**

Pani Marszałek! Pani Poseł! Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o niektórych formach

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju Artur Soboń

popierania budownictwa mieszkaniowego oraz ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, która weszła w życie 11 października 2011 r., wprowadziła możliwość wyodrębniania na własność lokali mieszkalnych wybudowanych na wynajem przy wykorzystaniu kredytu udzielonego przez Bank Gospodarstwa Krajowego towarzystwom budownictwa społecznego i spółdzielniom mieszkaniowym na podstawie wniosków złożonych do 30 września 2009 r. Jednocześnie ta ustawa uchyliła ust. 2 w art. 12¹ ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych, w którym zawarty był zakaz wyodrębniania na własność lokali spółdzielczych wybudowanych ze środków Krajowego Funduszu Mieszkaniowego.

Wobec powyższego od dnia 11 października 2011 r. nabycie własności lokalu wybudowanego z udziałem kredytu udzielonego przez BGK ze środków KFM przez członka posiadającego do tego lokalu prawo spółdzielcze lokatorskie odbywa się na zasadach ogólnych określonych, jak pani poseł powiedziała, w art. 12 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych. O możliwości podjęcia działań związanych ze sprzedażą mieszkań spółdzielczych wybudowanych ze środków KFM świadczy realizacja tej procedury przez spółdzielnie mieszkaniowe, które złożyły w BGK wnioski o ustalenie wysokości zadłużenia na wyodrębniony lokal mieszkalny. W sumie do BGK wpłynęło 1295 takich wniosków, z czego 1176 lokali wyodrębniono.

Natomiast przepis art. 15e ust. 2 ustawy o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego wprowadza zakaz przekształceń wyłącznie w odniesieniu do lokali mieszkalnych wybudowanych w ramach funkcjonującego od 2015 r. rządowego programu popierania budownictwa mieszkaniowego, czyli w ramach tzw. finansowania zwrotnego. Tam tej możliwości wyodrębniania lokalu nie ma.

(Poseł Gabriela Masłowska: To dotyczy tylko tej grupy?)

Tak, tylko tej grupy. Dziękuję.

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Dziękuję bardzo.

Proszę o zadanie pytania dodatkowego panią poseł Teresę Glenc.

Bardzo proszę.

Poseł Teresa Glenc:

Panie Ministrze! Proszę potwierdzić lub zaprzeczyć: Czy ta rozbieżność przepisów w jakiś sposób zostanie usunięta? Czy po zawarciu aktu notarialnego i wyodrębnieniu lokalu mieszkaniowego finansowanego ze środków Krajowego Funduszu Mieszka-

niowego wydział ksiąg wieczystych może odmówić wpisu prawa własności takiego lokalu do księgi wieczystej? Czy może to dotyczyć tylko pewnej grupy osób? Poproszę o precyzyjną odpowiedź.

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Bardzo proszę pana ministra Artura Sobonia o udzielenie odpowiedzi na pytanie.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju Artur Soboń:

Zawsze można się tym przepisom przyjrzeć i jeszcze je przeanalizować, tylko naszym zdaniem tu nie ma nieczytelności czy jakiejś niespójności, bo różne tryby dotyczą różnych źródeł finansowania. W związku z tym mamy jasną sytuację: jeśli mamy źródło finansowania zwrotnego, to wtedy według tych nowych przepisów nie ma możliwości wyodrębnienia lokalu, natomiast we wcześniejszych sytuacjach jest taka możliwość.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

To jest 2015 r., tylko dokładnie... To, pani poseł, powiem dokładnie, od którego dnia w 2015 r.

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Dziękuję bardzo.

Pytanie to kończy rozpatrywanie tego punktu porządku dziennego.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 55. porządku dziennego: Informacja bieżąca.

Przypominam, że na obecnym posiedzeniu Sejmu zostanie rozpatrzona informacja w sprawie kryzysu lekowego w Polsce, o której przedstawienie wnosili Klub Parlamentarny Polskie Stronnictwo Ludowe – Koalicja Polska.

Przypominam również, że przedstawienie uzasadnienia wniosku przez posła przedstawiciela wnioskodawców nie może trwać dłużej niż 5 minut, a udzielenie odpowiedzi przez przedstawiciela Rady Ministrów – dłużej niż 10 minut. Wystąpienia posłów w dyskusji nie mogą trwać dłużej niż 2 minuty. Na zakończenie dyskusji głos zabierają kolejno przedstawiciel wnioskodawców oraz przedstawiciel Rady Ministrów. Wystąpienie przedstawiciela wnioskodawców nie może trwać dłużej niż 5 minut, a wystąpienie przedstawiciela Rady Ministrów – dłużej niż 10 minut. Marszałek Sejmu może wyrazić zgodę na wydłużenie wystąpienia przedstawiciela Rady Ministrów. Czas przeznaczony na rozpatrzenie punktu: Informacja bieżąca nie może być dłuższy niż 90 minut.

Proszę o zabranie głosu przedstawiciela wnioskodawców pana posła Michała Kamińskiego.

Posel Michał Kamiński:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Oczywiście jest tak, że problemy opieki zdrowotnej są nie tylko w Polsce. One są na całym świecie i na całym świecie, nie tylko w Polsce, politycy – politycy rządu, politycy opozycji – mają tendencję do tego, aby sprawami zdrowia grać, aby mówić: my zrobimy lepiej, wyście czegoś nie zrobili, wy teraz robicie lepiej, my byśmy to lepiej zrobili.

Sprawa zdrowia jest na tyle ważna, że trudno się dziwić, że ona w każdym kraju, podkreślę, wywołuje emocje. Ja mam zawsze duże... Jako człowiek, który w ciągu ostatnich lat osobiście został w jakimś sensie bardzo dotknięty problemami z zakresu zdrowia, zdaję sobie sprawę, jak łatwo grać na ludzkich emocjach, jak jest to niebezpieczne i jak może obrócić się przeciwko wszystkim, którzy tego typu akcje próbowaliby prowadzić. Dlatego nasze pytanie jest sformułowane z minimalnym kontekstem politycznym. Tego kontekstu nie sposób uniknąć choćby z tego powodu, że jedną z największych reform, trochę niezauważanych dzisiaj, jednym z największych, z tych dużych projektów, za które się państwo wzięli po objęciu władzy, była reforma rynku farmaceutycznego. Pragnę przypomnieć, że towarzyszyły temu kontrowersje w waszym obozie. Sprawa była na tyle kontrowersyjna, że prace nad tym były odwlekane, toczyły się rozmowy, padały różne zarzuty.

Wzięliście na siebie odpowiedzialność w 100% za kształt rynku farmaceutycznego w Polsce dzisiaj. I skutek – i stąd nasze pytanie – jest taki oto, że w waszej zazwyczaj dość dobrej, choć topornej propagandzie coś zaczęło szwankować. Bo z jednej strony mówicie, wbrew doświadczeniu osobistemu konkretnych ludzi, w tym osoby, która stoi na tej trybunie, że nie ma problemu z lekami, podczas gdy tysiące Polaków codziennie widzą, że te problemy są. Ale z drugiej strony mówicie, że uruchamiacie infolinię w tej kwestii. To jest pewna jednak, powiedziałbym, niezgodność logiczna, bo jak uruchamiać infolinię w sprawie, która rzekomo nie istnieje.

A przecież należy wskazać za Naczelną Izbą Aptekarską, że dzisiaj w aptekach brakuje – to są dane Naczelnej Izby Aptekarskiej – leków na cukrzycę, nadciśnienie, choroby tarczycy, astmę oraz alergie. Jak wskazuje Naczelna Izba Aptekarska, początkowo ten problem dotyczył wyłącznie drogich, oryginalnych leków, jednak z dnia na dzień sytuacja ulega stałemu pogorszeniu.

Czcigodny Panie Ministrze! Szanowna Większości Rządowa! Myślę, że teraz warto, abyśmy poznali nie tylko drogę wyjścia z tego kryzysu... Jestem przekonany, że każdy porządny poseł, także opozycji, was w tym po prostu poprze, bo sprawa często po prostu dotyczy konkretnych ludzkich dramatów, bo naprawdę wiem z własnego doświadczenia, co oznacza lęk przed tym, że nie będzie lekarstwa, które jest potrzebne. Po prostu lęk. Ale także chciałbym i myśleć, że bardzo wielu z nas, obywateli Rzeczypospolitej

zasługuje na to, abyśmy poznali przyczyny, dla których ten chaos na rynku farmaceutycznym jest, i to – powtórzę – w sytuacji, w której za ten rynek, za jego nowy kształt wzięliście pełną odpowiedzialność. Na tej zasadzie jak niestety każda władza rewolucyjna, żeby zburzyć to, co było, a później się zobaczy. I na tej sprawie widzimy, jak złą metodą jest burzenie dla burzenia. Przekonują się o tym nasze dzieci w reformie edukacji, a dzisiaj przekonują się wszyscy chorzy, którzy potrzebują lekarstw, a nie mogą ich dostać. (Oklaski)

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Proszę o udzielenie odpowiedzi podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia pana Macieja Miłkowskiego.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia Maciej Miłkowski:

Pani Marszałek! Panie Pośle! Dziękuję bardzo serdecznie za ten temat informacji, ponieważ temat jest bardzo istotny, bardzo ważny i nie jest tak, że jest zamiatany pod dywan, ponieważ dostępność leków jest bardzo istotna i dotyczy każdego Polaka. Każdy jakiś lek przyjmuje. Tak że jest to podstawowy element.

Chciałem na wstępie bardzo serdecznie podziękować. Chciałem powiedzieć też to, co już wielokrotnie mówiłem, że nie widzimy kryzysu lekowego w Polsce jako systemowego braku leków w poszczególnych...

(Poseł Izabela Leszczyna: Ale my widzimy, panie ministrze, i pacjenci widzą.)

Rozumiem, że państwo widzą. Wiem, że państwo widzą.

(Poseł Tomasz Latos: Ale nie krzyczcie.)

Nie wiem, czy pani 4–5 lat temu zawsze miała każdy lek, tzn. może nie ten.

(Poseł Izabela Leszczyna: Zawsze.)

Co do zasady w Polsce jest 16 tys. leków. Apteka ma ok. 80–100 m² powierzchni. Nie ma możliwości, żeby apteka miała każdy lek na stanie. Nie ma możliwości, żeby było 100% leków, w związku z tym apteki bardzo często działały na takiej zasadzie, że jeśli nie było danego leku, to apteka go zamawiała. W związku z tym tak chciałem powiedzieć.

(Poseł Elżbieta Radziszewska: Ale to jest inna sprawa.)

Jeśli chodzi o sytuację w zakresie Prawa farmaceutycznego, to chciałem też powiedzieć, że prawo farmaceutyczne nadal jest takie, jakie było do tej pory. Nie zmieniliśmy go istotnie. W zakresie negocjowania cen leków jest to bardzo dobre prawo. Chciałem powiedzieć, co jest najważniejsze, że od samego po-

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia
Maciej Miłkowski**

czątku bardzo mocno współpracujemy ze wszystkimi stronami, które w tym uczestniczą. Czyli podstawowym elementem są producenci, z którymi mamy podpisane umowy na refundację leków. Normalnie spotykamy się, negocjujemy, przedłużamy na 2, 3 lata bądź 5 lat i cały czas monitorujemy dostawy leków, które firmy zobligowały się do dostarczenia na rynek Polski. I ta informacja jest monitorowana przez odpowiednie instytucje, Ministerstwo Zdrowia i Narodowy Fundusz Zdrowia.

Rozmawiamy z firmami i w przypadku jakichkolwiek problemów zgłaszają one te informacje o czasowym zaprzestaniu, czasowym braku dostępności leków do Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych i również proponują wyjście, tj. to, co ewentualnie można zrobić. Analizujemy te sytuacje, czy lek ma zamienniki, czy lek nie ma zamienników. Mamy takie sytuacje, że wnioskodawcy, producenci po zakończonym 2-letnim okresie nie wnioskują o kontynuację. Czasami, tak jak powiedziałem, leki mają odpowiedniki, czasami ich nie mają. Zawsze uzgadniamy, co możemy dalej, tak jak pamiętacie państwo, była sytuacja ogólnoswiatowa z zanieczyszczeniem valsartanum, wówczas zawsze konsultujemy się z konsultantami krajowymi i ustalamy, w jaki sposób pacjenci powinni zmienić terapię – zawsze pod kontrolą lekarza. Sytuacja braku dostępności leków jest bardzo niekorzystna, bo oczywiście powoduje to często zwiększoną konieczność wizyty u lekarza.

W tym zakresie, żeby monitorować rynek dostępności, tak jak powiedziałem, spotykamy się z wnioskodawcami, z producentami, bo widzimy, że tylko przez mechanizm dostawy na bieżąco leków tę sytuację można monitorować.

Drugim elementem jest cały system obrotu hurtowo-detalicznego w Polsce. Tutaj też widzimy, że cały czas mamy różne problemy organizacyjne. Widzimy, że producenci nie zawsze dostarczają do wszystkich hurtowni leki, chociaż są zobligowani. Widzimy problem, że producenci nie ze wszystkimi aptekami współpracują i w związku z tym problemy z dostępnością są duże. Te apteki, które mają większą siłę zakupową, większe obroty, mają większe możliwości, mają większe dostawy, widzimy to na podstawie danych, które posiadamy w zintegrowanym systemie monitorowania obrotu produktami leczniczymi. W ogóle sytuacja w bieżącym roku bardzo mocno się zmienia, ponieważ mamy coraz więcej informacji o wszystkich danych, wszystkich transakcjach w systemie ochrony zdrowia, on-line mamy wszystkie transakcje z aptek, widzimy to. Zdiagnozowaliśmy kilkadziesiąt przypadków leków, których ilości się zmniejszyły, zmniejszyły się obroty w ostatnich 3 miesiącach. Patrzyliśmy, czy są dokładne odpowiedniki w tym zakresie, czy innych leków się nie zwiększyły. Są takie przypadki, że dokładnie jest to 1 do 1, analizujemy to.

Bardzo ściśle współpracujemy z Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia i z Narodowym Funduszem Zdrowia. Pan minister powołał zespół, który pracował już od dłuższego czasu w pełnym zakresie, czyli jest współpraca Ministerstwa Zdrowia i podległych instytucji, URPL-u oraz Głównego Inspektoratu Farmaceutycznego, Narodowego Funduszu Zdrowia, który ma coraz bardziej rozbudowaną część analityczną i bardzo szybko potrafi wyciągać różnego rodzaju wnioski. Doprosiliśmy jeszcze do tego zespołu instytucje ogólnopolskie, czyli Naczelną Izbę Aptekarską, która wskazała na to, że części leków brakuje, oraz Naczelną Izbę Lekarską, która ma bardzo istotny wpływ w tym zakresie, żeby wiedzieć dokładnie, co się dzieje. Zresztą jak rozmawiamy z producentami leków, to jeśli planują jakiejkolwiek zmiany w składzie surowcowym, bo to często się zdarza, produkt się nie zmienia, kod EAN jest ten sam, ale jakaś substancja pomocnicza się zmienia czy ewentualnie opakowania, producenci informują lekarzy, że to nastąpi. Pracujemy nad tym, żeby bardzo to wzmocnić, jeśli chodzi o informacje dla pacjentów, dla lekarzy, żeby wzmocnić informacje dla całego rynku, żeby ta informacja była dostępna publicznie. To jest główny cel, oprócz tego monitorowania i zapobiegania brakowi leków, czyli działanie prewencyjne, a nie post factum. Teraz to się dzieje dzięki informatyzacji systemu ochrony zdrowia, informatyzacji całego obrotu aptecznego.

Dzięki tej informatyzacji, mam nadzieję, w zdecydowanie mniejszym zakresie będzie wykorzystywana zmiana ustawy wzmacniająca, penalizująca odwrócony łańcuch dystrybucji, czyli wywóz leków za granicę, bo tu oczywiście nadal jeszcze widzimy duże problemy. Zgłaszają się do nas producenci, którzy widzą, że na polski rynek sprzedają więcej produktów, niż... Tyle, ile jest zgodne z zapotrzebowaniem, ale widzą, że sprzedaje się mniej produktów. Wiele produktów jest sprzedawanych wyłącznie jako produkt refundowany, praktycznie w 100%, w związku z tym, co Narodowy Fundusz Zdrowia przedstawia, producenci widzą, że część produktów jest odsprzedawana za granicę. Celem naszych niektórych negocjacji jest to, żeby ta cena była specjalna dla Polski. Oczywiście musimy powiedzieć, że w wielu zakresach te ceny nie są najniższe, tak jak sądzą niektórzy producenci. Widzimy, że te ceny są bardzo różne. Czasami można i o 50% obniżyć cenę. Producenci sami tego chcą, ostatni przykład innowacyjnych leków, Adalimumabu, gdzie po 5 miesiącach cena spadła o 85%. Mam nadzieję, że coraz większa grupa pacjentów będzie leczona tymi bardzo skutecznymi lekami, które były liderami obrotu na świecie. To samo (*Dzwonek*) Trastuzumab Mabthera. Tak że widać, że istnieje możliwość zwiększenia dostępności leków. Dziękuję bardzo.

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo.
Informuję, że zgłosili się posłowie do dyskusji.

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska

Czy ktoś z pań i panów posłów chce jeszcze zadać pytanie, zabrać głos?

Jeżeli nie, zamykam listę.

Otwieram dyskusję.

Jako pierwszy pan poseł Tomasz Latos, Prawo i Sprawiedliwość.

Posel Tomasz Latos:

Dziękuję bardzo.

Pani Marszałek! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Myślę, że bardzo dobrze, że dzisiaj dyskutujemy na ten temat, dobrze też, że dyskutowaliśmy na ten temat w czasie posiedzenia komisji zwołanego na podstawie art. 152 regulaminu Sejmu.

Szanowni Państwo! Kwestia leków czy ewentualnie czasowego ich braku, ich dostępności, ma przynajmniej dwa aspekty. Jeden jest związany z tym, że na rynku jest mniej substancji aktywnych w związku z zamknięciem produkcji w niektórych krajach azjatyckich. To oczywiście odbiło się negatywnie na produkcji prowadzonej już przez różne koncerny farmaceutyczne. A że w Polsce te leki są relatywnie tańsze i w Polsce relatywnie mało produkują się tych leków, to spowodowało, że oczywiście najpierw tę lukę te kraje wypełniały u siebie, a dopiero później te leki trafiały na polski rynek. I to jest niewątpliwie jeden aspekt, można powiedzieć, globalny albo przynajmniej ogólnoeuropejski.

Ale jest też sprawa druga – sprawa związana z nielegalnym wywozem leków, z różnymi mechanizmami, z odwróconym łańcuchem dystrybucji włącznie. I dobrze, że mówimy o tym, i dobrze, że cofamy się do przeszłości, bo warto powiedzieć, o jakich mechanizmach tutaj mówimy. Otóż, szanowni państwo, za czasów rządów Platformy Obywatelskiej i PSL-u oprócz tego, że jednak słabo penalizowano ten proceder realizowany przez mafie lekową, ale także na zamówienie hurtowni farmaceutycznych dwaj wysocy urzędnicy Ministerstwa Zdrowia wydali opinię, zupełnie z kapelusza, na rzecz hurtowni farmaceutycznych – jest to, szanowni państwo, na piśmie – że w przypadku wywożenia leków za granicę 5-procentowa marża nie obowiązuje. I oto mamy (*Dzwonek*) jedną z odpowiedzi, jak to możliwe, że te leki mogły wyjeżdżać, oprócz tego obrotu nielegalnego...

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Posel Tomasz Latos:

...również i w taki sposób.

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo.

Posel Tomasz Latos:

Warto o tym pamiętać. Dziękuję. (*Oklaski*)

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję, panie pośle.

Bardzo proszę, pani poseł Elżbieta Radziszewska, Platforma Obywatelska – Koalicja Obywatelska.

Posel Elżbieta Radziszewska:

Dziękuję bardzo.

(*Posel Jakub Rutnicki*: Mafia lekowa hula...)

Mafia lekowa hula, a 4 lata temu PiS przejął władzę i jakoś efektu walki i zmiany niby przepisów...

(*Posel Tomasz Latos*: PiS wprowadził karę... a wyście nie zrobili nic.)

...panie pośle, nie widać.

Cieszę się, że dzisiaj na sali jest pan minister, który zajmuje się polityką lekową, i że przynajmniej on udziela odpowiedzi, bo na posiedzeniu Komisji Zdrowia w dniu wczorajszym – zadziwiające i budzące wątpliwości – kto inny odpowiadał na pytania. Co nie znaczy, że zmiana ministra odpowiadającego na pytania dała nam coś nowego. Oczywiście ani wczoraj, ani dzisiaj nie usłyszeliśmy, jakie są rzetelne wyniki analizy ze strony ministerstwa, które leki i dlaczego nie były obecne na rynku i niedostępne były dla pacjentów. Nie usłyszeliśmy, co przez kilkanaście ostatnich miesięcy zrobiło ministerstwo chociażby w przypadku zapowiedzi kłopotów z substancjami czynnymi z Azji. Nie usłyszeliśmy, z czego wynikały dokładnie te kłopoty. I nie usłyszeliśmy, dlaczego resort z dnia na dzień np. skreślił z listy refundacyjnej leki, co nasiliło cały problem dostępności leków.

Ja dzisiaj oczekiwałam, że pan minister przed zadaniem pytania wręczy mi informacje, które miałam obiecać na posiedzeniu komisji, czyli dotyczące tego, jakie konsekwencje wynikające z przepisów prawa – Prawo farmaceutyczne i ustawa refundacyjna – Ministerstwo Zdrowia wykorzystало względem tych podmiotów, które nie dostarczyły do hurtowni i aptek substancji czynnych, czyli leków dla pacjentów, tych leków, których zabrakło. Gdzie ma pan, ministrze, te dokumenty, które miałam otrzymać? Nie ma ich. Prosiłam o listę leków, które niby już trafiły do hurtowni, bo cały czas mamy do czynienia z propagandą sukcesu: to nieprawda, że brakuje leków, nieprawda, że pacjenci ich nie mają, wymyślona sprawa. Tylko jakoś dziwnie pacjenci wędrują od apteki do apteki,

Posel Elzbieta Radziszewska

nawet jak mają lat 80, albo dzwonią na infolinię i dowiadują się (*Dzwonek*), że lek mają 50 km albo 300 km dalej.

Panie ministrze, proszę o udzielenie odpowiedzi na pytania, które zadawałam na posiedzeniu komisji i na które pan nie udzielił odpowiedzi. I teraz o to pytam. Proszę o dokumenty.

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo, pani poseł.

Bardzo proszę, pan poseł Tadeusz Dziuba, Prawo i Sprawiedliwość.

Posel Tadeusz Dziuba:

Pani Marszałek! Panie Ministrze! Dwa krótkie pytania.

Jakiś czas temu w krajach Unii Europejskiej wprowadzono tzw. dyrektywę antyfalszywkową, która na różnych uczestników rynków farmaceutycznych nałożyła różnego rodzaju obowiązki, które m.in. powiększyły koszty produkcji leków, ale także spowodowały produkcję leków. W związku z powyższym następujące pytanie: Czy w jakiś sposób wpłynęło to na ten kryzys, który oczywiście ma charakter, można powiedzieć, światowy, nie jest związany tylko z naszym, polskim rynkiem produktów farmaceutycznych? To pierwsza sprawa.

Dostępność medykamentów ułatwia refundacja leków. A więc drugie pytanie: Czy mógłby pan przypomnieć, jakie są nakłady z budżetu państwa, ze środków publicznych w Polsce na refundację leków? Dziękuję. (*Oklaski*)

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję, panie pośle.

Pani poseł Izabela Leszczyna, Platforma Obywatelska – Koalicja Obywatelska.

Posel Izabela Leszczyna:

Pani Marszałek! Wysoki Sejmie! Pan minister nie wyjaśnił nam niczego, kompletnie niczego, mówił pan, panie ministrze, 10 minut o niczym. Za to poseł Latos nam wyjaśnił: 4 lata rządzi Prawo i Sprawiedliwość, a kryzys lekowy to wina Tuska. Panie pośle, czy pan się słyszy? 4 lata rządzicie. To jest przedostatnie posiedzenie Sejmu.

(*Głos z sali*: No prawda.)

(*Posel Anna Kwiecień*: Fabryki polikwidowaliście, fabryki leków sprzedaliście.)

4 lata rządzicie i nie byliście w stanie przygotować systemu ochrony zdrowia do tego, żeby zabezpieczyć się przed kryzysem lekowym?

(*Głos z sali*: A co wy zrobiliście?)

Nie może tak być. 4 lata.

(*Posel Jakub Rutnicki*: Ale słabo, słabiutko, uuu...)

Zadaniem ministra...

Szkoda, że się pan schował, ja rozumiem, że panu wstyd, ale lepiej panu patrzeć w twarz, jak się rozmawia, panie ministrze.

Zadaniem ministra zdrowia jest organizować system ochrony zdrowia w taki sposób, żeby chronić życie i zdrowie Polaków. I pan ma przewidywać ewentualne kryzysy. Nie może tak być, że problemy jakiegokolwiek producenta, obojętne, w Chinach czy na księżycu, powodują to, że polscy pacjenci nie mają leków. I nie jest to żaden kryzys światowy, panie pośle.

(*Głos z sali*: Jest, jest.)

Nie czytamy nigdzie na portalach, że nie mają leków pacjenci w innych krajach europejskich...

(*Posel Anna Kwiecień*: Jest, we Francji.)

...ale czytamy wszędzie, że Polacy nie mają dostępu do leków.

(*Posel Barbara Dziuk*: Nie macie wiedzy.)

Brak leków wynika z oszczędności, jakie robicie na Polakach i na pacjentach, nie z tego, co jest w Chinach. (*Oklaski*) Bo wszystkie inne kraje umiały się przed tym zabezpieczyć, tylko Polska rządzona przez PiS nie umiała się zabezpieczyć. (*Oklaski*)

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo, pani poseł.

Bardzo proszę, pan poseł Andrzej Sośnierz, Prawo i Sprawiedliwość.

Posel Andrzej Sośnierz:

Pani Marszałek! Panie Ministrze! Już widzimy pana ministra. W dyskusji już się pojawiał ten wątek, mianowicie wątek przyczyn, niektóre zostały tutaj omówione. Część przyczyn, kłopotów z dostępem do leków na polskim rynku ma swoje źródło w problemach leżących poza Polską. Prosiłbym pana ministra o przedstawienie szerszej informacji porównawczej, jak to wygląda w innych krajach europejskich, gdyż jak widać, różne są na ten temat poglądy. Czy jednak ta sytuacja w Polsce to nie tylko polska sytuacja, czy to też sytuacja europejska? Bardzo proszę o przedstawienie informacji porównawczej. Dziękuję. (*Oklaski*)

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję.

Bardzo proszę, pani poseł Gabriela Masłowska, Prawo i Sprawiedliwość.

Posel Gabriela Masłowska:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Problem wywozu leków był już znany od roku 2012. Do 2016 r. w tym zakresie nie zrobiono praktycznie nic, żeby ten proceder zatrzymać.

(Poseł Jakub Rutnicki: 2 lata nic. Przez 2 lata rządów PiS-u nic.)

(Poseł Izabela Leszczyna: 4 lata.)

Nie zrobiono nic, jedynie to, że wojewódzcy inspektorzy sanitarni byli zobowiązani do kontroli hurtowni, aptek itd., co było nierealne, ponieważ na obszarze swojego działania mieli dziesiątki takich podmiotów i wiadomo było, że nie są w stanie tego skontrolować.

Wobec tego mam pytanie: Co rząd Prawa i Sprawiedliwości – ponieważ są zarzuty – zrobił dla opanowania tego procederu?

(Poseł Jakub Rutnicki: No właśnie nic.)

Wiem, że były nowelizacje ustawy o przewozie drogowym towarów, potem nowelizacja ustawy o przewozie kolejowym uszczelniająca tę drogę, ten strumień wypływu, także zostały wprowadzone sankcje, być może późno, niewykłuczone. Wobec tego pytam, jaka jest w tej chwili skala wywozu leków, czy ona się zmniejszyła, czy się nie zmniejszyła, czy w jakikolwiek sposób opanowaliśmy ten strumień wywozu.

I drugie pytanie, ponieważ znowu są zarzuty, że mało przeznaczamy na leki, oszczędzamy na Polakach. Jeśli pan minister byłby w stanie powiedzieć, to proszę o informację, jak w ostatnich latach rządów naszych i poprzednich kształtowały się kwoty wydatkowane na refundację leków. Bo taka wiedza jest po prostu obiektywizująca. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Dziękuję bardzo, pani poseł.

Pan poseł Cezary Grabarczyk, Platforma Obywatelska – Koalicja Obywatelska.

Posel Cezary Grabarczyk:

Dziękuję bardzo.

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Sytuacja jest wyjątkowo poważna i to już jest stwierdzone, że państwo przegapiliście pewien moment, w którym ten kryzys się zaczynał, bo sytuacja dramatycznie narastała. W kwietniu brakowało ok. 280 pozycji, jeśli chodzi o listę leków, pod koniec czerwca brakowało już ponad 300 leków, a w tej chwili to jest powyżej 500 pozycji. Za chwilę będzie panika, bo już w tej chwili pacjenci jeżdżą po całej Polsce i szukają leków. Najgorzej wygląda sytuacja z lekami na schorzenia tarczycy, nadciśnienie, cukrzycę, astmę i alergie. Wie pan, że hurtownie oczekiwały na 888 tys. opakowań Euthyroxu? Wie pan, ile dotarło do hur-

towni? Podaje to dzisiejsza prasa – tylko 11 tys. Co to znaczy? To znaczy, że ponad 850 tys. opakowań nie dotarło, to znaczy, że za chwilę będzie miał pan chaos i taką sytuację, której pan nie będzie w stanie opanować, a to ministerstwo odpowiada za tę sytuację, była już o tym mowa. Tu zawinił system, w którym państwo, rząd, resort zdrowia dociskacie i producentów, i hurtowników. To wy dyktujecie ceny *(Oklaski)* i to wy spowodowaliście, że nie ma zamówień na leki, które ratują ludziom życie. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Pani poseł Ewa Szymańska, Prawo i Sprawiedliwość.

Posel Ewa Szymańska:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Chciałam zapytać o sytuację dotyczącą leków na choroby tarczycy – zresztą przed chwilą w pytaniu była zawarta taka informacja – szczególnie że wiele osób choruje na tarczycę, w tym u mnie w rodzinie choruje mój mąż. Tak się składa, że leki, których on potrzebuje, są dostępne w aptece, ale chcę zapytać o dostępność najbardziej popularnego leku stosowanego w chorobach tarczycy, wymienionego przed chwilą, czyli Euthyroxu. Czy rzeczywiście jest tak, jak mówił mój przedmówca? Jak obecnie wygląda sytuacja, jeżeli chodzi o dostępność tego leku? Czy ministerstwo podjęło – jeżeli rzeczywiście to jest prawda, bo nie wiem, dlatego pytam – jakieś działania w tym zakresie? Dziękuję.

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Dziękuję bardzo.

Pan poseł Jakub Rutnicki, Platforma Obywatelska – Koalicja Obywatelska.

Posel Jakub Rutnicki:

Bardzo dziękuję.

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! To, że dzisiaj nie ma ministra Szumowskiego, to też jest znak, że po prostu minister stchórzył. Powinien być tutaj i zapewniać wszystkich Polaków, tych którzy odchodzą z kwitkiem, bo mają receptę, ale nie mogą zrealizować leku, który ratuje ich życie. Chcieliby się dowiedzieć czegoś konkretnego, panie ministrze, a tu dzisiaj nie było nic konkretnego, co mogłoby powiedzieć o kwestii kluczowej, o bezpieczeństwie zdrowotnym Polaków. Pana przełożony, Jarosław Ka-

Posel Jakub Rutnicki

czyński, mówi o imposybilizmie władzy. Dokładnie to pokazujecie. *(Oklaski)* Pokazujecie to, że nie macie wpływu, nie macie w ogóle pomysłu na to, w jaki sposób zabezpieczyć Polaków, jeżeli chodzi o bezpieczeństwo lekowe. Gdzie jest prewencja? Wy tak naprawdę powinniście podziękować wolnym mediom za to, że nagłośniły ten problem, bo Ministerstwo Zdrowia nie miało o tym pojęcia. Rzeczywiście, gdy zerknijemy na telewizję reżimową, to rzeczywiście wszystko jest w porządku, ale ludzie każdego dnia chodzą do aptek, pytają się. Leków nie ma. Czas z tym naprawdę skończyć.

Czym była infolinia? Infolinia to była naprędce przygotowana akcja. Ale żeby się tam dodzwonić? Był wielki problem, żeby się dodzwonić. A jak już się ktoś dodzwonił, to dostał informację: nie ma leków w Poznaniu, proszę się wybrać do Rzeszowa. Po to była infolinia. Panie ministrze, w taki sposób nie można działać. Mówicie o tym, że nie ma leku, bo nie jest produkowany w Chinach. To czas rzeczywiście postawić na polski przemysł farmaceutyczny, zmienić politykę.

(Poseł Gabriela Mastowska: Wyprzedaliście. Sprzedaliście za bezcen, za grosze.)

Mieliście na to 4 lata. Nie potraficie tego zrobić, zmienić polityki refundacyjnej w taki sposób, żeby nie tylko cena dyktowała warunki, ale żebyśmy promowali naszych polskich wytwórców. Wy tego nie robicie.

Moje pytanie: Czy minister będzie miał tyle odwagi, aby podać się do dymisji? Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo.

Pani poseł Barbara Dziuk, Prawo i Sprawiedliwość.

Bardzo proszę.

Posel Barbara Dziuk:

Pani Marszałek! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Problem braku leków dotyczy całej Europy i nie występuje od dziś.

(Poseł Jakub Rutnicki: Tak, czujcie, że jest świetnie. Lekarzom każcie wyjeżdżać z kraju.)

Nawet Francja głośno mówi, że substancje czynne służące do produkcji leków trzeba produkować w Unii Europejskiej, ponieważ problem ten zaistniał na skutek zamykania ośrodków produkcji właśnie w krajach azjatyckich, o czym była mowa. Prawo i Sprawiedliwość traktuje tę sytuację bardzo poważnie i bardzo dba o bezpieczeństwo Polaków. Izba aptekarska mówi o kryzysie lekowym. Padają różne liczby brakujących

leków: 500, 300. I tu mam pytanie do pana ministra: Dlaczego są podawane te dwie wersje? I w chwili obecnej to ograniczenie dostępności może nie jest aż tak poważne, ponieważ aptekarze dzwonią do hurtowni, do innych, jakoś te sytuacje i problemy rozwiązują.

Kiedy tak naprawdę, panie ministrze, zaczął się problem z dostępnością leków? Czy przypadkiem nie powstał po roku 2012, kiedy Platforma Obywatelska wprowadziła ustawę refundacyjną? Czy są, a jeżeli są, to jakie, obecnie sankcje za nielegalny wywóz leków z Polski?

(Poseł Zbigniew Ajchler: To jest dobre pytanie.)

Czy warto byłoby się zastanowić, czy tej bardzo ważnej dla całej Europy dyskusji nie podjąć w Komisji Europejskiej? Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo, pani poseł.

Pani poseł Alicja Chybicka, Platforma Obywatelska – Koalicja Obywatelska.

Posel Alicja Chybicka:

Pani Marszałek! Szanowni Państwo! Panie Ministrze! Tak źle, jak jest teraz, nie było, proszę państwa, nigdy. Tak, żeby chory odbijał się apteki do apteki, żeby istniała jakaś infolinia, w przypadku której, jak się zadzwoni, to się słyszy odpowiedź pani, która szuka gwałtownie nazwy leku. Moje pierwsze pytanie, panie ministrze: Kto siedzi, pracuje na infolinii? Jak są wykształcone te osoby? I cóż ta osoba odpowiada? Jedna z dziennikarek ze Szczecina zadzwoniła i zapytała o Euthyrox. Usłyszała, że ma go do kupienia po przekątnej Polski, że oczywiście jest w aptece. Zapewne był też w aptekach gdzieś bliżej, tak sądzę, chyba że rzeczywiście nie było go już na terenie całej Polski.

Brakuje bardzo ważnych leków. Od drzwi odbijają się rodzice dzieci, którzy chcą zaszczepić te dzieci na WZW A, na HPV, na wściekliznę, przeciwko meningokokowemu zapaleniu opon mózgowo-rdzeniowych. Są szczepienia, w przypadku których są szczepionki przypominające, tak jak HPV. W odpowiednim okresie trzeba to dziecko zaszczepić. W tej chwili w Bydgoszczy powieszono na drzwiach apteki taką kartkę, że leki będą dostępne, konkretnie HPV, dopiero w styczniu.

Panie Ministrze! Brakuje leków na wiele schorzeń, o czym pan zresztą sam też mówił. Chodzi o nadciśnienie, choroby tarczycy, astmę, alergię, cukrzycę. Zaczyna brakować również leków onkologicznych, szczególnie hydroksymocznika w przypadku przewlekłej białaczki szpikowej.

(Poseł Cezary Grabarczyk: To jest straszne, pani minister.)

Posel Alicja Chybicka

Nie może tak być, chyba się pan ze mną zgodzi.

(*Posel Agnieszka Kotacz-Leszczynska*: Nie, to przecież nasza wina.)

Rodzice dzieci, osoby dorosłe, osoby w podeszłym wieku nie mają szans, żeby pojechać do Czech czy Niemiec, żeby kupić lek. Nie mają siły ani nie mają szans, żeby biegać od jednej apteki do drugiej. Naprawdę trzeba mieć końskie zdrowie, żeby chorować. (*Dzwonek*) Panie ministrze, przecież wy możecie z wolnej ręki kupić leki i surowce, by wyrównać ten brak. Dziękuję. (*Oklaski*)

(*Głos z sali*: Tak jak samoloty dla VIP-ów.)

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję.

Pani poseł Maria Nowak, Prawo i Sprawiedliwość.

Posel Maria Nowak:

Dziękuję, pani marszałek.

Panie Ministrze! Z roku na rok dostęp seniorów do produktów leczniczych dzięki programowi „Leki 75+” się poprawia.

(*Posel Izabela Leszczyna*: To kłamstwo.)

Seniorzy są z tego programu bardzo zadowoleni, a zwłaszcza z faktu, że minister zdrowia systematycznie poszerzał katalog schorzeń, na które przysługują seniorom bezpłatne leki.

(*Posel Jakub Rutnicki*: Jest super, jest super.)

Także NIK w swojej opinii z kwietnia br. o programie bezpłatnych leków dla seniorów 75+ stwierdza, że o istnieniu faktycznego zapotrzebowania wśród osób w podeszłym wieku na przysługujące im bezpłatne leki świadczy sześciokrotny wzrost udziału refundacji bezpłatnych leków dla seniorów.

Ja w swoim środowisku – sama jestem seniorką – nie słyszę takich tragicznych odezw, jakie tutaj, na tej sali padają ze strony opozycji. Stąd moje pytanie: Czy sytuacja, która chwilowo ma miejsce na rynku leków, ma jakiś wpływ na realizację programu „Leki 75+”? Czy rzeczywiście trzeba obawiać się zmiany sytuacji, która jest dzisiaj?

I jeszcze krótkie drugie pytanie: Czy poszerzenie tego, o czym ostatnio dyskutowaliśmy, czyli projektu e-recept, pogorszy czy poprawi funkcjonowanie programu „Leki 75+”? Chodzi o dostępność programu „Leki 75+” dla seniorów. Dziękuję.

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, pan poseł Stanisław Żmijan, Platforma Obywatelska – Koalicja Obywatelska.

Posel Stanisław Żmijan:

Bardzo dziękuję.

Pani Marszałek! Wysoki Sejmie! Panie Ministrze! Kryzys lekowy nie pojawił się z dnia na dzień. Pierwsze sygnały mieliśmy już w kwietniu.

(*Posel Anna Kwiecień*: Od 2012 r.)

Chcę zapytać o służby, które powinny monitorować tę sytuację.

(*Posel Jakub Rutnicki*: Nie działa, nie działa.)

(*Posel Anna Kwiecień*: Działa, działa.)

(*Posel Cezary Grabarczyk*: Słuchajcie.)

Chcę zapytać o Państwową Inspekcję Farmaceutyczną. (*Oklaski*) Czy ta sytuacja nie wynika przypadkiem właśnie z wewnętrznej sytuacji i kondycji tej inspekcji – jest to prawdopodobne, takie mamy sygnały – oraz wysokości wynagrodzeń i wielkości kadry? Czy pan minister zechciałby odnieść się do tego problemu? Bardzo dziękuję. (*Oklaski*)

(*Posel Izabela Leszczyna*: Jak w weterynarii.)

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję.

Bardzo bym prosiła, żeby nie przekrzykiwać się na sali.

Bardzo proszę, pani poseł Alicja Kaczorowska, Prawo i Sprawiedliwość.

Nie ma pani poseł.

Pan poseł Michał Szczerba – nie ma.

Pan poseł Michał Duszek – nie ma.

Pani poseł Bożena Kamińska, bardzo proszę.

Posel Bożena Kamińska:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Chorzy na raka jelita grubego od 2 lat apelują do parlamentarzystów, jak również do ministra zdrowia i podkreślają w swoim apelu, że chcą żyć dłużej. Proszą w swoich pismach, żeby minister zdrowia miał odwagę spojrzeć im w oczy i powiedzieć, jak długo muszą czekać, żeby w Polsce, gdzie pracują i płacą podatki, dalej mogli się leczyć i mieć szansę na życie.

Od blisko 2 lat organizacje pacjenckie apelują do ministra zdrowia o dostęp do leczenia raka jelita grubego w III i IV linii, które obecnie nie są refundowane. W większości krajów Europy właśnie III i IV linia są refundowane – takie leczenie refunduje się na Węgrzech, Słowacji, Litwie, w Estonii, naprawdę, nawet w Turcji. Dlaczego my, Polska, nie jesteśmy zainteresowani ratowaniem tych ludzi. Blisko 33 osoby umierają dziennie na raka jelita grubego. W skali roku jest to ponad 12 tys. ludzi. Jak możemy być bezczynni i zupełnie bezdusznie podchodzić do takiej sytuacji, nie reagować w żaden sposób, nie próbować stwarzać możliwości leczenia tej choroby? Pacjenci jasno wskazują, że nowoczesne metody leczenia raka

Posel Bożena Kamińska

jelita grubego w III i IV linii są już dostępne w całej Europie, tylko nie w Polsce.

Panie Ministrze! Jak długo pacjenci chorzy na raka jelita grubego będą musieli czekać na to, by móc leczyć się dalej w III i IV linii? Takie leczenie jest dla pacjentów dzisiaj niedostępne. Oni chcą dalej żyć. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję, pani poseł.

Pani poseł Anna Krupka.

Nie ma pani poseł.

Jest pani poseł, przepraszam, nie widziałam pani. Przepraszam bardzo.

(Poseł Maria Nowak: Trzeba mieć tupet, żeby takie rzeczy wygłaszać.)

Posel Anna Krupka:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Mam pytanie: Czy obecne przepisy i podjęte w ostatnim czasie przez Ministerstwo Zdrowia działania skutecznie zapobiegają nielegalnemu wywozowi leków? Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

(Poseł Anna Kwiecień: Brawo.)

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo, pani poseł.

Pan poseł Zbigniew Ajchler, Platforma Obywatelska – Koalicja Obywatelska.

Posel Zbigniew Ajchler:

Pani Marszałek! Panie Ministrze! Panie i Panno! Wie Posłowie! Chciałbym odnieść się do sprawy braku amerykańskiego leku Sinemet CR 200/50. Jako poseł w dniu 8 lipca 2019 r. złożyłem na piśmie interpelację nr 32509 w tej sprawie. Do dzisiaj nie dostałem odpowiedzi. Interpelację złożyłem w imieniu ponad 100 tys. chorych, również w imieniu własnym, bo ta choroba, choroba papieska, dotknęła również mnie. Z tego, co wiem, dużo wcześniej interpelację w tej samej sprawie złożyła także pani poseł Masłowska z PiS. Jak wiem, również nie otrzymała odpowiedzi.

Lek ten ma swoisty skład: 200 mg lewodopy i 50 mg karbidopy. Występuje w formie tabletek ze swoistym sposobem uwalniania. Jest refundowany i nie ma żadnego zamiennika, na co chcę zwrócić uwagę. Brak tego leku to ogromny problem. Powoduje to konieczność zmiany leczenia, co przyspiesza rozwój tej cho-

roby. Lek miał wrócić w czerwcu – tak obiecał pan wiceminister Maciej Miłkowski. Firma MSD Polska, spółka, która zajmuje się dystrybucją, twierdzi, że nie ma na to szans. „Money” pisze o utrudnieniach we współpracy Ministerstwa Zdrowia, Głównego Inspektoratu Farmaceutycznego oraz urzędu rejestracji leków z wytwórcą leku. Co to oznacza?

Panie Ministrze! Urzędnicy uspokajają, że są zamienniki itd. Było to widać na tej sali. Mam ochotę podnieść biurko ze złości, kiedy słyszę coś podobnego.

Panie Ministrze! Nie życzę panu tego, ale gdyby doznał pan braku takiego leku, to w nocy i boso smarowałby pan, żeby ten lek załatwić...

(Poseł Bożena Kamińska: Do Ameryki.)

...i nie byłoby żadnych historii związanych z tym, że są jakieś przeszkody.

(Poseł Jakub Rutnicki: Można sprowadzić – samolotem, za 2 miliardy.)

Mnie to dotyka osobiście. Nie życzę tego nikomu i wiem, o czym mówię. Na innych polach działalności wykazujecie taki geniusz, a tutaj po prostu knocicie.

(Poseł Cezary Grabarczyk: Bez przesady.)

Panie Ministrze! Ta droga, nasza, ludzi chorych na Parkinsona i choroby neurodegeneracyjne, to jest droga krzyżowa z Golgotą. Powtarzam raz jeszcze: w nocy i boso szedłby pan, żeby to załatwić, żeby ulżyć sobie w cierpieniu, bo ból rozsada głowę i inne rzeczy się dzieją. Dziękuję. *(Oklaski)*

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Pani poseł Anna Kwiecień, Prawo i Sprawiedliwość.

Posel Anna Kwiecień:

Pani Marszałek! Panie Ministrze! Wysoki Sejmie! Jest kilka przyczyn, które tutaj już wybrzmiały i były wskazywane jako źródło obecnego kryzysu, bo o nim mówimy. Jest kryzys lekowy. Nie ma leków – faktycznie nikt tego nie powiedział.

(Poseł Elżbieta Radziszewska: Marszałek Karczewski zanegował. Marszałek Karczewski powiedział, że nieprawda.)

Państwo próbowaliście zasugerować, że my na ten temat nie chcemy rozmawiać, czy tego nie dostrzegamy. Dostrzegamy.

(Poseł Bożena Kamińska: 4 lata mieliście.)

Są dwie główne przyczyny. Pierwsza przyczyna to gwałtowna, bardzo szybka likwidacja w Chinach nie jednej, ale wielu fabryk produkujących substancje czynne. To przyczyniło się do gwałtownej zapaści na całym rynku europejskim. Proszę sobie poczytać...

(Poseł Bożena Kamińska: Czytamy ze zrozumieniem.)

(Poseł Cezary Grabarczyk: Czytamy, czytamy.)

Posel Anna Kwiecień

...co dzisiaj mówią na ten temat Francuzi. Oni apelują do Komisji Europejskiej, żeby podjąć działania na poziomie całej Europy w związku z likwidacją właśnie tych fabryk.

Drugi element to jest oczywiście nielegalny wywóz leków przez mafie lekowe i z tym walczymy.

(*Posel Elżbieta Radziszewska: 4 lata.*)

Zaostrzamy przepisy, nie tak jak państwo, którzy pozwalaliście na to i, że tak powiem, zmniejszaliście kary.

(*Posel Elżbieta Radziszewska: Nieprawda, nieprawda.*)

Kolejna rzecz, na którą wskazują aptekarze: części leków brakuje, ponieważ producenci reglamentują dostawy tych leków do poszczególnych aptek, czyli wybierają sobie, z kim chcą współpracować, a z kim nie chcą, co jest oczywiście niezgodne z przepisami.

W związku z tym mam pytanie: Czy ministerstwo widzi jakąś możliwość współpracy w związku z tą sprawą z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów (*Dzwonek*), nie tylko z głównym inspektorem farmaceutycznym, ale właśnie z tą instytucją?

I chciałabym dopytać jeszcze o ceny leków. Jak kształtują się ceny leków w Polsce a ceny leków w Europie? Czy prawdą jest, że mamy jedne z najniższych cen leków w Europie? Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

(*Głos z sali: Poważna zmiana.*)

(*Posel Zbigniew Ajchler: Pani poseł Masłowska wie doskonale, co jest w tej sytuacji. Ona wie dobrze, a minister się leni.*)

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję, pani poseł.

Bardzo proszę, pani poseł Barbara Chrobak, klub Kukiz'15.

Posel Barbara Chrobak:

Pani Marszałek...

(*Posel Anna Kwiecień: Gdybyście nie zlikwidowali tyłu fabryk w Polsce...*)

(*Posel Elżbieta Radziszewska: Czego?*)

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Przepraszam państwa bardzo.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Bardzo proszę o spokój.

(*Posel Elżbieta Radziszewska: Nikt nie likwidował żadnych fabryk.*)

Bardzo proszę o spokój.

Teraz pani poseł Barbara Chrobak zabiera głos.

Bardzo proszę.

Posel Barbara Chrobak:

Dziękuję.

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Czy ma pan wiedzę, że istnieje taki proceder, że są firmy aptekarskie posiadające apteki w Polsce i za granicą, które, wykorzystując różne mechanizmy, przekazują leki do swoich aptek za granicą, a nie w Polsce? Czy nie dochodzi tutaj do popełnienia przestępstwa i czy taką sytuacją nie powinna zainteresować się prokuratura? Dziękuję. (*Oklaski*)

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo, pani poseł.

Ponieważ nie ma pana posła Michała Kamińskiego, bardzo proszę podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia pana Macieja Miłkowskiego o ustosunkowanie się do pytań i do wniosków.

Bardzo proszę, panie ministrze.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Zdrowia
Maciej Miłkowski:**

Dziękuję państwu bardzo serdecznie za te wszystkie pytania. Wszystkie są bardzo ważne, bardzo dobre, tak że postaram się po kolei na nie odpowiadać zgodnie z tym, czego państwo oczekują.

Jeśli chodzi o pytanie pana posła Latosa, w Polsce co do zasady produkowane są leki, które są lekami nieinnowacyjnymi, nie są chronione patentami. Mamy przemysł generyczno-odtwórczy i w związku z tym w Polsce, jeśli chodzi o całość sprzedaży, większość, znaczna wartość refundacji dotyczy leków zagranicznych. Polskie leki są częścią rynku w zakresie leków generycznych. Możemy wspierać polski przemysł tylko i wyłącznie w zakresie tych leków, ponieważ nie jesteśmy w stanie wyprodukować nowych cząsteczek, nowych, innowacyjnych leków. To jest bardzo kosztowna technologia.

(*Posel Zbigniew Ajchler: Mamy nadwyżki budżetowe.*)

Nie jesteśmy w stanie. Pierwsze, najdroższe firmy na świecie to są właśnie firmy lekowe, one mają najwyższe zyski. Nie mamy żadnych takich firm, które są championami światowymi. Nie jesteśmy w stanie ich kupić, tak jak Pfizer, Roche, nie jesteśmy w stanie. One mają budżet podobny do budżetu Polski, w związku z tym...

Sprzedaliśmy, oddaliśmy za darmo leki, nasze firmy, oddaliśmy za darmo 16 fabryk. (*Oklaski*) Byliśmy największym przedsiębiorcą w RWPG, największym producentem leków, ale ktoś – nie wiem, Unia Wolności, nie wiem, kto to był – sprzedał wszystkie...

(*Głos z sali: SLD.*)

(*Głos z sali: Co pan za głupoty opowiada?*)

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia Maciej Miłkowski

Nie: co za głupoty. Praktycznie wszystkie polskie przedsiębiorstwa zostały sprzedane, nie wiem dokładnie, za jakie pieniądze...

(Poseł Bożena Kamińska: Jak pan nie wie, to niech pan nie mówi.)

...ale na pewno za bezcen. W związku z tym...

(Poseł Izabela Leszczyna: Ale nie wie pan dlaczego?)

Nie wiem dlaczego.

(Głos z sali: To jak pan nie wie, to niech pan nie mówi.)

(Poseł Elżbieta Radziszewska: Czasem lepiej milczeć, niż gadać głupoty.)

Dobrze. Dlatego tylko mówię, że państwo proponują, żeby odkupić największe championaty, największe światowe firmy, których rentowność wynosi 20–30%. Mają one większe rentowności niż większość polskich szpitali. Chcę, aby państwo wiedzieli, że ta rentowność naprawdę jest zdecydowanie większa i że oni mają możliwość obniżania cen. My próbujemy negocjować ceny. Państwo natomiast uważacie, i stwierdzacie to tutaj, że można kupować drożej, że nas na to stać, Polskę na to stać.

(Poseł Izabela Leszczyna: To stać czy nie stać?)

Chcę powiedzieć, że w Polsce mamy dużo niższy wskaźnik PKB na obywatela, niż mają inne państwa. Gdybyśmy wzięli pod uwagę PKB na obywatela i wydatki na ochronę zdrowia, to powinniśmy mieć kilkakrotnie tańsze leki. My płacimy bardzo często wyższe ceny.

(Poseł Izabela Leszczyna: Czyli Polska w ruinie?)

Głównym naszym odpowiednikiem w komisji negocjacyjnej jest Wielka Brytania, przy czym chcielibyśmy mieć takie ceny jak w Wielkiej Brytanii.

(Poseł Izabela Leszczyna: Po 4 latach.)

Firmy w żadnym wypadku na to się nie zgadzają, tak że faktycznie mamy co do zasady znacząco wyższe ceny leków niż w Wielkiej Brytanii.

(Poseł Zbigniew Ajchler: Na pomniki, wieżowce są pieniądze, a na leki nie ma. Co pan za głupoty opowiada?)

Mówię tylko tyle, że w zakresie innowacyjnych leków bardzo często mamy leki droższe niż leki w wielu innych państwach. Staramy się, ale nie zawsze to się udaje. Muszę państwu powiedzieć, że firmy nadal...

(Poseł Elżbieta Radziszewska: Wiemy, jak wy negocjujecie.)

Negocjujemy bardzo dobrze, pani poseł.

(Poseł Cezary Grabarczyk: Właśnie dlatego nie ma opieki.)

Komisja w znaczącej mierze jest jeszcze bardzo...

(Poseł Zbigniew Ajchler: Za chwilę podwójną lewatywę będą stosować.)

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Bardzo proszę o spokój.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia Maciej Miłkowski:

Pan poseł zwrócił uwagę na interpretację, która pozwoliła na sprzedaż leków.

(Poseł Elżbieta Radziszewska: 4 lata.)

(Poseł Anna Kwiecień: 4 lata to mniej niż 8 lat. Matematyka.)

Tak, ale chciałem właśnie powiedzieć, że ta interpretacja została podtrzymana przez prokuraturę, przez służby.

(Głos z sali: Ale my nie mieliśmy problemu, to wy macie problem.)

Zastanawiamy się, czy ewentualnie to zmienić w prawie. Ale poszliśmy w innym kierunku. Zmieniliśmy ustawę i zmieniliśmy ją w zakresie penalizowania wywozu zagranicznego. Dokładnie inaczej, niż było do tej pory...

(Poseł Elżbieta Radziszewska: Prokuratury i służby nie dały zmienić państwu?)

...ponieważ od 2015 r. zmieniło się prawo – żadnych kar. Osoby, które trudnią się tym procederem, nie mogą pójść do więzienia, mogą tylko dostać jakieś drobne kary administracyjne. To nikogo nie odstrasza, w związku z tym proceder kwitł bardzo mocno, w szczególności od 2015 r.

(Poseł Elżbieta Radziszewska: 4 lata. 4 lata.)

Jednak w końcu to zrealizowaliśmy. Zrealizowaliśmy. Ustawa została przyjęta i obowiązuje. Teraz są zdecydowanie wyższe kary, w związku z tym prokuratura będzie mogła stawiać zarzuty. Wiem, że sprawy są aktualnie procedowane w prokuraturze i kolejne sprawy są realizowane. I będą realizowane.

To, o czym mówimy, nad czym teraz się zastanawiamy, to sprawa kolejnych leków. Widzimy, co jest problemem, co może objąć wywóz leków, jeśli chodzi o poszczególne substancje. Będziemy ewentualnie się zastanawiali, czy nie wpisać pewnych leków na listę leków refundowanych zagrożonych wywozem, a innych nie skreślić z tej listy, bo być może już nie jest to potrzebne. Był kiedyś problem dotyczący heparyn drobnocząsteczkowych. To jest lek ratujący życie. Widziałem, że pacjenci odchodzili od okienka i zawsze był problem z otrzymaniem tego leku. To był główny problem, nie można było dostać tego leku. Ponieważ był odwrócony łańcuch dystrybucji, zawsze brakowało tego leku. To był największy problem dla aptekarzy: brak możliwości. Oczywiście wówczas powstała instytucja skanowania recept, przekazywania informacji, żeby można było dostać dany towar na poszczególne recepty. Taka była sytuacja.

Oczywiście nadal istnieje taka sytuacja, nadal widzimy problemy. Ostatnio bardzo dosadnie rozmawialiśmy z jednym z producentów o tym, że taka sytuacja nie jest tolerowalna w Polsce. Ten producent zmienił swoją decyzję i całkowicie z tego się wycofał. Mamy jeszcze kilku producentów...

(Poseł Zbigniew Ajchler: Panie ministrze, 20 lat choruję i takich rzeczy nie było, jakie są dzisiaj. To jest katastrofa.)

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Bardzo proszę o powstrzymanie emocji.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia Maciej Miłkowski:

Dobrze, przepraszam bardzo. Będę kontynuował.

Pani poseł Radziszewska zapytała o konsekwencje dla firm, które nie dostarczyły leków. Część leków ma wiele zamienników w ramach programów lekowych i teraz będzie można stosować ewentualnie kary. Problem jest taki, że możemy zastosować kary wyłącznie w przypadku, gdy pacjent nie miał żadnej alternatywy, żadnego dostępu do leków, a praktycznie w każdym przypadku jest inne rozwiązanie...

(Poseł Elżbieta Radziszewska: Nieprawda.)

...i trudno będzie udowodnić firmom, że pacjent nie miał żadnego zamiennika. Tak więc będziemy o tym rozmawiali.

Państwo wymieniali tutaj konkretne leki, np. Sinemet. Producent obiecał nam, że produkt wróci na rynek, natomiast teraz się dowiedzieliśmy, że najprawdopodobniej w ogóle go nie będzie. Producent będzie wnioskował o skrócenie obecności tego leku na rynku. Jest to, jak pan poseł powiedział, lek dwuskładnikowy. Rozmawialiśmy o tym i uzgodniliśmy z konsultantem zastosowanie zamienników, tzn. dwóch leków pojedynczych. Często istnieje taka sytuacja.

(Poseł Zbigniew Ajchler: W ogóle w Polsce nie będzie?)

Najprawdopodobniej nie będzie. Producent poinformował oficjalnie.

(Głos z sali: A w Niemczech jest.)

Być może niedawno jeszcze był.

(Poseł Bożena Kamińska: Na Węgrzech jest.)

(Poseł Zbigniew Ajchler: Jak oni to robią?)

Nie wiem, czy będzie we wrześniu 2019 r., czy w 2020 r. Pan zna bieżącą sytuację. My jeszcze oficjalnie nie wiemy. Producent oficjalnie nas poinformował, że najprawdopodobniej lek jeszcze będzie. Ale oficjalnie tego jeszcze nie wiemy. Tak że mówię, że mieliśmy zapewnienia, że ten lek będzie, a najprawdopodobniej go nie będzie.

(Poseł Zbigniew Ajchler: Mówił pan, że w czerwcu będzie.)

(Poseł Bożena Kamińska: Ale nie będzie.)

Leki są różne. Jest polski producent Teva z Krakowa, który też poinformował, że od pół roku są problemy z dostępnością leku Gabitril. (Dzwonek) Faktycznie tego leku...

(Poseł Zbigniew Ajchler: To do Berlina pojadę i sprawdzę.)

Dobrze, proszę sprawdzić.

Dokładnie nie wiem, jeśli chodzi o Sinemet, czy jest jeszcze, jakie są stany magazynowe. Mamy te

informacje, ale jeśli producent mówi, że nie będzie dostarczał, to najprawdopodobniej będzie problem, ponieważ my nie jesteśmy w stanie... Polska nie jest producentem, Polska tylko kupuje leki. Jeśli producent ma problemy z całą dostawą, to wtedy my, i nie tylko my, mamy problem globalny.

(Poseł Zbigniew Ajchler: 40-milionowy naród. Panie, zlituj się.)

Rozumiem, że 40-milionowy... Nie wszystkie produkty są refundowane, nie wszystkie produkty będą refundowane. Żadne państwo nie refunduje wszystkich leków, żadne państwo nie jest w stanie sobie pozwolić na to, żeby wszystkie leki były refundowane, Polska również, tak samo...

(Poseł Bożena Kamińska: Węgrzy mogą, Niemcy mogą.)

To, o czym pani mówiła: czwarta linia leczenia jelita grubego – całkowicie negatywna ocena Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji. Są instytucje, które są powołane do tego, żeby analizować, czy lek jest skuteczny, czy warto ze środków publicznych to realizować. Rozumiem, że w niektórych państwach jest on refundowany.

(Poseł Bożena Kamińska: W całej Europie.)

Wiem, że w niektórych państwach, nawet państwach mniej bogatych, bo Rumunia czasami...

(Głos z sali: Grecja.)

Grecja.

(Poseł Elżbieta Radziszewska: Węgrzy sobie radzą.)

Takie państwa lepiej sobie radzą. Rozumiem. Grecja prawie zbankrutowała, ma bardzo wysokie ceny leków. Wszystko tam można sprzedać. Tam właściciele firm farmaceutycznych naprawdę mogą zarobić wielkie majątki, w Polsce niekoniecznie. W Polsce jest 40-milionowy naród, pracujemy bardzo mocno, żeby te marże były nie tak wysokie. Chodzi o to, żeby ratować ludzi, ponieważ dla nas pacjenci są ważni i chcemy, żeby ta dostępność była większa również pod kątem wielu technologii lekowych.

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Proszę się zbliżyć, panie ministrze, do końca wypowiedzi.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia Maciej Miłkowski:

Jeśli chodzi o program 75+, to aktualnie jest on praktycznie dostępny.

(Poseł Bożena Kamińska: Panie ministrze, przyszło nam umierać.)

Jeszcze jedna rzecz. Chcę, żebyście państwo wiedzieli, iż pomimo totalnego kryzysu lekowego obroty w Narodowym Funduszu Zdrowia są. Nie wiem, z ja-

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie
Zdrowia Maciej Miłkowski**

kiego powodu, czy to Narodowy Fundusz Zdrowia refunduje leki, tzn. nie wiem, co refunduje, czy to są przestępstwa, czy apteki sprzedają nieleki...

(Poseł Zbigniew Ajchler: To do więzienia ich wsadzić, jak są przestępstwa.)

Mówię tylko, że jeśli refundacja jest prawidłowa, to znaczy, że te leki są faktycznie sprzedawane. Transakcje są wykonywane, a leki – przekazywane pacjentom.

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Zdrowia
Maciej Miłkowski:**

Dziękuję bardzo.

(Głos z sali: Panie ministrze, myślę, że już czas kończyć, podać się do dymisji.)

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Bardzo proszę o spokój, bo rzeczywiście stanowisko pana ministra jest przerażające.

Bardzo proszę – w trybie sprostowania pani poseł Elżbieta Radziszewska.

Poseł Elżbieta Radziszewska:

Dziękuję bardzo.

Króciutko.

Muszę powiedzieć, panie ministrze, że właściwie głos odbiera, jak się pana słucha, bo wynika z tego, że leków nie ma, ale jakieś leki się sprzedaje i koszty refundacji nadal rosną, a pacjenci chodzą od apteki do apteki i leków nie mają.

Panie Ministrze! Pytałam na posiedzeniu komisji, pytałam teraz o konsekwencje prawne wyciągane w przypadku firm, które podpisały porozumienie refundacyjne. Zgodnie z ustawą Prawo farmaceutyczne, czy zgodnie z ustawą refundacyjną nie wyciągaliście państwo żadnych konsekwencji, nie zaczęliście tego również wtedy, kiedy były pierwsze symptomy, że może brakować leków na rynku i dostępność może być mniejsza. Rozumiem, że żadnych konsekwencji nie wyciągaliście, w związku z tym ja nie otrzymałam informacji, wobec kogo, jakie konsekwencje, czy jakie kary nałożono. Zbulwersowało mnie to, co pan

powiedział, że nie zmieniliście interpretacji prawa dotyczącej wywozu leków, dotyczącej tej marży, chodzi o to, że ona może być wyższa przy wywozie leków. Nie zmieniliście tego z powodu decyzji prokuratury i z powodu decyzji służb specjalnych. (Dzwonek) Muszę powiedzieć, że będę bardziej szczegółowo dowiadywać się, o co chodzi, bo wyjaśnienie tego leży również w interesie posłów Prawa i Sprawiedliwości.

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo, pani poseł.

Wypowiedź ta kończy rozpatrywanie tego punktu porządku dziennego.

Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 56. porządku dziennego: Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania lichwie (druk nr 3600).

Proszę podsekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości pana ministra Marcina Warchoła o przedstawienie uzasadnienia projektu.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Sprawiedliwości
Marcin Warchoła:**

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Projekt dotyczący przeciwdziałania lichwie został zainicjowany w wyniku obserwacji praktyki prokuratorskiej. Mianowicie już w kwietniu 2016 r. w sprawie tzw. lichwy mieszkaniowej zostało zainicjowane duże postępowanie, rozpoczęto analizę szeregu umorzonych w latach 2013–2015 postępowań przygotowawczych. Wykazała ona gigantyczne nadużycia, naruszenia praw osób, które traciły mieszkania, domy na rzecz lichwiarzy, osób cynicznie oszukiwanych, które podpisywały często umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie, w sytuacji, w której koszty pozaodsetkowe wynosiły kilkaset, niekiedy nawet kilka tysięcy razy więcej niż sumy, które zostały im pożyczone. Przedstawiam państwu tylko dwa przypadki, w których prokurator generalny wniósł skargi nadzwyczajne.

Pierwsza ze spraw dotyczyła pani, która wzięła niewiele ponad 15 tys. zł pożyczki na urządzenie gabinetu kosmetycznego, tymczasem w ciągu roku odsetki urosły, koszty pozaodsetkowe, różnego rodzaju marże, prowizje, opłaty, suma urosła do przeszło 1100 tys. zł, wyniosło to 730%. Ta sprawa skończyła się skargą nadzwyczajną wniesioną przez pana ministra Zbigniewa Ziobrę i uchYLENIEM przez Sąd Najwyższy tego niesprawiedliwego wyroku. Dlatego reforma Sądu Najwyższego była potrzebna, potrzebne było wprowadzenie tej nowej izby kontroli nadzwyczajnej, potrzebne było wprowadzenie skargi nadzwyczajnej, żeby takie przypadki jawnej niesprawie-

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Marcin Warchoń

dliwości móc likwidować, usuwać i móc pomagać tym biednym ludziom.

Druga sprawa. 26 czerwca, niedawno, miesiąc temu, została wniesiona kolejna skarga nadzwyczajna ministra Zbigniewa Ziobry – w sprawie osoby, która pożyczła ok. 4 tys. zł, a musiała oddać 12 tys. zł. Koszty pozaodsetkowe wyniosły 8 tys. To ok. 200% wartości udzielonej pożyczki. Z tego typu sytuacjami oczywiście mamy do czynienia na co dzień.

Dodatkowo, jeśli chodzi o działania prokuratury, łącznie podjęto z umorzenia ok. 100 postępowań prowadzonych na terenie całego kraju. Tylko na terenie Pomorza w tej chwili pod lupą prokuratury jest ok. 1500 aktów notarialnych dotyczących ok. 1000 nieruchomości. Postępowaniem objęto kilkudziesięciu podejrzanych. Przedstawiono im prawie 300 zarzutów. Ustalono ok. 1000 pokrzywdzonych. Materiał zebrany jest w ok. 700 tomach akt sprawy. Łączna wartość utraconych przez pokrzywdzonych nieruchomości w zakresie tych wszystkich, prawie 300, zarzutów wynosi ponad 32 mln zł. Po raz pierwszy zastosowano przyjętą przez nasz rząd, przygotowaną u nas, w Ministerstwie Sprawiedliwości, tzw. konfiskatę rozszerzoną. Łącznie zabezpieczono mienie na kwotę ok. 8 mln zł. Ustanowiono hipotekę przymusową na ok. 66 nieruchomościach. Cały czas zgłaszają się kolejni pokrzywdzeni.

Ta fala gigantycznych oszustw, niesprawiedliwości pokazuje, że lichwa jest ogromnym problemem w naszym kraju. W związku z powyższym powstał tenże projekt ustawy, który kompleksowo rozwiązuje sytuację, przede wszystkim wprowadzając jasny, stały limit kosztów pozaodsetkowych: wszelkie marże, prowizje, opłaty dodatkowe i ubezpieczenia nie będą mogły przekraczać 20%.

Kolejna sprawa, bardzo ważna, dotyczy zakazu przewłaszczenia na zabezpieczenie. Zakazujemy tego typu czynności. Przewłaszczenie na zabezpieczenie nieruchomości będzie nieważne. Chodzi o to, aby chronić ludzi znajdujących się w przymusowym położeniu, ludzi, którzy często z przyczyn osobistych nie są w stanie sprostać tak oszukańczym, drażącym odsetkom, kosztom pozaodsetkowym, wskutek czego tracą cały dorobek życia. Tego typu czynności będą zabronione.

Kolejna, trzecia zmiana. Wprowadzamy regulacje dotyczące przestępstwa lichwy. To, co w tej chwili, szanowni państwo, jest w art. 304, to jest wyzysk. To nie jest klasyczne przestępstwo lichwy. Dlatego też trzeba wprowadzić jasne, obiektywne kryteria w zakresie odpowiedzialności sprawców tego typu przestępstw. Obecne kryteria, bardzo dowolne, uznaniowe, często pozwalają na to, żeby ci, którzy krzywdzą innych, uchodzili wymiarowi sprawiedliwości. Przypomnę, że w latach 2009–2010 w niemal 90% przypadków postępowania umarzano albo odmawiano ich wszczęcia. Jedynie 20 spraw zostało zakończonych

skierowaniem do sądów aktów oskarżenia, a tylko cztery zakończyły się wyrokiem skazującym. Trzy, cztery – dwie w ostatnim roku – sprawy rocznie kończą się wyrokami skazującymi. Te liczby, te fakty wołają o pomstę do nieba.

(Posel Anna Kwiecień: Dokładnie.)

Dlatego też ta ustawa jest niezbędna, żeby pomóc ludziom znajdującym się w tego typu kryzysowej sytuacji.

Jedną ze spraw, które zakończyły się odmową wszczęcia postępowania, szanowni państwo, w tym okresie, w latach 2008–2010, była sprawa pani, która pożyczyła 650 zł i spłaciła 21 tys. Do spłaty pozostało jej 52 tys. zł. Prokuratura odmówiła wszczęcia postępowania w tej sprawie. Prawie 90% postępowań kończyło się umorzeniem albo odmową wszczęcia w latach 2008–2010. Teraz te sprawy są podejmowane na nowo, wznawiane. Kierowane są akty oskarżenia, a przestępcom odbierany jest majątek. To są sukcesy dobrej zmiany. (Oklaski)

Z powyższym wiąże się kolejna bardzo ważna zmiana w naszym projekcie: nie można nikogo wyrzucać na bruk za kilkusetzłotowy dług. Dlatego też proponujemy, aby wyłączyć egzekucję z nieruchomości w sytuacji, gdy dług wynosi mniej niż 5% wartości nieruchomości.

Kolejna zmiana. Chcemy wprowadzić rozwiązanie polegające na tym, że nad tymi firmami pożyczkowymi, różnego rodzaju instytucjami udzielającymi pożyczek nadzór sprawować będzie Komisja Nadzoru Finansowego. Komisja Nadzoru Finansowego będzie sprawdzać te wszystkie postępowania, będzie mogła nakładać kary, będzie analizować, czy nie dochodzi do tego typu naruszeń.

Następna sprawa jest związana z tzw. rolowaniem. Rolowanie opierające się na tzw. procencie składanym powoduje, że dług wzrasta w postępie geometrycznym. Dlatego też proponujemy wprowadzenie zakazu rolowania pożyczek. Często firmy pożyczkowe stosują tego typu wybiegi, nazywając je odroczeniem płatności pożyczki. To nie ma nic wspólnego z odroczeniem. To jest wciągnięcie klienta nieświadomego swojej sytuacji w gigantyczną spiralę długu. Dlatego też chcemy zabronić rolowania.

Szanowni Państwo! Na koniec powiem o rzeczy, która jest istotna w tym miejscu. Mianowicie w 2011 r. z ustawy antylichwiarskiej wypadły dwa bardzo ważne przepisy. Chodzi o art. 7a i 18a ustawy o kredycie konsumenckim. Pierwszy z tych przepisów jasno określał maksymalną wysokość kosztów pozaodsetkowych, a drugi wskazywał, że karze pozbawienia wolności do lat 2 podlega ten, kto żąda kosztów wyższych niż te określone ustawowo. Te przepisy z ustawy antylichwiarskiej zostały wyrzucone w bardzo dziwnych okolicznościach, a wskazywano w uzasadnieniu, z pełną świadomością i cynizmem, podkreślałam, że interesy konsumentów mogą doznać uszczerbku wynikającego z konieczności ponoszenia wyższych niż dotychczas kosztów, kredytodawcy bowiem sko-

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Marcin Warchoł

rzyszają z usunięcia limitu kosztu maksymalnego z porządku prawnego i podniosą opłaty, prowizje oraz inne koszty związane z zawarciem umowy o kredyt konsumencki, może tak się stać. I z pełną świadomością to zrobiono. Na efekt nie trzeba było długo czekać – w ciągu kilku miesięcy zlecieli się tu lichwiarze z całego świata, kosztem naszych obywateli.

Szanowni Państwo! Zmiany wprowadzone w 2015 r. przez Platformę Obywatelską są jedynie pozorne, są upudrowaniem tego systemu i nic nie wnoszą, co jasno pokazuje raport rzecznika finansowego z grudnia ub.r. Liczba skarg do rzecznika finansowego stale rośnie. W ubiegłym roku było to 1700 skarg, w roku poprzednim – ok. 1500 skarg. Rzecznik finansowy jasno pokazuje, jak można te rozwiązania, które wtedy zostały wprowadzone, obchodzić. Przede wszystkim wciąż nie ma jasnego limitu kosztów pozaodsetkowych, wciąż ubezpieczenia, marże, prowizje, opłaty są zmorą naszych obywateli. Rzecznik finansowy pokazuje nawet graficzny przykład takiego klasycznego obejścia obecnej ustawy: kwota pożyczki otrzymywanej przez klienta do ręki – 9 tys. zł, natomiast wszystkie koszty dodatkowe – 11 tys., czyli kwota maksymalna do zapłaty przez klienta – 20 tys. zł. Jest to oczywiście całkowicie dopuszczalne i różnego rodzaju mechanizmy służące obchodzeniu tej ustawy jasno w tym raporcie rzecznika finansowego są wskazane.

Dlatego też jest nasza propozycja, aby uszczelnić ten system, zabronić oszukańczych metod stosowanych przez różnego rodzaju osoby trudniące się wręczaniem pożyczek, tego typu toksycznych instrumentów. Bierzymy przykład z innych krajów. W Polsce pożyczka tylko na papierze, szanowni państwo, jest sześć razy droższa niż w Niemczech i trzy i pół razy droższa niż na Słowacji. Powiadam: tylko na papierze, bo w rzeczywistości te koszty wynoszą 730%, jak w jednym przypadku, 200%, 1000%. Tak że firmy pożyczkowe, wszelkiego rodzaju lichwiarze uczynili sobie eldorado w naszym kraju, żerując na naszych obywatelach, pastwiąc się nad nimi. Nie możemy na to pozwolić. Dlatego bardzo proszę o głosowanie za tą ustawą. Dziękuję. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Dziękuję bardzo.

Sejm ustalił, że w dyskusji nad tym punktem porządku dziennego wysłucha 5-minutowych oświadczeń w imieniu klubów i kół.

Otwieram dyskusję.

Jako pierwsza głos zabierze pani poseł Gabriela Masłowska, Prawo i Sprawiedliwość.

Bardzo proszę.

Poseł Gabriela Masłowska:

Dziękuję, pani marszałek.

Rzeczywiście problem jest tak poważny i tak obszerny, że obawiamy się, że w ciągu tych 5 minut naprawdę w żaden sposób nie wyrazimy istoty sprawy. Tak jak pan minister powiedział, skala tych kredytów, tych pożyczek lichwiarskich jest ogromna i rośnie, okazuje się, że rośnie, nie zmniejsza się, mimo podejmowanych różnych prób, także ustawowych ograniczeń. A co to są te pożyczki lichwiarskie, to my wszyscy wiemy. To są takie pożyczki, które przynoszą zyski nieuzasadnione ani wkładem pracy ani kapitału, ani ryzykiem temu towarzyszącym, zyski nienależne, osiąganе cudzym kosztem, kosztem po prostu wyzysku.

Jak wspomniałam, mimo wielu prób ograniczania tego procederu lichwiarskiego mamy do czynienia z ogromną wartością umów dotyczących tych pożyczek. W 2017 r. oceniane były na ponad 5127 mln zł. I co się okazuje? Że wśród tej grupy, która jest najbardziej pokrzywdzona i pada ofiarą lichwiarstwa, są ludzie starsi, często emeryci, a także ludzie młodzi, bo młodzi akurat albo nie mają zdolności kredytowej, albo zbyt długo trwają procedury w bankach, żeby uzyskać kredyt, wobec tego sięgają do tego typu źródła finansowania swoich wydatków konsumpcyjnych. Często wynika to także z prostego faktu, że Polacy mają zaufanie do instytucji państwowych, do opiekuńczej roli państwa, zwłaszcza ludzie starsi, i wpadają wtedy właśnie, w różnych trudnych sytuacjach życiowych, w spiralę zadłużenia bez wyjścia, tracą nieruchomości. Tutaj jest skala tragedii trudna do opisanja. Kto z nas w biurach poselskich nie miał do czynienia z takimi przypadkami i nie widział leż jak wielkie bursztyny, padających na podłogę, z żalu, z rozczarowania i z bezradności i bezsilności?

Dlatego w imieniu Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość wyrażam uznanie dla Ministerstwa Sprawiedliwości jako resortu wiodącego dla tego projektu i oczywiście poparcie dla tej inicjatywy.

Główną formą ochrony wprowadzoną do projektu jest przede wszystkim sprecyzowanie pojęcia kosztów pozaodsetkowych kredytu, którego definicja jest w dwóch miejscach bodajże przywołana, więc będziemy mieli łatwość określenia, co do nich należy prawnie. Natomiast także przy tej okazji zmniejszono limit kosztów pozaodsetkowych kredytów konsumenckich, jak wspominał pan minister, do 20%. Odsetki maksymalne zostały już do tej pory wprowadzone, jednak koszty odsetkowe zostały zaniedbane – w pytaniu do tego powrócę.

Kodeks karny, co jest ciekawe, i to jest także narzędzie ochronne, wprowadza karę pieniężną, karę pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat w odniesieniu do tych pożyczkodawców, którzy będą żądali zapłaty kosztów pozaodsetkowych w kwocie przewyższającej maksymalną wysokość kosztów pozaodsetkowych co najmniej dwukrotnie.

Posel Gabriela Masłowska

Kolejnym narzędziem prawnym ochronnym jest zobowiązanie do zawarcia umowy sposobu zabezpieczenia zwrotu pożyczki na rzeczy lub prawie majątkowym i ich wartości i zapis, że suma zabezpieczenia roszczeń nie może być wyższa od wartości pożyczki powiększonej o odsetki maksymalne, ewentualnie odsetki za okres, kiedy nie spłacono pożyczki, czyli za zwłokę. I te rzeczy są doprecyzowane.

Projektodawca kładzie nacisk na transparentność warunków umowy. Przed jej zawarciem musi być podana łączna wysokość kosztów pozaodsetkowych należnych.

W przypadku wcześniejszej spłaty pożyczki nie będzie też możliwe żądanie odsetek za cały okres, na który pożyczka została udzielona, bo dzisiaj w praktyce niestety sięgamy do takich metod wyzysku. Pożyczkodawcy sięgają do takich metod wyzysku – jeśli nawet ktoś spłaca wcześniej, liczy mu się odsetki za cały okres.

Egzekucja z nieruchomości. Wniosek o egzekucję będzie także mógł być złożony przez wierzyciela lub kilku wierzycieli, jeśli wysokość należności przekracza 1/20 wartości oszacowanej nieruchomości.

Projekt jest przygotowany, uważam, bardzo wszechstronnie. Szczególnie na uznanie zasługuje uzasadnienie tego projektu (*Dzwonek*), gdzie państwo podaje nie tylko doświadczenia innych krajów w tym zakresie – bo to nie jest problem tylko Polski, ale wielu krajów, także Stanów Zjednoczonych – ale także pokazujecie z własnych doświadczeń pracy Ministerstwa Sprawiedliwości...

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Proszę kończyć, pani poseł.

Posel Gabriela Masłowska:

...konkretne przykłady, które pozwalają nam na sformułowanie określonych norm. Może tylko pojawiać się pytanie, czy tak daleko idące ograniczenia nie będą powodowały zmniejszenia podaży tych usług.

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo, pani poseł.

Posel Gabriela Masłowska:

Pani marszałek, kończę.

Popyt jest nadal tak duży, że wydaje się, że takie ryzyko nie jest duże. Dziękuję za uwagę. (*Oklaski*)

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo.

Pani poseł Izabela Leszczyna, Platforma Obywatelska – Koalicja Obywatelska.

Posel Izabela Leszczyna:

Pani Marszałek! Wysoki Sejmie! Z przykrością stwierdzam, że pan minister Warchoł w części swojego wystąpienia mówił od rzeczy, a w drugiej części kłamał.

(*Głos z sali: O Jezus.*)

Panie ministrze, od rzeczy mówił pan, przywołując dramatyczne przykłady z lat 2009–2010, podczas gdy wie pan doskonale, że w 2015 r. rząd Platformy Obywatelskiej i ta większość sejmowa przyjęły ustawę antylichwiarską. Wiem, co mówię, bo przygotowywałam ją w Ministerstwie Finansów z moimi współpracownikami.

(*Posel Anna Kwiecień: W 2015 r., dopiero po 8 latach.*)

Za to kłamał pan, kiedy powiedział pan z mównicy sejmowej przed Wysoką Izbą, że Polacy nie zapłacą więcej niż 10% za odsetki, choć do tej pory było to możliwe. To jest kłamstwo. Do tej pory odsetki także nie mogły być wyższe niż 10%. Ten przepis wprowadziliśmy w 2015 r. Zrobiła to Platforma Obywatelska.

Oklamał pan Wysoką Izbę i kłamiecie na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości, że wreszcie ograniczycie koszty pozaodsetkowe, bo dzisiaj one są nieograniczone. Przecież to jest nieprawda, jest górna granica wprowadzona ustawą z 2015 r. Co ciekawe, ta górna granica jest wysoka, 55%, ale wy przez 4 lata procedowaliście nad tą ustawą i mieliście wpisane 45%.

(*Posel Anna Kwiecień: A wy 8 lat.*)

Jest 10% mniej, ale nazwać moją ustawę przypudrowaniem, a powiedzieć, że pan jest obrońcą biednych ludzi przed lichwą, to przyzna pan, że to przesada.

Na ostatnim posiedzeniu Rady Ministrów zmieniliście to 45% na 20%, bo panowie Ziobro i Morawiecki nie mogli dojść do porozumienia, jak tu uratować: jeden banki, drugi SKOK-i, a jednak pogrążyć inne firmy, które nie są z wami związane, w końcu napisaliście 20% i wysłaliście do Brukseli do notyfikacji. W ustawie jest 20%, w ocenie skutków regulacji – 45%. Ciekawa jestem, co Bruksela sobie pomyśli o rządzie PiS-u.

Oklamał pan Wysoką Izbę, mówiąc, że dopiero teraz wprowadzicie przepis, który uniemożliwi Polakom utratę domów na rzecz firm pożyczkowych. Nieprawda, ten przepis obowiązuje od 2 lat, ale nie dzięki wam. To dyrektywa unijna wprowadziła ten przepis i my implementowaliśmy to 2 lata temu.

Powiedział pan, że wprowadzacie zakaz rolowania pożyczek, podczas kiedy to my wprowadziliśmy w ustawie antylichwiarskiej zakaz rolowania pożyczek.

Posel Izabela Leszczyna

czek. Mało tego, wymogi prawne dla firm pożyczkowych, szybka ścieżka działania prokuratury i współpraca z KNF-em – wystarczyło przestrzegać przepisów i stosować instrumenty, które wam zostawiliśmy, a nie byłoby może tych bursztynowych łez, pani poseł, w waszych biurach poselskich. Ale u mnie w biurze bursztynowe łzy padają na podłogę. Wiecie kiedy? Kiedy ludzie przychodzą i mówią, że są pokrzywdzeni przez SKOK-i i że to tam płacą ogromne odsetki, i że doprowadzani są na skraj ubóstwa właśnie przez SKOK-i.

(*Posel Anna Kwiecień: Aaa...*)

I tu bardzo ciekawa informacja. Panie ministrze, jak pan wytłumaczy Wysokiej Izbie, że ta ustawa jako jedyne instytucje, które nie będą miały górnego limitu kosztów pozaodsetkowych, wskazuje właśnie SKOK-i? Bo co mogą zrobić SKOK-i: Chcesz wziąć u mnie kredyt? Musisz zostać członkiem. A żeby zostać członkiem, musisz wykupić udziały.

(*Posel Zbigniew Ajchler: Składkę.*)

Co to jest udział, jeśli nie koszt pozaodsetkowy, skoro nie mogę wziąć kredytu, jak nie wpłacę udziału? Przygotowaliście tak naprawdę ustawę, która działa przeciwko firmom pożyczkowym, ale nie na rzecz klienta, bo wiadomo, że SKOK-i rywalizują o klienta z firmami pożyczkowymi. Chcecie SKOK-om, które od lat są pogrążone w problemach, przynieść na tacy klientów. Jeśli tak chcecie bronić ludzi przed lichwą, to gratuluję.

I wreszcie mówi pan o rzeczniku finansowym, powołuje się na raport, że rośnie liczba skarg. Panie ministrze, mógłby pan wiedzieć, że rzecznika finansowego powołała do życia Platforma Obywatelska w 2015 r. To jest oczywiste, że jak jest nowa instytucja, to ludzie się przekonują, że jest, i liczba skargi rośnie.

Nie wiem też, dlaczego się pan nie powołał na inny raport, raport przygotowany przez prywatną firmę, którą pan wskazał palcem. Firmę, która za raport zażyczyła sobie 800 tys. zł (*Dzwonek*), i ktoś musiał za to zapłacić. W momencie kiedy okazało się, że raport wcale nie jest niekorzystny dla firm pożyczkowych, schował pan go do szuflady, odczekał 4 lata, pozwalając lichwie hulać, i dzisiaj na przedostatnim posiedzeniu Sejmu przychodzi pan z tą ustawą, chociaż wie...

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Dziękuję, pani poseł.

Posel Izabela Leszczyna:

...że notyfikacja w Brukseli potrwa do 30 września. Jak chcecie tę ustawę przeprowadzić i uratować ludzi przed lichwą? (*Oklaski*)

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Dziękuję bardzo, pani poseł.

Bardzo proszę, pani poseł Barbara Chrobak, Kukiz'15.

Posel Barbara Chrobak:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Lichwa to jedno z najpoważniejszych zagrożeń dla bezpieczeństwa prawnego obywateli i dopóki nie zmienią się niektóre przepisy, mieszkania Polaków będą w niebezpieczeństwie. Mówi się o tym w zasadzie od początku kadencji Wysokiej Izby, ale w ślad za tym nie poszły dotąd kompleksowe działania. Dobrze, że w końcu, na kilkanaście tygodni przed wyborami, będziemy mogli tę sprawę rozwiązać i podać rękę tysiącom Polaków, którzy codziennie padają ofiarami przestępców specjalizujących się w żerowaniu na biedzie, łatwowierności seniorów czy przymusowym położeniu osób znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej.

Jesteśmy przekonani jako klub, w oparciu o dane wynikające z raportu rzecznika finansowego, że dotychczasowe regulacje antylichwiarskie nie są wystarczające. Problem lichwiarskich odsetek zauważył w ostatnim czasie Sąd Najwyższy, który uwzględnił skargę nadzwyczajną prokuratora generalnego wniesioną w związku z nakazem zapłaty, do którego tytułem była lichwiarska pożyczka przewidująca odsetki w wysokości 2% dziennie, czyli 730% w skali roku. Takie przykłady można by mnożyć, są ich dziesiątki. Zresztą wiele z nich autorzy projektu wymienili w uzasadnieniu projektu.

Jak popatrzymy, Wysoka Izbo, na problem lichwy w ujęciu historycznym, to nie będzie dużym ryzykiem stwierdzenie, że Polska po 1989 r. była jednym wielkim lichwiarskim lunaparkiem.

(*Posel Anna Kwiecień: Dokładnie.*)

Pomimo pewnych zmian, które nastąpiły już w 2016 r., nie udało się całkowicie powstrzymać mafii lichwiarskich i przede wszystkim tego, co nazywam klusownictwem finansowym, co najbardziej boli, z udziałem funkcjonariuszy publicznych, czyli notariuszy, którzy bez najmniejszych skrupułów podpisywali się pod umowami przenoszącymi własność nieruchomości w wypadku nieopłacenia niewielkich w stosunku do ich wartości pożyczek.

W tym kontekście obserwuję w ostatnim czasie funkcjonowanie prokuratury. Można powiedzieć, że jest tu ogromny skok do przodu mimo niedoskonałości uregulowań prawnych. Nie można, co prawda, powiedzieć, że problem karuzel lichwiarskich jest za nami, ale widać, choćby w działaniach prokuratora generalnego, zdecydowane kroki zaradcze. Mam tu na myśli polecenie zastępcy prokuratora generalnego Roberta Hernanda, aby prokuratorzy kierowali w postępowaniu cywilnym wnioski o unieważnienie

Posel Barbara Chrobak

nie umów lichwiarskich. I to się dzieje na dużą skalę od kilku lat.

Analiza projektu prowadzi do wniosku, że w końcu pochyłono się nad zjawiskiem lichwy w sposób kompleksowy i stąd zmiany w prawie cywilnym, w ustawie o kredycie konsumenckim i w Prawie bankowym. Są też zmiany w prawie karnym, bo lichwa jest modelowym przykładem wzajemnego przenikania się gałęzi prawa cywilnego i karnego. Mnie osobiście najbardziej satysfakcjonują projektowane zmiany w przepisach karnych. Mam tu na myśli art. 304 Kodeksu karnego.

Od lat, Wysoka Izbo, obserwuję działalność Stowarzyszenia 304 KK. Wydaje mi się, że te postulaty, które były głoszone przez stowarzyszenie, w końcu doczekają się realizacji. Chodzi głównie o to, że odpowiedzialność karna za lichwę nie będzie odtąd uzależniona od przymusowego położenia, ale nastąpi materializacja tego przestępstwa. Wyczerpanie znamion art. 304 Kodeksu karnego będzie uzależnione od czynników zobiektywizowanych, czyli przekroczenia co najmniej dwukrotności maksymalnej wysokości kosztów pozaodsetkowych lub odsetek maksymalnych. I na to czekają prokuratorzy, którzy mając takie narzędzia, będą mogli podjąć skuteczną walkę z mafiami lichwiarskimi. Podnosiliśmy to zresztą w programie wielokrotnie i w licznych debatach, m.in. w programie „Państwo w Państwie”, jako Związek Zawodowy Prokuratorów i Pracowników Prokuratury, którego mam zaszczyt być wiceprzewodniczącą. Będzie lament lobbystów, szanowni państwo. Będzie krzyk liberalnych ekonomistów, bo już taki krzyk słyszałam. Ale jak go usłyszycie, to musicie wiedzieć, że będzie to tak naprawdę lament przestępców.

(Posel Anna Kwiecień: Oczywiście.)

Bo zbliża się koniec Polski, która w imię ideologii neoliberalnej była rajem dla lichwiarzy.

Klub Kukiz'15 za projekt ustawy projektodawcom wystawia wysoką ocenę, ale w imieniu tysięcy Polaków, którzy padli ofiarą lichwy, mogę tylko zapytać: Dlaczego tak późno? Dziękuję. (Oklaski)

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję, pani poseł.

Pan poseł Krzysztof Paszyk złożył oświadczenie na piśmie*).

Kto z pań i panów posłów chce jeszcze zgłosić się do zadania pytania?

Dziękuję.

Zamykam listę.

Pierwsze pytanie zadaje pani poseł Gabriela Masłowska, Prawo i Sprawiedliwość.

Posel Gabriela Masłowska:

Panie Ministrze! Czy prawdą jest, co tak emocjonalnie podnosiła pani poseł Leszczyna, że spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe w tej ustawie są zwolnione z obowiązku przestrzegania limitów kosztów pozaodsetkowych? Według mnie jest to nieprawda, jest to zwykłe kłamstwo, którym się pani lubi, i to bardzo często, posługiwać, zresztą wymachując tutaj rękami i palcami.

Drugie pytanie. To nie jest nowy problem, od lat był on przedmiotem zainteresowania Komisji Finansów Publicznych. Rozmawialiśmy o tym, jak sobie z tym poradzić, w poprzedniej kadencji. Co państwo zrobiliście? Była propozycja wprowadzenia limitu kosztów pozaodsetkowych?

(Posel Izabela Leszczyna: Przecież on jest.)

Była. I co państwo zrobiliście?

(Posel Izabela Leszczyna: Ale przecież on jest.)

Wprowadziliście limit kosztów odsetkowych, natomiast odeszliście od ustawowego wprowadzenia (Dzwo-nek) limitów kosztów pozaodsetkowych w 2011 r.

Pani marszałek, mam jedno ważne pytanie, jakby mi pani pozwoliła, już naprawdę...

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

To proszę zadawać to pytanie od razu.

Posel Gabriela Masłowska:

Tak. Panie ministrze, jest pewien problem, który według mnie jest też skrajną lichwą, a nie mam przekonania, że jest to rozwiązane w tym projekcie. Otóż tak: jest pewien rodzaj kredytów mieszkaniowych udzielanych w latach 70. spółdzielniom mieszkaniowym na budowę niektórych lokali, którego ofiarą padli spółdzielcy. Dlaczego? Bo umowy zostały tak zawarte, że przez 20 lat – mam dowody – dana osoba spłaca kredyt rzetelnie, regularnie i po 20 latach nie ubyło jej ani złotówki kapitału, ani złotówki odsetek. Czy możemy przyjrzeć się temu, może przy okazji tej ustawy, bo jest to skrajny przykład lichwy na skalę światową? Dziękuję. (Oklaski)

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo, pani poseł.

Pan poseł Mieczysław Miazga, Prawo i Sprawiedliwość.

Posel Mieczysław Miazga:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Szanowny Panie Ministrze! Reagując na zgłaszane liczne przypadki

*) Teksty wystąpień niewyłoszonych w załączniku.

Posel Mieczysław Miazga

występujące również w województwie podkarpackim, gdzie pracownicy mojego biura wielokrotnie występowali w obronie osób pokrzywdzonych w sprawach tzw. lichwy mieszkaniowej, chciałbym na wstępie powiedzieć, że najwyższy czas skończyć z występującą w tej materii patologią, gdzie szczególnie widać, jak jednostka jest bezsilna w zderzeniu z dobrze zaplanowanymi i realizowanymi niejednokrotnie z osobami zaufania publicznego działaniami, działaniami, które pozbawiają te osoby dorobku całego życia, gdzie organy ścigania nie mogły wzruszyć umów, bo ktoś działał zgodnie z obowiązującymi przepisami. Takich przypadków w skali kraju jest bardzo dużo. Dlatego moje pytanie dotyczy akcji informacyjnej, która pozwoliłaby dotrzeć do jak największej liczby osób pokrzywdzonych. Czy ministerstwo planuje taką akcję w najbliższej przyszłości? Dziękuję.

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Pan poseł Tadeusz Dziuba, Prawo i Sprawiedliwość.

Posel Tadeusz Dziuba:

Pani Marszałek! Szanowni Państwo! To pierwsze czytanie projektu ustawy, więc siłą rzeczy pytania są ogólne. Po pierwsze, na marginesie tego projektu ustawy sygnalizujecie państwo tzw. kalkulator lichwy. To bardzo dobry pomysł, tyle tylko że ofiarą lichwiarzy często padają ludzie starsi, którzy akurat elektronicznie są wykluczeni. W związku z powyższym mam proste pytanie: Czy nowe przepisy przewidują to, że w umowie będzie przewidziany cały koszt udzielanej pożyczki, tak żeby *expressis verbis* pożyczkobiorca wiedział, na czym stoi?

Druga kwestia dotyczy też nie samych przepisów, ale praktyki, bo o tym, czy lichwa hula, czy nie hula, decydują nie tylko przepisy, ale też praktyka funkcjonowania organów porządku publicznego, organów sprawiedliwości. Jak wiadomo, do tej pory działały one niezbyt skutecznie. (*Dzwonek*) Czy więc na tle tych nowych przepisów państwo widzicie nowe metody działania?

I jeszcze, jeśli pani marszałek pozwoli, ostatnie pytanie.

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Ale bardzo proszę, bo pan marszałek Terlecki nie pozwalałby na te 11 sekund.

Proszę bardzo.

Posel Tadeusz Dziuba:

Bardzo dziękuję.

Mianowicie pytanie jest następujące. Już dzisiaj sygnalizuje się sposoby obejścia nowych przepisów. Generalnie rzecz biorąc, polega to na tym, że pożyczkodawcy, lichwiarze będą współpracowali z firmami windykacyjnymi. Czy państwo przemyśleliście, czy może już teraz, mając tę wiedzę, do tych nowych przepisów na etapie prac sejmowych wprowadzić mechanizmy, które temu zapobiegna? Dziękuję bardzo.

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo.

Dziękuję.

I bardzo proszę, pani poseł Alicja Chybicka, Platforma Obywatelska – Koalicja Obywatelska.

Posel Alicja Chybicka:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Taka prawdziwa lichwa dotyczy osób najczęściej w wieku senioralnym, a także osób, które znajdują się np. z powodu choroby w sytuacji krytycznej, czyli gwałtownie potrzebują pieniędzy na jakąś operację lub na wyjazd za granicę, czy to z dzieckiem, czy to z dorosłym.

Pytanie pierwsze jest takie: Dlaczego, jeśli pan uważa, że ta ustawa pomoże takim osobom uniknąć pułapek, *vacatio legis* wynosi aż 6 miesięcy? Czy rzeczywiście jest taka potrzeba, żeby wdrażać przepisy tej ustawy aż przez taki długi okres?

I druga rzecz jest taka. Co można zrobić w takim przypadku, kiedy matka lezonego dziecka zbiera pieniądze, pożyczka w firmie, która nalicza niekończące się odsetki? (*Dzwonek*) Czy wystarczy zgłoszenie? My jako lekarze, jeśli wiemy o takiej sytuacji, gdzie powinniśmy to zgłosić? Do prokuratury? Bo ci ludzie są naprawdę bezradni. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo, pani pośle.

Pan poseł Zbigniew Ajchler, Platforma Obywatelska – Koalicja Obywatelska.

Posel Zbigniew Ajchler:

Szanowna Pani Marszałek! Panie Ministrze! Panie i Panowie Posłowie! Zajmuję się działalnością gospodarczą na dość sporą skalę już od prawie 40 lat. W takim przebiegu stażu człowiek różne rzeczy dożył i jedno wiem: że złodziei trzeba tępić i wsadzać

Posel Zbigniew Ajchler

do więzienia, i to szybko, bez zbędnej zwłoki, że lichwę trzeba ograniczać i jak najdalej od interesów trzymać, bo pieniędzy, jeśli chodzi o tych, którzy prowadzą działalność gospodarczą, nie zarabia się łatwo, prezesów sądów rejonowych trzeba zdyscyplinować, bo źle się dzieje, oni też przyczyniają się do tego, wprowadzając sprawy z ich winy w złej organizacji zbyt późno, a potem ci, którzy tego doczekają, mają łatwość w obrocie majątkami. Prezesi są na tyle bezczelni, że mówią, że mogę iść – bo ja spotkałem się z takim jednym przypadkiem – np. na skargę, złożyć ją na jego czynności. Chore?

Ale chciałem dopytać: Co to znaczy według pana precyzyjnie rolowanie? Jak pan rozumie rolowanie kredytów w bankach czy innych instytucjach? (*Dzwonek*) Tu bym prosił o odpowiedź, bo to jest istotne. Czy to jest rozumiane w ten sposób, że rolowanie to jest następny kredyt po kredycie, czy jakieś inne szczegółowe uwarunkowania wynikają z tej ustawy? Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo.

Dziękuję, panie pośle.

Pan poseł Henryk Wnorowski, Prawo i Sprawiedliwość.

Posel Henryk Wnorowski:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Ludzie będący w przymusowej sytuacji, ludzie czasami naiwni, czasami lekkomyślni, czasami zbyt lekkomyślni, czasami zbyt łatwowierni, jeśli chodzi o reklamy, czasami niedouczeni albo nieuświadomieni ekonomicznie, to także część naszego społeczeństwa. To są ludzie, którym trzeba pomagać, trzeba pomagać przynajmniej w ten sposób, żeby nie byli wykorzystywani w świetle prawa. Problem jest poważny, a jego skala zatrważająca.

Moim zdaniem ustawa jest bardzo potrzebna. Mogę tylko mieć wątpliwości co do skuteczności tej ustawy, w związku z tym mam pytania, a w zasadzie sugestie do rządu dotyczące tego, żeby pomagać tym ludziom jeszcze po stronie podaży, nazwijmy to, ucywilizowanych chwilówek. Prawda jest taka, że mamy bardzo dobrą strukturę banków. Banki często w swoich strategiach (*Dzwonek*) posługują się terminem „pomoc” w miejscach, gdzie to pomocą nie jest. Mogli by teraz pomagać polskiemu naiwnym konsumentom...

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Proszę się zbliżać do końca, panie pośle.

Posel Henryk Wnorowski:

...aby parabanki nie miały takiego chwilówkowego eldorado. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo.

Pan poseł Stefan Romecki, Kukiz'15.

Posel Stefan Romecki:

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Bardzo dobrze, że powstaje prawo zaostrzające przepisy dotyczące lichwy. Wielokrotnie w mediach słyszeliśmy o tragediach spowodowanych lichwą, kiedy oprocentowanie sięgało kilkaset procent, czym doprowadzono do wielu tragedii, m.in. do samobójstw czy zaboru mieszkań, domów i innych dóbr. Dodam, że tak wysokie oprocentowanie odczuwali szczególnie ludzie starsi, seniorzy, którzy ratowali się małymi pożyczkami, a dowiadywali się, że muszą spłacać wielokrotnie większe sumy, kilkakrotnie przewyższające sumy wziętej pożyczki. I tu mam pytanie: Czy wprowadzenie takiego zaostrzenia przepisów prawa nie doprowadzi do powstania szarej strefy? Dziękuję. (*Oklaski*)

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Pani poseł Anna Kwiecień, Prawo i Sprawiedliwość.

Posel Anna Kwiecień:

Pani Marszałek! Panowie Ministrowie! Szanowni Państwo! Chciałam z tego miejsca bardzo serdecznie podziękować za tę ustawę w imieniu wszystkich tych, którzy przychodzą do biur poselskich i dokładnie, tak jak mówiła pani poseł Masłowska, są wstrząśnięci, bardzo często są zrozpaczeni, płaczą, opowiadają dramatyczne historie.

Chciałam spytać pana ministra o taką sprawę. W roku 2018 pojawił się artykuł pt. „Tak bogaciła się mafia notariuszy”. Był opisany proceder w Gdańsku, gdzie między rokiem 2010 a 2016 doszło do przywłaszczenia 400 nieruchomości. Było to opisane mniej więcej tak: Oszukańczy proceder trwał między 2010 r. a 2016 r. Jego mechanizm był prosty: kanciarze wyszukiwali (*Dzwonek*) starsze osoby, które miały ciężką sytuację finansową. Pożyczali zadłużonym nieduże kwoty. Wtedy do gry wchodził gang notariuszy – choć byli oni zobowiązani do dbania o interes...

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Proszę kończyć...

Posel Anna Kwiecień:

...wszystkich stron – już, pani marszałek – to tak sporządzali dokumenty, że nowi właściciele przejmowali domy i mieszkania nieświadomych ludzi.

Chciałam spytać: Jakie konsekwencje państwo przewidujecie właśnie przede wszystkim dla notariuszy? Bo to zawłaszczanie tych mieszkań...

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję, pani poseł.

Posel Anna Kwiecień:

...nieruchomości musiało być przy udziale tych osób.

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo. Ale bardzo proszę, bo...

Posel Anna Kwiecień:

Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Naprawdę, jestem pobłażliwa, ale państwo... Muszę pilnować dyscypliny.

Posel Izabela Leszczyna:

Dlatego proszę o 1,5 minuty.

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Bardzo proszę, pani poseł Izabela Leszczyna.

Posel Izabela Leszczyna:

Pani Marszałek! Panie Ministrze! Mam pytanie, jak minister sprawiedliwości zamierza zakończyć proces legislacyjny tej ustawy, skoro ostatnie posie-

dzenie i nie dopuścić do dyskontynuacji, skoro ona jest taka ważna. Co prawda 4 lata przeleżała w waszej szufladzie, ale zgadzamy się, że ona jest ważna, bo ludzi trzeba chronić przed lichwą. Ale jak chcecie nie doprowadzić do dyskontynuacji, skoro ostatnie posiedzenie Sejmu mamy w połowie września, tymczasem wysłaliście ustawę do notyfikacji, jest klauzula standstill do 30 września. To jest po prostu niemożliwe. Więc chciałabym, żeby pan minister to wytłumaczył.

Drugie pytanie. W kontekście pytania poseł Masłowskiej, bo ona je zadała dosyć sprytnie, jako obrończyni SKOK-ów oczywiście. Pan minister odpowie, że SKOK-i oczywiście obowiązują ten pozaodsetkowy limit kosztów pozaodsetkowych. Ale zadam inne pytanie, panie ministrze, i proszę o odpowiedź. Jeśli chcę wziąć kredyt w instytucji, a warunkiem wzięcia tego kredytu jest wykupienie udziału, to czy to jest pozaodsetkowy koszt kredytu, czy nie jest? *(Dzwonek)*

I ostatnie pytanie. Pani poseł Masłowska, nieślusznie zarzucając mi kłamstwo, sama się kłamstwa dopuściła. Otóż powtórzę z tej mównicy: W 2015 r. wprowadziliśmy limit pozaodsetkowych kosztów kredytu – w 2015 r. – i pani za tym głosowała. Powinna pani to pamiętać. *(Oklaski)*

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo, pani poseł.

Bardzo proszę podsekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości pana ministra Marcina Warchoła o odniesienie się do pytań.

Bardzo proszę.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Sprawiedliwości
Marcin Warchoł:**

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo! W 2015 r. wprowadzona ustawa była jedynie pozorna. Była jedynie, jak to powiedziałem, przypudrowaniem tego systemu i to wasz rzecznik finansowy jasno stwierdził w tym raporcie.

Powiem szczerze, pani poseł, bardzo dziękuję, bo nie wiedziałem, że rzecznik finansowy został przez was wybrany, nie sprawdzałem kadencji...

(Posel Izabela Leszczyna: Nie wybrany, ja go w ogóle wprowadziłam.)

...ale ten raport rzecznika finansowego z grudnia 2018 r. jasno pokazuje, jak ta wasza wspaniała ustawa jest dzisiaj obchodzona – choćby rolowanie.

Pani poseł mi zarzuca kłamstwo, a tymczasem wasz rzecznik finansowy mówi, jak można rolować pożyczki. Proszę bardzo, 5. strona tego raportu: W jednej z analizowanych przez rzecznika spraw konsument miał aż 7-krotnie refinansowaną pierwotną kwotę pożyczki. W każdej umowie refinansu-

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Marcin Warchoń

jącej naliczano konsumentowi opłaty. Prowadziło to do sytuacji, gdy ten sam dług jedynie formalnie zmieniał wierzyciela, wiązał się z ogromnymi kosztami, zwłaszcza w porównaniu z udostępnionym kapitałem.

Zdaniem rzecznika finansowego wybranego przez Platformę takie działanie ma na celu obchodzenie przepisów o maksymalnych pozaodsetkowych kosztach kredytu, które jakoby wprowadziliście, uszczelniając ustawę...

(Poseł Anna Kwiecień: Tak, jakoby.)

...w przypadku odroczenia spłaty zadłużenia lub udzielenia kolejnych kredytów przed dokonaniem spłaty wcześniejszego kredytu. Odpowiedź na pytanie pana posła, co to jest rolowanie. (Oklaski)

Kolejna kwestia, jeśli chodzi o inne sposoby obchodzenia tej ustawy. Mamy obecnie całe spektrum możliwości obchodzenia tej ustawy. Zakaz przewłaszczenia na zabezpieczenie. Przecież tego nie ma. Można przewłaszczać na zadośćuczynienie nieruchomości. Te tragedie, o których dzisiaj mówimy, z tym się właśnie wiążą. Nie widzieliście tego państwo w 2015 r.? Dlaczego pani, skoro się pani poseł podpisuje jako autorka tej ustawy, nic nie zrobiła z zakazem przewłaszczenia na zabezpieczanie nieruchomości w obrocie konsumenckim, co my dopiero teraz wprowadzamy?

(Poseł Izabela Leszczyna: Nieprawda, kłamie pan.)

Przewłaszczenie na zabezpieczenie jest do dzisiaj dopuszczalne. Szanowni państwo, ten projekt ostatecznie zabrania tego typu czynności. Odpowiadam: przewłaszczenie na zabezpieczenie nieruchomości, które dziś jest jeszcze legalne, niebawem będzie zabronione.

Jeśli chodzi o mechanizm dotyczący Komisji Europejskiej. Dzisiaj też pojawiła się w mediach informacja przekazywana przez Platformę, że rząd, nie wiedząc, co zrobić z ustawą, wysłał ją do komisji, bo sam nie jest pewien, czy ta ustawa jest zgodna z prawem unijnym, czy nie. Chciałbym państwu, którzy wielokrotnie podnosiliście, podkreślaliście swoją europejskość, powiedzieć, że to jest obowiązek. Obowiązkiem rządu jest notyfikacja takiej ustawy Komisji Europejskiej zgodnie z art. 6 dyrektywy. My ten obowiązek...

(Poseł Anna Kwiecień: Spełniliśmy.)

...spełniliśmy w poczuciu posłuszeństwa wobec prawa unijnego.

(Poseł Izabela Leszczyna: Ale na koniec kadencji?)

W związku z powyższym Komisja wskazała termin, jaki wskazała. Odmówiła trybu pilnego. Na to wpływu już nie mamy. Natomiast art. 6 wyraźnie mówi o zakazie przyjęcia ustawy. Debata nad ustawą może się toczyć w Komisji. Dzisiejsze pierwsze czytanie przyjmuję z ogromną radością, albowiem te prace się rozpoczynają, prace się mogą toczyć, byleby przyjęcie ustawy nie nastąpiło przed dniem wyrażenia zgody przez Komisję.

Następne pytanie zadała pani poseł Anna Kwiecień. Bardzo dziękuję, pani poseł, za to pytanie. W aktach notarialnych wskazywano, że oprocentowanie pożyczki wynosi od 10% do 20%, podczas gdy faktycznie osiągało nawet 80%. Absolutnie tak, pełna zgoda.

(Poseł Zbigniew Ajchler: Chryste Panie!)

Mieliśmy taką sytuację, mamy ją cały czas, bo to ważne postępowanie cały czas się toczy, jest niezwykle duże. Pokrzywdzonych jest ponad 400 osób. Wartość utraconych nieruchomości to ponad 20 mln zł. Z pełnym cynizmem, z wyrachowaniem wykorzystywano biednych, bezradnych ludzi.

(Poseł Zbigniew Ajchler: Co to za geniusz?)

W toku tego postępowania jest również ok. 120 zarzutów dla notariuszy, szanowni państwo, w związku z oszustwami, w związku z innymi zrachowaniami. Czyny te są niezwykle naganne moralnie, zwłaszcza że chodzi o notariuszy. Pokrzywdzeni zgłaszali się do notariuszy z pełnym zaufaniem, że oni reprezentują majestat państwa, tymczasem spotykali się z tego typu działaniami. W związku z tym rzeczywiście pełna zgoda, że to postępowanie ma na celu ustalenie odpowiedzialności winnych osób. Ma również na celu przywrócenie tej sprawiedliwości, która została tak brutalnie podeptana.

Przechodzę do kolejnego pytania. Pan poseł Romecki pytał o szarą strefę. To jest, szanowni państwo, stary, powiedziałbym, znany już chwyt stosowany przez różnego rodzaju firmy pożyczkowe, które w swoich działaniach o charakterze lobbystycznym próbują straszyć, że oto lombardy rozkwitną, że będzie szara strefa. Nic takiego nie będzie miało miejsca, co pokazuje zresztą raport Komisji Europejskiej. Komisja, przygotowując dyrektywę, zamówiła badania w innych krajach, które poradziły sobie z tym problemem. Chodzi o Francję i Niemcy. W środę miałem okazję być we Francji. Tam koszty pozaodsetkowe wynoszą, szanowni państwo, 21,5%. Tutaj rynek jest uregulowany. Komisja, zlecając tę opinię, zapytała, czy rzeczywiście spowodowało to rozrost szarej strefy. Nic takiego, absolutnie nie. Mogę powiedzieć więcej. Były kolejne liberalizacje tej ustawy, które Platforma wprowadzała. W 2011 r. wyleciały dwa ważne przepisy. Ciekawe dlaczego. Dlaczego, proszę państwa, te przepisy wyleciały?

(Poseł Izabela Leszczyna: Ale proszę mówić o 2015 r. Obowiązuje 2015 r.)

Może pani powie, dlaczego przepisy, chodzi o 7a i 18a, wyleciały w 2011 r.? Co takiego się wtedy stało, że wówczas te przepisy państwo usunęliście? Nie wiem, czy pani poseł tutaj wtedy z nami była, czy nie.

(Poseł Gabriela Mastowska: Ministrowała.)

Niestety to jest wysoce naganne. Z pełnym cynizmem usuwano te przepisy, tłumacząc jeszcze w uzasadnieniu, że to spowoduje szkody dla klientów. Wyrzucano tego typu mechanizmy ochronne dla klientów.

Kolejne pytanie pana posła Wnorowskiego, jeśli chodzi o podaż tego typu pożyczek. Rzeczywiście w innych systemach banki przejęły w dużej mierze udzielanie pożyczek. Tak jest we Francji, tak jest

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Marcin Warchoł

w Niemczech. Tego typu rozwiązania związane ze stosownymi rekomendacjami również są przewidziane w ustawie. Mianowicie Komisja Nadzoru Finansowego, szanowni państwo, ma za zadanie cyklicznie weryfikować możliwość udzielania tego typu pożyczek również przez banki. Na przykład we Francji bank centralny co kwartał publikuje oficjalnie na stronie wysokość maksymalnych kosztów pozaodsetkowych, które są dopuszczalne w przypadku tego typu pożyczek. To bank centralny regularnie co kwartał określa, co jest lichwą, a co nie jest lichwą. Tego typu rozwiązania przewidujemy właśnie w naszej ustawie.

Natomiast co do 10% kosztów ustawowych, to one były i są. Nie rozumiem zarzutów kłamstwa, pani poseł, wobec mnie. 10% było i jest dzisiaj.

(Poseł Izabela Leszczyna: Ale pan powiedział...)

Tutaj nic się nie zmienia. To są odsetki ustawowe. Nie dyskutujemy o odsetkach ustawowych, tylko dyskutujemy o kosztach pozaodsetkowych. Tutaj jest problem.

(Poseł Izabela Leszczyna: Ale niech pan zajrzy do stenogramu.)

Chodzi o wszelkiego rodzaju marże, opłaty, prowizje. Pani zarzuciła pani poseł Masłowskiej kwestie związane z uczestnictwem, z wykupieniem członkostwa. To są również koszty pozaodsetkowe, które również są objęte tą ustawą. Całkowite koszty udzielenia świadczenia również obejmują wszelkie tego typu opłaty, tak że koniec z jakimkolwiek obchodzeniem tej ustawy. Szkoda, że państwo tego nie widzieliście w 2015 r.

I chyba wyczerpałem odpowiedzi na pytania. Dziękuję serdecznie za uwagę. (Oklaski)

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję, panie ministrze.

W trybie sprostowania jeszcze głos chce zabrać pani poseł Izabela Leszczyna.

Czas – 1 minuta.

Poseł Izabela Leszczyna:

Dziękuję.

Pani Marszałek! Dobrze, że są stenogramy, bo pan minister będzie mógł przeczytać sobie w stenogramie, co mówił w swoim pierwszym wystąpieniu. I nie tylko to, co pan mówił. Być może jeszcze dzisiaj na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości wisi taka wielka infografika, że od teraz koszty odsetkowe – 10%, a wcześniej tak nie było.

Panie Ministrze! Naprawdę, sami to opowiadacie, pan przed chwilą to mówił. To po pierwsze.

Po drugie, wprowadza pan w błąd Wysoką Izbę, znowu mówiąc o udziałach w SKOK-ach, że są wli-

czone do pozaodsetkowych kosztów kredytowych. Nie wynika to w żaden sposób z ustawy.

Ale co najważniejsze, jeśli chodzi o rzecznika finansowego, to nie tylko my go wybraliśmy, my go wprowadziliśmy do systemu prawnego z całym pakietem ustaw prokonsumenckich, z większymi uprawnieniami dla UOKiK-u i właśnie z ustawą antylichwiarską. I gdyby pan umiał interpretować ustawę o kredycie konsumenckim, to wiedziałby pan, że nie jest możliwe przejmowanie mieszkania za pożyczkę, tylko że nie chcecie dobrze interpretować ustaw (Dzwonek), a z pojedynczych przypadków i nieudolności prokuratury bądź sądów robicie zarzut, że ustawa z 2015 r. była nieszczelna. To jest po prostu nieprawda. (Oklaski)

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję.

Zamykam dyskusję*).

Marszałek Sejmu, po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu, proponuje, aby Sejm skierował rządowy projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania lichwie, zawarty w druku nr 3600, do Komisji Finansów Publicznych w celu rozpatrzenia.

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, będę uważała, że Sejm propozycję przyjął.

Sprzeciwu nie słyszę.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktów 57. i 58. porządku dziennego:

57. Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy (druk nr 3573).

58. Pierwsze czytanie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy (druk nr 3486).

Proszę sekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości pana ministra Michała Wójcika o przedstawienie uzasadnienia projektu ustawy zawartego w druku nr 3573.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Sprawiedliwości
Michał Wójcik:**

Szanowna Pani Marszałek! Szanowni Państwo! Uzasadnieniem przedłożonego przez Radę Ministrów projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy jest potrzeba wynikająca z wyroku Trybunału Konstytucyjnego, który został wydany 16 maja 2018 r. w sprawie K 18/17, i potrzeba zmiany art. 70 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

Trybunał stwierdził, że ten przepis jest niezgodny z kilkoma przepisami konstytucji: art. 30, w związku z art. 47, art. 31 ust. 3 konstytucji, w zakresie któ-

*) Teksty wystąpień niewyłoszonych w załączniku.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie
Sprawiedliwości Michał Wójcik**

rych określa termin do wytoczenia przez pełnoletnie dziecko powództwa o zaprzeczenie ojcostwa męża swojej matki niezależnie od daty powzięcia przez to dziecko wiadomości o tym, że nie pochodzi od męża swojej matki.

Przepis stanowi, że dziecko ma możliwość wniesienia tego rodzaju powództwa w ciągu 3 lat od osiągnięcia pełnoletności. Tak określony termin dotyczy jednak pełnoletniego dziecka również w przypadku powództwa o zaprzeczenie macierzyństwa, tak jak jest napisane w art. 61¹⁴ § 1 Kodeks rodzinny i opiekuńczy, oraz powództwa o ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa, regulowanego przez art. 81 § 2 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

A zatem pojawiła się potrzeba ujednolicenia regulacji, dlatego w projekcie proponuje się zmianę obu przepisów w taki sam sposób, jak w przypadku art. 70 § 1, który był zakwestionowany przez Trybunał Konstytucyjny.

Zmiana polega na modyfikacji początku biegu terminu do wytoczenia powództwa przez pełnoletnie dziecko w każdym z tych powództw przez wskazanie, że termin ten biegnie od chwili dowiedzenia się przez dziecko, że biologicznie nie pochodzi od osoby, która figuruje w akcie urodzenia jako matka lub ojciec, przy czym termin nie rozpoczyna biegu, jeżeli dziecko uzyskało taką informację przed uzyskaniem pełnoletności. W takim przypadku początkiem biegu jest dzień osiągnięcia przez to dziecko pełnoletności.

Ze względu na postęp w dziedzinie możliwości ustalenia pochodzenia dziecka oraz naturalne dążenie do poznania prawdy w zakresie biologicznego pochodzenia konieczne jest wydłużenie, przynajmniej w naszej opinii, do 1 roku obecnych terminów 6-miesięcznych do wytoczenia każdego z powództw przewidzianych w różnych sytuacjach, m.in. art. 61¹³ § 1 i 2, art. 63, art. 64 § 1, art. 64 § 2, art. 65, art. 69 § 1, art. 78 § 1 w sprawach o uznanie oraz także w konsekwencji w art. 76 § 2 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Chodzi o sprawy o uznanie ojcostwa zmarłego dziecka.

Opierając się na rozważaniach poczynionych w uzasadnieniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego, w projekcie przyjęto również, że mąż matki powinien mieć możliwość wytoczenia powództwa o zaprzeczenie ojcostwa w terminie liczonym od chwili powzięcia wiadomości, że nie jest ojcem dziecka swojej żony, a nie od chwili, gdy dowiedział się o urodzeniu dziecka przez żonę. Obecnie mówią o tym art. 63 i art. 64 § 2.

Podobnie i matka powinna mieć możliwość wniesienia powództwa o zaprzeczenie ojcostwa swego męża od chwili powzięcia wiadomości, że nie jest on ojcem jej dziecka, a nie od chwili urodzenia dziecka, jak obecnie reguluje to art. 69 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

Z tego względu odpowiednio nowelizujemy przepisy, proponujemy ich nowelizację. Dla zachowania

spójności systemowej wprowadzone zostanie ograniczenie, że wniesienie tego powództwa może nastąpić najpóźniej do dnia osiągnięcia przez dziecko pełnoletności.

Mając na uwadze, że zostają wydłużone terminy do wniesienia przez matkę i ojca powództw negatywnych w zakresie pochodzenia dziecka oraz że termin do wytoczenia takiego powództwa przez dziecko ma zaczynać bieg od chwili powzięcia przez nie wiadomości, że nie pochodzi od danej osoby, przewiduje się, by termin ten również dla dziecka wynosił rok. Jedynie w okresie przejściowym, żeby nie doszło do pozbawienia dziecka uprawnień w tym względzie, przyjęto termin 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy.

Oczywiście celowe jest również, by postępowania o zaprzeczenie ojcostwa czy też postępowania o zaprzeczenie macierzyństwa oraz o ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy zostały ukończone w oparciu o przepisy korzystniejsze dla stron. Dlatego należałoby przyjąć zasadę stosowania w tych postępowaniach przepisów nowych i w tym zakresie jest projektowany art. 2 ust. 1 nowelizacji.

Projektowana ustawa powinna wejść w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia. Jest to krótki czas, zważywszy, że chodzi o regulacje rangi kodeksowej, jednak projektowane zmiany nie komplikują istniejących stosunków prawnych, nie uszczuplają uprawnień zainteresowanych osób, nie ma zatem przeszkód do wprowadzenia takiego terminu.

Przedkładany projekt stanowi kontynuację tych zmian w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym, które zostały zapoczątkowane na podstawie uchwalonej jednomyślnie przez parlament ustawy z 16 maja 2019 r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz ustawy o procedurze cywilnej. Bardzo proszę o przyjęcie przedłożonego projektu. Dziękuję bardzo. *(Okłaski)*

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję, panie ministrze.

Bardzo proszę pana senatora Aleksandra Szweda o przedstawienie uzasadnienia projektu ustawy zawartego w druku nr 3486.

Senator Aleksander Szwed:

Dziękuję bardzo.

Pani Marszałek! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Mam zaszczyt w imieniu Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przedstawić inicjatywę w zakresie nowelizacji ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy.

Przedstawiona nowelizacja jest wykonaniem wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 16 maja 2018 r. sygn. akt SK 18/17 stwierdził niezgodność art. 70 § 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Senator Aleksander Szwed

czy z konstytucją. Trybunał orzekł, że przepis ten w zakresie, w jakim określa termin do wytoczenia powództwa o zaprzeczenie ojcostwa męża matki niezależnie od daty powzięcia wiadomości przez pełnoletnie dziecko o tym, że nie pochodzi od męża matki, jest niezgodny z konstytucją. Problemem jest fakt, że bieg tego terminu jest całkowicie oderwany od momentu, w którym zainteresowany dowiedział się o tym, iż nie pochodzi od męża matki. Rozwiązanie prawne przewidziane w zaskarżonym art. 70 § 1, które zamyka drogę dochodzenia zaprzeczenia ojcostwa po upływie 3-letniego terminu zawitego, stanowi ograniczenie konstytucyjnego prawa do poznania własnych korzeni biologicznych.

W przedstawionej nowelizacji proponuje się, aby dziecko po dojściu do pełnoletności mogło wytoczyć powództwo o zaprzeczenie ojcostwa męża swojej matki, nie później jednak niż w ciągu 3 lat od osiągnięcia pełnoletności. Jeżeli jednak powyższe ono wiadomość, iż nie pochodzi od męża matki, już po osiągnięciu pełnoletności, to termin zaczyna biec od dnia, w którym dziecko dowie się o tej okoliczności. Bieg 3-letniego terminu do wytoczenia przez dziecko powództwa o zaprzeczenie macierzyństwa albo ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa określa się w identyczny sposób jak w przypadku zaprzeczenia ojcostwa.

Tak więc w senackiej propozycji nowelizacji proponuje się, aby w ustawie z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy wprowadzić następujące zmiany. Art. 61¹⁴ § 1 otrzyma brzmienie: „Dziecko może wytoczyć powództwo o zaprzeczenie macierzyństwa w ciągu trzech lat od osiągnięcia pełnoletności. Jeżeli dziecko powzięło wiadomość o okoliczności, o której mowa w art. 61¹² § 1, po osiągnięciu pełnoletności, termin ten zaczyna biec od dnia, w którym dziecko dowiedziało się o tej okoliczności”. Art. 70 § 1 otrzyma brzmienie: „Dziecko po dojściu do pełnoletności może wytoczyć powództwo o zaprzeczenie ojcostwa męża swojej matki, nie później jednak niż w ciągu trzech lat od osiągnięcia pełnoletności. Jeżeli dziecko powzięło wiadomość o okoliczności, o której mowa w art. 67, po osiągnięciu pełnoletności, termin ten zaczyna biec od dnia, w którym dziecko dowiedziało się o tej okoliczności”. Art. 81 § 2 otrzyma brzmienie: „Z żądaniem tym dziecko może wystąpić po dojściu do pełnoletności, nie później jednak niż w ciągu trzech lat od jej osiągnięcia. Jeżeli dziecko powzięło wiadomość o okoliczności, o której mowa w § 1, po osiągnięciu pełnoletności, termin ten zaczyna biec od dnia, w którym dziecko dowiedziało się o tej okoliczności”. Ustawa miałaby wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Połączone komisje senackie: Komisja Ustawodawcza oraz Komisja Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej pracowały nad proponowaną nowelizacją w dniach 13 lutego oraz 10 kwietnia br.

W trakcie konsultacji do proponowanej nowelizacji przedstawiono szereg opinii. Pragnę podkreślić,

że m.in. Sąd Najwyższy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, rzecznik praw dziecka, KRS, Stowarzyszenie Prokuratorów „Lex super omnia”, KRUS oraz Naczelna Rada Adwokacka nie zgłosili żadnych uwag, natomiast Prokuratoria Generalna i rzecznik praw obywatelskich zgłosili uwagi dotyczące art. 60, biorąc pod uwagę odniesienie do art. 67. Te uwagi zostały uwzględnione w niniejszej nowelizacji. Swoją opinię wyraziło również Ministerstwo Sprawiedliwości, którego analogiczny projekt, choć w wersji nieco rozszerzonej, jest również w tym punkcie procedowany.

Niniejsza inicjatywa Senatu w zakresie nowelizacji ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy została przyjęta podczas 78. posiedzenia Senatu w dniu 8 maja br. stosunkiem głosów 83 za przy 1 wstrzymującym się. Przedmiotowa regulacja umożliwi prawne potwierdzenie tożsamości biologicznej i dostosuje system prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego.

W związku z tym w imieniu Senatu Rzeczypospolitej Polskiej wnoszę o przyjęcie przez Sejm jednolitego załączonego projektu nowelizacji ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy, zawartego w druku nr 3486, bądź też uwzględnienie przedstawionych propozycji w dalszych pracach nad wspólnym projektem w ramach szerszej propozycji przygotowanej przez rząd. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Dziękuję bardzo, panie senatorze.

Sejm ustalił, że w łącznej dyskusji nad tymi punktami porządku dziennego wysłucha 5-minutowych oświadczeń w imieniu klubów i kół.

Otwieram dyskusję.

Jako pierwszy głos zabierze pan poseł Artur Zasada. Bardzo proszę.

Poseł Artur Zasada:

Bardzo dziękuję.

Pani Marszałek! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Potrzeba zmian w ustawie z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy w zakresie prawa filiacyjnego wynika z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 maja 2018 r. W wyroku tym Trybunał Konstytucyjny uznał, że art. 70 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego w zakresie, w jakim określa termin do wytoczenia powództwa o zaprzeczenie ojcostwa męża matki niezależnie od daty powzięcia wiadomości przez pełnoletnie dziecko o tym, że nie pochodzi od męża matki, jest niezgodny z art. 30 w związku z art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Konsekwentnie, celem ujednolicenia regulacji w tym zakresie proponuje się również nowelizację art. 61 § 1 dotyczącego zaprzeczenia macierzyństwa i art. 81 § 2 dotyczącego ustalenia bezskuteczności uznania ojcostwa.

Posel Artur Zasada

Z uwagi na powyższe w projekcie proponuje się modyfikację początku biegu terminów do wytoczenia powództwa przez dziecko o zaprzeczenie macierzyństwa, zaprzeczenie ojcostwa oraz ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa. Zgodnie z propozycją terminy te mają biec od dnia dowiedzenia się przez dziecko o biologicznym niepochodzeniu od osoby, której macierzyństwo lub ojcostwo zostało ustalone. W przypadku projektowanych przepisów art. 61, art. 70 § 1 i art. 80 § 2 Kodeksu rodzinnego i opiekuńskiego, określających legitymację dziecka do wytoczenia powództwa o zaprzeczenie macierzyństwa, zaprzeczenie ojcostwa i ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa, proponuje się zmianę 3-letnich terminów prekluzyjnych na roczne.

Pani Marszałek! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość popiera skierowanie wymienionych projektów – rządowego projektu z druku nr 3573 i senackiego projektu z druku nr 3486 – ustawy o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy do dalszych prac w komisjach sejmowych. Dziękuję bardzo.

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Pani poseł Katarzyna Osos złożyła oświadczenie na piśmie*).

Pan poseł Paweł Skutecki, Kukiz'15.

Nie ma.

Pan poseł Krzysztof Paszyk – oświadczenie na piśmie*).

Pani poseł Małgorzata Zwiercan – oświadczenie na piśmie*).

Czy ktoś z pań i panów posłów chce jeszcze zadać pytanie?

Jeżeli nie, zamykam listę.

Jedyne pytanie zadaje pani poseł Alicja Chybicka, Platforma Obywatelska – Koalicja Obywatelska.

Posel Alicja Chybicka:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! W obu zapisach ustawowych jest powiedziane, że dziecko, które ukończy 18. rok życia, po powzięciu informacji o innej matce czy innym ojcu w ciągu 3 lat od tego czasu może dochodzić ojcostwa czy macierzyństwa. A co w sytuacji, gdy te 3 lata miną, a takie dziecko, już dorosłe, zapadnie na chorobę, w przypadku której będzie potrzebny przeszczep narządów czy też przeszczep komórek macierzystych, które byłyby idealne,

gdyby pochodziły od biologicznego rodzica? Co obie te regulacje przewidują na taką okoliczność? Dziękuję bardzo. (Oklaski)

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo, pani poseł.

Czy pan minister będzie chciał odpowiedzieć na to pytanie teraz czy na piśmie? To bardzo precyzyjne pytanie.

Bardzo proszę.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Sprawiedliwości
Michał Wójcik:**

Pani Marszałek! Szanowni Państwo! Pani poseł trochę nas zaskoczyła tym pytaniem, nie ukrywamy, ale tak na szybko wymieniliśmy uwagi z panem sędzią. Zawsze prokurator może wytoczyć takie powództwo. Wydaje się, że to będzie ta sytuacja. Natomiast jesteśmy gotowi jeszcze pochylić się nad tym pytaniem i ewentualnie odpowiedzieć pani poseł na piśmie. Dziękuję bardzo.

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Zamykam dyskusję.

Marszałek Sejmu, na podstawie art. 87 ust. 2 w związku z art. 90 ust. 1 regulaminu Sejmu, kieruje rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy, zawarty w druku nr 3573, i senacki projekt ustawy o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy, zawarty w druku nr 3486, do Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach w celu rozpatrzenia.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny 84. posiedzenia Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

(Poseł Zbigniew Ajchler: Oświadczenia.)

Informuję, że zgłosili się posłowie w celu wygłoszenia oświadczeń poselskich.

Czy jeszcze ktoś z pań i panów posłów chce zgłosić się do wygłoszenia oświadczenia?

Jeżeli nie, zamykam listę.

Jako pierwszy...

(Poseł Gabriela Masłowska: Pierwsza.)

Jako pierwsza oświadczenie poselskie wygłosi pani poseł Gabriela Masłowska, Prawo i Sprawiedliwość.

Posel Gabriela Masłowska:

Dziękuję, pani marszałek.

W dniu 12 lipca miały miejsce piękne obchody Dnia Walki i Męczeństwa Wsi Polskiej w miejscowo-

*) Teksty wystąpień niewyłoszonych w załączniku.

Posel Gabriela Masłowska

ści Szczecyn, gmina Gościeradów, województwo lubelskie.

Dzień Walki i Męczeństwa Wsi Polskiej został ustanowiony przez obecny parlament, podczas obecnej kadencji Sejmu, ustawą z dnia 29 września 2017 r. Wybrany został dzień 12 lipca – jako dzień, w którym miały miejsce największe pacyfikacje polskich wsi, m.in. pacyfikacja wsi Michniów na Kielecczyźnie przez niemieckich okupantów. Ten dzień został ustanowiony przez parlament jako wyraz hołdu dla ludności wiejskiej, która doświadczyła ucisku, masowych mordów, wysiedleń, wywózek do rosyjskich łagrów i niemieckich obozów koncentracyjnych, podpalenia budynków itd.

Męczeństwo wsi polskiej podczas II wojny światowej, jakiego doznali Polacy zamieszkujący tereny wiejskie, było odwetem za walkę w oddziałach partyzanckich, za dostarczanie żywności do okupowanych miast, za dostarczanie młodych ludzi do oddziałów wojskowych, za udzielanie schronienia partyzantom, ukrywanie ludności wysiedlonej z miast całej Polski, a także przechowywanie ludności żydowskiej.

W takich okolicznościach ofiarą pacyfikacji niemieckiej padły setki wsi, m.in. 2 lutego taki los spotkał mieszkańców wsi Borów na Lubelszczyźnie k. Annopola, gdzie Niemcy w święto Matki Bożej Gromnicznej spalili kościół wypełniony ludźmi, zginęło wówczas kilkuset mężczyzn, kobiet i dzieci, podpalając zarazem całą wieś. Przeżyły pojedyncze osoby. Taki los podzieliło wiele polskich wsi. Dlatego ustanowienie dla nich dnia walki i męczeństwa jest wyrazem hołdu i pamięci, a zarazem przestrogą przed okrucieństwami wojny.

W roku bieżącym, jak wspomniałam, uroczyste obchody Dnia Walki i Męczeństwa Wsi Polskiej odbyły się 12 lipca w miejscowości Szczecyn w gminie Gościeradów, w województwie lubelskim. Udział w uroczystościach, bardzo liczny, wzięli mieszkańcy tej wsi, mimo że nie był to dzień wolny od pracy, i okolicznych wsi, przedstawiciele władz państwowych wraz z wojewodą lubelskim, samorządowcy na czele z marszałkiem województwa lubelskiego oraz parlamentarzyści, i co bardzo, bardzo ważne, młodzież szkolna i harcerze.

Uroczystości rozpoczęły się mszą św. w miejscowym kościele, po której złożono kwiaty przed pomnikiem ku czci pomordowanych. Obchody tej uroczystości odegrały wielką rolę edukacyjną i wychowawczą w przypadku polskiej młodzieży, a także rolę integracyjną – w przypadku mieszkańców wsi. Jako uczestnik uroczystości pragnę podkreślić ujmującą gościnność mieszkańców wsi Szczecyn, w tym udział, oczywiście, koła gospodyń wiejskich, a także wsparcie miejscowego proboszcza parafii.

Podczas spotkania była okazja do dyskusji, podzielenia się doświadczeniami, co, jestem przekonana, zaowocuje nowymi inicjatywami. Dziękuję za uwagę.

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Bardzo dziękuję, pani poseł.

Bardzo proszę, pani poseł Alicja Chybicka, Platforma Obywatelska – Koalicja Obywatelska.

Posel Alicja Chybicka:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Chciałam poruszyć problem przydatności badań genetycznych w diagnostyce i leczeniu nowotworów. Przyczyna nowotworów nie jest do końca znana, ale wiadomo, że czynniki genetyczne odgrywają bardzo ważną rolę. Mogą być to czynniki wrodzone albo nabyte. Nie o tym jednak chciałam mówić, jak to się dzieje, tylko o tym, jak praktycznie wygląda ta diagnostyka w Polsce.

W Polsce dostęp do badań genetycznych, szczególnie dotyczy to populacji osób, które przekroczyły 18. rok życia, jest bardzo trudny. A tak naprawdę każdy chory na nowotwór powinien mieć przeprowadzone dokładne badanie genetyczne nowotworu, na który choruje, a oprócz tego wyposażenie do zachorowania na nowotwór. Liczba chorób nowotworowych lawinowo rośnie. Szacuje się, że w następnym roku to będzie 180 tys. zachorowań, ale spotkałam się też z doniesieniami, że może sięgnijemy 200 tys. Liczba zachorowań rośnie zarówno w przypadku dorosłych, jak i dzieci.

Dlaczego genetyka jest tak ważna? Otóż cały świat idzie w tej chwili w kierunku leczenia spersonalizowanego, czyli krojonego na miarę, dopasowanego do danego pacjenta, w zależności od tego, jakie geny ma nowotwór, jakie geny ma pacjent, czyli co odziedziczył po rodzicach, i jakie geny ma pacjent w odniesieniu do terapii stosowanej w nowotworze, np. chemioterapii, gdzie niektóre geny powodują wypompowanie z komórki nowotworowej pewnych cytostatyków, a zatem ich nieskuteczność.

Idealem, i chyba terapią przyszłości, będzie genetyka, a tak naprawdę genetyczne leczenie nowotworów, tzw. terapia genowa. W klinice wrocławskiej udało się uratować życie jednego z chorych na niezłazniczego chłoniaka złośliwego, który miał czwarty rzut nowotworu, był po dwóch autotransplantacjach. Zastosowano terapię genową, antysensy anty-Bcl-2, które zahamowały gen Bcl-2, a był on przyczyną tejże choroby, która była oporna na pierwszą, drugą, trzecią i czwartą linię leczenia. Chory, który trafił na tę terapię do Wrocławia, to było chore dziecko, które miało wtedy 11 lat, to było w 2001 r. Nieskuteczna była zarówno chemioterapia, jak i dwukrotna megachemia, bo taki jest cel podawania komórek macierzystych i wykonywania autoprzeszczepu.

Czasem z przerażeniem słucham tego, że innowacje są kosztowne, bo taka terapia jest kosztowna, taka diagnostyka jest kosztowna, ale życie ludzkie jest bezcenne.

(Poseł Zbigniew Ajchler: Bezcenne.)

Posel Alicja Chybicka

Wobec powyższego pieniędzy w takiej sytuacji nie może brakować. Każdy nowotwór wymaga dokładnej diagnostyki, a jeśli gdzieś na świecie istnieje terapia genowa, bo wiele ośrodków już ją prowadzi, w różnych chorobach nowotworowych, to polski chory musi mieć możliwość, w przypadku wykorzystania wszystkich metod konwencjonalnej terapii, na otrzymanie tejże formy. Dziękuję za uwagę.

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo, pani poseł.

Pan poseł Robert Majka.

Nie ma pana posła.

Bardzo proszę, pan poseł Zbigniew Ajchler, Platforma Obywatelska – Koalicja Obywatelska.

Posel Zbigniew Ajchler:

Dziękuję, pani marszałek.

Pani Marszałek! Panie i Panowie Posłowie! Oświadczenie poselskie dotyczy aktualnej sytuacji w zakresie sposobu przygotowania przez ministra właściwego do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych spraw związanych z realizacją postanowień art. 25 ust. 5 konstytucji w zakresie ustawowego uregulowania stosunków pomiędzy państwem a kościołem.

Szanowna Pani Marszałek! Panie i Panowie Posłowie! Wnoszę o udzielenie przez pana ministra odpowiedzi na następujące pytania dotyczące aktualnej sytuacji w zakresie sposobu przygotowania przez ministra właściwego do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych spraw związanych z realizacją postanowień art. 5 ust. 5 konstytucji w zakresie ustawowego uregulowania stosunków pomiędzy państwem a kościołem i związkami wyznaniowymi. Które konkretnie kościoły i związki wyznaniowe wystąpiły o ustawowe uregulowanie ich stosunków z państwem na powyższej podstawie prawnej? Kiedy o to wystąpiły? Które kościoły i związki wyznaniowe przedłożyły projekty ustaw o uregulowaniu ich stosunków z państwem? Kiedy miało to miejsce? Jaki był tryb postępowania ministra właści-

wego do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych w związku z projektami stosowanymi ustaw i na jakiej podstawie prawnej określono ten tryb postępowania? Czy w ramach powyższego trybu zasadą było dokonywanie uzgodnień treści poszczególnych przepisów projektów we wszystkich, czy tylko w wybranych projektach ustaw? Czy dokonano uzgodnień końcowych? W ramach których projektów ustaw dokonano takich uzgodnień? Czy w ramach urzędu ministra właściwego do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych zostały opracowane projekty aktów prawnych określających treść umowy pomiędzy zainteresowanym kościołem lub związkiem wyznaniowym a Radą Ministrów oraz tryb postępowania legislacyjnego dotyczącego przyjętych w ten sposób projektów ustaw? Jakie są przyczyny wieloletniej zwłoki organów państwa w realizacji przyznanego kościołom i związkom wyznaniowym konstytucyjnego prawa do ustawowej regulacji stosunków pomiędzy państwem a zainteresowanym kościołem lub związkiem wyznaniowym?

Pani Marszałek! Dziękuję za udzielenie głosu. Bardzo dziękuję państwu za uwagę. Dziękuję. *(Oklaski)*

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo, panie posle.

Na tym zakończyliśmy oświadczenia poselskie*).

Informacja o wpływie interpelacji, zapytań oraz odpowiedzi na nie dostępna jest w Systemie Informacyjnym Sejmu.

Na tym zakończyliśmy 84. posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

Protokół posiedzenia będzie wyłożony do przejrzania w Sekretariacie Posiedzeń Sejmu.

Porządek dzienny 85. posiedzenia Sejmu, wyznaczonego na dzień 30 sierpnia 2019 r., zostanie paniom i panom doręczony.

Zamykam posiedzenie.

Dziękuję bardzo.

(Wicemarszałek trzykrotnie uderza laską marszałkowską)

*) Teksty wystąpień niewyłoszonych w załączniku.

Teksty wystąpień niewyłoszonych

Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy Prawo zamówień publicznych – punkt 42. porządku dziennego

Posel Jarosław Gonciarz

(Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość)

Pragnę dopytać o występowanie niskiej konkurencyjności w przetargach, w których biorą udział lub powinny brać udział małe firmy. Często powodem niewzięcia udziału w przetargu przez małą firmę jest brak rezerw finansowych, które są niezbędne do tego, by przetrwać realizację zamówienia bądź kontraktu i w konsekwencji na samym końcu odebrać zapłatę.

Mając na względzie również taką tendencję w zamówieniach publicznych, co skutkuje niewzięciem udziału w przetargu, proszę o informację, czy dzięki projektowanej ustawie nastąpi poprawa w opisanym przeze mnie zakresie, ze szczególnym uwzględnieniem wzmocnienia pozycji rynkowej tych mniejszych firm.

Posel Piotr Pyzik

(Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość)

Panie Ministrze! Liczne podmioty, w tym tzw. trzeciego sektora, są zobowiązane do przeprowadzenia postępowań przetargowych na zakup środków trwałych, których nabycie następuje ze środków przekazanych w ramach grantów i dotacji ze środków publicznych. Czy w ramach proponowanego projektu ustawy podmioty takie uzyskają merytoryczne wsparcie Urzędu Zamówień Publicznych, co pozwoli zredukować ich zależność od usług komercyjnych podmiotów specjalizujących się w prowadzeniu procedur przetargowych?

Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania lichwie

– punkt 56. porządku dziennego

Posel Krzysztof Paszyk

(Klub Parlamentarny Polskie Stronnictwo Ludowe – Koalicja Polska)

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Mam zaszczyt w imieniu klubu PSL – Koalicja Polska przedstawić

nasze stanowisko w sprawie rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania lichwie, druk nr 3600.

Omawiany projekt ma na celu chronić osoby narażone na lichwę oraz ograniczyć w Polsce społecznie szkodliwe zjawisko lichwiarstwa.

Projekt przewiduje karę więzienia od 3 miesięcy do 5 lat dla każdego, kto w zamian za udzielone osobie fizycznej świadczenie pieniężne wynikające m.in. z umowy pożyczki żąda od niej zapłaty kosztów dodatkowych dwukrotnie wyższych niż maksymalne lub żąda od niej zapłaty odsetek w stopie dwukrotnie wyższej niż maksymalna. Autorzy proponują też wprowadzenie nadzoru Komisji Nadzoru Finansowego nad instytucjami pożyczkowymi.

Głównym narzędziem nowej ustawy ma być jednak obniżenie górnego limitu pozaodsetkowych kosztów kredytu konsumenckiego. Obecnie, już od kilku lat, obowiązuje limit pozaodsetkowych kosztów na poziomie 55%. Pierwsza wersja przyjętego w połowie czerwca przez rząd projektu tzw. ustawy antylichwiarskiej przewidywała obniżenie tego limitu do 45%, tydzień później limit ten obniżono do 20%, a w końcu obniżono do 10%.

Wysoka Izbo! Bez wątplenia powinniśmy skutecznie walczyć z przypadkami lichwy, w tym tak drastycznymi jak opisane w uzasadnieniu projektu. Należy jednak zadać pytanie: Czy to niewłaściwie sformułowane przepisy były przyczyną tych przypadków oraz czy proponowane w przedłożonym projekcie rozwiązania pozwolą ten problem rozwiązać?

Przykłady, którymi autorzy projektu ustawy posługują się w celu zobrazowania wagi problemu lichwy oraz uzasadnienia potrzeby podjęcia interwencji legislacyjnej, odnoszą się do przypadków umów, które zostały zawarte na długo przed wejściem w życie obowiązujących już od kilku lat przepisów ustanawiających limit pozaodsetkowych kosztów kredytu konsumenckiego albo które nie podlegają przepisom ustawy. A więc to nie obecnie obowiązująca ustawa jest źródłem tych godnych potępienia praktyk. Ich źródłem jest brak skuteczności działań organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości w egzekwowaniu obowiązujących przepisów.

Dyskusyjne jest również tak drastyczne, skokowe obniżenie górnego limitu pozaodsetkowych kosztów kredytu konsumenckiego. W naszej ocenie powinno się to odbywać stopniowo, przez lata, tak by właściwie ocenić wpływ nowych stawek na sytuację pożyczkobiorców i pożyczkodawców. Proponowane począt-

kowo 45%, a więc obniżka o 10%, wpisywaloby się w taką bardziej ostrożną politykę. Moglibyśmy ocenić funkcjonowanie rynku oraz sytuację klientów instytucji pożyczkowych w nowych warunkach i ewentualnie w przyszłości kontynuować ten trend.

W obecnym kształcie proponowane przepisy uderzają w legalnie działające firmy pożyczkowe, które już dzisiaj podlegają UOKiK i KNF. Nie brakuje dziś opinii i analiz mówiących o tym, że cała branża, zatrudniająca 40 tys. osób, upadnie po skokowym obniżeniu limitów kosztów pozaodsetkowych. Dla budżetu będzie to oznaczało spadki dochodów w skali roku o 2,2 mld zł, bo tyle w podatkach wpłaca sektor instytucji pożyczkowych.

Ważnym pytaniem, które jest stawiane w debacie o rynku pożyczkowym, jest kwestia szarej strefy i nielegalnego segmentu rynku, pozostającego poza wszelką kontrolą i niejednokrotnie wymuszającego zwrot należności brutalnymi metodami. Nie można nie zadać pytania: Czy dotychczasowi klienci instytucji pożyczkowych, pobierających wprawdzie słone opłaty za swoje usługi, ale jednak będących pod nadzorem państwa, nie przeniosą się do takich szemranych źródeł finansowania?

Legalni pożyczkodawcy, jeśli w ogóle jacyś przetrwają na rynku po drastycznym obniżeniu górnego limitu pozaodsetkowych kosztów kredytu, będą najpewniej ostrzej oceniać klientów pod kątem zdolności spłaty pożyczek i znacznie częściej będą im tych pożyczek odmawiać. Tacy klienci mogą znaleźć się w znacznie gorszej niż dziś sytuacji, zdesperowani mogą korzystać z nielegalnych źródeł finansowania, gdzie „windykacja” jest znacznie bardziej dotkliwa i bolesna, nieraz dosłownie bolesna.

Spodziewajmy się też eksplozji punktów lombardowych i szarej strefy, bardzo dużej patologizacji stosunków społecznych na tle finansowym. To będzie ogromny problem dla prokuratury, która zostanie zalana falą doniesień o różnego rodzaju drobnych oszustwach pożyczkowych, które będą poza całkowitą kontrolą, bo rynek nie znosi próżni.

Czy nie lepiej płacić za pożyczkę kilkadziesiąt procent, ale w granicach prawa i kontroli państwa, w ramach legalnej umowy z instytucją pozostającą pod państwowym nadzorem, niż wpaść w ręce pożyczkodawców z szarej strefy, a więc prawdziwych lichwiarzy?

Projekt zawiera też zmiany, które oceniamy przychylnie. Należy pochwalić zapis projektu kończący z zasadą, która uzależniała ściganie lichwiarza od tego, czy wiedział, że osoba biorąca pożyczkę jest „w przymusowym położeniu”, a więc np. w trudnej sytuacji życiowej, i dramatycznie potrzebuje pieniędzy na zapewnienie sobie podstawowych warunków do życia, jak jedzenie, leki, opłatę rachunków. Ta uznaniowość prawa była dotąd przyczyną bezkarności lichwiarzy. W najbardziej drastycznych przypadkach, kiedy dłużnik po wzięciu pożyczki na poziomie 500–600 zł miał do spłaty kilkadziesiąt tysięcy złotych, ten właśnie zapis prowadził do umorzenia sprawy.

Dobrze, że projekt zakłada koniec dowolności w ustalaniu dodatkowych opłat również w przypadku pożyczek udzielanych na podstawie umów cywilnoprawnych, a więc zaciąganych np. u prywatnej osoby. Jak pokazuje praktyka, wiele bulwersujących przypadków lichwy to właśnie ten typ pożyczek, udzielanych wcale nie przez firmy pożyczkowe, tylko przez inne podmioty.

Na plus należy też policzyć zapis mówiący o tym, że niedopuszczalne będzie żądanie przenoszenia własności nieruchomości na zabezpieczenie zaciągniętych zobowiązań. Wyeliminowana zostanie możliwość prowadzenia egzekucji komorniczej z mieszkania, jeżeli wysokość zadłużenia nie przekracza 5% wartości domu lub lokalu. Mielśmy już w Polsce przypadki, gdzie za kilkaset złotych zaciągniętej pożyczki ludzie tracili mieszkania.

Wysoka Izbo! Przedstawiony projekt rządowy idzie bardzo daleko, gruntownie zmienia rynek pożyczkowy w Polsce. W obecnym kształcie, przy 10-procentowym limicie kosztów pozaodsetkowych może wyeliminować całą branżę, działającą w ramach prawa i pod nadzorem. Zatrudniającą 40 tys. osób i płacącą ponad 2 mld zł podatków do budżetu państwa. A w dodatku nieodpowiadającą za najbardziej drastyczne przypadki lichwy, opisywane szeroko w uzasadnieniu projektu. Jednocześnie wprowadzając 10-procentowy limit kosztów pozaodsetkowych, doprowadzicie do rozrostu szarej strefy i związanej z tym patologizacji życia społecznego.

Obok zapisów, które rzeczywiście mogą przyczynić się do eliminacji zjawiska lichwy, projekt zawiera też niestety zapisy, które zlikwidują cały sektor firm, firm, które stosując się do obowiązujących przepisów, nie mają nic wspólnego z tymi patologicznymi zjawiskami. Nie możemy sobie na to pozwolić.

Szanowni Państwo! W imieniu klubu PSL – Koalicja Polska dostrzegam potrzebę daleko idących zmian w projekcie. W przedłożonym kształcie nie prowadzi on do faktycznej ochrony przed lichwą.

Posel Piotr Pyzik

(Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość)

Panie Ministrze! Skuteczna penalizacja lichwy jest oczywistym wymogiem cywilizacyjnym, co nie ulega najmniejszej wątpliwości dla każdego, kto rozumie moralne, etyczne ale również wynikające z nauk społecznych podstawy kultury łacińskiej, której jesteśmy częścią. Obok ram prawnych, które dzięki proponowanej nowelizacji ulegną doprecyzowaniu, jak się wydaje, duży nacisk należy kłaść na edukację społeczeństwa w zakresie umiejętności rozpoznawania pułapek pożyczkowych. Chciałbym w związku z tym zapytać: Czy przewidywane są także działania informacyjne oraz stworzenie mechanizmów wsparcia, w tym prawnego, dla osób poddawanych presji ze strony nieuczciwych pożyczkodawców?

**Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy
o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy**

**Pierwsze czytanie senackiego projektu ustawy
o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy**

– punkty 57. i 58. porządku dziennego

Posel Katarzyna Osos

(Klub Parlamentarny Platforma Obywatelska
– Koalicja Obywatelska)

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! W imieniu klubu Platforma Obywatelska – Koalicja Obywatelska przedstawię stanowisko wobec senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy.

Oba projekty wykonują wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 maja 2018 r., w którym trybunał orzekł, że art. 70 § 1 kodeksu w zakresie, w jakim określa termin do wytoczenia powództwa o zaprzeczenie ojcostwa męża matki niezależnie od daty powzięcia wiadomości przez pełnoletnie dziecko, o tym że nie pochodzi od męża matki, jest niezgodny z konstytucją.

Powództwo o zaprzeczenie ojcostwa stanowi jedyny przewidziany prawem mechanizm obalenia domniemania prawnego pochodzenia od męża matki. Obecnie funkcjonujące rozwiązanie, polegające na zamknięciu drogi dochodzenia zaprzeczenia ojcostwa po upływie 3-letniego terminu zawitego, stanowi niewątpliwie ograniczenie konstytucyjnego prawa do poznania własnych korzeni biologicznych. Problemem nie jest w tym przypadku fakt, że wraz z upływem 3 lat od dnia osiągnięcia pełnoletności dziecko definitywnie traci możliwość podważenia domniemania prawnego z art. 62 § 1 lub 2 k.r.o., lecz okoliczność, że bieg tego terminu jest całkowicie oderwany od momentu, w którym zainteresowany dowiedział się o tym, iż nie pochodzi od męża matki.

Stąd projekty zakładają modyfikację biegu terminu do wytoczenia powództwa o zaprzeczenie zarówno ojcostwa, jak i macierzyństwa, a także – w projekcie rządowym – o ustalenie bezskuteczności uznania. Projekt senacki przewiduje, że termin ten będzie wynosił 3 lata od dnia osiągnięcia pełnoletności, z tym że w przypadku gdy dziecko dowiedziało się o tej okoliczności po osiągnięciu pełnoletności, termin zaczyna biec od dnia, w którym dziecko dowiedziało się o tej okoliczności. Z kolei projekt rządowy zakłada, że wytoczyć powództwo będzie można w ciągu roku od dnia, w którym dziecko dowiedziało się o tej okoliczności. Ponadto projekt rządowy przewiduje zmianę początku biegu terminów dla matki oraz męża matki na wytoczenie powództwa o zaprzeczenie ojcostwa. Miałyby one rozpoczynać się od dnia dowiedzenia się przez te osoby o tym, że dziecko nie pochodzi od męża matki.

Wysoka Izbo! Mając na uwadze to, że projekty stanowią wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego, a także dostrzegając rosnące znaczenie możliwości ustalenia pochodzenia na podstawie prawdy

biologicznej, jesteśmy za skierowaniem obu projektów do dalszych prac celem wypracowania ostatecznych rozwiązań.

Posel Krzysztof Paszyk

(Klub Parlamentarny Polskie Stronnictwo Ludowe
– Koalicja Polska)

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Mam zaszczyt w imieniu klubu Polskie Stronnictwo Ludowe – Koalicja Polska przedstawić nasze stanowisko w sprawie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy (druk nr 3573) oraz senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy (druk nr 3486).

Projekt nowelizacji Kodeksu rodzinnego i opiekuńskiego, zawarty w druku nr 3573, zakłada modyfikację początku biegu terminów do wytoczenia przez dziecko powództwa o zaprzeczenie macierzyństwa, zaprzeczenie ojcostwa oraz ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa.

Jeżeli dziecko dowie się o braku biologicznego pochodzenia od osoby, której macierzyństwo lub ojcostwo zostało ustalone – zanim osiągnie pełnoletność – termin do wytoczenia powództwa o zaprzeczenie macierzyństwa, zaprzeczenie ojcostwa i ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa będzie się liczył się od daty osiągnięcia przez nie pełnoletności. Dziecko będzie miało rok na wytoczenie takiego powództwa.

W projekcie zaproponowano także zmianę początku biegu terminów dla matki oraz męża matki na wytoczenie powództwa o zaprzeczenie ojcostwa. Miałyby one rozpoczynać bieg od dnia dowiedzenia się przez te osoby o tym, że dziecko nie pochodzi od męża matki. Jednocześnie wprowadzone zostanie ograniczenie, że wniesienie powództwa może nastąpić najpóźniej do dnia osiągnięcia pełnoletności przez dziecko.

Wysoka Izbo! Roczne terminy zawarte w projekcie należy uznać za właściwe i wskazane. Z jednej strony dają one szansę na podjęcie przemyślanej decyzji mającej niezwykle poważne i długofalowe konsekwencje, a z drugiej – nie destabilizują nadmiernie sytuacji prawnej dziecka.

Drugi, senacki projekt (druk nr 3486) jest realizacją wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 maja 2018 r. Trybunał orzekł, że art. 70 § 1 k.r.o. w zakresie, w jakim określa termin do wytoczenia powództwa o zaprzeczenie ojcostwa męża matki niezależnie od daty powzięcia wiadomości przez pełnoletnie dziecko o tym, że nie pochodzi od męża matki, jest niezgodny z konstytucją. Zakwestionowany artykuł stanowi, że dziecko po dojściu do pełnoletności może wytoczyć powództwo o zaprzeczenie ojcostwa męża swojej matki nie później niż w ciągu 3 lat od osiągnięcia pełnoletności. Stawia to w trudnej sytuacji osoby, które o prawdziwym biologicznym ojcu dowiedziały się później niż w ciągu wspomnianych 3 lat po ukończeniu pełnoletności. Osoby takie nie mają możliwości

wniesienia powództwa o zaprzeczenie ojcostwa, co narusza ich konstytucyjne prawo do poznania i prawnego uznania swojego pochodzenia w zgodzie z prawdą biologiczną.

Wobec powyższego autorzy senackiego projektu proponują, by termin 3-letni był liczony od osiągnięcia przez dziecko pełnoletności, chyba że o rozbieżności między prawnie ustaloną więzią filiacji a więzią biologiczną dziecko dowie się dopiero po osiągnięciu pełnoletności. W takiej sytuacji dla rozpoczęcia biegu terminu miarodajna będzie data dowiedzenia się przez zainteresowanego o okoliczności stanowiącej podstawę do wytoczenia powództwa.

Wysoka Izbo! Projekt naprawia oczywisty brak w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym, który dotąd uniemożliwiał zmianę statusu prawnego osobom, które dopiero po ukończeniu 21. roku życia dowiedziały się, kto jest ich biologicznym ojcem. Projekt umożliwiając takim osobom podjęcie odpowiednich kroków prawnych w zgodzie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego nie rodzi wątpliwości.

Posel Małgorzata Zwiercan

(Koło Poselskie Wolni i Solidarni)

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! W imieniu Koła Poselskiego Wolni i Solidarni przedstawiam stanowisko w sprawie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy (druk nr 3573) oraz senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy (druk nr 3486).

Oba omawiane projekty zmierzają do dostosowania polskiego systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 maja 2018 r., w którym stwierdzono niezgodność art. 70 § 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy z konstytucją. Zgodnie z kwestionowanymi przepisami dziecko po dojściu do pełnoletności może wytoczyć powództwo o zaprzeczenie ojcostwa męża swojej matki, jednak nie później niż w ciągu 3 lat od osiągnięcia pełnoletności.

Senatorowie Rzeczypospolitej proponują, aby 3-letni termin do wytoczenia przez dziecko powództwa o zaprzeczenie ojcostwa był liczony od daty powzięcia przez nie wiadomości o swoim pochodzeniu.

Projekt rządowy jest projektem dalej idącym. Oprócz zmiany liczenia początku biegu tego terminu zakłada również jego skrócenie do 1 roku. Ponadto przewiduje wydłużenie z 6 miesięcy do 1 roku terminów ograniczających legitymację czynną do kwestionowania pochodzenia dziecka.

Wiedza o swoim pochodzeniu biologicznym ma coraz większe znaczenie nie tylko ze względów emocjonalnych, ale – przez rozwój medycyny – również zdrowotnych. Informacja o tym, jakimi chorobami jesteśmy genetycznie obciążeni, wpływa na to, jak na co dzień żyjemy i jaką stosujemy profilaktykę. Dlatego też zaproponowane w obu projektach zmiany uważam za niezwykle potrzebne.

Cieszy mnie inicjatywa rządu. Cieszy to, że projektując omawiane dziś zmiany, rządowi eksperci nie ograniczyli się jedynie do zakwestionowanych przez Trybunał Konstytucyjny regulacji, ale spojrzeli na problem holistycznie. Dzięki temu rozmawiamy dziś o rozwiązaniu obejmującym całość problemu, a nie tylko jego wycinek.

Jednak, mimo słusznej argumentacji zawartej w uzasadnieniu rządowego projektu o zrównaniu sytuacji prawnej wszystkich podmiotów bezpośrednio i niemajątkowo zainteresowanych w sprawach o zaprzeczenie pochodzenia dziecka, mam wątpliwości, czy skrócenie do 1 roku obecnie obowiązującego 3-letniego terminu do wytoczenia przez dziecko powództwa jest odpowiednim kompromisem. Uważam, że może być to zbyt daleko idące ograniczenie w porównaniu ze stanem dzisiejszym. Ufam, że w toku dalszych prac ta kwestia będzie ponownie przedyskutowana.

Koło Poselskie Wolni i Solidarni jest za skierowaniem obu projektów do dalszych prac w komisji.

Oświadczenia poselskie

Posel Mieczysław Kazimierz Baszko

(Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość)

Rozszerzymy możliwość sprzedaży bezpośredniej i ułatwimy rolniczy handel detaliczny.

Wysoka Izbo! Na rynku żywności konsumenci poszukują żywności wysokiej jakości: świeżej i naturalnej. Ustawa z 16 listopada 2016 r., która wprowadziła rolniczy handel detaliczny, wyszła naprzeciw oczekiwaniom polskich konsumentów zainteresowanych możliwością zakupu produktów żywnościowych produkowanych w danym rejonie przez lokalnych rolników, przy zachowaniu krótkich łańcuchów dostaw, bez udziału pośredników i przy zapewnieniu bliskich relacji producentów i konsumentów. Niestety ujawniły się trudności w tym zakresie związane z ograniczeniami handlu do odbiorców zbiorowych i z ograniczeniami skali sprzedaży. Dlatego:

— rozszerzymy możliwość sprzedaży nieprzetworzonej i przetworzonej żywności – w gospodarstwach rolnych – do takich podmiotów jak: restauracje, stolówki, hotele, gospodarstwa agroturystyczne, małe lokalne sklepy czy stacje benzynowe;

— zwiększymy z 20 tys. zł do 40 tys. zł kwotę wolną od podatku dla żywności sprzedawanej w ramach rolniczego handlu detalicznego, a po przekroczeniu tej kwoty sprzedaży ustalony zostanie niski podatek w wysokości 2%;

— zachowamy zasadę, że w przypadku sprzedaży detalicznej z gospodarstw rolnych nie będzie wymagane zezwolenie, a tylko zgłoszenie do odpowiedniej inspekcji informacji o rozpoczęciu działalności.

Wprowadzenie takich możliwości jest wyjściem naprzeciw potrzebom rolników i rynku żywnościowego. Coraz bardziej świadomi konsumenci, zainteresowani przyjazdem z odległych miejsc, chcą zaku-

pić żywność u zaufanego rolnika. Będziemy dążyć do poszerzenia zakresu działania ustawy o rolniczym handlu detalicznym, tak aby rolnicy mogli sprzedawać swoje plody rolne z pominięciem wielkich pośredników – aby ich dochody wzrosły i w pełni mogli korzystać z marż, przejmowanych dotychczas przez tych pośredników. Będziemy promować to rozwiązanie, bo tylko niewielka liczba gospodarstw rolnych podjęła się tego procesu – poszerzenia możliwości gospodarstw i zwiększenia dochodów rolników. Przygotowana została nowelizacja ustawy, która zostanie uruchomiona w najbliższym czasie.

Posel Małgorzata Chmiel

(Klub Parlamentarny Platforma Obywatelska – Koalicja Obywatelska)

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Jako poseł z Pomorza co roku składam poprawki do budżetu dotyczące finansowania najważniejszych dla mieszkańców Pomorza inwestycji. Niestety posłowie partii rządzącej, również z województwa pomorskiego, co roku te poprawki odrzucają. Inwestycje, o które zabiegam, to m.in. budowa obwodnicy Starogardu Gdańskiego, obwodnicy Sztumu, Obwodnicy Metropolitalnej Trójmiasta czy budowa trasy S6 z Bożego-pola Wielkiego do Słupska.

Budowa obwodnic i tras szybkiego ruchu jest o tyle ważna, że zdecydowanie zwiększa bezpieczeństwo mieszkańców miejscowości, przez które przebiega ruch tranzytowy. Szczególnie uciążliwy jest ruch tranzytowy przez Starogard Gdański, gdzie codziennie przejeżdża tysiące tirów przez samo centrum miasta. Droga krajowa nr 22, która przebiega przez centrum Starogardu Gdańskiego, jest drogą prowadzącą od granicy z Federacją Rosyjską do granicy z Niemcami, jest to więc dość strategiczna droga. Jeszcze 3 lata temu pieniądze na budowę obwodnicy Starogardu Gdańskiego były wpisane do wieloletniego programu budowy dróg krajowych i autostrad, niestety środki te zostały przekierowane na inne drogi na wschodzie Polski, np. Via Carpatia.

Podobnie jak z finansowaniem budowy obwodnicy Starogardu Gdańskiego postąpił rząd z Obwodnicą Metropolitalną Trójmiasta. Zarezerwowane środki przekazał na inne drogi. Czy mieszkańcy Pomorza cierpią z powodu tego, że PiS ma najniższe poparcie właśnie w województwie pomorskim?

Jako poseł z Pomorza zabiegam również o inne inwestycje, takie jak remont dróg wojewódzkich nr 501 i 502, który został obiecany jako rekompensata za budowę przekopu przez Mierzę Wiślaną. Niestety rząd nie wywiązał się ze swojej obietnicy i odrzucił moją poprawkę. Jednak pomimo wielu trudności nie poddaję się.

Kilka inwestycji, o które również zabiegałam, doczekało bądź doczeka się realizacji, np. most na Wysepę Sobieszewską w Gdańsku, drugi etap remontu zabytkowego mostu w Tczewie, remont drogi krajo-

wej nr 22, modernizacja dworców kolejowych czy tras kolejowych od Malborka do Kwidzyna czy z Ustki do Miastka. Nie ustaję w walce o resztę tak ważnych dla mieszkańców Pomorza inwestycji. Dziękuję.

Posel Leszek Dobrzyński

(Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość)

Lato 1944 r. to apogeum akcji „Burza”. Wschodnia i centralna Polska stanęły do wzmożonej powstańczej walki z niemieckim okupantem. Oddziały Armii Krajowej mobilizowały swoje zasoby ludzkie i sprzętowe i atakowały zaplecze niemieckich linii obronnych oraz wycofujące się jednostki.

Do walki stanęły: Wileńszczyzna, Nowogródzkie, Polesie, Wołyń, Lubelszczyzna, Lwowskie i Kielecczyzna. Oddziały Armii Krajowej podjęły walkę o Wilno, Lwów, Lublin i szereg mniejszych miejscowości, wyzwalając je samodzielnie lub wspólnie z wojskami sowieckimi. Na wyzwolonych terenach ujawniała się i podejmowała swe obowiązki polska administracja podległa rządowi RP na uchodźstwie.

Te same oddziały AK, które były wycofujące się oddziały niemieckie i pomagały Sowiecom, za chwilę ruszyły na pomoc powstańczej Warszawie. Finał był wszędzie podobny: rozbrojenie przez NKWD i areszt czy zsyłki w głąb Rosji.

Były to ogromny wysiłek, wielka mobilizacja i wielki dowód na istnienie Polskiego Państwa Podziemnego i woli Polaków bycia wolnymi.

Akcja „Burza” pozostaje w cieniu dramatu powstania warszawskiego. Jednak żołnierzom AK, którzy wiosną i latem 1944 r. ruszyli do walki na terenie Polski wschodniej i centralnej, należą się jednakowe pamięć i szacunek.

Posel Krzysztof Głuchowski

(Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość)

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! W tym roku mija 75 lat od wydania rozkazu rozpoczęcia akcji „Burza”. Głównym celem przeprowadzonego przez Armię Krajową działania było dokonywanie uderzeń w wycofujące się siły niemieckie oraz zajmowanie terenu przed wkroczeniem wojsk sowieckich. Były sukcesy, zajmowano konkretne miejscowości, broniono ludności przed pacyfikacjami ze strony UPA i wojsk niemieckich.

Były też bitwy i zdarzenia tragiczne, jak bitwa pod Gręzówką, o której mówiłem w oświadczeniu poselskim w 2016 r. Poległo wówczas 25 żołnierzy Armii Krajowej, wielu z nich – rannych podczas walk – zostało dobitych przez Niemców. Ci żołnierze byli harcerzami, uczniami gimnazjów i słuchaczami wyższych uczelni.

Zły los przerwał ich młode życie, dopełniła się ofiara życia i krwi tylu dzielnych żołnierzy – ofiara wielka... I trudno nam się pogodzić, że oni, najlepsi

spośród nas, tak szybko i tak na zawsze od nas odeszli – zapisano później w rozkazie oddziału.

Na miejscu wydarzenia stoi pomnik. Zapewne i w tym roku, w 75. rocznicę pamiętnego dnia 20 lipca 1944 r., odbędą się uroczystości jubileuszowe związane z bitwą pod Gręzówką wraz z nawiedzeniem mogił poległych na cmentarzach w Łukowie i Trzebieszowie. Dziękuję środowiskom Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej kół w Łukowie i Trzebieszowie za pielęgnowanie pamięci o tej bitwie.

W tamte wydarzenia wpisują się także dzieje 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK. Stoczyła ona liczne walki, ale jedna z nich jest szczególnie często wymieniana przez historyków. To bohaterskie rozbiście przez batalion I/45 pp „Gzysa” kolumny Niemców pod Firlejem. Pamięć o szlaku bojowym dywizji pielęgnuje Lubelskie Środowisko 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK, założone ponad ćwierć wieku temu przez żołnierzy dywizji, którzy po wojnie zostali na Lubelszczyźnie. Wielu z nich odeszło już na wieczną służbę, te miejsca zajęli młodszy członkowie rodzin i inni pragnący chronić pamięć o tamtych wydarzeniach. Dzięki staraniom środowiska na polach bitew są umieszczane tablice, organizowane są okolicznościowe rajdy rowerowe, a przede wszystkim groby poległych żołnierzy AK mają odpowiedzialnych i oddanych opiekunów.

Z wydarzeniami sprzed 75 lat są silnie związane młode pokolenia, które uczą się patriotyzmu i działaniami okazują szacunek bohaterom. Dlatego mówiąc o polityce historycznej państwa w przededniu rocznicy wybuchu II wojny światowej, pamiętajmy o tych, którzy z potrzeby serca, samorządnie i bez żadnych innych kalkulacji poświęcają swój czas i energię, a często pieniądze, by pamięć o naszej historii mogła być prezentowana jak najpełniej.

Posel Elżbieta Teresa Płonka

(Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość)

Jesteśmy jako społeczeństwo świadkami dramatów i niejednokrotnie tragedii, których ofiarami są małe dzieci porwane przez rodziców. Tzw. uprowadzenia rodzicielskie są też efektem luki prawnej w okresie rozvodu rodziców dziecka, gdy nie ma decyzji o pozabawieniu praw rodzicielskich lub ich ograniczeniu. Sytuacje takie mają swe źródła w atmosferze akceptacji takich zdarzeń na forum portali internetowych, takich jak DzielniTata.pl, Stowarzyszenie Rzecznik Praw Dziecka – nomen omen – i inne, gdzie są też instrukcje ojców, jak porwać dziecko, jak dokuczyć byłej żonie czy partnerce – matce dziecka. Jak się czyta wypowiedzi ojców, to widać, że nie przebiega się przez nie miłość do dziecka, a jedynie nienawiść do matki i chęć zemsty za niepowodzenia życiowe. Z doświadczenia i rozmów z matkami jako lekarz i społecznik wiem, że są to często mężczyźni stosujący przemoc wobec żony czy partnerki, także manipulujący uczuciami dziecka i uczący je nienawiści do mat-

ki. Bywają jeszcze bardziej bulwersujące opisy zachowań ojców. Czy tak ma wyglądać kontakt rodzica z dzieckiem?

Apeluję zatem do Wysokiej Izby o podjęcie działań na rzecz promocji praw dziecka i opieki nad dzieckiem. Apeluję także do rzecznika praw dziecka o przeprowadzenie kampanii „Brońmy dzieci przed przemocą. Matko i ojcie – Twoje dziecko potrzebuje normalności”.

Posel Piotr Pyzik

(Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość)

Oświadczenie z okazji 450. rocznicy hołdu lennego złożonego przez księcia pruskiego Albrechta Fryderyka Hohenzollerna królowi Polski Zygmuntowi II Augustowi

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! 19 lipca 1569 r. podczas obrad Sejmu zwołanego do Lublina książę pruski Albrecht Fryderyk Hohenzollern złożył hołd lenny Zygmuntowi II Augustowi, królowi Polski. Było to drugie w historii homagium księcia pruskiego wobec władcy Polski i Litwy. Mniej sławne od krakowskiego hołdu pruskiego z roku 1525, ale z jego okazji powstał barwny opis pierwowzoru. Uwiecznił go bowiem sławny Jan Kochanowski w poemacie „Proporzec albo Hołd Pruski”. Pisane trzynastozgłoskowcem dzieło dedykowane hetmanowi Jerzemu Jazłowieckiemu, wojewodzie ruskiemu, zawiera przede wszystkim historię zmagania Polaków i Litwinów z Krzyżakami oraz dzieje upadku zakonu i powstania Prus Książęcych. Ponadto, jako dygresję zawartą w opisie tytułowego proporca, Jan Kochanowski przedstawił ówczesną wizję pradziejów narodów słowiańskich, która nie licząc pewnego podłoża mitologicznego, znajduje zaskakująco wiele potwierdzeń we współczesnych badaniach archeologicznych. Poemat zamyka moralizatorskie podsumowanie, które powinniśmy, zwłaszcza wobec obecnych wyzwań geopolitycznych, powtarzać sobie oraz naszym partnerom i sąsiadom.

Miał Niemiec i z Polaka i z Litwina siły,
Póki te dwa narody spólnie się trapiły;
Ale skoro się zjęły, Niemcom śmiech oddali,
Którzy, cudzego pragnąc, swego postradali.
Tymże fortem i dziś postąpić musimy,
Jeśli nieprzyjaciela swego pożyć chcemy,
Abowiem przeciw mocy potrzebna jest siła,
A siła co innego, jeno gdzie ich siła?

Historia narodów Europy Środkowej pełna jest przykładów, które stanowią żywe, czasem triumfalne, ale jakże często gorzkie i tragiczne, potwierdzenie tak sformułowanej rady. Tylko istnienie silnych związków politycznych i gospodarczych oraz bliska współpraca i wzajemny szacunek pozwalają stworzyć między Bałtykiem, Morzem Czarnym i Adriatykiem strefę bezpieczeństwa i dobrobytu, jak pisał pan z Czarnolasu „niepodległą żadnemu końcowi”. Pragnę z tego miejsca zaapelować, by spuściznę Jana Kochanowskiego włą-

czyć we wspólne dziedzictwo wszystkich narodów Trójmorza, tym bardziej że w swojej epoce wywierała ona niemały wpływ na ich kulturę i języki. Dziękuję.

Poseł Ewa Tomaszewska

(Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość)

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! W głosowaniach nad projektem ustawy o zmianie ustawy o Policji, ustawy o Straży Granicznej oraz ustawy o Służbie Więziennej, skierowanym do Wysokiej Izby przez prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, a dotyczącym zagwarantowania prawa do pluralizmu związkowego funkcjonariuszom Policji, Straży Granicznej i Służby Więziennej, dwukrotnie nie oddałam głosu: w głosowaniu nad odrzuceniem projektu ustawy oraz w głosowaniu nad przyjęciem projektu ustawy w całości.

Jestem zwolennikiem wprowadzenia tej ustawy w życie, a więc głosowałabym przeciw odrzuceniu projektu ustawy i za przyjęciem ustawy w całości.

Zgłaszałam się do pytań i w obu tych przypadkach nie zostałam dopuszczona do głosu, natomiast nie zdążyłam wrócić na miejsce, by skutecznie wziąć udział w głosowaniu.

Chciałam w swojej wypowiedzi przypomnieć posłom z Platformy Obywatelskiej, a młodszych z nich poinformować, że brak pluralizmu związkowego w sektorach mundurowych wynikał z uzgodnień okrągłego stołu. Władze komunistyczne nie zgodziły się wówczas na danie szansy funkcjonariuszom, by mogli korzystać z prawa wyboru organizacji związkowej, do której chcą należeć.

17 kwietnia 1989 r. ponownie zarejestrowano NSZZ „Solidarność”, przywracając tym pluralizm związkowy wśród pracowników cywilnych. W ustawie o związkach zawodowych z 1991 r. pluralizm ten został zagwarantowany. Objął także funkcjonariuszy straży pożarnej. Na pluralizm związkowy w resortach siłowych nadal nie było zgody. Najwyższy czas, by to zmienić.

Panu prezydentowi należy się podziękowanie za tę inicjatywę ustawodawczą. Dziękuję.

Porządek dzienny^{*)}

84. posiedzenia Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 17, 18 i 19 lipca 2019 r.

1. Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (druk nr 3603).

2. Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3602).

3. Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (druk nr 3580).

4. Sprawozdanie Komisji Nadzwyczajnej:

— o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw,

— o senackich projektach ustaw o zmianie ustawy Kodeks postępowania karnego (druki nr 3251, 3134, 3193, 3562 i 3562-A).

5. Sprawozdanie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka o komisyjnym projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo o adwokaturze oraz ustawy o radcach prawnych (druki nr 3027 i 3568).

6. Sprawozdanie Komisji Obrony Narodowej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o weteranach działań poza granicami państwa oraz niektórych innych ustaw (druki nr 3521, 3601 i 3601-A).

7. Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o przedstawionym przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projekcie ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (druki nr 3040, 3590 i 3590-A).

8. Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych o senackim projekcie ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (druki nr 1608, 3574 i 3574-A).

9. Sprawozdanie Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o portach i przystaniach morskich oraz niektórych innych ustaw (druki nr 3582 i 3636).

10. Sprawozdanie Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa o rządowym projekcie ustawy o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych (druki nr 3572, 3595 i 3595-A).

11. Sprawozdanie Komisji Infrastruktury o rządowym projekcie ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (druki nr 3579 i 3644).

13. Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego (druki nr 3524, 3638 i 3638-A).

14. Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (druki nr 3599 i 3639).

15. Sprawozdanie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw (druki nr 3604, 3643 i 3643-A).

^{*)} Zmieniony – patrz s. 80.

16. Sprawozdanie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych o przedstawionym przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projekcie ustawy o zmianie ustawy o Policji, ustawy o Straży Granicznej oraz ustawy o Służbie Więziennej (druki nr 3543, 3641 i 3641-A).

17. Sprawozdanie Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym oraz ustawy Prawo energetyczne (druki nr 3621 i 3646).

18. Wniosek o wyrażenie wotum nieufności wobec ministra środowiska Henryka Kowalczyka (druki nr 3607 i 3648).

19. Sprawozdanie Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (druki nr 3623 i 3647).

20. Sprawozdanie Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw (druki nr 3626 i 3652).

21. Sprawozdanie Komisji Gospodarki i Rozwoju o senackim projekcie ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności (druki nr 2431, 3655 i 3655-A).

22. Pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks wyborczy (druk nr 3662).

23. Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. wraz z przedstawioną przez Najwyższą Izbę Kontroli analizą wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2018 r. oraz komisyjnym projektem uchwały w przedmiocie absolutorium (druki nr 3490, 3539 i 3594).

24. Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych o przedstawionej przez prezesa Rady Ministrów „Informacji o poręczeniach i gwarancjach udzielonych w 2018 roku przez Skarb Państwa, niektóre osoby prawne oraz Bank Gospodarstwa Krajowego” (druki nr 3459 i 3556).

25. Sprawozdanie z działalności Narodowego Banku Polskiego w 2018 roku (druk nr 3528) wraz ze stanowiskiem Komisji Finansów Publicznych (druk nr 3654).

26. Przedstawiony przez prezesa Rady Ministrów dokument: „Informacja o realizacji ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych. Stan na 31 grudnia 2018 r.” (druk nr 3491) wraz ze stanowiskiem Komisji Gospodarki i Rozwoju (druk nr 3547).

27. Sprawozdanie Komisji Nadzwyczajnej o przedstawionym przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projekcie ustawy o zmianie ustawy Kodeks spółek handlowych (druki nr 3142 i 3561).

28. Sprawozdanie Komisji Nadzwyczajnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (druki nr 3541, 3592 i 3592-A).

29. Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o rządowym projekcie ustawy o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (druki nr 3603, 3676 i 3676-A).

30. Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych o rządowych projektach ustaw:

- o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy Ordynacja podatkowa,
- o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (druki nr 3255, 3602, 3681 i 3681-A).

31. Sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (druki nr 3616 i 3661).

32. Sprawozdanie Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Obrony Narodowej o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo oświatowe (druki nr 3548, 3671 i 3671-A).

33. Sprawozdanie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej (druki nr 3619, 3642 i 3642-A).

34. Sprawozdanie Komisji Zdrowia o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych (druki nr 3618 i 3674).

35. Sprawozdanie Komisji Zdrowia o rządowym projekcie ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrażaniem rozwiązań w obszarze e-zdrowia (druki nr 3620 i 3650).

36. Sprawozdanie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo upadłościowe oraz niektórych innych ustaw (druki nr 3480 i 3614).

37. Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (druki nr 3617 i 3640).

38. Sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo konsularne (druki nr 3615 i 3685).

39. Sprawozdanie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych oraz Komisji Spraw Zagranicznych o rządowym projekcie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki o wzmocnieniu współpracy w dziedzinie zapobiegania i zwalczania poważnej przestępczości, podpisanej w Waszyngtonie dnia 12 czerwca 2019 r. (druki nr 3657 i 3684).

40. Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o Państwowej Komisji do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, wobec małoletniego poniżej lat 15 (druk nr 3663).

41. Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych (druk nr 3622).

42. Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy Prawo zamówień publicznych (druk nr 3624).

43. Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy Przepisy wprowadzające ustawę Prawo zamówień publicznych (druk nr 3625).

44. Przedstawiony przez Prezydium Sejmu projekt uchwały w sprawie upamiętnienia 30. rocznicy śmierci Kazimierza Sabbata (druk nr 3658).

45. Sprawozdanie Komisji Nadzwyczajnej o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (druki nr 3630 i 3659).

46. Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych oraz Komisji Infrastruktury o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz niektórych innych ustaw (druki nr 3634 i 3675).

47. Sprawozdanie Komisji Infrastruktury o uchwale Senatu w sprawie ustawy o inwestycjach w zakresie budowy Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku (druki nr 3629 i 3645).

48. Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw (druki nr 3633 i 3677).

49. Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych oraz Komisji Gospodarki i Rozwoju o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych (druki nr 3631 i 3679).

50. Sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (druki nr 3635 i 3680).

51. Sprawozdanie Komisji do Spraw Unii Europejskiej o uchwale Senatu w sprawie ustawy o uregulowaniu niektórych spraw w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej na podstawie umowy (druki nr 3632 i 3660).

- 52. Wybór** nowego składu osobowego Komisji do Spraw Unii Europejskiej (druk nr 3686).
53. Zmiany w składach osobowych komisji sejmowych (druk nr 3687).
54. Pytania w sprawach bieżących.
55. Informacja bieżąca.
56. Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania lichwie (druk nr 3600).
57. Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy (druk nr 3573).
58. Pierwsze czytanie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy (druk nr 3486).
59. Pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały o zmianie uchwały w sprawie powołania i wyboru składu osobowego Komisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia projektów ustaw z zakresu prawa wyborczego (druk nr 3678).
60. Sprawozdanie Komisji Zdrowia o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo farmaceutyczne (druki nr 3653 i 3682).
61. Sprawozdanie Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (druki nr 3656, 3690 i 3690-A).

Obecni posłowie według załączonej do protokołu listy obecności

TŁOCZONO Z POLECENIA MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU: redakcja i skład – Sekretariat Posiedzeń Sejmu, druk – Wydawnictwo Sejmowe. Nakład 41 egz.

PL ISSN 0867-2768. Cena 8,60 zł + 5% VAT

